10 BANI

ABONAMENTE
Un an . . 25 lei
6 luni . . 15 „
3 luni . . 10 „

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

Redacţia şi Administraţia: Str. Doamnei 11, Bucureşti — Tel. — Telefon

Anul al XXI-lea — Nr. 3387. — Luni 2 Iulie 1919

PREŢUL
Second pag. 1,50 lei
[illegible]
Restul [illegible]

10 BANI

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

Retragerea d-lui von Kühlman

Vestea, despre plecarea din capul ministerului de externe german a celuia care a semnat pacea de la Brest Litowsk şi Bucureşti, nu putea să nu provoace o impresie profundă. Fiecare avea sentimentul că nu este vorba ori de o demisie obicinuită şi că ea exteriorizează o stare de lucruri, care privesc, în primul loc, situaţia internă din Germania şi în al doilea loc, situaţia politică generală.

Discursul ultim, pe care dsa l'a pronunţat în Reichstag, a avut pentru mulţi semnificaţie că s'a sfârşit cu d. von Kuhlman, că dsa părăseşte importantul secretariat de stat, condus o bucată de vreme cu destulă strălucire.

Era greu de ştiut însă dacă a pronunţat acest discurs fiindcă *voia* să plece sau fiindcă ştia că *trebuie* să plece. Retractarea făcută de dsa în şedinţa următoare, precum şi intervenţia personală în discuţie a cancelarului contele Hertling, a lămurit şi această nedumerire.

D. von Kuhlman a vorbit astfel fiindcă *trebuia* să plece.

•

Unele întâmplări, cu caracter intim personal — despre cari vorbim în altă parte a ziarului — au fost date drept cauza demisiunei. Alţii au văzut în discursul lui Kuhlman motivul plecărei dsale.

O analiză ceva mai aprofundată în vederea că întâmplarea în chestiune, cu caracter personal intim, a fost o urmare a duşmăniei pe care un foarte puternic partid din Germania o nutreşte pentru politica susţinută de actualul demisionar. O cercetare cât de cât serioasă invederează că discursul incriminat n'a fost şi el de cât o cauză ocasională.

Adevărul este că d. von Kuhlman pleacă, răpus în lupta dintre partidele din Reichstag, care au iscălit cunoscuta moţiune din Iulie 1917, şi partidul militarist, condus de fapt de Ludendorf.

•

In această privinţă sunt extrem de interesante discussiunile pronunţate la ultimele dezbateri din Reichstag de către socialistul majoritar Scheidemann şi socialiştii independenţi Hasse şi Ledebour.

Primul declară că poporul german rămâne la crezul său, cu privire la sfârşitul acestui război, formulat prin moţiunea păcii din Iulie 1917, Hasse spune ritos: „Situaţiile politice în Germania trebuie să corespundă realităţilor. Dacă realitatea este că partidul militarist are cu sine voinţa poporului german, atunci să vie Ludendorf la cancelariatul imperiului. „Şi acelaş Hasse adaugă: „D. von Kuhlman este pierdut. Discursul dsale de ieri o invederează. Retractarea de astăzi şi cu vântarea cancelarului invederează că i s'a întins cordonul de mătase, cu care să'şi facă seara".

Hasse a văzut just. Peste câte-va zile d. von Kuhlman îşi prezintă demisia.

•

Toate simptomele indica triumful acestui partid militarist. Democraţia germană trece actualmente printr'un moment foarte greu.

Modul cum este indicat succesorul d-lui von Kuhlman nu lasă ni o îndoială în această privinţă. Viitorul secretar de stat la departamentul externelor va fi d. von Hintze, un afiliat al marelui cartier general.

Evident că pentru a judeca noua situaţie creată Germaniei trebuesc aşteptate declaraţiile d-lui von Hintze. Cuvântarea d-sale, pentru cei ce cunosc realitatea situaţiei politice germane, va prezenta, de data aceasta, o însemnătate covârşitoare.

De cuprinderea declaraţiei va depinde noua orientare a partidelor progresiste germane. De la modul cum va vorbi von Hintze va depinde desvoltarea ulterioară a raporturilor dintre partide şi în special atitudinea puternicului partid socialist german, pe care de a se reîntregi. Dela ţinuta noului ministru de externe va depinde activitatea lumei muncitoreşti germane, activitatea partidului condus de Scheidemann, căruia Ledebour i-a strigat în Reichstag: „Nu vezi că nu ne rămâne de cât revenirea la programul de acţiune social — democrat, pentru a împiedica groaznica de astăzi".

•

In ce priveşte România, desigur că plecarea lui von Kuhlman şi răpunerea politicei representate de dsa are o importanţă vădită—acum mai ales cînd chestiuni care se raportau la noi, care păreau definitiv resolvite, şi altfel de cum ar fi dorit partidul militarist german, sunt din nouă puse în discuţie. Intre altele şi prin curioasa şi în explicabila declaraţie făcut la Zurich unul ziarist italian, de către d. Take Ionescu.

In imposibilitate de a desvolta însă întreg gândul nostru, în această privinţă, preferăm enunţarea faptului şi lăsăm ca lucrurile să indice dacă am avut sau nu dreptate, cînd spuneam că schimbarea de la Berlin ne priveşte în deaproape.

Preferăm aceasta cu atît mai mult cu cît este greu de întrevăzut cît de mare va fi influenţa da care ne vom resimţi şi cît de puternică va fi repercusiune.

C. Sorin

POLITICA

Darea în judecata

Aşa dar suntem în faţa faptului îndeplinit. Sorţii au fost aruncaţi. Ceea ce s'a auunţat în atîtea rînduri, a căpătat un început de executare. Parlamentul a fost sesizat de o cerere de dare în judecată a unora din miniştrii resboiului.

Nu avem pentru moment a ne ocupa de laturea procedurală a lucrului. Evident că actuala seziune parlamentară va avea rolul de a institui numai comisiunea de informaţiuni, pe baza raportului căreia în seziunea viitoare se va numi comitetul de anchetă, aşa cum prevede legea responsabilităţei ministeriale.

Pentru moment ne preocupă laturea politică.

După treizeci şi ceva de ani de belşug şi progres, de prosperitate şi măreţie de prestigiu în afară, în care timp ţara n'a cunoscut privilişte tristă a ministerelor chemate în judecată mărturisirea deci

— după treizeci de ani, iată-ne ajunşi la clipa, în care, o suferinţă fără margini a acestei ţări, aduce după sine tabloul sfâşietor al unui guvern ţintuit pe banca acuzaţilor.

Or care ar fi doctrinele ce se invoacă pentru a justifica măsura, ori cît de puternică este nevoia pilduirei, pentru a evita în viitor nenorocirele de acum, nu mai puţin toţi acei care azi tă la desfăşurarea lucrurilor de astă-zi privesc cu o strîngere de inimă la priveliştea tristă a unei atît de grave măsuri politice

Nenorocită ţară. De nici o suferinţă nu suntem scutiţi!

OPINIA

MICI POLEMICI

Să plece urechea la pământ şi să asculte furtuna care vine vuind... le spunea d. Stere deputaţilor.

Dar în faţa Camerei se află grădina de varietăţi „Zefirul" şi nici un vuet de furtună.

•

Ar fi interesant să mai aspiră aici în Iaşi un ziar ca... lumea.

•

După votul din ultima şedinţă a Camerei nu se mai miră nimeni că staţio nează, un sergent, permanent, la poarta locuinţei fostului prim ministru Brătianu.

•

O piesă nouă anunţă afişele: „Spre Bucureşti". Iată una, în care am vrea să figureze cât mai mulţi refugiaţi.

•

Eri, un nou scandal pentru un mosor de aţă.

Lucru hotărît, negustorii de aţă au soarta de a fi... cârpiţi.

•

Nu ne-am mirat că s'a abţinut de la discuţia ratificării d. deputat... Neamţu.

•

Ce i'a trebuit lui P. Gusti directoratu teatrelor? Ca să'i afle lumea, de la actori, după 30 de ani de activitate că e... străin?

DIN MEMORIUL CEFRIŞTILOR

LUCRUL CU BUCATA

Cea dintâi revendicare, pe care o formulează ceferiştii în memorial adresat camerei şi senatului, este desfiinţarea lucrului cu bucata. E o veche revendicare dreaptă şi absolut necesară. Şi este cu atât mai dreaptă şi mai necesară cu cât se leagă nu atât de interesele materiale ale lucrătorilor în tendinţa ce ar avea'o dânşii de a realiza un câştig mai mare; cât de interesele lor morale, de sănătatea lor, pe interesele generale ale statului şi chiar de interesele materiale ale patronului, care în speţă este statul însuş.

Lucrul cu bucata, în acord, nu'şi are justificarea — dacă aceasta poate fi o justificare—decât în dorinţa patronului de a sili pe lucrător să lucreze cât mai mult posibil pentru a culege cât mai mult folos. Pentru a'şi putea câştiga existenţa în împrejurări economice ca cele de astăzi, lucrătorul este silit să lucreze mult, adesea peste măsura forţelor sale normale. Aceasta însă duce la istovirea lui, la înmulţirea accidentelor de muncă — pentru că prin oboseală şi istovire lucrătorul pierde calmul şi siguranţa în lucru— şi chiar la executarea unei munci de o calitate inferioară, resultat contrar celui la care trebue să tindă un patron inteligent.

Acestea sunt motivele de altfel pentru cari munca în acord a fost viu combătută în apus şi unele locuri desfiinţată. Statul, mai mult decât oricine are interesul şi datoria, ca intervenind în reglementarea raporturilor dintre capital şi muncă, să reprime acest sistem de efectuare a muncii, care duce pe lucrător la istovire prematură, nu numai dintr'un punct de vedere umanitar, ci chiar din punctul de vedere al desvoltărei populaţiunei unei ţări, care trebue să fie principiul conducător al legislaţiei muncei.

Şi dacă aceasta trebuie să fie norma statului atunci când e vorba să se impună *altora*, cu atât mai mult el trebue să facă la fel la *propriile lui instituţii*, cum e cazul cu lucrătorii ceferişti. *In atelierele statului munca în acord n'are ce căuta.* Acest sistem patentat de indobitocire a lucrătorului statul trebue să înlăture cel dintâi căci Statul nu este un patron oare care, al cărui unic scop este îmbogăţirea.

De altfel chiar în interesul unei mai bune producţiuni, a unei mai mari productivităţi desfiinţarea muncii în acord se impune.

Productivitatea forţei de muncă omenească—spre deosebire de forţa de muncă mecanică, care este continuă şi egală reclamă cu necesitate un organism odihnit, o atenţiune incordată la lucrul ce execută în tot timpul executării lui. Dar aceasta nu e posibil în sistemul muncii în acord, sub imperiul căreia lucrătorul este silit să lucreze cât mai mult posibil. Cercetările, ce s'au făcut în această direcţie, au constatat cu preciziune, că în medie lucrătorul munceşte intens primele 5 ore din zi, că apoi intensitatea muncii lui scade treptat şi că produsul muncii lui devine din ce în ce de o calitate mai inferioară. Lucrând timp mai indelungat peste limitele normale ale forţelor organizmului său, lucrătorul ajunge la istovire şi, înainte de vreme incapabil de a executa o muncă productivă.

Lucrul cu bucata nu are loc într'o societate civilizată; iar statul n'o poate tolera, fără a şi atrage bănuiala că nu se interesează de soarta populaţiunii. Iată de ce această revendicare a ceferiştilor este dreaptă şi îmi place să cred că va găsi aprobarea corpului legislativ.

Em. Socor

OAMENI ŞI LUCRURI

Mânastirea Turtucaia

Volumul talentatului scriitor G. Topârceanu nu a ajuns în vitrinele librăriilor ieşene. Avem doară recensiile, ori extrasele în unele ziare ale Capitalei: căci tot Bucureştii sunt capitala ţării de mâni, nu este aşa? Dovadă că tot de acolo aşteptăm şi acum câte o carte senzaţională...

Topârceanu, fără îndoială cel mai cetit între poeţii noui, de la apariţia „Baladelor vesele" şi a „Parodiilor originale" n'o avut norocul multor altora infinit mai puţin talentaţi, pentru care Marele Cartier General a creat numeroase adăposturi şi retrageri, ca redacţia „României" birourile Ministerelor, Cenzura, Curţile Marţiale,—expoziţiile, pentru pictori şi aşa mai de parte.

Topârceanu însă, necunoscut acelor care au „aranjat" răsboiul a fost trimis deadreptul la măcel. Poate nu fără ştiinţa unor sus puşi ieşeni, între care un tenor matador liberal în tot maţiune şi pe care îl indispusese o a numită „afacere Topârceanu", de natură pelemico literară, ventilată exact a cum doi ani de zile în coloanele „Opiniei" şi chiar în această rubrică, reluată acum după lunga întrerupere care se cunoaşte.

In primele zile ale lui Iulie, Topârceanu veni să ne consulte, la „Opinia", dacă suntem de părere că s'ar putea aventura la Mănăstirea Neamţului, un de se găsia, ori avea să se ducă o parte din cercul „Vieţii Româneşti", ca în toţi ani. Poetul colabora la ziar, în articole sporadice. Unul din ele, intitulat „Sfinxul" i a fost fatal şi a dat pomenitului matador liberal prilej să „a ranjeze" politiceşte pe Topârceanu cum i a venit mai bine lui, iar scriitorului mai rău.

Cine se gândea în prima chenzină de Iulie că vom „intra"? Stătuisem dar pe post să plece.

Dar după vr'e 20 de zile am primit o pastală ilustrată de la... Turtucaia, unde pregătirile erau în toiul lor. Mai bine zis: nepregătirile.

„Iată cum ajunge cineva la Turtucaia, plecând la mănăstirea Neamţului...

Poetul vesel nu presimţia încă marile catastrofe din mijlocul cărora avea să scape numai ca prin urechile acului. Pentru nimeni încă Turtucaia nu devenise încă simbolul dezastrului moral, cum avea să devină apoi, graţie diplomaţilor fini care ne au condus acolo, cu misteroase şoapte: „ast! O să fie frumos; veţi vedea".

Turtucaia nu cucerise încă tristeţa celebritate, la care, din nefericire, volumul nou apărut al lui G. Topârceanu, va da larga lui contribuţie.

Suntem siguri că pensionarii de la răposatul M. C. G. vor ofta.

—„De ce nu l'am băgat şi pe băiatul ăsta la vr'un birou sedentar. Se zice că are talent. Dacă n'a murit, e rău de noi!"

RODION

INFORMATII

■ **Miercurea, după ce se vor cunoaşte rapoartele secţiunelor camerei, se va proceda la cameră la discuţia publică asupra propunerei de dare în judecată a unora din miniştri fostului guvern Brăteanu-Take Ionescu.**

Conform procedurei se va pune apoi la vot propunerea de instituire a comisiunei informative, care se alege cu majoritatea absolută a celor prezenţi.

Această comisiune nu'şi va putea, desigur, îndeplini rolul în termen de 10 zile şi va fi nevoie de o prelungire de termen, aşa că în seziunea actuală nu se va putea alege nici macar comisiunea de anchetă.

▌ **Parlamentul va lua vacanţa pe ziua de 15 Iulie.**

— *Informaţiuni din capitală ne spun că fostul nostru ministru la Berlin, d. Beldiman este unul din cei mai intimi prieteni cu noul ministru de externe german, d. von Hintze.*

■ **Chestia evreiască.** Guvernul este aproape fixat cu privire la proectul de lege, prin care urmează să se îndeplinească stipulaţiunile articolului 28 din tratatul de Bucureşti.

Se stabilesc următoarele categorii de evrei, cărora li se acordă drepturile cetăţeneşti.

1) Celor care au făcut campania, indiferent serviciul la care au fost repartizaţi.

2) Celor născuţi în ţară din părinţi născuţi în ţară.

3) Celor care au făcut campania din 1913.

4) Minorilor celor înmăînteniţi pe baza legei pînă acum în vigoare.

5) Profesionilor liberi, cari au un stagiu de 10 ani.

•

In ce priveşte procedura cererile vor fi examinate de comisiuni instituite în fie care capitală de judeţ.

Legiuitorul, în ce priveşte pe cei din categoria a 2 a, care nu pot avea acte de stare civilă, admite orezumţiuni rezultînd din alte acte. In această privinţă el este foarte larg.

■ *Steagul de astăzi vesteşte în ce priveşte nota agresivă de dăunăzi în potriva d-lui D. R. Nenitescu.*

Istoricul de mâine al împrejurărilor politice de astăzi nu va neglija desigur să spuie în ce condiţiuni s'a produs notiţa de astăzi a oficiosului guvernului.

■ *Ofiţerul însărcinat cu legătura pe lângă comandamentul Mackensen în Bucureşti are o ciudată concepţiune în privinţa căldoriei civililor cu vagoanele de dormit, concepţiune care nu cadrează cu situaţia politică de astăzi a ţărei.*

Astfel dsa a invitat autorităţile germane din Bucureşti să admită ca ofiţerii care au bilete vizate de dsa să ocupe compartimente cu paturi chiar dacă acestea sânt deja angajate de persoane civile.

Prin urmare cineva care a plătit compartimentul trebue să'l părăsească la cererea unui ofiter din categoria de mai sus şi să doarmă afară.

Iata un procedeu inadmisibil şi care nu se potriveşte de loc cu timpul când ţara trece pe picior de pace.

O desmintire — *Din partea d-lui locot. Lubinski dela misiunea germană din Iaşi primim următoarea autorizată desmintire.*

Cu privire la svonurile tendenţioase răspândite de un anumit cerc cu privire la întâmplări deosebite din Bulgaria, misiunea germană din Iaşi desminţe categoric acestei ştiri.

■ *Un proces interesant.* — Cele petrecute în cursul tratativelor din Bucureşti n'au dat loc numai la cronici politice ci şi la cronici care au adus după sine, la Berlin, un proces de defăimare.

Prin natura persoanelor atacate şi a instituţiei, care a reclamat, procesul acesta depăşeşte cadrul obicinuit al unui simplu proces de calomnie.

Iată despre ce este vorba.

Ziarul pangermanist „Deutsche Tages Zeitung" a acuzat pe d. von Kuhlman, fost ministru de externe german, că prin ţinuta sa publică, faţă de o artistă română, a adus o gravă jignire bunei reputaţiuni a diriguirei germane.

Cancelariatul german a dat în judecată ziarul în chestiune pentru defăimare. Procesul a fost sorocit pentru Vineerea trecută, şi a fost amânat. S'a numit însă o comisiune rogatorie pentru a lua mărturiile celor din Bucureşti cari ştiu ceva în aceasta chestie. Intre cei ce sunt propuşi ca martori se află şi d. P. P. Carp.

Procesul în chestiune a fost presentat de unii ca motivul demisiei dlui Von Kuhlman. Adevărul e că acest proces nu este de cât o urmare a luptei dusă de pangermaniştii în potriva partidelor progresiste.

■ In cursul acestei săptămâni se va depune pe biroul Camerei un proect de lege, din iniţiativa parlamentară, pentru acordarea unui credit necesar pentru restaurarea teatrului naţional care ameninţă ruina.

Proectul ce va fi depus de parlamentarii eşeni, e semnat şi de mulţi alţi deputaţi,

Preţurile maximale şi bodegele. — Iată un fapt curios petrecut ieri.

Un sergent de oraş a confiscat unui băetas două coşuri încărcate cu cireşi pe motiv că vinde peste preţurile maximale. Aceste cireşi au fost apoi vândute cu 2 lei jumătate kilogramul unei mari bodege de pe strada Casa Vodă unde apoi publicul a trebuit să plătească preţuri enorme.

A este fapt stupid intrece orice margini şi nu în aşa fel publicul este apărat de jaful comercinţilor.

La consiliul de higienă.—Consiliul de higienă al oraşului, s'a întrunit Joi seara sub presedinţia dlui Gh. Botez, presedintele comisiei interimare.

D. dr. Fior medicul şef al oraşului arată mersul bolelor contagioase în cursul lunei Iunie. Au fost din nouă 5 cazuri de varioală, 9 de scarlatină, 8 de difterie, 3 de tifos exantematic şi 24 de febră tifoidă. Cazurile se prezintă în condiţiuni igienice. Bolnavii au fost izolaţi în spitale.

Medicul şef mai arată, că faptul că în luna Iunie s'au ivit atâtea cazuri de febră tifoidă, formează o îngrijorare ca nu cumva să se transforme în timpul ploilor într'o adevărată epidemie.

Sonne că s'a început curăţirea fântânelor în chip mai energic şi nădăjduesc că primarul care cunoaşte starea lucrurilor, va pune în aplicare toate măsurile pentru asanarea oraşului.

D. Gh Botez, respunde că de şi cunoaşte perfect starea de lucruri, totuşi administraţia comunală se vede în neputinţă de a asigura starea sanitară a oraşului din lipsa de bani, de personal de mijloace de transport. A făcut câte va intervenţiuni, dar nu a obţinut încă resultatul dorit

Crede că consiliul de higienă ar putea înainta un memoriu în această privinţă, care ar întări cererile formulate de administraţie comunală.

După Propunerea dlui inginer Savul se hotăreşte ca o delegaţie a consiliului de higienă să se prezinte primului ministru pentru a i arata adevărul asupra situaţiei şi a l roga să intervină în favoarea oraşului,

După ce se resolvă câteva chestiuni privitoare la înfiinţarea de mici industrii d dr. Iamandi rădică chestia pâinei.

Dsa arată că pâinea ce se fabrică pentru populaţia civilă, se compune din glod şi diferite materiale fără nume, în afară de grâu. Această pâine primejduieşte sănătatea publică, dovadă cazurile numeroase de boale de stomach şi ameninţă chiar a răspândi pe lagra în populaţia oraşului.

Mai constată că pentru ofiţeri se fabrică o pâine mult mai bună şi cred că a sosit vremea ca această desmembrare să înceteze.

D. Gh Botez preşedintele comisiei interimare, confirmă faptul şi spune că pe când în pâinea ce se dă populaţiei civile nu se găseşte nici 10 la sută grâu, în cea pentru ofiţeri intră până la 50 la sută. Şi nu e vorba numai de ofiţeri, care se bucură de acest avantagiu, dar şi familiile ofiţerilor, pentru care se distribue zilnic 25.000 de pâini.

A făcut intervenţiunile necesare, ca să înceteze acest privilegiu şi să dea populaţiei în genere o pâine mai bună mai ales că acum nu se mai poate macar pomeni de ofiţeri de pe front dar până acuma se menţine acelaşi sistem.

Consiliul hotărăşte ca şi această chestie să fie comunicată primului ministru.

Joi 28 Iunie s'a ţinut la palatul regal Adunarea generală a Societăţ „Invalizilor de război sub preşedinţia M. S. Regina.

La Ordinea zilei au fost următoarele chestiuni:

1) Dl N. Mielescu secretarul general al Societăţei a făcut darea de seamă a comitetului de direcţiune asupra activităţei societăţei în anul 1917 | 918.

2) Dl. Climescu casierul societăţii a făcut darea de seamă a veniturilor şi cheltuelilor societăţii pe anul 1917 | 1918

3) — Dl. Balş a dat cetirea raportului comisiunei de verificare asupra gestiunei Comitetului de direcţiune pe anul 1917 | 918.

4 | S'a votat descărcarea Comitetului de direcţiune, de gestiunea sa pe anul 1917 | 918.

5) — S'a votat confirmarea noilor membri în Comitetul de direcţiune, cooptaţi de acest Comitet, conform statutelor.

6) — S'au reales aceleaşi membri în comisiunea de verificare a gestiunei Comitetului pentru anul 1918—919.

7) Dl Greceanu a propus să se intervie de urgenţă pentru a se propune camerei în proect de lege prin care să se asigure venituri permanente şi sigure atât societăţii cât şi societăţii pentru combaterea tuberculozei şi a protecţiei orfanilor din razboi, Dl. Duca susţine aceeaşi părere.

8) Dl. General Petala propune ca şi particularii să ia pe lângă ei în protecţie câte un invalid.

Asistă; Dnii Simona Lahovary preşedinta Societăţii, Dna Caterina Cantacuzi, vice preşedintă, Dna El. Mavroci, Dnii Vintilă Brătianu, D' Greceanu, Dr. Ghiulamila, Gral Lupescu, Gral Petala, I. Duca, I. Mitilineu, M. Balş, Int Gral Stanciovici. Col. Eliad, I. Rosenthel, Gl. Nicoleanu, I Trifulescu' I. Clinceanu, N. Miclescu, Ing. Petrescu Victor Cădere.

La Circul de Român Construcţia de lemn. în curând se va reprezenta: Circul sub Apă,

S'a verbit în ultimul timp de un mare număr de vite puse la dispoziţia germanilor de către guvernul nostru şi trecut prin punctele Mărăşeşti şi Galeţi.

Adevărul este că aceste vite au fost trecute. Ele constitue o compensaţiune pentru cantitatea de cereale pe care l'a încheiere păcei guvernul român s'a obligat s'o pue la dispoziţia germanilor, obligaţiune care, din cauză de lipsă, nu s'a putut îndeplini

O delegaţiune a inginerilor Căilor ferate s'au prezentat dlui N. D. Ghika ministrul Lucrărilor Publice prezentînd un memoriu unde arată inutilitatea suspendărei inamovibilităţei.

Reluându'se comunicaţia telegrafică cu teritoriul ocupat telegramele sosite din Muntenia pentru Moldova şi Basarabia să predau la destinaţie fără percepere vre'unei taxe speciale. Se primesc de asemeni şi telegrame din Moldova şi Basarabia pentru Muntenia taxându'se 10 bani cuvântul.

Dirijerea telegramelor se va face numai prin oficiul Iaşi până la noi dispoziţiune.

Decretul pentru rechemarea dlui C. *Dr.* Jamandy, ministru plenipotenţiar, a apărut în Monitorul oficial de ani.

Bibliografie. „Ruguri"" poeme din război ale distinsului poet Sin-Giorgiu.

Vom reveni cu o amănunţită recenzie.

„Umanitatea" primul număr din revista săptămânală a cunoscutului publicist Alexis Nour.

Numărul următor apare curând.

„Rugă pentru pace" e titlul unei compoziţiuni muzicale religioase datorită distinsei compositoare d-na Josephina Zfass. Versurile gingaşe din această bucată sunt datorite dnei Sidonia Devechi.

Această compoziţiune este cântată de corul mitropolitan şi de corul bisericei Talpalari.

Se aduce la cunoştinţa generală că cu începere dela 1|14 Iulie 1918 cartelele de benzină pentru autorităţi instituţii şi particulari se vor elibera de către direcţiunea aprovisionărei.

Cei interesaţi vor înainta acestei direcţiuni cererea însoţită de lei 5, costul cartelei precum şi foaia de circulaţie şi cotorul cartelei pe luna Iunie dacă au avut.

Dat fiind cantitatea mică de benzină de care se dispune se vor satisface în primul rând nevoile instituţiilor de binefacere, apoi acele ale agricultorilor, instituţiilor industriale şi comerciale, taximetreler şi numai în urmă simplilor particulari.

Societatea „Ocrotirea orfanilor din război" de sub preşedinţia Principesei Olga Sturdza, va da în ziua de Luni 2 Iulie ora 6 p. m, la cinematograful invalizilor (Modern) din Piaţa Unirei o serbare de fine de an cu copilaşii Orfelinatului „Regina Maria", Serbarea se va sfârşi cu proecţiuni de filme cinematografice,

Rugăm călduros publicul a lua parte la această serbare.

Mercuri 27 Iunie s'a terminat examenul de „Măsuri Electrice" dat cu d. Prof. Ing. Sârghie, de studenţii anului al II lea al Institutului Electrotechnic,

Duminică 14 Iulie, apare No, 2 al revistei sociale şi literare *„Umanitatea"*, de sub direcţiunea dlui Alexis Neur.

Numărul acesta cuprinde un extrem de interesant articol intitulat *„Bolşevism şi menşevism"* (Maximalism şi minimalism) de Alexis Nour, o nuvelă a scriitorului rus Osevolod Garşin, precum şi bucăţi literare semnate de Redion I. Ludo, C. R. Ghiulea, E Reigis Luca Axdrad etc.

Eri s'a serbat cu o mare solemnitate hramul bisericei episcopiei din Huşi.

Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. arhiereul Iacov Antonovici.

Joi lumea a fost foarte surprinsă la vederea cunoscutului comerciant Israel Broide, dus între santinele, sub învinuirea de refuz de declarare a unei odăi rechiziţionate.

Iar mai surprinzător a fost că sub escoasă mare şi severă escortă a fost ridicată şi transportată la comenduire şi dra Broide, tânăra copilă a sus zisului negustor.

Oare mai funcţionează vr'un vechiu aliaf al dlui Corbescu?

TEATRALE.—Marţi 3|16 Iulie, la grădina Traian, se va juca admirabila piesă a lui Rouetti Roman „Manasse" în rolul titular cu artistul eşan Gh. Cârje. Rolul Leifei va fi interpretat de dna Anicuţa Cârjă-Vlădicescu.

Grădina Tanasache. — (Comp. Tănase, Niculescu Busen). — Astăseară Sâmbătă 30 Iunie orele 9 jum. seara

Bravo Judecător!

Mâine: Clersta în concentrare.
În curând: Mascota.
Bilete la Iliescu.

Au început tratative foarte serioase între imputerniciţi germani şi guvernul Remin pentru usurarea tre cerei refugiaţilor în teritoriul ocupat.

În cursul convorbirilor cerute s'a învederat că ploă acum au trecut a proape 75 la sută din numărul demobilizaţilor, că un mare număr de refugiaţi s'au reîntorşi şi ei la domiciliile lor.

S'a mai constatat însă că de şi foarte mulţi din aceşti refugiaţi au avut posibilitatea de a se reîntoarce în teritoriul ocupat, ei au preferat să rămână ei contribuind la marea aglomeraţie din Iaşi, şi făcând mereu pe victimele refugiului.

Cei mai mulţi dintre aceştia fac pe întreprinzători de afaceri şi au găsit mijlocul să transforme martirajul refugiului într'o profesiune foarte lucrativă.

Credinţa noastră este că guvernul ar face bine să ia măsurile ca numiţii să transforme în fapt derinţele ce le manifestă de a se reîntoarce acasă.

ROMANIA

Grefierul Tribunalului Bacău Secţia I

EXTRACT

Iordachi G. Stoleriu din Comuna Enăcheşti prin petiţia înreg. la No. 679/918 a intentat acţiune de divors contra soţiei sale Maria Iord. G. Stoleriu născută V. Radu pentru cauze bine determinate de lege, din care căsătorie a rezultat copila Maria în etate de 1 jum. ani iar soţia posedă două zeci prăjini pământ în comuna Bereşti Tazlău Jud. Bacău sau 35 arii 80 c. arii.

Grefier G. Iliescu
No. 4632
1918 Iunie 8.

EXTRACT

Conform art. 285 Codul Civil se publică Natalia Mihail Iosif Italianu din com. Tg Neamţ prin petiţiunea înreg. la No. 8008/918 a intentat acţiunea de divorţ contra soţului său Mihail Iosef Italianu din comuna Paşcani şi că din această căsătorie s'a născut copila Emilia de 8 ani şi că părătul soţ nu are avere.

Grefier nedescifrabil,
No. 9125
1918 Iunie 4

Profesoară pentru cursul secundar superior, se caută imediat, Strada Carol 23 etaj. 4—1

Terasa Bejan din Bulevardul Elisabeta No, 2 se închiriează pentru teatrŭ variete restaurant etc., doritorii să se adreseze la Cinema „Lux" teatru Bejan. 5—1

Ultimele ştiri telegrafice

Situaţia politică generala

Declaraţiile cancelarului Hertling.— Politica noului ministru de externe.

Nauen. — Discuţia asupra situaţiei generale politice a continuat în Reichstag în şedinţa dela 11 Iulie.

Cancelarul Hertling a ţinut o cuvântare declarând:

„Schimbarea ministrului de externe nu produce nici o schimbare în cursul politicei imperiale. Guvernul va persista cu deplină energie pentru executarea reformelor începute şi a le duce la bun sfârşit în afară politica imperiului a fost fixată în mod programatic în răspunsul la nota de pace a Papei. Eu rămân la punctul de vedere al răspunsului la nota de pace a Papei. Dispoziţia gata de pace care însufleţeşte acel răspuns mă însufleţeşte şi pe mine. Dispoziţia noastră însă nu trebue să dea duşmanilor un drept pentru prelungirea războiului. Despre buna voinţă noastră de a întinde mâna pentru o pace onorabilă numai poate fi de ani de zile nici o îndoială. D, Wilson vrea războiul până la nimicire iar cesare a spus d. Balfour trebue să aducă în adevăr roşeaţa mâniei pe faţa oricărui german. Atâta timp cât există dorinţa de nimicire noi trebue să rezistăm cu fidelul nostru popor.

Dacă cu toate aceste declaraţii duşmănoase ale oamenilor politici s'ar ivi undeva tendinţe serioase de pace atunci desigur noi nu le vom respinge de mai înainte şi le vom examina cu toată seriozitatea acestei propuneri serioase intenţionate. Nu e destul numai un agent care vine şi spune că poate înlesni convorbiri în vederea păcei ci trebue ca reprezentanţi autorizaţi ai puterilor duşmane să ne dea nouă a înţelege în mod expres că convorbirile sunt posibile.

Acest punct de vedere este împărtăşit şi de comanda supremă a armatei.

Cu privire la răsărit mai stăm pe terenul păcei dela Brest Litowsk.

Ambasadorul von Hinze succesorul lui Kuhlman a făcut declaraţii că el va face din toate punctele de vedere politica de până acum a cancelariului.

Comunicat italian

Coltano 28 Iunie. — Pe tot frontul, acţiuni obişnuite de recunoaşteri şi de hărţuieli. Focul artilerie a fost mai intens în valea Brenta, pe înălţimile platoului Asiago şi la Cornone. Grupe duşmane au fost puse pe fugă de avant posturile noastre.

În Albania, inamicul atacat din faţă de infanterie şi ameninţat în spate de cavalerie, care l-a urmărit de alungul văei Semen, s'a retras repede la nordul fluviului, după ce au distrus şi incendiat magazinele şi depozitele lor.

Trupele noastre după ce au alungat ariergardele inamicului, au intrat în *Berot* şi au început curăţirea zonei cucerite unde se găsesc încă detaşamente de acoperire.

Purtarea valorcaselor trupe din al 16 lea corp de armate în zilele de 6—10 Iulie, a fost mai presus de ori ce laudă. Pierderile noastre sunt uşoare, în schimb ale inamicului sunt grele.

Prizonierii capturaţi până acum trec de 1600. Numeroase tunuri, bombe, mitraliere şi muniţii cum şi un bogat material de războiu a căzut în mâinile noastre.

Atentatul din Moscova

În comitetul principal al Reichstagului cancelarul a comunicat că urmele crimei din Moscova duc la Ententă. Aceasta vrea un nou răsboiu între Rusia şi Germania.

Ciocnire de trenuri

Rotterdam 29 Iunie. In ciocnirea de trenuri care s'a produs la Nashville au fost ucise vre o 100 persoane şi rănite vreo 80. Maşiniştii şi fochiştii ambelor trenuri sunt morţi. Cauzele catastrofei nu se cunosc.

Turburări in Lisabona

Zurich 29 Iunie. — Ziarul Le Matini, anunţă din Lisabona: Turburări au izbucnit în Lisabona. S'au produs ciocniri sângeroase între partizanii şi adversarii guvernului. în cursul invălmăşeli mai multe persoane au fost omorâte sau rănite. Poliţia a arestat 248 de manifestanţi.

Duminică 1 (14) Iulie se redeschide vechiul şi cunoscutul restaurant „La Lupu fleică" str. Lozonski 14 vis a vis de Seminar unde lumea va fi zilnic servită cu diverse aperitive, mâncăruri proaspete, fleici, renumite precum şi vinuri vechi. 3—1

Duminică 24 Iunie s'a deschis de către d-nele Alice Sfinţescu şi Marie Fărcăşeanu, în strada Lăpuşneanu 41, vis a vis de Grădina Traian, şi anume în casele din curte, o expoziţie de tablouri, tablete pictate, precum şi alte obiecte artistice pictate ca: umbrelaţe pălării, poşete, sasouri etc.

Expoziţia se poate visita Duminică, Marţea şi Joia, între orele 5—8 p. m.

Grădina Zefirul, în faţa Teatrului Naţional Artiştii asociaţi, Astăseara Sîmbătă 30 Iunie. Cu concursul dnei Anicuţa Cirje Vlădicescu.

BABA-HÂRCA

Mâine, va fi un succes extraordinar Pericola cu dra Mica Lenghel.
Luni Voevodul Ţiganilor.
Preţuri populare.
Biletele la Maximovici.

§

Grădina Traian, Turneul „Sorbul" Astăseara Sîmbătă 30 Iunie.

RASBUNAREA

Duminică Patima Roşie.
Preţurile, Rez. 10 şi 8 lei, St. I 8, St. II, 6, St. III 2, loc la mese 6 şi 3 lei fără altă taxă.
Biletele la Casa Grădinei tôtă ziua

In fiecare seară
MARE SUCCES
revista
„Spre Bucureşti"
CU
MARIOARA VENTURA
CARMINA BARSAN
DIDINA CASTRIŞ
BULANDRA şi BREZEANU
LA „ARENA ROMANA"

Funcţionar origină austriacă cunoscând perfect corespodenţa germană, maşina de scris pricepe şi contabilitatea caut post la ziar sub D. I. S.

Predau lecţiuni de limba germană la ziar sub „Germană".

Domn serios caut pensiune eventual tovărăşie la spesele menajului la ziar sub „Serios" 2—1

Bicicletă în bună stare se cumpără imediat str. Costache Negri No. 72

Pentru Podgoreni

Tei pentru legat vii se găseşte în str, C. A Rosetti 18. 5—1

Motocicletă Harley Davidsohn în perfectă stare cu ataş de vânzare str. Palat 2 bis. Munteanu. 2—1

Pierdut.— Subsemnatul Constantin Dan pierzând Ausaveisul No. 1298 îl declar nul în mâna ori-cui s'ar afla.
Constantin Dan

Grădina Polac
strada Apeduc No. 1
Astă-zi şi în fie care seara debutează
Asociata Trupă Israelită de Comedii
sub conducerea irezistibilului comic *C. Iscovici*
In fie care seară program nou
Antrepenori: Aron Mendelovici şi L. Abramovici. 12—1

Grădina Traian Comp; Bărcănescu-Carussy
In curând
Baronul de Curacao
(operetă)

Avis

Conform autorizaţiunei No. 6840 din 24 Iunie a. c. a onor Minister de industrie şi Comerţ suntem autorizaţi a cumpăra lânurile din judeţele Iaşi şi Vaslui şi rugăm pe producători să se adreseze la noi pentru tratări Iacob Moscoviei Fiu Iaşi str: Costache Negri

Farmacistă asistentă caută loc Adresa Reiter Armeană 18 Iaşi

Anunciu

Duminică 1 (14) Iulie c. c. ora 11 a. m. se va fine licitaţie publică în curtea Băncei Iaşilor din str. Ştefan cel Mare No. 47 (vis-a-vis de Mitropolie pentru vinderea a trei maşini automobile marca „DJEFFERY" de 32 H.P. format camionetă sanitară pentru zece persoane interior şi două şofer. Maşinele sunt în perfectă stare de funcţiune şi complect renovate.
Condiţiile licitaţiei vor fi aduse la cunoştinţa amatorilor în ziua licitaţiei.
BANCA IAŞILOR
4—1

Anunţ

De vânzare pentru cei dornici şi amatori; 10.000 (zece mije metri pârtraţi) e 3.50 Lei metrul pătrat Doritorii se vor adresu la faţa locului Prin str, Palat str. Tacu începând, peste puntea de pe Bahlui, faţă în faţă cu fabrica de tricotaje (ciorapi) Şoseua Naţionaă No. 18 bis. Iaşi 5—1

Mecanic Cunoscând motoarele Diessel maşinile cu aburi, motoarele cu benzină şi lucrările de electricitate, precum şi conducerea lor, caută post.
Primesc şi la ţară. Adresa la ziar sub „Remus" 3—1

Maşinele de scris se învaţă cu la sunire în scurt timp şcoala de dactylografie. Se Costache Negri 72

Anul XIV-lea No. 3388

20 BANI NUMĂRUL

Vineri 6 Iulie 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 70
6 luni . . . . „ 40
3 luni . . . . „ 20

Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un num ăr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Două lumi şi un contrast

Nici cînd caleidoscopul vieţii politice a unui popor n'a înfăţişat privelişte a de astăzi, a poporului român din teritorul neocupat.

Privesc, privesc mereu, dar uimirea nu contenesţe. Încerc o explicaţie, dar mintea refuză.

Pe două planuri diferite, spectacolul a două lumi deosebite, ambele cu o deplină pervertire de ordine morală şi socială.

•

La suprafaţă pătura conducătoare cuprinsă de vîrtejul nebun al unei inversunate goane, datorită, nu acelei atît de firesti şi atît de imposibil de evitat „lupta pentru existenţă", ci unei dorinţe neînfrînate a unei cît mai grabnice şi mai puternice îmbogăţiri, cu ori ce preţ.

Se pare că acestei clase numai atît i-a mai rămas drept cunoştinţă limpede a lucrurilor : că sîntem la ultimele vestigii ale unei epoci de neasemuită îmbelşugare şi că această epocă trebue considerată ca definitiv sfîrşită.

Evident. Prin instinct clasa conducătoare vede just în această privinţă. Dar acelaş instinct îi mai spune că trebue să smulgă vremurilor de acum tot ce se mai poate, şi aceasta fără nici o urmă de scrupule, fără nici o reticenţă, fără nici o frică.

Constiinţa dificultăţilor ce vor surveni şi instinctul neînfrînat a adus după sine această sălbatică goană după cîştig şi'a creiat starea de amoralitate socială a vremurilor de acum.

Pare-se că anume noţiuni de etică socială; anume obligaţiuni favorite de educaţia vremurilor mai civilisate; că acea autocritică a noţiunei morale a actelor noastre, pare-se că toate acestea au dispărut. Nu vorbesc de acele reticenţe şi prohibiri datorite codificărilor legislative, ci vorbesc—bine înţeles—de acele reticenţe şi obligaţiuni favorite din sancţiunea morală a faptelor.

Pătura noastră conducătoare trăeşte astăzi într'o deplină pervertire a simţului de moralitate publică. S'a atrofiat parcă cu desăvîrşire tot aparatul care, după justa observaţie a lui Nowicov, are un atît de important rol de frenic social.

Să justificăm prin exemple de ce am ajuns la aşa triste constatări ? Oare acele înfinite pilde de foşti înalţi demnitari, asociaţi la tripouri şi la mari întreprinderi de speculă constituie cazuri izolate ? Oare acei nenumăraţi abuzivi ai banului public, care îşi etalează faptele ruşinoase nepedepsite în fabuloase jocuri de cărţi şi fantastice cheltueli pentru petreceri, constituie un *rara avis* în societatea noastră de astăzi ? Oare

care desfac mărfuri considerabile, sustrase de la depositele armatei, cu preţul de 16 lei mosorelul de aţă şi 250 lei metrul de ştofă, sînt ele întîmplări care pot fi socotite cazuri izolate ?

Ştiu cât e de mare greşala de a generalisa. Aş fi bucuros ca faptele ca poată fi considerate drept sporadice şi să nu constitue o oglindă fidelă a unui imens rău social,

Din nenorocire nu este aşa. Adevăru adevărat este că pătura dirigentă nu mai posedă astăzi simţul exact al obligaţiunei către sine, al obligaţiunei către acei dela care primesc în realitate tot favorul de viaţă. Ea a pierdut simţul celor ce datoreşte rânduielei sociale, ordinei de stat şi insuş patriei,

•

In al doilea plan, jos în profunzime, miseria veche exacerbată prin groaznice noui suferinţi.

Această stare de lucruri, datorită relei închegări dinainte de războiu şi a năprasnicelor evenimente din cursul războiului, constitue de sigur un teren favorabil pentru desvoltarea dacă nu a sămânţei de anarhie, cel puţin a unei momentane puternice convulsiuni. Aşa a fost pretutindeni. Nu se putea să fie altfel la noi.

Dacă ar fi numai atât, răul n'ar fi aşa imens, fiindcă remediul ar putea fi găsit în măsuri economico-politice menite a remedia suferinţele existente.

Din nenorocire pentru noi şi mintea păturei dirigente a fost pervertită. Măsurile preconizate actualmente, menite a remedia, sunt considerate de ea ca un panaceu. In fond, şi acest lucru se degajează pe zi ce merge tot mai categoric, această pătură vede obârşia răului în însăş alcătuirea socială de azi Numai trebue conducători !

Si astfel, când prin gura lui Lenin insuşi se recunoaşte falimentul bolşevismului şi nevoia unei clase selecte de dirigeire, la noi ura de clasă duce până la a cere desfiinţarea păturei dirigente.

Si astfel blândul popor românesc, cu simţul lui de nevoia rânduelei sociale şi solidaritatea de clase, graţie căruia în trecut s'a păstrat mosia, iar în 1916 a dat acea admirabilă pildă de disciplină, în mijlocul celei mai destrăbălate anarhii rusesti, acest popor părăseste astăzi iusuşirea de vasuri datorită acelei pervertiri de care verbeam mai sus.

•

Nu dragostea de contrast m'a făcut să pun faţă în faţă mentalitatea celor două lumi diferite, având doar astăzi ca punct comun pervertirea acelor simţuri cari sunt la baza unei societăţi moderne constituite.

Este această stare de lucruri un motiv puternic de îngrijorare ? Se poate fără exagerare, spune că trăim vremurile de adâncă neliniste ? Spunând că stăm pe un vulcan, facem sau nu afirmaţiuni corespunzătoare cu realitatea ?

Cred că da. Si de acela tuturor celor care pot contribui la evitarea primejdiei imense ce ne ameninţă să le spun „desmeticiţi-vă".

C. SORIN

— Din cauza scumpirei hârtiei şi a ridicărei salariilor lucrătorilor tipografi, ziarul „Opinia" se va vinde cu 20 bani exemplarul.

ACTULITAATI

La chesiunea refugiaţilor

Astăzi se impune ca o datorie a spune făţiş relele publice şi a renunţa la menajamente. De aceia credem necesar a ne ocupa puţin în mod liber şi deschis, de acea categorie a refugiaţilor care nu s'au folosit de putinţa trecerei în teritoriul ocupat şi au continuat a face pe victimele pe spinarea noastră.

O considerabilă parte a refugiaţilor şi ofiţerilor demobilizaţi au cerut cu tarie libertatea trecerei la căminurile lor şi şi-au atras compătimiri—de altfel juste—din partea noastră pentru tot ce au avut de îndurat. S'a constatat insă că refugiaţii de care ne ocupăm erau nesinceri în exprimarea dorinţei lor şi că de fapt au refuzat să plece în teritoriul ocupat atunci când drumul li-a fost deschis.

Acest refuz era determinat de felul ocupaţiunilor lor, ocupaţiuni inavuabile şi care le permiteau a transforma parada suferinţei personale într'o meserie foarte rentabilă. Unii dintre aceştia nu s'au sfiit a spune că nu vor pleca până „nu-şi vor face suma".

Guvernul a fost silit a lua măsura severă ca funcţionarii publici care până la un termen dat nu se vor prezenta la post să fie consideraţi demisionaţi şi să se procedă la imediata lor înlocuire. Singur acest fapt ilustreaza perfect afirmaţia noastră că sunt refugiaţi care pot trece în teritoriul ocupat dar care preferă să rămâe aci şi sa faca pe victime.

Acestea sunt faptele, neplăcut ele fapte. Faţă de caracterul lor jenant cerem în primul loc ca guvernul să ia măsuri eficace pentru reîntoarcerea refugiaţilor la casele lor.

In al doilea loc, acei dintre refugiaţi cari înţeleg sa rămâe mai departe în bejenie din motive nemărturisite, să înceteze a mai face pe victimele.

REN.

Răsboiul submarin

Comunicat oficial.—In regiunea blocată a Mărei Mediterane s'au scufundat prin activitatea submarinelor germane patru vapoare şi un vas cu pânză de un tonaj de 17 mii tone brt.

OAMENI ŞI LUCRURI

Când nu apar ziarele

Graţie vechilor nostri tovarăsi de muncă—lucrătorii tipografi — avurăm câteva zile de răgaz şi meditări dacă se poate vorbi, în împrejurările prin care trecem de asemenea luxoase pierderi de timp Publicul, în schimb va plăti cam scump economia involuntară pe care a făcut-o, nacumpărând, timp de 3 zile, unele gazete destul de populare ; va plăti, cu începere de astăzi preţul îndoit,—nu insă un preţ de bodegă, doamne fereşte !

•

Ce s'ar întâmplă dacă într'o bună zi s'ar isca o grevă în adevăr originală ? acea pusă la cale nu de lucrătorii propriu zişi, dar de muncitorii intelectuali ai presei, relativ cei mai avari tratati în toată vasta organizaţie, atât de puternică astăzi, ai ziaristicei ? S'ar înlocui temporar, profesioniştii prin amatori, prin pene politice, prin proză ocasiţională a atâtor celebrităţi care n'au exercitat niciodată gazetăria, deşi au preţuit-o după imensele folose ce aduce şi după forţa ce reprezintă. Gazetele, ar fi, în adevăr, originale, dar n'ar fi gazete... E aici o simplă hipotesă care nu se va îndeplini nici odată, pentru că nu s'a mai întâmplat. Sindicatele ziaristice e asociatile existente s'au ocupat de toate chestiunile universului, nu insă de problema serioasă că întreaga presiune ziaristică este tributară acţionarilor de la Loto, sun diveraele lor aspecte şi numiri.

•

Intr'o zi de răgaz, am putut pierde ba nu, câştiga — o jumătate de oară ascultând nervosul, dar instructivul discurs parlamentar al scriitorului Pătrăşcanu, curagiosul profesor care a semnat pe primul ministru să pună la după pe cel mai atot putinte personagiu de eri, pe Panaitescu, regele spionilor arabili.

•

Vorbind de unele manifestări recente ale d-lui I. C. Brătianu, deputatul a făcut aluzie la relativa uşurinţă cu care afluxul de altă dată se destăinuleşte acum câte unui publicist.

Iar pasagiul acest a m'-a reamintit că un coleg mă prevenise în coloarele Camerei.

— Vei primi o desmintire pentru un anume detaliu ce ai divulgat dintr'o convorbire cu şeful partidului liberal.

Fiindcă vorbim de publicistică şi de unele aspecte ale ei, cititorul puţin iniţiat în mistere şi culise, trebuie să afie că, ori de câte ori un personagiu politic se întreţine cu un publicist între patru ochi, lucrul care următorul înţeles : „D-ta, fireşte, tipăreşte, răspândeşte, cele ce-ţi încredinţez. Dar eu le voiu întări definitiv prin desmintirea mea." Ar fi bine chiar ca ori ce întreţinere cu personagii importante să se inchee cu un postscriptum „se desmint cele de mai sus, spre deplină confirmare".

RODION

MICI POLEMICI

Consecvent cu intreg trecutul său politic, d. A. C Cuza a votat pentru — contra eri, când s'a discutat darea în judecată a regimului trecut.

Ar fi putut oare să voteze pentru ?

•

Ca un adevărat dascăl ce este, deputatul Patraşcanu, în vorbiri parlamentare spune uneori deputaţilor, ca şi cum s'ar adresa unor eleve :

— „Băgaţi de samă la ce spun". „Să mă inţelegeţi bine"...

•

Ca şi cârciobarii la judecătorie deputatul Jelea Codreanu, fiind in sala deputaţilor, a strigat : „absent".

N'a dat in judecată pe nimeni, dar nici păgubaş de diurnă n'a rămas.

•

In Rusia va fi odată bine de trăit, atunci când Ruşii în de si se vor omorâ pînă la unul..

Se pare că nu mai e aşa de mult pînă atunci.

•

Pe d. Porumbaru, fost la Externe, actualul guvern nu l'a dat în judecată, Il consideră cu totul... incent.

•

Unii pretind a şti că, totuşi, d. Porumbaru e convins c'a fost la Externe, deşi a fost cel mai... exten ministru din câţi au existat vr'odată la Externe.

INFORMATIUNI

x Comisiunea de informatii pentru darea în judecată a autorilor dezastrului national, s'a constituit aseară.

S'a convenit ca d. Lascar Antoniu să cerceteze dosarele Presedintiei Consiliului şi al ministerului de interne, d. Dristorian, finanţele, d. Mitescu externele şi răsboiul, d. Gr. P. Carp lucrările publice, d. Păunescu industrie şi justiţia, d. Petrovici cultele şi d-l Mazilu domeniile.

Comisiunea va face cercetările atât la Iaşi cât şi la Bucureşti timp de zece zile după care îşi va depune raportul.

※ *Recunoscând marile suferinţi incercate de oraşul Iaşi, de când a inceput retragerea, primul ministru a decis ca guvernul să facă o donaţiune de două milioane primăriei Iaşi pentru restaurarea stradelor şi opere de salubritate publică.*

■ *Se ştie cămpania pe care ziarele ruscfile au dus'o pe vremuri in contra unui pretins spionagiu făcut in favoarea germanilor la posta centrală din Bucureşti. Spionagiul acesta s'a făcut de fapt in favoarea ruşilor.*

In broşura sa de apărare in contra acuzaţiunilor aduse dsale inaintea Curţei Marţiale, d colonel Verzea arată cum unii funcţionari inferiori de la poştă dădeau agenţilor ruşi benzile cu transmisiunea telegramelor ministrului nostru la Berlin către primul ministru de atunci.

■ Astăzi la Cameră d. Păunescu îşi va desvolta interpelarea adresată d lui ministru de justiţie în chestia Victor Filotti,

— In urma consfătuirei avute la care au participat şi d-nii general Hârjeu ministru de răsboiu şi dr. Leon rectorul universităţei, e foarte probabilă apropiata evacuare a palatului universităţei şi instatarea mintsterului de răsboi in palatul liceului internat,

Cursurile universitare vor putea astfel reincepe la 1 Octombrie.

※ A apărut decretul, prin care incetează de a-şi mai produce efect dispoziţiunile cuprinse în legea relativă la supuşii statelor cu care România se găsea la stare de răsboiu şi bunurile acestora.

※ In ultima şedinţă a sindicatului medical d. profesor Negel a fost ales preşedinte având pe d. dr. P. Zosin vicepreşedinte. S'au mai ales in comitet, pe lângă vechii membri, dnii dri Hortolomei, Solomovici şi Tănăsescu, medicul disp. 4-a.

※ Atragem atenţia publicului asupra a 2 cuverturi de pat broderie *Tenerif* expuse la „Domniţe Ruxanda".

S'a lucrat in ele 2 ani jum. şi sunt o adevărată operă de artă. Persoana care le-a lucrat, defunctă azi, le'a dăruit pentru a se inzestra 4 fiice de săteau, sărace.

Indemnăm lumea caritabilă să se înscrie pe listele loteriei la „Domniţa Ruxanda" strada Lăpuşneanu. Numărul 2 lei.

■ Sedinţele Senatului se ţin de eri în localul Primăriei, din strada Alexandri.

※ Pensiile pe luna Iulie, vor fi achitate cu incepere de la 16 a lunei.

※ D. Gh. Botez, preşedintele comisiei interimare. a intocmit noul budget al comunei, pe care îl va supune Sâmbătă în desbaterea comisiei interimare.

■ Astă-zi are loc la Palatul regal, cu solemnitatea obicinuită, investirea noilor episcopi.

Instalarea ne va face abia la inceputul lunei August.

※ Mult incercata familie Maria Păun prin pierderea scumpei lor fiice Anuta Păun aduce călduroase mulţumiri personalului serviciului de aprovisionare al comunei Iaşi, corului metropolitan care din propria'i iniţiativă a răspuns slujbei religioase cum şi prietenilor şi cunoscuţilor cari prin prezenţa lor ne'au mângâiat.

Fie-i ţărâna uşoară.

Familia Păun

※ Sinodul s'a intrunit ieri, pentru a recomanda câte trei candidaţi, dintre cari ministrul cultelor are a alege numirea noilor vicari ai Mitropoliei din Bucuresti şi Iaşi.

Sinodul a recomandat pentru Mitropola din Bucureşti pe preoţii Nicolau, Ciosa şi Gerneta Neculau

Arhimandritul Scriban a intrunit cele mai puţine votări.

Pentru Mitropolia din Iaşi, Sinodul a recomandat pe arhimandritul Guric Basarabeanu', şi preoţii Cosma şi Mircea.

Ca Vicar al Mitropoliei din Iasi va fi numit arhimandritul Guric Basarabeanul.

※ Pieţele continue a fi lipsite de alimente.

Zarzavaturile se capete cu greu şi tot cu vechile preţuri.

Fructe de loc.

Scolare.—Inspectorii şcolari ai învăţământul primar se vor intruni zilele acestea în consiliu, spre a lua hotărâri asupra măsurilor ce trebuesc luate pentru ca incepersa cursurilor să nu mai sufere întârziere.

In vederea acestei intruniri, atragem atenţiunea autorităţilor şcolare că nu s'au luat măsurile necesare pentru ca localurile şcoalelor din localitate să fie evacuate.—Localurile au nevoie de reparaţiuni radicale atât în interior, cât şi în exterior. — Mobilierul este în mare parte distrus—Gardurile stricate şi grădinele şcolare denaştate.

Trebuie timp mai îndelungat pentru restaurarea acestor localuri şi dacă nu se vor lua măsuri „de urgenţă pentru evacuarea imediată a localurilor şi inceperea reparaţiunilor, şcoalele nu se vor putea deschide la timp.

In afară de acestea, şcoalele trebuiesc aprovisionate cu lemne, ori depositele ce se vor face vor fi lasate în a cui pază si răspundere ?

■ Sâmbătă 7 Iulie a. c. ora 10 dimineaţă, va avea loc la Parcul din Socola a 3-a Vânzare în licitaţie publică a unui grup de 10 automobile Ford 20 anvelope şi 20 camere Dunlop ale automobilelor Regina Maria.—Doritorii de a cumpăra sunt rugaţi a depune d'inainte garanţia de 1000 Lei la Banca N. Chrissoveloni Stefan cel mare 40.

Tot odată se vor vinde şi 3 grupuri electrogine „Renault" putând furnisa curentul necesar pentru 50 lămpi electrice.

Atât maşinele cât şi grupurile se vor putea vedea de amatori cu incepere de Joi dimineaţă la Parcul „Regina Maria" din Socola.

※ Localul gimnaziului Alexandru cel bun a fost cedat, pentru lunile de vacanţă, în intregime şcoalei de silvicultori care urmează a se deschide în acel local.

※ Maestrul C. Nottara desminte versiunea inregistată de unele ziare, că va fi numit director general al teatrelor, demnitate la care nu aspiră de oare ce nu vrea să-şi intrerupă cariera artistică.

※ Directorul învăţământului particular d. I. Brăzilă, îşi va regula drepturile la pensie, odată cu evacuarea d-sale, în teritoriul ocupat. Dl. Brazilă numără 41 ani de serviciu în învăţământ.

※ Meseriaşii Români din Vaslui intruniţi eri 1 Iulie 1918, s'au reorganizat într'un club, a cărui menire este chemarea claselor producătoare orăşeneşti la o nouă îndrumare economică şi instructivă, vremurile grele prin care trecem şi experienţa făcută, nu puteau lăsa indiferenti pe aceşti oameni a muncii, cari deşi în număr cam restrâns totuşi ei au dat dovadă întotdeauna de conştiinţa şi solidaritate.

D. N. V. Stelăriu, deputat de Iaşi ajutor de primar, care se bucură de multă reputaţie în rândurile meseriaşii lor Vasluieni, ca un vechiu luptător a acestei clase, a primit cu această ocazie următoarea telegramă :

Meseriaşii Vasluieni, intrunindu-se astă-zi din iniţiativa unui club pentru apărarea intereselor lor, primul gând îl indreptăm către dv. ca un vechiu luptător pentru binele şi înălţarea meseriaşilor români. Să trăiţi, ss) G. Necşeanu, Al. Dimitriu, I. Petroşanu.

✻ *Noi şi regiunea ocupată,*— Dincolo sunt ordonanţe care fixază preţul obiectelor, circulaţia trăsurilor, automobilelor etc.

Nu odată citim prin ziarele din acele părţi ca cutare birjar a fost amendat pentru că a mers mai repede de cât cum scrie la regiement, că un negustor a fost prins că vinda mai scump şi a fost amendat, iar marfa confiscată şi vândută publicului.

Si noi avem regiemente şi ordonanţe. Ziarele ca şi particularii îşi fac datoria să desmintă pe contravenienţi.

Un alt ziar arată că la o măcelărie din piaţa Sf. Spiridon cineva a cumpărat de odată 150 kilo carne şi evident să facă asezata pentru un restaurant iar ordonanţa zice că restaurantele vor lua carne de la abator şi după cartele.

Ce s'a făcut cu dosarul? Mister.

La schimb un negorocit care vinde un kilo de pere cu 4.50 în loc de 4 este târnuit, iar marfa confiscată.

Noi nu zicem că e rău aşa, dar de ce să se menajeze cei ce cumpără 150 kilo carne, contra regiementului, ori cei ce a vândut sute kilo de cositor?

✻ Specula Ni se anunţă de către un cetitor, care stă alături de M. C. G. a-Etapelor eşalonului II, unde e pala'ul comunal că Duminecă seara a intrat pe poartă o căruţa mare şi largă, acoperită, condusă de soldaţi, în curtea primăriei. A descoperit căruţa şi a răsărit din ea, sute de păsări, găini, pui şi raţe. Imediat un soldat gras şi blond a sărit zidul care desparte de casa cu No. 52 din Cuza-Vodă, unde în faţă este prima bodegă din Iaşi, a luat pe proprietarul bogdei şi l'a dus în curtea primăriei, de unde şi a ales vre-o 80 de păsări şi care din mână în mână, li-a trecut peste zid la bodega, închizându-le într'o ladă mare unde se depunea gunoiul.

Intrebarea este, aceşti soldaţi de unde au luat păsările şi pentru cine? De ce atunci n'a descărcat căruţa în ogradă unde e bodega şi a descărcat o la eşalonul II? Se ştie că direcţiunea aprovizionărei a luat o bună măsură ca jandarmii rurali să la toată marfa pe care vin ţăranii să o vândă în Iaşi, ca supravegherea jandarmilor unde o pun de vânzare pentru public, în pieţele oraşului, fiind faţă şi ţăranii; aceasta, că nu lasă specularţii pe şosele înaintea oamenilor să îi cumpere pe nimic şi pe urmă să speculeze lumea. La afacerea pe care o descrim n'a asistat nici un ofiţer, era însă un gradat inferior incinsă şi care dădea ordinele. Ar trebui ca imediat să se facă o anchetă şi o percheziţie la acea bodegă şi să se dea pedepse mari ca exemplu, Se vor face? ne îndoim.

✻ Mai mulţi funcţionari ai statului ne adresează următoarea scrisoare, cu rugămintea a o da publicităţei:

Urmărim ziarul *Dv.* şi vedem că totdeauna sprijiniţi cauzele drepte ale celor mulţi şi mici. Bazaţi pe această constatare vă rugăm să ne luaţi apărarea prin coloanele „Opiniei". Budgetul Statului e prea mic ca să ne vie în ajutor şi pentru că ne dăm seama de aceasta nu cerem sporiri de salarii, căci nu pot fi sporite lefurile în raport cu scumpetea traiului.

Totuşi ni s'ar putea veni în ajutor pe alte căi. Să se fixeze orele de serviciu numai dimineaţa la toate instituţiile de stat.

Cu aceasta ne-ar scuti de 4 drumuri zadarnice şi am economisi încălţămintea şi îmbrăcămintea ce nici nu ne-o putem procura. În orele de după prânz am mai putea găsi o ocupaţie particulară şi astfel prin munca cinstită ne'am da noi sporul de salar ce nu ni'l poate da statul.

Din depositele armatei — căci şi noi suntem o oaste a ţării — să ni se dea cu preţuri mici alimente şi cele necesare prin magazine de desfacere speciale pentru funcţionari, nu prin economate unde se fac numai hoţii şi favoriţii.

Cu lefurile ce le avem nu putem trăi şi nimeni nu ne poate obliga să murim în vremuri ce alţi fac averi ilicite.

Credem că cererile noastre sunt dreptate şi moderate şi realizabile şi deci suntem siguri că ne veţi sprijini.

✻ *Numiri la Primărie.*— Pe ziua de 1 Iulie s'au făcut la Primărie următoarele numiri şi avansări.

D. Octav Breviman, actual registrator se avansează în postul de ajutor şef al biroului administrativ, d. Al. Zaharia actual registrator arhivar la starea civilă, se avansează registrator generala registratura generală. D. C. Costinescu e numit ca registrator de ieşire la registratura generală.

D. I. Basero, ţilitor de registre la starea civilă se avansează ca arhivar registrator la acelaşi serviciu.

D. C. Popovici actual copist la starea civilă a fost avansat ţilitor de registre.

D. Stefan Oraşanu se numeşte arhivar la serviciul cadrelor.

D. Gh. Zamfirescu actual încasator se avansează agent de urmărire clasa I.

D. Gh. Vasiliu se numeşte agent de clasa II-a.

D. Tasile Batoncscu actual copist se avansează agent clasa II-a la percepţie.

D. Petru Scripcă arone agent clasa II-a la perceptor.

D. Budea se numeşte agent clasa II-a la percepţie.

D. Gh. Velicu actual impiegat se avansează încasator la percepţie.

D. Pavel Carp se numeşte copist în percepţie.

D. Alexandru Petrăchescu se numeşte copist la serviciul stradelor.

D. Alex. Stancov se numeşte supraveghetor la serviciul apelor.

D. Ion Popovici agent de clasa II-a se numeşte perceptor piaţa Nicolina.

✻ Bibliografie.— Buletinul societăţei în curs de constituire „Căminul agricultorilor moldoveni".

Un bogat organ de informaţiune economică şi technică pentru agricultorii din Moldova şi Basarabia.

Numărul prim conţine un memoriu program datorit d-lui Const. I. Ciutei.

✻ Numărul 2 din „Umanitatea" apreciata revistă de sub direcţia cunoscutului publicist Alexis Nour.

Conţine foarte interesante studii sociale, politice şi literare.

Parlamentul

SENATUL

Şedinţa din 4/17 Iulie.

Pe banca ministerială d-nii S. Mehedinţi, dr. Clugureanu şi Hirjeu.

D. *Dobrescu* anunţă că în ziua de 5 Iulie va avea loc la Palatul Regal investirea noilor episcopi.

D. ministru *Hirjeu* depune un proect de lege pentru recunoaşterea autonomiei cultelor catolic şi protestant.

Se fac apoi câteva comunicări.

D. Ilie Bărbulescu îşi desvoltă interpelarea adresată d-lui ministru al instrucţiunei în chestiunea scoaterei din învăţământ a limbei germane. Oratorul arată în mod larg şi documentat însemnătatea culturală a limbei germane şi condamnă aspru pe acei profesori şi oameni politici care au înţeles să propage ura contra germanilor şi să insulte contribuţia culturală pe care germanii au adus-o în mod fundamental la progresul omenirei.

D. ministru *Mehedinţi* se alătură părerilor interpelatorului şi declară că a şi reintrodus limba germană în învăţământ.

Şedinţa se ridică la ora 5. p. m.

CAMERA

Şedinţa din 4 Iulie

După deschiderea şedinţei şi citirea procesului verbal, d. S. Mehedinţi depune proiectul de lege pentru organizarea oforilor şcolare şi reforma seminariilor şi a şcoalelor normale.

D-nii Pleniceanu, Berceanu şi Malteţeanu fac diverse comunicări. Acestuia din urmă îi răspunde d. C. C. Arion. De asemenea fac comunicări d-nii Bălteanu şi Magnus Balleanu.

D. Gr. Trancu-Iaşi protestează în contra prelungirei stărei de asediu şi anunţă o interpelare în această privinţă.

Anunţarea unei interpelări a d-lui I Burbea dă loc la un violent schimb de cuvinte între d-sa şi d. Toneanu. D. Fortunescu se asociază la interpelarea d-lui Burbea.

Se intră în ordinea de zi; propunerea de darea în judecată a guvernului Brăteanu-Take Ionescu.

D. *M. Sc. Ferechyde* citeşte raportul.

D. A. C. Cuza. Ţine să constate că d-sa şi d. general Averescu, în numele căruia declară că vorbeşte, a fost pentru darea în judecată a guvernului Brăteanu-Take Ionescu. Această pentru că a considerat acţiunea diplomatică a d-lui Ionel Brătianu ca cea mai mare nenorocire posibilă, ca o acţiune de neprevedere şi incapacitatea istorică.

Această nu însamnă însă că trebuie desavuată directiva. Aşa ceva nu trebuie făcut, întru cât a fost un război naţional.

Pe de altă parte procedând aşa-fel d. Brătianu din om ce trebuia să fie judecat pentru delicte de drept comun, este transformat în victimă politică, întru cât aveţi zierul de a condemna şi directiva publică.

Pentru aceste consideraţiuni, d-sa citeşte o declaraţie prin care se spune că nu se poate asocia la această dare în judecata.

Spusele d-lui Cuza sunt dese-ori întrerupte prin violente dezaprobări de majoritătei.

D. *Gr. Trancu Iaşi,* în numele partidului muncei, citeşte o declaraţie prin care se asociază la darea în judecată a fostului guvern. dar consideră faptele rele ale acelui nefast guvern ca o operă comună al oligarhiei româneşti.

Şi d. Trancu-Iaşi este des întrerupt, în special de dl. Antoniu-Neamţu, i-a spus că nu se cade unui om care a părăsit de abia de câte-va zile partidul liberal, să vorbească ast-fel de partidele politice.

D. *Vităunescu* se asociază la darea în judecată, numai pentru unele puncte.

Discuţia generală se închide şi să ia în consideraţie propunerea, prin vot nominal, cu 115 din 117 votanţi. D-nii Cuza şi Zelisa-Codreanu, se abţin.

Se propune ca ştiută comisie de informaţiuni să fie compusă din d-nii Lessar Antoniu, C. Dristorian N. Mitescu, I. Petrovici, Paunescu, Gr. P. Carp şi D. Mizilea.

La redeschidarea şedinţei d. Patrascanu expune în cuvinte frumoase, motivele pentru ce a refuzat să facă parte din comisia de informaţiuni. D. Patrascanu convine că ţara este mulţumită de aceşti că vinovaţi sunt daţi judecăţei, dar cere judecata tuturor, până şi a lui Panaitescu, al autorului tuturor atentatelor la viaţă şi libertatea cetăţenilor. D-sa mai întreabă de ce s'a permis d-lui Take Ionescu să plece, în ajunul dărei în judecată.

D. *Al. Marghiloman* spune că este important a se şti că cei ce au dus ţara la prăpastie îşi vor primi pedeasa.

Nu ne ocupăm de cei mici, pentru care ajunge un judecător de instrucţie. Le va veni rândul. În primul loc însă vinovaţii cei mari, pentru ca să ştie ţara că şi cei mari îşi primesc pedeasa.

Că a plecat d. Take Ionescu! Nu-l puteam opri, fără a fi fost acusaţi de opera de răsbunare. Pedeasa însă ce-i aşteptă nu va fi mai mică, chiar dacă se află departe de judecătorii săi.

Se votează apoi aleşii în comisiunea de informaţie.

În urmă se votează legea prin care ofiţerii activi pot ocupa temporar funcţii civile.

Şedinţa se ridică la ora 7 şi jum.

Ultimele ştiri telegrafice

Violente lupte pe Marne şi în Champagne

— Germanii anunţă 18.000 prizonieri —

Berlin.—*Frontul occidental* Armata principelui moştenitor Rupprecht. Activitatea de luptă a reînceput seara; în cursul atacurilor noastre de recunoaştere la sud-vest de Ypres am capturat prizonieri. La sud est de Hebuterne inamicul a repetat atacurile sale dar fără resultat.

Armata prinţului moştenitor german, Lupte violente în regiunea Savieres şi la vest de Chateau-Thierry. La sud-vest de Courte Mont a împins liniile noastre până la Surmelin. Inamicul a contra atacat violent cu năţelive puternice frontul nostru pe malul sudic al Marnei. Atacurile sale s'au prăbuşit cu pierderi grele în faţa liniilor noastre, în parte după lupte înverşunate. Pe malul nordic al Marnei am lărgit câştigurile realizate în prima zi a ofensivei. După ce am respins un contra atac al francezilor, am împins pe duşman până la înălţimea la nord de Venteuil şi am răzbit prin luptă la Rodemăt şi la Konigswald. Pe ambele maluri ale văului Ardre am respins pe duşman spre regiunea muntoasă a Reimsului între Nanteuil şi la nord de Pourcy. La est de Reims situaţia neschimbată. Am ţinut liniile duşmane sub un foc puternic, îmbunătăţind poziţiunile noastre de pe masivul Romans şi dela Suippe. La nord-vest de Massiges am cucerit câteva înălţimi fortificate. *Cifra prizonierilor s'a urcat la mai mult de 18000.* Ieri au fost doborâţi din nou 36 aeroplane duşmane şi 2 baloane captive pe câmpul de luptă.

Sublocotenentul Menkhoff a câştigat a 37-a şi a 38 a victorie aeriană. Sublocotenentul Loewenhardt a 37-a. Locotenentul Loerzer a 20-a, sublocotenentul Bolle a 22-a şi sergentul major Thom a 21-a.

Lyon.—Operaţiile militare pe frontul francez.

La sud de Marna Germanii asaltând cu forţe proaspete au atacat eri seară înălţimile dela Saint-Aonon şi la Chapelle-Monthodon.

Duşmanul a reuşit de a pătrunde în Labourdonnerie. Lupta se desfăşoară cu intensitate pe pantele păduroase mediat la sud de acest punct. Mai departe spre est cu toate violenţele atacuri francezii au ţinut pe duşman la marginea de la sud de pădurea Bungot germanii au încercat de asemenea un puternic atac împotriva lui Monvoisin pe care l'au luat dar un contra-atac francez i-a scos afară din această localitate.

Între Marne şi Reims violente lupte de artilerie au loc la pădurea Gourton Un atac duşman în regiunea Virgny a eşuat complect. La est de Reims încercări locale duşmane s'au arătat fără succes mai cu seamă în regiunea Prunay unde germanii cari încercau de a reînoi atacul lor asupra lui Beaurevoir au suferit înfrângere sângeroasă. Francezii şi-au menţinut întregile poziţii în toate punctele.

Camera austriacă

Declaraţiile d-lui Seidler

Viena.—După o pauză de patru luni camera deputaţilor şi'a reînceput activitatea prin citirea budgetului provizoriu,

Ministeul preşedinţii Seidler a fost primit de ceh cu strigăte sgomotoase.

Seidler a declarat că succesele armatei aliate sunt o garanţie cu inamicii nu'şi vor ajunge scopurile,

Neclintiţi menţinem încă propunerea comună de pace a Puterilor aliate din Decembrie 1916 conţinută în răspunsul la nota papală,

Alianţa cu imperiul german este o garanţie că vom putea asigura popoarelor noastre condiţiile unei libere şi bine cuvântate desvoltări.

GRADINA TANASACHE
Comp. Tănase Niculescu Buzău
Joi 5 Iulie ora 9 jum. seara
PUŞ PUŞ!
Vineri 6 Iulie, ora 9 jum. seara
TIVILA DELA HOTEL GHIDALE
Sâmbătă: M-LLE NITOUCHE
In curând: „Dama dela Maxim şi Mascoth. Bilete la Iliescu.

GRADINA ZEFIRUL
In faţa Teatrului National
Joi 5 Iulie. ora 9 jum. seara
VOEVODUL ŢIGANILOR
Vineri 6 Iulie, ora 9 jum. seara
Premieră
LUMPATIUS VAGABONDUS
Bilete la Maximovici.

GRADINA TRAIAN
Comp. Bărăşescu Caruzzy
Joi 5 şi Vineri 6 Iulie, ora 9 jum.
PROSTUL
Sâmbătă 7 Iulie: MANASSE
Luni 8 Iulie „Baronul de Curaçao (operetă).

✻ La Farmacia Dr. Ratianu s'a primit următoarele specialităţi: Neosalvarsan Ehrlich. Iod Coloidal Olinche viol, Biodina Astier, Serum Noura dinamic Formula Prof. Obreja, Fiole Elco porgal, Fiole Eucsol, Lypovarina, Lyclacerebrină şi Lypostină Prof. Parhon triferol şi Arsen Triferol. 5—1

BETTY TORTEN
LEON ASRIELANT
- Logodiţi -
Iaşi 1|14 Iulie 1918 Sculeni Basarabia

Grădina Polac
strada Apeduc No. 1
Astă-zi şi în fie care seara debutează
Asociaţia Trupă Israelită de Comedii
sub conducerea irezistibilului comic *C. Iscovici*
In fie care seară program nou
Antrepenori: Aron Mendelovici şi L. Abramovici. 2—1

DE VANZARE două vagoane de lemne de construcţie de brad şi anume căpriori grinzi, scânduri etc. de diferite dimensiuni un vagon lemn lemne de construcţie de stejar de 7 m. lungime diferite dimensiuni 3 vagoane cărămidă de Clurea, 20 usi cu focurile lor complecte noi lucrate în tablă, 24 Tocuri ferestre cu giurgiuvele şi tocuri complecte, 2 vagoane traverse de stejar lemne de foc, opt căsi de hâi de tablă galvanizate, două de zinc şi una de aramă cu toate accesoriile lor a se adresa la D-nul Patriche şi Nae Georgescu str. Pavlof No. 4 1—5

Moşia Brăteşti Proprietatea Dr. Hynek 5 Kilometri depărtare gara Dăngeni, de vânzare Lemne de construcţii, stejar 30 ctm. 60 ctm. diametru şi 8 metri până la 10 metri lungime în cantităţi mai mari. 8—1

Publicaţiune
In ziua de 29 Iunie a c. se vor împărţi în Com. Drăgeşti, Jud. Fălciu un număr de 310 cai. Doritorii se vor prezenta cu bilete de identitate liberaţia de primării sau poliţii şi cu arătarea câţi cai doresc a lua.
Regimentul 1 Grăniceri 2—1

De vânzare în str. Păcurari No. 38, un al de trăsură talia înaltă. 2 docare, una cupea şi una trăsură de doi cai. 8—1

Cumpăr vie improprietăriţilor a se adresa la Dna. Vellea, Păcurari 99.

Caut domnişoară serioasă pe 2 copii de 7 şi de 9 ani.
H. Kahane str. Păcurari 15 8—1

Farmacia D-r Konya accepta Licenţiat sau asistentă.

Ofer 400-500 lei lunar chirie pentru o cameră cu intrare separată în raionul Mitropoliei, Teatru, Palatu Administrativ, Str. Cuza-Vodă. Domn singur. Săspuns la ziar sub I. 3—1

Se caută un strung automat. asemenea se caută un specialist în prepararea brânzei telemea.
A se adresa la administraţia moşiei Bobuleşti jud. Botoşani. 5—1

B. Schwartz
str. Gh. Mărzescu 24 în curte, cumpără haine vechi de domni şi doamne şi plăteşte preţuri bune vis a vis de Teatrul Naţional 15—1

Dr. Hortolomei
CHIRURG DE SPITAL
Boli chirurgicale, genito-urinare
(Injecţii intravenoase)
Consult. 3-4 şi 7-8
Str. Cuza-Vodă 42
6—1

Atelier de Mobilă str. Gh Mărzescu 6 Iosef Schwartz Aduc la cunoştinţa Publicului că atelierul meu a reluat vechea activitate, primind orice reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă 15—1

Gimnaziul „VACHTEL"
Iaşi Str. Sărăriei 147
CURS DE PREPARAŢII
cu profesorii şcoalei
La 1 Iulie st. v. începe la Gimnaziul „Vachtel" preparaţia pentru examenele integrale şi de corigenţă din Septembrie a. c. De asemenea se va ţine un curs de limba germană pentru ca la redeschiderea şcoalelor elevii să poată urma materia clasei respective în urma reintroducerii acestui studiu în programe.
Inscrierile se fac zilnic de la 25 Iunie, între orele 9—12 şi 2—6 la cancelaria şcoalei.
Direcţiunea
7—1

Vizitaţi noul magazin
BAZAR DE MOBILE
asortat cu Saloane, Dormitoare, Sufragerii complecte.
Primim comenzi pentru mese şi scaune pentru grădini şi restaurante ori ce dimensiuni. Birouri, Biblioteci, pentru Cancelarii cu preţuri foarte reduse.
Ori ce comandă se execută în trei zile.
FRAŢII FINKELSTEIN
str. Costache Negri 24
Cumpărăm ori ce fel de mobile, ocazional 10—1

Curs preparator liceal pentru examenele de toamnă cu începere dela 1 Iulie D-na Eug. Dimitrescu str. Mitropoliei 14 4—1

De vânzare imediat construcţia circului român Hala centrala din construită în lemn şi cu instalaţia electrică bună pentru Teatru Cinema Restaurant etc. şi 2 cai ponei Zamfirescu la Cizc între orele 10—12 m. 3—1

Auto garajul Colini str. Crucii 12 Ucenici hurnici şi cinstiţi cu acte în regulă şă insoţiţi de părinţilor se vor prezenta pentru angajare între orele 8—10 dim. 3—1

Licenţiată sau asistentă în Farmacie să accepţă la Farmacia Dr. Konya.

Sulfat de Cupru şi Sodă caustică de vânzare cu preţuri convenabile la depozitul Isidore Margulies Iaşi str, Ştefan cel Mare 27. 15—1

De vânzare str. Jon Creangă 28 2 arcuri de trăsură 2 osii jum. patent 1 ham complect 3—1

Birou de informaţiuni comerciale
Str. Cuza Vodă. 52 inlesneşte vânzări şi cumpărări de mărfuri. Persoanele deritoare să se adresese la sediul biroului unde vor căpăta toate lămuririle, 5—1

Bijuterii cumpără **Sussmann** strada Ştefan cel Mare 29 etaj, de le 3—7 d. a.

Anul XIV-lea No. 3389

20 BANI NUMĂRUL

Sâmbătă 7 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 70
6 luni . . . . „ 40
3 luni . . . . „ 20
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITATII

COMERŢUL NOSTRU

In legătură cu declaraţiile d-lui Gr. Cantacuzino

Luăm act cu multă satisfacţie de declaraţiile făcute de d. Gr. Cantacuzino, ministrul Industriei şi Comerţului, unui redactor al ziarului „Steagul", care le publică în numărul său de la 1 Iulie. Le reproducem în întregime, nu numai pentru că ele reprezintă întocmai părerile noastre, pe cari nu odată le am formulat în Opinia, ci mai ales pentru că ele condamnă un sistem îndelung practicat căruia se datoreşte în mare parte scumpetea de astă-zi.

Iată declaraţiile d'lui ministru;

„Libertatea completă a comerţului e imposibilă. Specula care se face arată că această libertate e dăunătoare.

„Încercările cu preţurile maximale au dat rezultate proaste, pentru că a doua zi după decretarea lor, toate mărfurile au dispărut. (De ce se mai menţin atunci?)

„*Vinderea de-a dreptul din depositele Statului a dat loc la favoruri, aşa că la un moment dat se vindeau în piaţă cu preţuri urcate, mărfuri, pe cari protejaţii le luau cu preţuri mici de la autorităţi.*

„Ceea ce preconizăm noi este un sistem mixt, care să facă să se simtă cât mai puţin *mâna desagreabilă a statului.*

De acord. Şi am spus'o de repetate ori; nu specula comerciantului detalist, ci favoritismul practicat de unele organe ale Statului, singurele depositare ale multor mărfuri ce se mai găsesc în ţară, e cauza principală a scumpetei. Dacă se face speculă, apoi ea este, în primul rând, opera unor funcţionari abuzivi şi corupţi. In felul acesta, şi numai în felul acesta preţurile stofei, pânzei, spirtului, ţiţei etc. s'au urcat în mod fantastic. S'au luat tot felul de măsuri, s'a lovit în toate direcţiunile, în contra abuzului şi a necinstei unor funcţionari, adesea superiori, cari au vina originară, nu s'a luat nici o măsură.

Constat că d. Cantacuzino are bune intenţiuni. Legea sindicatelor de Industriaşi este o dovadă. Imi place să cred încă, că dsa nu se va mărgini numai să ia funcţionarilor abuzivi posibilitatea de a păcătui pe viitor, ci va interveni, cu toată autoritatea ce i'o dă înalta sa situaţie, pentru pedepsirea celor vinovaţi. Şi nu e nevoie să cerceteze prea departe. La ministerul său chiar va găsi multe lovituri de dat. Dacă doreşte cu tot dinadinsul lucrul acesta, îi stăm la dispoziţie cu nume şi fapte.

•

In altă ordine de idei, d. Cantacuzino preconizează viitorul sistem, care va inaugura o relativă libertate a comerţului, aşa numitul sistem mixt, fixat deja în „legea pentru instituirea sindicatelor de industriaşi".

Acest sistem, după care statul reglementează producţia şi distribuţia mărfurilor prin intermediul sindicatelor şi al comercianţilor detaliişti, este singurul mijloc de combatere a scumpetei şi de ajutorare a publicului consumator. El va avea aprobarea tuturor, oricât contravine la principiile libertăţii absolute a comerţului, astăzi primejdioase.

Dar şi aici o rezervă.

Sistemul mixt se întemeiază pe un principiu de *excepţie.* Aplicaţiunea lui prin urmare nu se poate întinde decât acolo, unde este absolută nevoie şi pentru un timp numai îndelungat decât acela al unei situaţiuni anormale. O aplicaţiune mai întinsă ar fi tot atât de primejdioasă, pe cât e astăzi libertatea absolută a comerţului.

Mă explic.

Sistemul mixt nu se poate aplica decât mărfurilor *strict necesare vieţii şi numai acelora ce se produc sau se pot produce în ţară..*

Pentru celelalte mărfuri, a căror întrebuinţare constituesc luxul sau cari trebuesc importate, interesele consumatorului—şi pe acestea Statul le are în vedere—reclamă cea mai deplină libertate a comerţului. Aici sistemul mixt n'are ce căuta, pentru că ar da rezultate exact contrare celor la cari tinde, fără a mai vorbi de interesul ce-l are statul şi ţara în genere de a nu lovi în clasa comercianţilor, a căreei existenţă este necesară din multe consideraţiuni şi justificată prin rolul important ce-l are atât din punct de vedere economic cât şi din punct de vedere social.

Apoi, sistemul mixt nu trebue perpetuat. El este remediul unei stări economice patologice şi nu poate fi administrat decât atât, cât durează aceasta stare patologică. Revenirea la starea normală, care se va întâmpla mai curând sau mai târziu, va necesita înlăturarea acestui sistem şi revenirea la libertatea absolută a comerţului, care şi-a făcut cu prisosinţă probele celui mai desăvârşit regim economic.

Probabil, că aceasta este şi intenţiunea D-lui Cantacuzino, de oarece la începutul de aplicare al sistemului mixt—legea pentru instituirea sindicatelor de industriaşi—d-sa fixează şi durata aplicaţiunei acestei legi la un an după sfârşitul războiului mondial.

Şi ar fi de dorit ca această normă să fie riguros observată.

Em. SOCOR

ACTUALITAŢI

Restaurarea Teatrului

Dintre clădirile ieşene care au avut mai mult de suferit în urma evenimentelor grozave petrecute în ultimii doi ani, este fără îndoială clădirea Teatrului Naţional. Parlament, operă, operetă, teatru, cinematograf, etc., tot în sfârşit ce se poate imagina, s'a produs rând pe rând în clădirea teatrului nostru.

Sărmana noastră clădire artistică a avut atât de suferit încât ameninţă ruina. Artiştii teatrului, avizi de un câştig ce venea uşor, au folosit fără răgaz scena într'un profit pur personal fără a se gândi la necesitatea strângerei unui fond de restaurare. Şi această nepăsare de douăzeci de ani a animat sufletele tuturor. Dela inaugurare şi până acum clădirea teatrului nici odată n'a suportat o reparaţie radicală.

După atâta vreme de nepăsare condamnabilă s'a găsit în fine puţină solicitudine pentru oropsitul nostru teatru. Parlamentarii ieşani au cerut guvernului un fond necesar pentru a opri prăbuşirea monumentului nostru artistic. Un număr considerabil de deputaţi s'a alăturat cererei parlamentarilor ieşani.

Astfel avem toate motivele a crede că Teatrul Naţional va fi în sfârşit, reparat; că ameninţa rea cu ruina va fi evitată; că vom putea constata, odată la câţiva ani, un act de grijă pentru oropsitul nostru oraş moldovenesc.

REN,

NICI POLEMICI

După greva şefilor, o mică grevă a ziariştilor, datorită eternului domn A. C. Cuza. S'a hotărât să fie asasinat prin tăcere. Veţi vedea că o să moară de dorul ocărilor, care — ori cum —i-a făcut o reclamă rentabilă.

•

Cismarii au ajuns să ieie pielea pielarilor. Ei formează talpa oraşelor, de bine ce le merge meşteşugul.

•

Se aşteaptă să mai sosească vr'o câte va vagoane de refugiaţi de peste Milcov. Cariera este foarte rentabilă.

•

Se anunţă „Circul sub apă". Nu ne vine să credem,—căci apă n'avem de ajuns nici de băut.

•

Caisele s'au mai eftinit. Se obţin două la un singur franc în anumite prăvălii.

•

Trebue să fie teribilă gripa la Bucureşti dacă se anunţă într'o înştiinţare moartea dlui Gripescu.

•

Foştii miniştrii Porumbaru, Mişu Cantacuzino, dnii Greceanu, Duca şi Mărăscu au intentat guvernului actual proces, cerând despăgubiri. Ei se consideră descalificaţi prin nedarea în judecată alături de marele cabinet vinţilor takist.

Afacerea Victor Filotti la Cameră

Debutul ministrului Mitilineu. Declaraţii importante. Complici politici. Vinovăţia magistraţilor. Descoperirea adevărului.

Interpelarea d-lui Păunescu în chestia Victor Filotti a dat prilejul unui incontestabil frumos debut parlamentar a dlui Mitilineu ministru de justiţie.

A vorbit frumos, hotărât, energic; a găsit forma elegantă, a ştiut să sublinieze; a făcut în sfârşit un frumos discurs

Decât un lucru. A vorbit cu aerul că face un rechisitoriu. Or, unui ministru i se cere să fie şi judecător.

Cu această mică observaţie, trecem la cuprinsul declaraţiilor d-lui ministru de justiţie.

•

După d-sa această afacere prezintă două părţi misterioase, în privinţa cărora vălul ce acoperă lucrurile trebue să cadă.

Primul. Faptul că deşi ministrul de finanţe personal se opunea, pentru motive puternice, la eliberarea sumei de patru milioane în mâinile sindicului, deşi însuşi secretarul general titular a refuzat în diferite rânduri eliberarea, la un moment dat resistenţa biurourilor ministerului de finanţe scade, iar ad-interimul dela interne, d. Corbescu, eliberează banii.

Cine a avut interesul de a ajuta pe Filotti într'o cerere, care trebuia să fie începutul unei mari fraude de peste 6 milioane? Cine? Amici politici? Şi făceau ei aceasta în mod desinteresat sau pentru motive inavouable? Iată lucruri pe care instrucţia va trebui să le lămurească şi desigur le va lămuri.

Al doilea văl misterios: procedarea magistraţilor. D. Mitilineu îşi exprimă adânca sa surpriză în această privinţă. Nu voeşte să acuze pe nimeni, dar recunoaşte că nici nu poate apăra.

Este inexplicabil ca un om, acuzat de o fraudă de milioane, să fie lăsat să se ducă noaptea acasă — ceeace i'a dat prilej să dispară — fără ca să se anunţe măcar sigurança pentru măsuri de supraveghere.

Ancheta în această privinţă este de abia la începutul ei. Ea va fi îngreunată de faptul că procurorul general Diaconescu se află şi acum reţinut în Germania. D. Mitilineu spune însă ca a şi luat măsuri ca d-sa să poată fi pus în măsură de a se explica.

Justiţia se va face şi asupra acestui punct. Onoarea magistraturei cere aceasta şi de va fi să se găsească vinovaţi, d-sa va şti să curăţe magistratura de astfel de elemente.

•

In genere ancheta continuă. Ea cere coordonarea lucrărilor făcute de doi judecători de instrucţie. Cel mai integru şi cel mai sever magistrat va fi ales pentru a completa ancheta. Victor Filotti a început să şi dea pe faţă complicii. Nu pot spune nimica din ce cuprinde dosarul, dar pot spune că am făcut demersuri ca Victor Filoti să fie dus la Bucureşti, unde susţine că posedă dovezile scrise în privinţa complicilor sei.

Se va face totul, zice d. Mitilineu, pentru ca justiţia să descopere adevărul. De nu va fi în stare să smulgă adevărul, va părăsi banca ministerială pentru ca alăturea de ceilalţi deputaţi, să ceară altora ceea ce d-sa n'a putut face.

•

Drept încheiere ministrul de justiţie a ţinut să spuie camerei că afacerea Filotti constitue o verigă din lanţul imens al operei de corupţiune şi de îmbogăţire pe contul statului, din epoca ce a precedat intrarea în războiu. Acea operă tindea la îmbulzirea partizanilor pentru ca conducătorii să aibă liniştea suficientă spre a duce ţara la prăpastie.

Mai târziu în cursul războiului, aceşti corbi ai nenorocirei noastre nu aveau de cât un scop: să smulgă ce se mai poate. Din vagonişti au devenit cekişti. Lista unora şi a altora se cam aseamănă. Au operat cu cekuri, giuvaericale şi ruble, după cum în epoca neutralităţei au operat cu permise de benzina şi vagoane de export.

Acea atmosferă a înăbuşit pe un'i; pe alţii însă i-a îmbogăţit. Starea, de mai târziu a creat milionari peste noapte, dar ţara era nenorocita.

Se impune o operă de insănătoşire morală. O vom face.

•

Repetăm. D. Mitilineu a avut un frumos şi vădit succes. Majoritatea l'a ovaţionat, primul ministru l'a felicitat.

La darea de seamă a dezbaterilor cetitorii găsesc eminente despre interpelarea d-lui Păunescu, care a motivat declaraţiile ministrului de justiţie, şi replica interpelatorului.

Rep.

OAMENI ŞI LUCRURI

Morţii pe jumătate

N'a fost Topârceanu singurul de oarece lui i-am consacrat cronica noastră penultimă—despre care s'a aflat „sigur" după primele lupte grele din 1916 că s'a dus dintre cei vii. Mulţi au rezervat prietenilor lor plăcută surpriză de a reveni, după ce fusese unanim regretaţi. Dintre ieşani cazurile intelectualilor Topârceanu şi Fedeleş au fost cele mai răspândite. Amândurora ziarele le au consacrat elogioase notiţe tradiţionale. Cine nuşi aminteşte că „Fla căra" pregătea număr special pentru Topârceanu iar „Neamul Românesc" a tipărit, drept postume, traducerile concetăţeanului nostru Fedeleş din Marc Aurelin?

Am întâlnit nu de mult, în apropiere de Tafil pe profesorul ieşean, reîntors odată cu primele convoiuri de prizonieri. Lumea s'a convins „de visu" că panegiricele ziarelor fusese premature,— datorite numai stărei de confuzie pe care o provoacă evenimente ca acele prin care am trecut, cu deosebire în prima fază a războiului.

Multora dintre noi li s'au întâmplat vicitudini la fel. Mulţi dintre noi, pentru motive ciudate au fost... osândiţi la moarte de către avonul public, acea primejdioasă „Fama", în potriva căruia nu te poţi apăra, nici ocroti.

Am simţit, ca şi atâţia penibila înlănţuire a vârtejului de false ştiri, obsesiunea celei mai iritante celebrităţi, când „lumea" dă creaare şi urmare avonurilor şi când la tot pasul, te întâmpină, compătimitor, în depărtate regiuni, vreun cunoscut, vreun prieten:

—„D-ta eşti? Dar la noi de când se ştie că ai murit, unde ai murit, când ai murit...

Pentru moment, ai o senzaţie de nesiguranţă. Te pipăi, te cercetezi, te întrebi: „o fi adevărat?"

Imi spunea colegul Ghiulea, reîntors dintr'un lagăr de captivitate la unguri:

—Intenţionam să-ţi aduc un imprimat, care ţi-ar fi făcut plăcere. Dar la noi în tabără se ştia cu atâta siguranţă că ai murit, în cât nu am mai păstrat surpriza. Nu mai avea rost.

E peste putinţă de aflat cine şi ce anume dă naştere şi consistenţa unor asemenea neutăţi lesne crezute în vremuri tulburi.

Studiul psihologic al acestui proces mental ar fi plin de interes şi ar adăugi un capitol destul de instructiv la psihologia ciudată a războiului însuşi,—formidabilă psihoză cu manifestări de excesa în toate direcţiunile, de toate nuanţele.

Apoi, războiul însemnând distrugerea de nenumărate vieţi, peirea prin accidente momentane a atâtora,—de ce nu s'ar da creaare lesne de câte ori se vorbeşte încă de o moarte. A nu fi murit în războiu este numai un fel de accident şi acesta, pentru cine a stat în preajma calamităţei obşteşti. Iar la urma urmei, chiar cel reînfors n'a murit şi dânsul în parte, sub anumită forme?

RODION

Consiliul de miniştri care a avut loc astăzi dimineaţă s'a ocupat între altele şi de redactarea definitivă a proectului de incetăţenire a evreilor conform art. 28 din tratatul nostru de pace.

INFORMATII

— In legătură cu afacerea Filotti, dezbatută în şedinţa de eri a camerei, credem interesant a releva faptul următor:

In broşura d-lui Col. Verzea, fostul director general al poştelor şi autorul descoperirei fraudei, broşura prin care se apără de invinuirele ce i s'au adus înaintea curţei marţiale, d-sa afirmă următoarele:

Deşi ministerul de finanţe se opunea la eliberarea celor patru milioane cerute de Victor Filotti deşi secretarul general de la interne Dimitriu refuza să elibereze aceşti bani, care trebuiau să însemne începutul fraudei, cu toate aceste d. Corbescu, locţiitor de Secretar general la interne a eliberat bani. Se afirmă însă că doi deputaţi, d-nii B. şi dr. M. C. au primit, pentru staruinţa depusă în a se elibera banii suma de 300,000 lei.

Convenţia valutei. Se ştie căţ o comisiune mixtă a tratat la Berlin toate chestiunile financiare conexe cu tratatul de pace din Bucureşti.

In ce priveşte valuta,

Prin convenţia economică s'a stabilit ca modalităţile de plată ale mărfurilor exportate şi importate să fie regulate prin deschideri de conturi curente şi ca plăţile să aibă loc în moneda ţărei respective.

In legătură cu această dispoziţiune s'a stabilit ca pe bază de reciprocitate să se deschidă de către Imperiul german un compt curent limitativ la un miliard mărci; de asemenea Monarchia austro-ungară va deschide un comp curen, limitativ de 1.500 milioane coroane.

Cursul pe timp de un an de acum înainte a fost fixat după cum urmează pentru plăţile de import şi export: 100 mărci egal cu 142 lei, 100 lei egal cu 113 koronae (adică o coroană egal cu 88 jum. lei).

Se specifică însă că angajamentele României se decomptează anul viitor, cursul fiind atunci cel din piaţa liberă.

※ *O cerere a comercianţilor pielari.*— Un număr de 14 comercianţi pielari, vechi patentari în această specialitate au înaintat ministerului de industrie cât şi unora dintre deputaţi un memoriu prin care arată că vechiul şi altă dată prosperul comerţ de pielărie a fost cu desăvârşire nimicit. In prima epocă a războiului prin rechiziţii şi prin cedarea produselor fabricate pentru trebuinţele armatei exclusiv.

De-abia în ultimul timp s'a acordat civililor o parte din mărfuri, însă direcţia îmbrăcămintei nu s'a adresat comercianţilor înscrişi cu firme în tribunal, ci unui număr de cismari, cari a putut astfel să-şi fixeze ei singuri profitul, fără vre-un alt control, deşi comercianţii acceptau un profit minima şi ori-ce control asupra preţului.

Se crede că plângerea comercianţilor va găsi ecoul pe care'l merită, ramura acestui comerţ urmând să intre în normal.

※ Pentru Miercuri 11 Iulie s'au convocat la prefectura din Bacău proprietarii de tăbăcării din judeţele ocupate.

Va lua parte şi un comerciant pielar reprezentant al patentarilor acestei breasle. In acest scop a avut loc eri, la serviciul Imbrăcămintei, o conferinţă la care au asistat dnii Emilian directorul serviciului, d. inginer Mircea etc.

※ Se proiectează înfiinţarea unui mare sanatoriu medical, pentru a deservi în special numeroasa clientelă basarabeană lipsită de spitale suficiente. Astă seară are loc o consfătuire a medicilor ieşeni în acest scop.

※ Impiegaţii perceptiilor fiscale au depus un memoriu pe biroul Camerei spre a li se da dreptul de a depune reţinerile pentru anii serviţi înainte de 1912

※ Parlamentul va lua vacanţă în astă seară, până Marţi inclusiv.

✱ *Incidentul Cuza.*— Eri la cameră d. A C. Cuza a găsit prilejul să adreseze cuvinte jignitoare la adresa tribunei presei, pentru motivul că ziarul *Arena* ar fi redat, în mod inexact, cele petrecute în ședința de eri a camerei, cu privire la declarația pe care a făcut'o cu ocazia propunerei de dare în judecata a fostului guvern.

In semn de protestare ziariștii au părăsit imediat tribuna presei — fapt remarcat imediat de un domn deputat.

In ce ne privește, procedarea d-lui A. C. Cuza nu ne surprinde. D-sa n'a cunoscut nici odată ce-i buna cuviință, și nu și putea aduce aminte de așa ceva, nici chiar când vorbea de cei ce dețin condeiul.

Drept protestare ziariștii au încheiat următorul proces-verbal:

„Reprezentanții, mai jos semnați, ai ziarelor *Steagul*, *Lumina*, *Gazeta Bucureștilor*, *Renașterea*, *Evenimentul*, *Mișcarea* *L'Indépendance Roumaine*, *Opinia*, *Tribuna*, *Arena*, *Iașul*, *Acțiunea Română* și *Galații Noi*,

Luând în cercetare incidentul provocat la Cameră de d. A. C. Cuza.

Considerând drept insultătoare cuvintele întrebuințate de d-sa la adresa ziariștilor însărcinați cu darea de seamă a desbaterilor Camerei,

Decid:

A nu mai relata, sub nici o formă, la rubrica dezbaterilor parlamentare, nimic referitor la activitatea parlamentară a d lui A. C. Cuza.

Făcut astă-și 5 Iulie 1918.

(ss) Leontin Iliescu pentru „Gazeta Bucureștilor", Dem. Teodorescu pentru „Steagul", S. Albu, pentru „Lumina" și „Acțiunea Romînă", A. Durand, pentru „L'Independance Roumaine", M. Kauffman pentru „Renașterea" B. Cecropide pentru „Tribuna" Argenti pentru „Arena" I. C. Ghiulea pentru „Opinia", C Săteanu pentru „Mișcarea", I. Paleologu pentru Iașul".

In urmă ziariștii s'au reintors la tribuna presei spre a asista la desbaterile în afacerea Victor Filotti.

✱ Eri s'a prezentat la d. Epitrop dr. Riegler, un grup de medici. cerând să se scoată la concurs posturile de medici secundari ocupată de astăzi de cei ce au împlinit stagiul de 4 ani după regulamentul epitropiei Sft. Spiridon. D. prof. dr. Riegler le-a promis că va scoate locurile la concurs, cererea lor fiind dreaptă și legală, Medicii au mulțumit prof. Riegler pentru bunavoința sa amintindu-i că primul pas pentru dreptate și legalitate. Tot d-sa la făcut acum 6 ani, punând pentru prima oară concursul pentru ocuparea locurilor de medici secundari.

✱ D Sachelarescu, inspector școlar primar, va avea sub privigherea sa circumscripția întâia școlară, iar d. Mătăsaru circumscripția a doua

✱ Au fost arestați numiții Const. Nicolescu fost elev plutonier t. r. și Cananopol funcționar la ministerul de războiu

Ambii sânt acuzați de faptul că, prin acte falsificate, au ridicat de la Banca Națională suma de 14,000 lei aparținând dlui M. Ionescu

La percheziția făcută s'a găsit asupra celor doi excroci suma de 11,800 lei.

✱ D-na Marioara Cinsky, distinsa artistă din compania Tănase Niculescu-Buzău, restabilindu-se pe deplin din indisponația de care suferea reapare astăseară în deliciosa comedie *Puș-Puș*! în care are o strălucită creație.

✱ Noua împărțeala a circumscripțiilor școalelor primare, este o simplă măsură școlară, care nu are nici o legătura cu descentralizarea școlară, care formează baza fundamentală a reformei d-lui Mehedinți.

De altfel însuși d. ministru ne confirmă aceasta, cu adaugare că prima măsură a descentralisărei este creerea reformelor școlare, de la care așteaptă resultate bune.

✱ Camera de Comerț a fost convocată pentru Luni, la orele 3 după prânz, avînd mai multe chestiuni importante.

✱ *Lemne pentru iarnă* In ultima ședință a consiliului de igienă, d. dr Tudor, a rădicat chestia aprovisionărei orașului cu lemne de foc.

Lipsa de lemne, spuse d-sa, aduce după sine aglomerațiuni, și implicit o propagare mai mare de boli prin contagiune.

D. Gh. Botez, președintele Comisiei interimare, zice că aceste chestii preocupă administrația comunală, însă resolvirea ei întâmpină mari greutăți, căci pe când în anul trecut aprovizionarea s'a făcut prin etapele, astăzi comuna n'are nici personal, și nici mijloace de transport.

De astfel se face în această chestiune o regretabilă confusiune.

Comuna nu are a se îngriji de clasele bogate, care n'au de cât să facă sacrificiu mai mare și să se aprovisioneze cu lemne pentru iarnă.

Pentru populația nevoiașă facem toate sforțările. Ne-am adresat la Maxut, și am primit răspunsul, că ne-ar putea furnisa o cantitate de lemne, dar în schimb să-i dăm personalul necesar pentru tăiatul lemnelor și să îngrijăm de hrana acestui personal.— De unde să luăm toate aceste.

Primarul adaugă, că s'a mai adresat în alte locuri și așteaptă cuvenitul răspuns, după care va comunica populației rezultatul obținut.

■ Un Consiliu de miniștri s'a ținut azi la ora 10 dimineața, sub președinția d-lui Al. Marghiloman, prim ministru..

Funcționarii cari aparțin polițiilor din Basarabia, sunt înștiințați că, dacă nu se vor prezenta la posturi, vor fi revocați pe baza dispozițiilor articolului 45 din legea de organizare a poliției generale a Statului.

✱ M. S. Regele pleacă asta asseară la Bicaz.

D. locotenent colonel Brătescu George a fost numit prefect al poliției din Chișinău.

✱ Ministrul de interne a dat ordin Comendurei locale să evacueze locuințele—respectiv cancelariile medicilor dacă au fost recheziționate s'a cerut sindicatului o listă în acest sens.

In Monitorul Oficial de azi a apărut decretul regal, prin care se promulgă legea relativă la suspendarea întregului personal al ministerului lucrărilor publice.

✱ La prefectura de județ s'au întrunit eri, comisia de aprovizionare, la care a participat și primarul orașului și președintele camerei de comerț

După discuțiuni, comisia o formulat un deziderat, prin care cere ca vânzarea a limentelor să fie lăsată din nou liberă, suprimându se prețurile maximale.

Desideratul acesta este motivat, prin aceea că aplicarea prețurilor maximale, au golit piețele de articolele prime.

✱ Din partea funcționarilor percepțiilor fiscale din țară a fost depus eri pe biroul Camerei de către d. N, V, Ștefăniu un memoriu al doleanțelor acestui corp.

Acest corp cere ca printr'o lege să li se recunoască și lor dreptul de a varsa reținerile pentru anii serviți înainte de 1912, de la data numirei lor în acest serviciu, pentru a avea dreptul la pensie.

✱ Au fost înaintat parchetului sergentul Haralamb Stănescu și soldatul Nedelcu Chivu din Reg. 1 grănicieri care au furat mai multe accesorii de automobile ale regimentului și ic au vândut unui comerciant din oraș.

✱ *Rugă pentru pace*, este titlul unei noui și frumoase bucăți de muzică religioase—compoziție nouă de dna Iosephina Ziass, și care face parte din repertorul corului metropolitan și al bisericilor Banu și Talpalari.

Dna Ziass a mai compus o frumoasă „horă". inchinată păcii tuturor popoarelor. Ea se căută actualmente la cinematografe, de și nu a putut fi încă publicată.

✱ Elevii seminariști din clasa 8a pentru a putea fi admiși la examenul de diplomă din Septembrie viitor, trebue să se presinte până la 12 Iulie la cursurile de vară pentru normaliști și seminariști din Cotoșănești gara Bălci județul Putna, unde vor urma cursurile de practică pedagogică și liturgică.

✱ Grădina Tănăsachu.—Comp. Tănase, Niculescu Buzău.—Vineri 6 Iulie ora 9 jum. seara

PUȘ, PUȘ!

cu dna „Mărioara Cinsky", „Tănase", „Niculescu-Buzău".

In studiu: „Mascotta" (operetă) și „Dama dela Maxim".

Bilete la Iliescu.

✱ La Farmacia Dr. Ratianu s'a primit următoarele specialități: Neosal varsan Ehrlich, Iod Coloidal Ollnche vici, Riodine Astier, Serum Noura dinamic Formula Prof. Obreja, Fiole Elco porgel, Fiole Eucsol, Lypovariaa, Ly clacerebrină și Lypestină Prof. Parhon triferol și Arsen Triferol.

5—1

✱ Amintim că Sâmbătă 7|20 Iulie ora 10 dimineața va avea loc la Parcul Socola licitație publică pentru 10 automobile „Ford", 20 camere Dunlop și 3 grupuri electrogene „Renault".

Prețul la care va începe licitația va fi cel obișnuit de 8000 lei pentru automobile și 2000 pentru 2 envelope și 2 camere.

Grupurile electrogene posedă fiecare un tablou de distribuție cu voltmetru și ampermetru și 2 bobineede cablu izolat special.

Se vor pune în vânzare la prețul de 6000 lei bucata.

Parlamentul

SENATUL

Ședința din 5/18 Iulie.

Pe banca ministerială d-nii Marghiloman și Hârjeu.

D. Verona întreabă pe d. ministru de război ce măsuri s'au luat în chestiunea antrepozitelor din Dorohoi, afacere prin care statul a fost frustat cu peste un milion lei.

D. Iosefache cere a i se pune la dispoziție dosarul privitor la căpitanul de rezervă Ciemigiu, tot în chestia antrepozitelor din Dorohoi.

D. ministru *Hârjeu* spune că a luat măsuri cu cercetarea să se termine cât mai curând pentru a se da cuvânt justiției.

D. Moise Pacu își desvoltă interpelarea adresată d-lui prim ministru în chestiunea situațiunei din Basarabia.

Oratorul după ce infierează agitațiile rusofile care a pregătit intrarea noastră în război, face istoricul alipirei Basarabiei la patria mumă. Expune apoi nemulțumirile de tot felul ale populațiunei basarabene și cere lămuriri asupra agitațiilor ukrainiene și rusești ce se fac în detrimentul unității naționale românești.

D. ministru *Al. Marghiloman* într'o aleasă cuvântare evocă tezaurul sufletesc al moldovenimei basarabene.

Starea administrativă a Basarabiei se ameliorează treptat. S'a procedat la organizare ținându-se seamă de aspirațiile legitime ale țărănimei. Toți funcționarii statului care au refuzat depunerea jurământului de credință au fost imediat destituiți. Din cauza aceasta a fost dissolvat și consiliul comunal din Chișinău.

Boala mintală a bolșevismului va fi combătută cu succes cu ajutorul școalei și bisericei.

Oratorul vorbește apoi de modul cum au fost făcute în Basarabia rechizițiile și de chestiunea agrară.

Vii și prelungi aplauze au urmat cuvântărei primului ministru,

Ședința s'a ridicat la ora 5 jum.

CAMERA

Ședința din 5 Iulie

După cetirea procesului-verbal d. C. Miclescu se declară partizan al dărei în judecată a fostului guvern, Brătescu Take Ionescu și crede că este o datorie ca toți să-și spuie cuvântul pe față și să nu-și ascundă actele pe motive de abstinentă și congedii de boală.

Aderă la darea în judecată mai mulți domni deputați, care n'au fost în sjun de față.

D. Antonescu denunță fapte grave în ce privește spita'ul din Bălțești și cere ancheta.

D. Ciurea depune o petiție a locuitorilor din Fălticeni,

D. A. C. Cuza se plânge că în darea de seamă parlamentară a ședinței de eri din *Arena* se afirmă că i s'ar fi strigat „să-și fie rușine", D-sa se plânge de acest fapt și cere ca ziariștii jidani să fie eliminați din tribuna presei.

In urma acestora ziariștii părăsesc tribuna și drept urmare a constituirei lor, ei semnează procesul-verbal ce publicăm în altă parte a ziarului

Ziariștii neintrând în tribuna presei de cât în timpul desvoltărei interpelărei d-lui Păunescu, darea de seamă nu mai cuprinde nimica din cele petrecute.

In ce privește interpelarea în chestiune vom vorbi despre aceasta în altă parte a ziarului.

✱ Familiă defunctului Elias Tenenbaum mulțumește prietenilor și cunoscuților care au luat parte la durerea lor conducându-l la u timul locaș.

Curs preparator de vacanțe cu profesori de stat la Liceul Național.

Preparațiile de vacanțe anunțate pentru Gimnaziul Alexandru cel Bun, vor avea loc la Liceul Național piața Unirii.

Se primesc elevi de curs secundar, sau comercial, cari vor să treacă în Septembrie, a. c, examene publice integrale, de corigență, sau diferență.

In ce privește Limba Germană, devenită din nou obligatorie, un profesor special va pune pe elevi, la curent cu materia clasei respective. Inscrierile se fac zilnic la secretarul Liceului Național, d. Gh. Nica, în Palatul Universității, între orele 10—12 dim.; 4—6 d. m.

Secretariatul va anunța și data începerei cursurilor.

3—1

Marele Restaurant „Maior Mura"
Fost Bucureșteanca veselă
Strada Ștefan cel Mare No. 10

A trecut sub direcția D-lor. Alex. Helmage fost director al restaurantului din București „Maior Mura" și grama din Predeal Se găsește în toate zilele mâncările cele mai delicioase și vinurile cele mai alese gratar special. Orchestra maestrului Gheorghiță Dinicu Piteșteanu va distra onor public.

5—1

Farmacistă asistentă caută loc Adresa Reiter Armeană 18 Iași

Ultimele știri telegrafice

Sângeroase lupte în Franța

— Furioase atacuri de ambele părți —

Nauen. Oficial. Marele Cartier 18|7. Teatrul de răsboiu apusean.

Grupa de armată a prințului moștenitor Ruprecht.

La nord de Lens și la răsărit de Villers-Bretouneux s'au respins atacuri locale ale dușmanului. Activitatea de luptă, modestă în timpul zilei s'a intețit seara și a luat în timdul nopții câte odată la sud vest de Ipres și cu ocazia repetărei atacurilor dușmane la est de Villers Bretouneux o mai mare intensitate, într'o mai vie activitate de recunoaștere am făcut de mai multe ori prizonieri.

Grupa de armată a prințului moștenitor german. Armata colonelui general von Bohm a fost eri în timpul zile într'o grea luptă. In sfârșit prin aducerea unor divizii proaspete, a pornit dușmanul din nou după o pregătire de artilerie de mai multe ore la un mare contraatac unitar impotriva întregului nostru front de la sud de Marna. Seara lupta s'a hotărît în favoarea noastră, Cu cele mai grele pierderi s'au sfărâmat atacurile dușmanului. Din micile localități de la sud est de Moreuil în care dușmanul pătrunsese în mod trecator l'a aruncat iarăș afară, contra atacul nostru. Și pe țărmul nordic al râului a încercat zadarnic dușmanul să ne conteste succesele noastre. La luarea cu asalt a unei culme de munți la sud de Bourcy am luat prizonieri întreaga garnizoana cu comandantul de regiment și cu mai multe tunuri. La răsărit de Reims situația a rămas neschimbată. Foc de artilerie de intensitate variabilă la nord vest de Massiges unde dușmanul a dat atacuri mai mici care s'au sfărâmat în contra atacurile noastre.

Eri au fost doborite 23 de aeroplane dușmane. Sub locot. Iacob a câștigat a 23-a victorie aeriană.

Efectele bombardărei Parisului

Berlin 18 După știri ale ziarelor la 17/7 după amează, comunicatul francez oficial pe frontul de vest nu sosește în Paris. Cauza era bombardarea Parisului de către tunurile germane cu tir lung și tulburările telegrafice cauzate prin aceasta. Deasemenea legătura telegrafică Paris-Geneva este întreruptă.

Comentarii asupra luptelor

Berlin. — Noua victorie germană la Marna și în Champagne a fost lărgită la 16 Iulie. Violentele contra atacuri ale dușmanului au mărit jertfele sale sângeroase precum și pierderile sale de prizonieri. Lovitura de atac german a smuls francezilor într'o singură zi aproape întreg câștigul de teren al unor lupte de ani de zile. Focul pregătitor al artileriei germane la armata generalului-colonel von *Einem* a sfărâmat complect sistemul de fortificative al adversarului și a redus la tăcere artileria franceză, care cu o oră înainte de începutul asaltului a încetat focul. Zona de obstacole francese a fost trecută de către trupele de asalt german într'un efort de oră. Noul cap de pod german la sud de Marna, stă ferm achiațat pe o lățime de 12 km. și o suprafață de 70 km. pătrați. Indârjitele contra atacuri francese dovedesc importanța noei poziții germane și a perderei lor pentru francezi.

Lupta se dă în aceași regiune a luptei de toamnă din Champagne, când o noi divizii germane s'au luptat cu treisferi francese sub comanda lui Joffre.

Grădina Zetirul, (In fața Teatrului Național), Vineri 6 Iulie, ora 9 jum. seară Pentru prima oară farmecul vodevil cu noi introducceri muzicale.

Lumpațius Vegabondus

Mâine Simbătă: Voevodul Țiganilor Bilete la Maximovici.

Grădina Traian, Comp. Bărcănescu-Carussy, Luni 9 Iulie pentru prima oară.

Baronul de Curaçao

(Veselă operetă)

Grădina Traian, Comp. Bărcănescu-Carussy, Vineri 6 Iulie ora 9 jumătate seara.

PROSTUL

Comedie în 5 acte de *L*, Fulda, Mâine reprezentație extraordinară:

MANASSE

Bilete la casa Grădinei.

DE VANZARE două perechi de case, cu pivniță, grădiță și celelalte dependințe, în strada Vasile Lupu 90, aproape de Spitalul israelit.

2—1

Avis

Conform autorizațiunei No. 6340 din 24 Iunie a. c. a onor Minister de industrie și Comerț suntem autorizați a cumpăra lânurile din județele Iași și Vaslui și rugăm pe producători să se adreseze la noi pentru tratări Iacob Moscovici Fiu Iași str: C. A. Rosetti 18,

Băile Bălțătești nefuncționând anul acesta. **Prof. D-r. Bejan** șeful Maternității rămâne în Iași Consult. 3—5 p. m. str. Cuza Vodă 45.

3—1

Profesor de canto, laureat al Conservatorului din Paris cu premiul I, dă lecțiuni după metoda marelui său maistru Hettich (breton), Informațiuni la „Opinia"

5—1

Prima Fabrica de Cauciuc Vasile Munteanu str. Socola 128 (tramvai), execută diferite lucrări din cauciuciuc ca; tuburi și discuri (clapete) pentru stropitoare, ponpe, etc. Dopuri, tocuri și tălpi pentru ghete, capse pentru cărți, garnituri pentru instalații de apă, gaz aerian și ori ce fel de garnituri din Cauciuc pur și Aamat.

Caut 2 camere fine mobilate de preferință cu bucătărie intrare separată. Plătesc bine. A se adresa la ziar sub I. Z.

Farmacistă asistentă caută loc. Adresa Peifer. Armeană 18 Iași.

6

La Farmacia Dr, Ratianu este loc vacant pentru o Domnișoară Elevă cu bune referențe.

5—1

Caut o Damă în calitate de Menajeră sau Damă de Companie pentru o Doamnă refugiată din București. Să cunoască limba franceză etat ea 40—45 ani, căracter bun și blând urmând a pleca la București. Adresa Refugiată strada V. A. Ureche Bârlad,

3—1

Menageră, gospodină tânără. se cant la țară.

Oferte la Administrația moșiei Popeni Comuna Popeni Judetul Tuteva.

Vin bun a sosit la depozitul de vinuri en gros din str. Apeduc No. 1. vânzarea de la 30 litrii în sus cu prețuri moderate cu stima

L. Polack

10—1

Curs preparator pentru examenelede corijările din Septembrie a see adresă D-ra Harnage profesoară secundare între orele 10

Traduceri din limbele române, franceză germană. italiană, greacă. rusă și ucraineacă și în aceste limbi se execută strada Muzelor 20, Dr. Jacob.

vând doi cai furaje o sabie nouă brun ată și un binoclu Zeiss Orele 4—7 Titi Vasili Sft. Haralamb 8

5—1

Croitereasă caut să lucrez în familie sau atelier cu ziua sau cu luna merg și în provincie A se adresa la ziar sub Madam Popescu.

3—1

De vânzare O mașină de scris marcă euglezească în perfectă stare adresa Aurel str. Petru Rareș 9.

3—1

Se caută o profesoară de piano și franceză să dea lecții unei D-re la țară a se adresa Teodor Heliote Com. Tunsă Jud. Vaslui.

5—1

De vânzare Imbobilul din str; Morilor 25 compus din 4 odăi, două antreturi odae de bae, bucătărie, atenanse etc. având instalație la lumină elecrică, apa și canal. A se adresa de proprietar în imobilul sus zis.

10—1

Anul XIV-lea No. 3390 — 10 BANI NUMĂRUL — Luni 9 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

COMERȚUL NOSTRU

In legătură cu declarațiile d-lui Gr. Cantacuzino

Luăm act cu multă satisfacție de declarațiile făcute de d. Gr. Cantacusino, ministrul Industriei și Comerțului, unui redactor al ziarului „Steagul", care le publică în numărul său de la 1 Iulie. Le reproduc în întregime, nu numai pentru că ele reprezintă întocmai părerile noastre, pe cari nu odată le am formulat în *Opinia*, ci mai ales pentru că ele condamnă un sistem îndelung practicat cărula se datorește în mare parte scumpetea de astă-zi.

Iată declarațiile dlui ministru:

„Libertatea completă a comerțului e imposibilă. Specula care se face arată că această libertate e dăunătoare.

„Încercările cu prețurile maximale au dat resultate proaste, pentru că a doua zi după decretarea lor, toate mărfurile au dispărut. (De ce se mai mențin atunci?)

„*Vinderea de-a dreptul din depozitele Statului a dat lac la favoruri, așa că la un moment dat se vindeau în piață cu prețuri urcate, mărfuri pe care protejații le luau cu prețuri mici de la autorități.*

„Cela ce preconizăm noi este un sistem mixt, care să facă să se simtă cât mai puțin *mâna desagreabilă a statului.*

De acord. Si am spus'o de repetate ori; nu specula comerciantului detalist, ci favoritismul practicat de unele organe ale Statului, singurele depositare ale multor mărfuri ce se mai găsesc în țară, e cauza principală a scumpetei. Dacă se face speculă, apoi ea este, în primul rând, opera unor funcționari abusivi și corupți. In felul acesta, și numai în felul acesta prețurile stofei, pânzei, spirtului, sticlei etc. s'au urcat în mod fantastic. S'au luat tot felul de măsuri, s'a lovit în toate direcțiunile, în contra abusului și a necinstei unor funcționari, adesea superiori, cari au vina originară, nu s'a luat nici o măsură.

Constat că d. Cantacuzino are bune intențiuni. Legea sindicatelor de Industriași este o dovadă. Imi place să cred însă, că dsa nu se va mărgini numai să la funcționarilor abusivi posibilitatea de a păcătui pe viitor, ci va interveni, cu toată autoritatea ce l'o dă înalta sa situație, pentru pedepsirea celor vinovați. Si nu o nevoie să cerceteze prea departe. La ministerul său chiar va găsi multe lovituri de dat. Dacă dorește cu tot dinadinsul lucrul acesta, îi stăm la dispoziție cu nume și fapte.

•

In altă ordine de idei, d. Cantacusino preconizează viitorul sistem, care va inaugura o relativă libertate a comerțului, așa numitul sistem mixt, fixat deja în „legea pentru instituirea sindicatelor de industriași".

Acest sistem, după care statul reglementează producția și distribuția mărfurilor prin intermediul sindicatelor și al comercianților detaliști, este singurul mijloc de combatere a scumpetei și de ajutorare a publicului consumator. El va avea aprobarea tuturor, oricât contrazice la principiile libertății absolute a comerțului, astăzi primejdioase.

Dar și aici o rezervă.

Sistemul mixt se internează pe un principiu de *excepție*. Aplicațiunea lui prin urmare nu se poate întinde decât acolo, unde este absolută nevoie și pentru un timp nu mai îndelungat decât acela al unei situațiuni anormale. O aplicațiune mai întinsă ar fi tot atât de primejdioasă, pe cât e astăzi libertatea absolută a comerțului.

Mă explic.

Sistemul mixt nu se poate aplica decât mărfurilor *strict necesare vieții și numai acelora ce se produc sau se pot produce în țară..*

Pentru celelalte mărfuri, a căror introducțiune constitueșc luxul sau cari trebuesc importate, interesele consumatorului—și pe acestea Statul le are în vedere—reclamă cea mai deplină libertate a comerțului. Aici sistemul mixt n'are ce căuta, pentru că ar da resultate exact contrare celor la cari tinde, fără a mai vorbi de interesul ce-l are statul și țara în genere de a nu lovi în clasa comercianților, a cărei existență este necesară din multe considerațiuni și justificată prin rolul important ce-l are atât din punct de vedere economic cât și din punct de vedere social.

Apoi, sistemul mixt nu trebue persistat. El este remediul unei stări economice patologice și nu poate fi administrat decât atât, cât durează aceasta stare patologică. Revenirea la starea normală, care se va întâmpla mai curând sau mai târziu, va necesita înlăturarea acestui sistem și revenirea la libertatea absolută a comerțului, care și-a făcut cu prisosință probele celui mai desăvârșit regim economic.

Probabil, că aceasta este și intențiunea D-lui Cantacusino, de oarece la începutul de aplicare al sistemului mixt—legea pentru instituirea sindicatelor de industriași—d-sa fixează și durata aplicațiunei acestei legi la un an după sfârșitul războiului mondial.

Și ar fi de dorit ca această normă să fie riguros observată

Em. SOCOR

ACTUALITAȚI

Restaurarea Teatrului

Dintre clădirile ieșene care au avut mai mult de suferit în urma evenimentelor grozave petrecute în ultimii doi ani, este fără îndoială clădirea Teatrului Național. Parlament, operă, operetă, teatru, cinematograf, etc., tot în sfârșit ce se poate imagina, s'a produs rând pe rând în clădirea teatrului nostru.

Sărmana noastră clădire artistică a avut atât de suferit încât amenință ruina. Artiștii teatrului, avizi de un câștig ce venea ușor, au folosit fără răgaz scena într'un profit pur personal fără a se gândi la necesitatea strângerei unui fond de restaurare. Și această nepăsare de douăzeci de ani a animat sufletele tuturor. Dela inaugurare și până acum clădirea teatrului nici odată n'a suportat o reparație radicală.

După atâta vreme de nepăsare condamnabilă s'a găsit în fine puțină solicitudine pentru oropsitul nostru teatru. Parlamentarii ieșani au cerut guvernului un fond necesar pentru a opri prăbușirea monumentului nostru artistic. Un număr considerabil de deputati s'a alăturat cererei parlamentarilor ieșani.

Astfel avem toate motivele a crede că Teatrul Național va fi în sfârșit, reparat; că amenința rea cu ruina va fi evitată; că vom putea constata odată la câțiva ani, un act de grijă pentru oropsitul nostru oraș moldovenesc.

REN,

MICI POLEMICI

După greva șefilor, o mică grevă a ziariștilor, datorită eternului domn A. C. Cuza. S'a hotărât să fie asasinat prin tăcere. Veți vedea că o să moară de dorul ocărilor, care — ori cum —i-a făcut o reclamă rentabilă.

•

Cismarii au ajuns să ieie pielea pielarilor. Ei formează talpa orașelor, de bine ce le merge meșteșugul.

•

Se așteaptă să mai sosească vr'o câteva vagoane de refugiați de peste Milcov. Cariera este foarte rentabilă.

•

Se anunță „Circul sub apă". Nu ne vine să credem,—căci apă n'avem de ajuns nici de băut.

•

Caisele s'au mai eftinit. Se obțin două la un singur franc în anumite prăvălii.

•

Trebue să fie teribilă gripa la București dacă se anunță într'o înștiințare moartea dlui Gripescu.

•

Foștii miniștrii Porumbaru, Mișu Cantacuzino, dnii Greceanu, Duca și Mârzescu au intentat guvernului actual proces, cerând despăgubiri. Ei se consideră descalificați prin nedarea în judecată alăturea de marele cabinet vintilatekist.

Afacerea Victor Filotti la Cameră

Debutul ministrului Mitilineu. Declarații importante. Complici politici. Vinovăția magistraților. Descoperirea adevărului.

Interpelarea d-lui Păunescu în chestia Victor Filotti a dat prilejul unui incontestabil frumos debut parlamentar a dlui Mitilineu ministru de justiție.

A vorbit frumos, hotărât, energic; a găsit forma elegantă, a știut să subtilieze; a făcut în sfârșit un frumos discurs

Decât un lucru. A vorbit cu aerul că face un rechizitoriu. Or, unui ministru i se cere să fie și judecător.

Cu această mică observație, trecem la conținutul declarațiilor d-lui ministru de justiție.

•

După d-sa această afacere prezintă două părți misterioase, în privința cărora vălul ce acoperă lucrurile trebue să cadă.

Primul. Faptul că deși ministrul de finanțe personal se opunea, pentru motive puternice, la eliberarea sumei de patru milioane în mâinile sindicului; deși însuși secretarul general titular a refuzat, în diferite rânduri, eliberarea, la un moment dat rezistența biurourilor ministerului de finanțe scade, iar ad-interimul dela interne, d. Corbescu, eliberează banii.

Cine a avut interesul de a ajuta pe Filotti într'o cerere, care trebuia să fie începutul unei mari fraude de peste 6 milioane? Cine? Amici politici? Și făceau ei aceasta în mod desinteresat sau pentru motive inavasibile? Iată lucruri pe care instrucția va trebui să le lămurească și desigur le va lămuri.

Al doilea văl misterios: procedarea magistraților. D. Mitilineu îsi exprimă adânca sa surprinsă în această privință. Nu voește să acuze pe nimeni, dar recunoaște că nici nu poate apăra.

Este inexplicabil ca un om, acuzat de o fraudă de milioane, să fie lăsat să se ducă noaptea acasă — ceeace l'a dat prilej să dispară — fără ca să se instituiesc măcar siguranța, pentru măsuri de supraveghere.

Ancheta în această privință este de abia la începutul ei. Ea va fi îngreunată de faptul că procurorul general Diaconescu se află și acum reținut în Germania. D. Mitilineu spune însă ca a și luat măsuri ca d-sa să poată fi pus în măsură de a se explica.

Justiția se va face și asupra acestui punct. Onoarea magistraturei care aceasta și de va fi să se găsească vinovați, dsa va ști să curețe magistratura de astfel de elemente.

•

In genere ancheta continuă. Ea cere coordonarea lucrărilor făcute de doi judecători de instrucție. Cel mai integru și cel mai sever magistrat va fi ales pentru a completa ancheta. Victor Filotti a început să și dea pe față complicii. Nu pot spune nimica din ce cuprinde dosarul, dar pot spune că am făcut demersuri ca Victor Filotti să fie dus la București, unde susține că posedă dovezile scrise în privința complicilor sei.

Se va face totul, zice d. Mitilineu, pentru ca justiția să descopere adevărul. De nu va fi în stare să smulgă adevărul, va părăsi banca ministerială pentru ca alăturea de cellalți deputați, să ceară altora ceea ce d-sa n'a putut face.

•

Drept încheiere ministrul de justiție a ținut să spuie camerei că afacerea Filotti constitue o verigă din lanțul imens al operei de corupțiune și de îmbogățire pe contul statului, din epoca ce a precedat intrarea în războiu. Acea operă tindea la îmbulbarea partizanilor pentru ca conducătorii să aibă liniștea suficientă spre a duce țara la prăpastie.

Mai târziu în cursul rezboiului, acești corbi ai nenorocirei noastre nu aveau de cât un scop: să smulgă ce se mai poate. Din vagoniști au devenit cekiști. Lista unora și a altora se cam aseamănă. Au operat cu cekuri, giuvaercale și ruble, după cum în epoca neutralității au operat cu permise de benzina și vagoane de export.

Acea atmosferă a înăbușit pe unii pe alții însă i-a îmbogățit. Starea, această nenorocită a creat milionari peste noapte, dar țara era nenorocita.

Se impune o operă de instituire morală. O vom face.

•

Repetăm. D. Mitilinea a avut un frumos și vădit succes. Majoritatea l'a ovaționat, primul ministru l'a felicitat.

La darea de seamă a dezbaterilor cetitorii găsesc amănunte despre interpelarea d-lui Păunescu, care a motivat declarațiile ministrului de justiție, și replica interpelatorului.

Rep.

OAMENI ȘI LUCRURI

Morții pe jumătate

N'a fost Topârceanu singurul de oarece lui i-am consacrat cronica noastră penultimă—despre care s'a aflat „sigur" după primele lupte grele din 1916 că s'a dus dintre cei vii. Mulți au rezervat prietenilor lor plăcută surpriză de a reveni, după ce fusese unanim regretați. Dintre ieșani cazurile intelectualilor Topârceanu și Fedeleș au fost cele mai răspândite. Amândurora ziarele le au consacrat elogioase notițe tradiționale. Cine nuși amintește că „Flacăra" pregătea număr special pentru Topârceanu iar „Neamul Românesc" a tipărit, drept postume, traducerile concetățeanului nostru Fedeleș din Marc Aurellu?

Am întâlnit nu de mult, în apropiere de Tufli pe profesorul ieșean, reintors odată cu primele convoiuri de prizonieri. Lumea s'a convins „de visu" că panegiricele ziarelor fusese premature,— datorite numai stărei de confuzie pe care o provoacă evenimente ca acele prin care am trecut, cu deosebire în prima fază a războiului.

Multora dintre noi li s'au întâmplat vicitudini la fel. Mulți dintre noi, pentru motive cludate au fost... osândiți la moarte de către svonul public, acea primejdioasă „Fama", în potriva căruia nu te poți apăra, nici ocroti.

Am simțit, ca și atâția penibila înlănțuire a vârtejului de false știri, obsesiunea celei mai iritante celebrități, când „lumea" dă creanare și urmare svonurilor și când la tot pasul, te întâmpină, compătimitor, în depărtate regiuni, vreun cunoscut, vreun prieten:

—„D-ta ești? Dar la noi de când se știe că ai murit, unde ai murit, când ai murit...

Pentru moment, ai o senzație de nesiguranță. Te pipăi, te cercetezi, te întrebi: „o fi adevărat?"

Imi spunea colegul Ghiulea, reintors dintr'un lagăr de captivitate la unguri:

—Intentionam să-ți aduc un imprimat, care ți-ar fi făcut plăcere. Dar la noi în tabără se știa cu atâta siguranță că ai murit, în cât nu am mai păstrat surpriza. Nu mai avea rost.

E peste putință de aflat cine și ce anume dă naștere și consistența unor asemenea neutăți leșne crezute în vremuri tulburi.

Studiul psihologic al acestui procesmental ar fi plin de interes și ar adăugi un capitol destul de instructiv la psihologia ciudată a războiului însuși,—formidabilă psihoză cu manifestări de excese în toate direcțiunile, de toate nuanțele.

Apoi, războiul invemnând distrugerea de nenumărate vieți, peirea prin accidente momentane a atâtora,—de ce nu s'ar da creanare leșne de câte ori se vorbește încă de o moarte. A nu fi murit în răsboiu este numai un fel de accident și acesta, pentru cine a stat în preajma calamității obștești. Iar la urma urmei, chiar cei reinfors n'a murit și dânsul în parte, sub anumită forme?

RODION

In ședința de astăzi a Sft. Sinod se va proceda la alegerea a doi Arhierei pentru Ismail și Akerman.

Candidează mai mulți clerici din Moldova și Basarabia.

Pentru Akerman este desemnat arhimandritul basarabean Daniil Soroceanu.

INFORMATII

OPINIA a trecut zilele acestea prin greele dificultăți de ordin technic și administrativ, consecințe directe ale grevei lucrătorilor tipografi. Din această cauză OPINIA a fost silită să-și suspende apariția pe ziua de eri.

Cu mari sacrificii OPINIA va apare de acum înainte regulat, toate dificultățile fiind înlăturate și se vinde tot cu 10 BANI numărul, ca mai înainte.

O cantitate de 21 000 kgr. zahăr a fost confiscată de la Banca Iașilor și dela banca Crisoveloni.

Această mare cantitate de zahăr se va distribui depozitelor comunale, de unde publicul pe baza cartelelor, îl va putea cumpăra cu prețul maximal de 12 lei kgr.

Vânzarea va începe de Miercuri.

— In legătura cu afacerea Filotti, dezbatută în ședința de eri a camerei, credem interesant a releva faptul următor:

In broșură d-lui Col. Verzea, fostul director general al poștelor și autorul descoperirii fraudei, broșura prin care se apără de invinuirele ce i s'au adus înaintea curței marțiale, d-sa afirmă următoarele:

Deși ministerul de finanțe se opunea la eliberarea celor patru milioane cerute de Victor Filotti deși secretarul general de la interne Dimitriu refuza să elibereze acești bani, care trebuiau să însemne începutul fraudei, cu toate aceste d. Corbescu, locțiitor de Secretar general la interne a eliberat bani. Se afirmă însă că doi deputați, dnii B. și dr. M. C. au primit, pentru staruința depusă în a se elibera banii, suma de 300,000 lei.

Convenția valutei. Se știe că o comisiune mixtă a tratat la Berlin toate chestiunile financiare conexe cu tratatul de pace din București.

In ce privește valuta,

Prin convenția economică s'a stabilit ca modalitățile de plată ale mărfurilor exportate și importate să fie regulate prin deschideri de conturi curente și ca plățile să aibă loc în moneda țărei respective.

In legătură cu această dispoziție s'a stabilit ca pe bază de reciprocitate să se deschidă de către Imperiul german un compt curent limitativ la un miliard mărci; de asemenea Monarchia austro-ungară va deschide un compt curent limitativ de 1.500 milioane coroane.

Cursul pe timp de un an de acum înainte a fost fixat după cum urmează pentru plățile de import și export: 100 mărci egal cu 142 lei, 100 lei egal cu 113 coroane (adică o coroană egal cu 88 bani. lei).

Se specifică însă că angajamentele României se decomptează anul viitor, cursul fiind atunci cel din piața liberă.

Membrii Inaltei Curți de Casație pleacă mâine seară la București.

Eri d. C. C. Arion, ministru de externe, a primit o telegramă din București, prin care d. Anastaside directorul general al Poștelor și telegrafelor îi comunică faptul, că începând din acest moment, administrația telegrafelor, telefoanelor și poștei din teritoriul ocupat, a trecut asupra autorităților romîne.

D. Arion, a trimis o telegramă foarte călduroasă, prin care a mulțumit d-lui Anastasiade pentru toată munca devotată ce a depus.

S'a luat dispoziția ca orice import din Basarabia încoace să nu poată fi executat fără permisiunea specială a comisarului general al guvernului.

Curţile Marţiale înaintea Camerei

Şedinţa de ieri a invederat că distribuirea justiţiei în cursul războiului a constituit o pagină din cele mai negre ale vieţei poporului romîn

Pentru ca cine-va să-şi poată da seama de grozăviile celor desvăluite, cu privire la ceea ce a însemnat justiţia sub curţile marţiale, trebuia să asiste la şedinţa de ieri a camerei.

Destăinuirile dlui Steianovici au întrecut tot ce mintea omenească şi-a putut închipui ca se poate comite sub paravanul unei pretinse distribuiri a justiţiei şi când, sub puterea indignărei, d. Pătrăşcanu a cerut un proiect din iniţiativa camerei pentru a se reda dreptul de recurs celor condamnaţi, într'o ast fel de formă şi o anchetă în potriva celor ce s'au făcut vinovaţi de ast fel de ticăloşii, camera clocotea de mânie şi o aprobare unanimă a acoperit cuvintele verbitorului.

Dar să expunem faptele.

*

D. Steianovici, după ce a arătat că pe cale de ordin s'a modificat însăşi constituirea curţilor marţiale, aşa cum trebuiau să funcţioneze prin lege; după ce a invederat că ast fel un enorm număr de ofiţeri au fost condamnaţi de alţi judecători de cât de acei la ca re aveau dreptul după prescripţiile legei; după ce a dovedit au fapte că nu s'a respectat nici unul din drepturile apărărei, nici macar cererea de martori; după aceste toate d. Steianovici descrie cum a funcţionat justiţiu sub curţile marţiale.

In această parte a analizei oratorul declară că nu poate să nu vorbească mereu de d. Col. Petrovici, comisarul regal, omul care a fost decorat, care a obţinut două galoane în campanie.

Or, moralitatea acestui ofiţer este invederată de următorul fapt, după ce a semnat, împreună cu generalul Presan, un ordin prin care se anunţă că vor fi pedepsiţi foarte sever acei ofiţeri care se vor face vinovaţi de furturi de obiecte—ordin pe baza căruia vre'o 40 de ofiţeri au fost condamnaţi, acelaş colonel Petrovici îşi apropie, din corpurile delicte, cantităţi enorme de mărfuri.

Cetirea unei scrisori a d-nei Col. Petrovici prin care cere grefierului comisariatul regal o cantitate mare de mărfuri, provoacă şi indignare şi hohote de ris.

Acest d. colonel Petrovici, care dispunea de 10 curţi Marţiale, deci de 2|3 a armatei, avea atît stăpânire. D. Stoianovici dovedeşte că d. Col. Petrovici trimitea ofiţerii în judecată fără ca comandantul de corp să fi luat cunoştinţă de dosar — deşi numai comandantul de corp poate trimite în judecată, întru cît pentru unele fapte el are latitudine de a erta şi pentru altele a da numai pedepse disciplinare.

Dar nu numai atît. Col. Petrovici numea şi judecătorii. D. Stoianovici produce un act prin care d. general Presan dă ordin insist despre modul cum vor fi constituite curţile Marţiale.

Aşa dar, colonelul Petrovici instrumenta făcea pe judecătorul de instrucţie, dădea ordinul de dare în judecată şi numea pe judecătorii.

Nu există ţară pe lume unde aşa ceva să se mai fi întîmplat.

*

Dar cum se poate explica această situaţie excepţională a d-lui col. Petrovici? Mister

Dovadă însă că a avut această situaţie e ceea ce s'a petrecut când d. general Cristescu a trimes pe acest colonel în judecată pentru furt, de obiecte, din corpurile delicte, Abuz de încredere, întru cît n'a prezentat dosarele de dare în judecată comandantului de corp.

Şi a fost condemnat la 2 ani de închisoare şi pierderea gradului de Curtea Marţială a armatei I-a, colonelul Petrovici a făcut recurs, şi deşi recursul nu era admisibil după lege, pentru Petrovici a fost admis, şi Curtea Marţială a declarat ca Petrovici n'a luat, când el insă'şi a spus că a luat şi că n'a abusat când el insă-şi a recunoscut că a abusat.

*

Situaţia dlui general Hârjeu era evident grea. D-sa n'a putut să nu recunoască abuzurile. A declarat că în primul consiliu de miniştri va aduce un proiect prin care se recunoaşte dreptul de recurs tuturora, iar pe de altă parte va asculta de dorinţa Camerei şi va sesisa consiliul de miniştri în privinţa măsurilor pentru ca vinovaţii de abuzuri să-şi primească pedeapsa.

※ Sinodul se întruneşte azi, pentru a resomanda doi arhierei pentru episcopia din Basarabia.

※ Administraţia comunală face cunoscut că din lipsă de făină de porumb în zilele de Luni şi Marţi se va distribui pâine în loc de mălai.

※ Cu începere de azi, raţia de pâ'ne ce se acordă restaurantelor şi bodegelor, a fost redusă la 30 la sută din cantitatea ce primeau până acum.

※ Parlamentul a luat vacanţă până Marţi.

※ Ministerul de răsboi urmând să părăsească Palatul Universităţei, se va instala pe secţiuni, în localul şcoalelor Liceul Internat, Oltea Doamna, şcoala de arte şi şcoala primară Carol I.

※ Mâine 8 Iulie împlinindu se un an de la moartea iubitului artist Ion Niculescu se va oficia la orele 11 dim. în Sf. Mitropolie un parastas pentru odihna sufletului regretatului artist.

※ Doamna Mărioara Cinsky s'a restabilit de din indisposiţia de care suferise şi s'-a reluat iar succesele la „Grădina Tanasache".

※ Ministerului Industriei şi Comerţului, Direcţia Minelor, aduce la cunoştinţă că benzina şi uleiul pentru mori se va distribui în viitor de către comisiunea de aprovisionarea a fiecărui judeţ.

In consecinţă toate cererile de benzină şi ulei se vor adresa D-lui Prefect al judeţului respectiv, în calitate de Preşedinte al Comisiei de aprovisionare.

Ministrul Industriei nu va mai da curs la astfel de cereri.

※ Farmaciştii din Iaşi şi din toată ţara au înaintat un memoriu Direcţiunei Generale a Serviciului Sanitar prin care se arată că sunt în imposibilitate de a aplica modificarea taxei în sensul de a se taxa de 3 ori taxa veche întru cât prin această măsură ar urma ca toate medicamentele curente să se dea sub costul lor.

Farmaciştii cei cu Comisia Chimico-Farmaceutică să se conformese Art. 2 din Regulamentul taxei care spune clar că Comisia farmaceutică va revedea în fie care an taxa şi o va pune în concordanţă cu valoarea comercială a medicamentelor, adică cu costul lor pe pe piaţă; tea ce pare că nu s'a făcut şi de aci decurge conflictul dintre Farmacişti şi Direcţia Sanitară.

Parlamentul

SENATUL

Şedinţa din 6/19 Iulie.

Pe banca ministerială d-nii Al. Marghiloman şi Gr. Cantacuzino.

D. Vasiliu-Cristescu vorbind în chestia luărei comandei unor ofiţeri superiori, în timpul războiului, cere reintegrarea lor.

D. Victor Miclescu anunţă o interpelare asupra cazului deputatului de Tecuci Sacheliarie, acuzat de omor cu premeditare.

D. dr. Niculescu întreabă pe primul ministru asupra rostului plecărei din ţară a mai multor profesori universitari şi anunţă o interpelare în acest sens.

D. Tisescu îşi dezvoltă, într'un mod atrăgător, interpelarea asupra scopului şi utilităţei înfiinţărei direcţiunei economice şi a preţurilor maximale.

Interpelatorul contestă utilitatea acestei instituţii de stat.

D. ministru *Marghiloman* răspunde, arătând rolul insemnat pe care e menit a'l juca direcţiunea economică.

Depunerea proectului de impământenire

D. prim ministru Al. Marghiloman depune proectul de lege pentru încetăţenirea străinilor conform tratatului de pace.

Senatul admite urgenţa.

D. ministru *Gr. Cantacuzino* depune proectul de lege pentru sindicalisarea industriilor pentru care se admite urgenţa.

La 5 şi jum. senatorii trec în secţiuni pentru discutarea proectului de impământenirei.

Prietenii ziarului nostru sunt rugaţi a se întruni mâine Duminică orele 4 p. m. în localul redacţiunei Opiniei str. Mărzescu 17.

Ultimele ştiri telegrafice

Violentele lupte din Apus

Contra ofensivă franceză

Tenacitatea germană

Nauen oficial.—Marele Cartier. Teatrul de răsboi apusean.

Grupa de armată a prinţului moştenitor Rupprecht.

Activitatea de luptă s'a înviorat înspre seară. In recunoaşteri am făcut mai mulţi prizonieri.

Grupa de armată a prinţului moştenitor german

Intre Aisne şi Marna au izbucnit din nou lupte. Francezii au început acolo mult aşteptata lor contra ofensivă. Prin întrebuinţarea celor mai puternice escadre de automobile blindate, le-a reuşit mai întâi prin surpriză să pătrundă în unele locuri în liniile noastre de infanterie şi artilerie cele mai înaintate şi să împingă îndărăt liniile noastre. Mai departe, diviziile noastre de poziţie în un're cu rezervele ce stăteau gata, au zădărnicit o pătrundere duşmană.

Spre Anniens, atacurile franceze fusesră făcute să eşueze pe linia sud-vest Soissons—Neuilly—nord-vest Chateau Thierry. După amează s'au sfarâmat pe întreg frontul de atac; foarte puternicele atacuri parţiale ale duşmanului, de noulle noastre linii.

Coloanele duşmane care mergeau spre câmpul de luptă, au fost ţelul aviatorilor noştri de luptă plini de succes.

Aviatorii noştri de vânătoare au doborât 32 aeroplane de ale duşmanului, a câştigat a 83 a şi 39-a victorie aeriană a sa; sublocotenentul Bölle pe a 23-a şi 24-a, iar locotenentul Göhring pe a 22-a.

Pe frontul de sud de la Marna, francezii, după nesuccesele lor de la 16 şi 17 Iulie, au dat numai atacuri parţiale la sud est de Moreuil. Ele au fost respinse.

Intre Marna şi Reims şi la răsărit de Reims activitatea de luptă a rămas mărginit numai la acţiuni locale. Atacurile duşmane la Konigswald şi de ambele părţi de Fourcy au eşuat. Intr'un reuşit atac la nord vest de Prunay şi la respingerea unui atac parţial duşman la Sulppes şi de ambele părţi de Perthes au făcut prizonieri.

Numărul prizonierilor aduşi de la 15 Iulie încoace a trecut de 20,000.

*

Berlin. — Radiograma din Paris de la 17 Iulie, ora 1 dim. anunţă că Francezii au dat contra atacuri împotriva germanilor pe frontul St Agnon — La Chapelle — Monthodon, că trupele franceze au ocupat amândouă localităţile şi şi-au împins liniile lor iarăşi pe înălţimile care domină valea Marnei, în regiunea la Gourdonerie şi Clas Milan.

Această ştire din Paris este iarăşi o crasă ştire mincinoasă care probabil are scopul de a inviora sărbătoarea din Paris de la 14 Iulie, aşa de fără veste tulburată.

Inţelegere de arbitraj

Amsterdam 19 Iulie.

După o ştire a ziarului „Times" s'a semnat o înţelegere între Marea Britanie şi Peru, după care se introduce o comisiune permanentă de arbitraj.

Brazilia, Chili, Argentina au amânat iscălirea unui tratat asemănător, fiindcă chestia are nevoie de mai îndelungată examinare.

Vas japonez scufundat

Londra.—După o ştire din Tokio 400 de oameni din echipajul de 1000 de oameni pe care îl avea pe bord vasul de luptă „Kawatschi" ce s'a scufundat în portul Tojam, din cauza unei explozii, au fost salvaţi.

Chestia tonajului olandez

Nauen.—Ziarul olandez „Telegraaf" anunţă că guvernul american are intenţia de a da îndărăt o parte din tonajul olandez confiscat.

Comunicat austro-ungar

— Bombardarea aeriană a Polei —

Viena.—Comunicare oficială.

In Italia nici un eveniment important

In Albania adversarul a luat contact cu trupele noastre de acoperire.

Evenimentele pe mare.

La 17 Iulie în orele de dimineaţă Pola a fost bombardată cu vre'o 200 bombe, do mai multe escadrile duşmane de aeroplane şi hidro-avioane. Ca jertfe sânt de plâns doi lucrători civili morţi şi mai mulţi răniţi. Paguba făcută este neânsemnată.

Războiul submarin

— Comunicare oficială —

Nauen. — Submarinele germane au scufundat în regiunea blocată din jurul Angliei 8.000 tone bruto.

※ Grădina Tanasache.—Comp. Tănase, Niculescu Buzău.—Astă seară 7 Iulie ora 9 jum. seara

Ţivila dela Hotel Ghidala

cu „Marioara Cinsky", F. Pelinescu, Paola Ionescu, „Niculescu Buzău", Titu Protopopescu, T. Teodorescu, etc.

Mâine Duminică: „Ah! Mache! Mache!

In studiu: „Mascotta" (operetă) şi „Dama dela Maxim".

Bilete la Iliescu.

※ La Farmacia Dr. Ratianu s'a primit următoarele specialităţi: Neosal varsan Ehrlich, Iod Coloidal Ollinchevici, Rădine Astier, Serum Noura dinamic Formula Prof. Obraja, Fiole Etcoporgel, Fiole Eresol, Lypovariase, Lyclacerebrină şi Lypostină Prof. Parhon triferol şi Arsen Triferol.

8—1

Grădina Zefirul, în faţa Teatrului Naţional, Astăseară Simbătă 7 Iulie.

VOEVODUL ŢIGANILOR

cu d-na Lucreţia Brezeanu, Vasile Rabega, Mica Lenghel, Petrone, d-na Economu, Ghiţescu etc.

Bilete la Maximovici.

Grădina Traian. Sâmbătă 7 Iulie, ora 9 jum seara, Reprezentaţie extraordinară.

MANASSE

cu d. G. Cârje şi dna Anicuţa Cârje-Vlădicescu.

Bilete la casa Grădinei.

Curs preparator pentru examenele de corijările din Septembrie a se adresă D-ra Harnage profesoară secundare între orele 10 11 şi 3—5 Cuza Vodă 16

6—1

Curs preparator de vacanţe cu profesori de stat la Liceul Naţional.

Preparaţiile de vacanţe anunţate pentru Gimnaziul Alexandru cel Bun, vor avea loc la Liceul Naţional piaţa Unirii.

Se primesc elevi de curs secundar, sau comercial, cari vor să treacă în Septembrie, a. c, examene publice integrale, de corigenţă, sau diferenţă.

In ce priveşte Limba Germană, devenită din nou obligatorie, un profesor special va pune pe elevi, la curent cu materia clasei respective. Inscrierile se fac zilnic la secretarul Liceului Naţional, d. Gh. Nica, în Palatul Universităţii, între orele 10—12 dim.; 4—6 d. m.

Secretariatul va anunţa şi data începerei cursurilor.

3—1

Traduceri din limbele română, franceză germană, italiană, greacă rusă şi ucraineană şi în aceste limbi se execută strada Muzelor 20, Dr. Jacob.

Vând doi cai furaje o sabie nouă brun ală şi un binoclu Zeiss Orele 4—7 Titi Vasili Sft. Haralamb 8

5—1

DE VANZARE două vagoane de lemne de construcţie de brad şi anume căpriori grinzi, scânduri etc. de diferite dimensiuni un vagon lemn lemne de construcţie de stejar de 7 m. lungime diferite dimensiuni 3 vegoane cărămizi de Ciurea, 20 uşi cu focurile ier complecte noi lucrate în tablă, 24 Tocuri ferestre cu giurgiuvele şi tocuri complecte, 2 vagoane traverse de stejar lemne de foc, opt căsi de băi de tablă galvanisata, două de zinc şi una de aramă cu toate accesoriile lor a se adresa la D-nul Patriche şi Nae Georgescu strada Pavlei No. 4.—vis-a-vis Fabrica Fortuna.

5—1

Birou de informaţiuni comerciale

Str. Cuza Vodă, 53 inlesneşte vânzări şi cumpărări de mărfuri. Persoanele doritoare să se adresese la sediul biroului unde vor căpăta toate lămuririle,

5—1

DE VANZARE două perechi de care, cu pivniţă, grădinţă şi celelalte dependinţe, în strada Vasile Lupu 90, aproape de Spitalul Israelit.

2—1

TEATRUL-CINEMA

ELISABETA

strada Gându, vis-a-vis de Liceul Naţional

In fiecare zi câte 2 reprezentaţii de

CINEMATOGRAF

la 5 jum. matin cu cu preţuri populare şi la 9 jum. ore seara cu preţuri obişnuite

Simbetele, duminicile şi sărbătorile au loc câte 2 matineuri: la 3 jum. şi 5 jum.— Şi seara la 9 jum.

CELE MAI ALESE PROGRAME

ORCHESTRA CLASICA

sub conducerea maestrului *Budală*

Farmacistă asistentă caută loc Adresa Reiter Armeană 18 Iaşi

De vânzare str. Jon Creangă 28 2 arcuri de trăsură 2 osii jum. patent 1 ham complect

5—1

Pentru Podgoreni

Tei pentru legat vii se găseşte în str, C. A Rosetti 18.

5—1

Avis

Conform autorizaţiunei No. 6340 din 24 Iunie a. c. a onor Minister de industrie şi Comerţ suntem autorizaţi a cumpăra lânurile din judeţele Iaşi şi Vaslui şi rugăm pe producători să se adreseze la noi pentru tratări Iacob Morcovici Fiu Iaşi str: C. A. Rosetti 18,

---

Băile Bălţăteşti nefuncţionând anul acesta. **Prof. D-r. Bejan** şeful Maternităţei rămâne în Iaşi Consult. 5—5 p. m. str. Cuza Vodă 45.

5—1

Profesor de canto, laureat al Conservatorului din Paris cu premiul I, dă lecţiuni după metoda marelui său maistru Hettich (breton), Informaţiuni la „Opinia"

5—1

Prima Fabrica de Cauciuc Vasile Munteanu str. Socola 128 (tramvai), execută diferite lucrări din cauciuc ca; tuburi şi discuri (clapete) pentru stropitoare, pompe, etc. Dopuri, tocuri şi tălpi pentru ghete, capse pentru cărţi, garnituri pentru instalaţii de apă, gaz aerian şi ori ce fel de garnituri din Cauciuc pur şi Armat.

Profesoară pentru cursul secundar superior, se caută imediat. Strada Carol 23 etaj.

4—1

Vinuri superioare de Basarabia au sosit la **L. Blum** depozit de vinuri en gros. Iaşi str. Unirei No. 7

DE VANZARE.—Imobilul din Iaşi str. Morilor No. 25 destinat pentru locuinţă şi cel din strada Palat No. 46 compus din mai multe apartamente pentru prăvălii, în condiţii avantajease,

Informaţiuni în privinţa condiţiunilor la Dl. avocat Ioan Serafimi str. Cuza Vodă (Golia) 35.

3—1

Vinuri de Vânzare vechiu negru şi alb cu 12 lei litru. La Leon Herşcovici str Podu lancu Bacalu No. 12 prin str Sfântu Andrei Iaşi.

3—1

Leibovici Felder & Comp, Piatra Neamţ comerţ de Cherestea. Primesc comenzi de cherestea de ori-ce dimensiuni.

10—1

Caut o Damă în calitate de Menajeră sau Damă de Companie pentru o Doamnă refugiată din Bucureşti. Să cunoască limba franceză etatea 40—45 ani, caracter bun şi blând urmând a pleca la Bucureşti. Adresa Refugiată strada V. A. Ureche Bârlad,

3—1

Menageră, gospodină tânără, se caută la ţară.

Oferte la Administraţia moşiei Popeni Comuna Popeni Judetul Tuteva.

Vin bun a sosit la depozitul de vinuri en gros din str. Apeduc No. 1. vânzarea de la 30 litrii în sus cu preţuri moderate cu stima

L. Polack

10—1

Croitereasă caut să lucrez în familie sau atelier cu ziua sau cu luna merg şi în provincie A se adresa la ziar sub Madam Popescu.

3—1

De vânzare O maşină de scris marcă engleză scă în perfectă stare adresa Aurel str. Petru Rareş 9.

3—1

Se caută o profesoară de piano şi franceză să dea lecţii unei D-re la ţară a se adresa Teodor Heliote Com. Tunsă Judeţ Vaslui.

5—1

De vânzare Imbobilul din str; Morilor 25 compus din 4 odăi, două antreturi odae de bae, bucătărie, atenanse etc. având instalaţie de lumină elecrică, apa şi canal. A se adresa la proprietar în imobilul sus zis.

10—1

Anul XIV-lea No. 3391

10 BANI NUMARUL

Mercuri 11 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Zvonuri tendenţioase şi fapte precise !

Rubrica aceasta a fost pururea locul comentariilor, spaţiul rezervat discuţiunelor şi analizei întâmplărilor din viaţa noastră politică.

Pentru ziua de astă-zi deviază de la cele obicinuite. Piaţa politică prezintă actualmente o atît de mare intensitate în cât, cu spaţiul restrâns de care dispune publicistica noastră actualmente, trebue să ne mulţumim mai mult cu enumerarea faptelor de cât cu comentarea lor.

Începem dar,

•

Cetitorii ştiu desigur zvonurile ce au circulat la Iaşi în ultimele zile. Iată cam anume ce, după înşirarea făcută de un frate al unui fost ministru liberal şi care le prezenta drept fapte de o absolută exactitate matematică. Aşa dar, o telegramă fără fir, înregistrată de staţia Vaslui, anunţă că Hertling a demisionat şi von Tirpitz a fost numit cancelar, că revoluţia în Bulgaria a adus după sine încheierea unui armistiţiu cu puterile Antelegerei.

Că Turcia a încheiat pace cu Antanta şi că Bosforul e deschis, avem deci mijlocul de a comunica direct cu foştii noştrii aliaţi, că în armata Austriacă a isbucnit revoluţie şi că italienii au trecut Piava în toată a ei lungime şi se apropie de Goritza.

Am cedat exact povestirea. Nu cercetăm izvorul acestor ştiri, sursa de lansare şi marele serviciu ce ni se face. Dacă cetitorii noştrii ar avea numai mijlocul să citească articolul din „Kolnische Zeitnng", cu data de 9 Iulie, intitulat „Rânduiala cea nouă din România", s'ar convinge lesne de valoarea acestui serviciu.

Actualmente nu se cercetează izvorul. Dacă s'ar fi petrecut însă ast-fel de lucruri pe vremurile d-lui Corbescu.

•

Apropos de d. Corbescu ! Aţi luat cunoştinţă, desigur, despre apariţia broşurei d lui Col. Verzea, prin care fostul director general al poştelor, se apără contra acuzaţiilor ce i s'au adus inaintea Curţei Marţiale din Iaşi, unde a şi fost condamnat la moarte.

Ne ferim de or-ce apreciere înainte ca această Curte Marţială, din nou sesiată, prin apariţia d-lui Col. Verzea, nu-şi va spune cuvîntul.

Dar acea broşură, între alte fapte precise, cuprinde şi următoarea afirmaţie gravă :

Fostul sindic Victor Filotti pretindea ca ministerul de interne să elibereze suma de *patru milioane*, pentru plăţi ce urmau să se facă în străinătate în contul direcţiei poştelor, sumă pe care însă ministerul de interne nu voia s'o elibereze, în urma unor intervenţiuni a ministerului de finanţe, care cerea ca plata să se facă pe calea obicinuită ca mai înainte, care constituia o mai mare garanţie şi costa mai eftin pe stat.

Secretarul general Dumitrescu refuzase în diferite rânduri eliberarea acestei sume sindicului. După plecarea d-sale în concediu, d. V. G. Morţun însarcinează cu secretariatul general pe d. Corbescu, prefectul Poliţiei Capitalei. Acesta dispune eliberarea banilor.

Se constată însă că pentru a obţine acest rezultat, s'a oferit deputaţilor B. şi dr. M. C. rotunda sumă de 300 de mii de lei.

•

Şi tot broşura în chestiune pomeneşte de un fapt, care a dat loc unei violente campanii a ziarelor antantiste de la noi, în timpul neutralităţei — campanie care trebue să fie încă vie în memoria celor ce luau atuncea cunoştinţa de proza ziarelor rusofile din capitală.

Este vorba de celebra afacere de spionagiu de la telegraful central din capitală. Or, d. colonel Verzea afirmă că într'adevăr s'a făcut un atare spionagiu, dar în favoarea Rusiei. Beuzile telegrafului, cupriazând telegramele ministrului nostru de la Berlin adresate primului ministru au fost vândute unui agent rus. — Ziarele făceau campanie fără să ştie că fac un rău serviciu politicei antantiste, pe care o susţineau.

•

Am încheiat expunerea câtorva fapte. Ne-am ţinut de cuvânt. Ne am ferit de vre un comentar.

N'am cerut ss se spue ce s'a făcut cu ancheta despre afacerea de spionagiu în chestiune, după cum n'am cerut să ni se spuie dacă s'a făcut s'au nu vre o anchetă asupra modului cum a decurs executarea din primele zile a afacerei Filotti.

Am fi depăşit cele ce ne-am propus să facem astăzi. Aceasta nu înseamnă însă că nu vom reveni şi nu vom care la timp lămuririle necesare.

Rep.

ACTUALITAŢI

Localul Ministerului de Război

Se pare, că în urma intervenţiunilor făcute de către rectorul Universităţii, Ministerul de Război va evacua palatul ce l ocupa astăzi. Faptul în sine, evacuarea palatului Universităţii, evident ne-ar bucura, dacă preţul ce ni se cere în schimb n'ar fi dureros.

Părăsind palatul Universităţii ministerul de război vrea să se instaleze în : localul şcoalei de Arte şi Meserii, Liceul Internat, şcoala primară Carol I (Toma Cozma) şi Liceul de fete „Oltea Doamna". Ei bine, lucrul acesta ni se pare absurd.

Mai întîi de toate o constatare. Ce-i trebue ministerului de Razboi atîtea localuri ? Pe aceste vremuri de generală pribegire şi constrângere, s'ar cădea ca autorităţile să nu aibă pretenţiuni exagerate, mai ales când realizarea unor asemenea pretenţiuni ar cere, cum e în spetă, sacrificii mari şi dureroase. Şi avem destule exemple în această privinţă. Ministerul de finanţe, ale cărui necesităţi sunt, sub raportul instalari saie, cu mult mai mari, şi care la Bucureşti ocupa un local imens, s'a mulţumit cu modesta clădire a Administraţiei financiare, unde funcţionea za destul de cuviincios. De ce n'ar înţelege şi Ministerul de război necesitatea de a nu impune sacrificii prea mari ?

Şi ce fel de sacrificii ?

Să se închidă şcoala de meserii şi o şcoală primară ? Nu, aceasta nu e just. Mai uşor ne putem lipsi de o parte a învăţamîntului secundar şi superior, decât de în văţamantul primar şi al meseriilor. O raţiune elementară impune acest mod de a vedea, şi cerem, celor ce au caderea de a hotărî în aceasta chestiune, să se gândească bine inaintea de a lua hotărârea definitivă.

Daca motive serioase reclamă evacuarea palatului Universităţii, apoi motive mai serioase, de ordin cu t o t u l superior, impun funcţionarea normală a şcoalei primare şi al şcolilor de meserii. Nu există, în această ordine de idei, o atingere mai dureroasă.

Si sperăm, că se va ţine seama de aceste doleanţe, cari sunt ale laşului întreg.

DIN MEMORIUL CEFERIŞTILOR

CHESTIA SALARIILOR

In interesantul memoriu al ceferiştilor sporirea salariilor constituie al doilea cap de cerere. Mai e care nevoie de demonstrat, că dată fiind scumpirea fantastică a celor necesare vieţii, cererea acestor modeşti funcţionari şi lucrători este pe deplin justificată ?

Intr'o convorbire ce am avut cu unul din ei, mi s'a pus chestiunea în următorul mod simplist :

„Nu ne trebue nici un salar în bani. Nu vrem să se creadă că cerinţele noastre sunt exagerate. Nouă ne trebue mâncare şi îmbrăcăminte pentru noi şi familiile noastre. Dacă direcţia se obligă să ne dea în natură cele necesare existenţei noastre, renunţăm — pentru tot timpul cât va ţine situaţia anormală de acum — la or-ce salar în monedă".

In această concluzie simplistă se poate vedea cât de gravă este situaţia acestor oameni. E strigătul disperat al infometatului, al omului care se vede pierdut.

In definitiv însă la aceasta se reduce toată problema salarului.

Muncitorul nu e, în ultimă instanţă, de cât posesorul unei mărfi, pe care o vinde celui care are nevoie de ea.

Marfa lui este forţa de muncă, iar preţul ce'l încasează — salarul. Dar această marfă nu se produce la infinit, ea trebue mereu refăcută pentru că altfel organismul care o produce, piere. Procesul de producţiune al mărfii — munca se îndeplineşte paralel cu un alt proces, acela al reproducerii forţei de muncă, care constă în asimilarea de către organism a elementelor nutritive ce întreţin viaţa. Producţiunea muncii deci implică în mod necesar producţiunea vieţei insăşi, fără care munca nu este posibilă.

Aici e toată chestiunea salarului, care nu este şi nu poate fi altceva, decât preţul mărfii muncă, adecă echivalentul costului de producţiune al vieţii muncitorului.

Dacă salarul nu atinge acest nivel, costul de producţiune al muncii, — şi sub regimul normal al liberei concurenţe acest nivel se menţine cu prea mici oscilaţiuni — muncitorul se află exact în situaţia unui comerciant în faliment, cu singura deosebire agravantă, că falimentul lui înseamnă : foamea, miseria fizică, moartea.

Şi fiind că procesul de producţiune al muncei nu se poate realiza într'o societate or[illegible] decât în anumite condiţiuni [illegible] acest complement necesar; reprodu[illegible] numai prin reproducerea vieţei insăşi, costul de producţiune al muncei nu e strictul necesar vieţei numai a muncitorului, ci şi strictul necesar familiei lui în condiţiuni de trai, pe cari societatea i le impune.

In câteva cuvinte aceasta e toată teoria salariului.

Dacă facem aplicaţiunea acestei teorii, confirmată şi reconfirmată de toată experienţa ţărilor industriale, apoi lesne ne putem da seama de câtă dreptate au ceferiştii în formularea celei de a doua revendicări : sporirea salariilor. Când viaţa s'a scumpit de zeci de ori cum era în timpurile normale cum s'ar putea ca salariile lor să rămână la nivelul corespunzător bunelor timpuri de mai înainte, fără ca prin aceasta să ajungă la foame, miserie fizică şi moarte ?

Nu este just ca aceşti lucrători, tocmai pentru că sunt etichetaţi „funcţionari" şi n'au posibilitatea să stea „la tocmeală" cu patronul, să sufere miseria, în timp ce ceilalţi camarazi ai lor, de aceeaş meserie, cari nu sunt *funcţionari*, prin libere transacţiuni cu patronii lor şi-au îndoit şi întreit salariile.

Cunosc argumentul ce se invoacă : greaua situaţiune financiară a statului. Dar aceasta e un argument puţin serios, pentru că nu cu sporiri de salarii modeste se încarcă compromiţător budgetul, căruia, de altfel i se poate da atâta elasticitate încât să poată suporta meritată povară a nevoilor celor mici şi muncitori.

EM. SOCOR

OAMENI ŞI LUCRURI

CIZMARUL.

Am păstrat o ciudată reminiscenţă, nu chiar din războiu, ci din epoca de repaos care i-a urmat. In una din scrisorile primite de acasă am citit, nu cu extra-ordinară, dar cu destulă surprindere comunicarea că „un cismar ne face oferte pentru cumpărarea casei..."

Poate că, în alte împrejurări, lucrul ar fi sunat mai puţin impresionabil. Un simplu fapt divers, în care nu se cerea, cu ori ce preţ, să discernesi anume element de contraste anume... filosofie asupra timpului prin care trecem, asupra unor anumite consecinţe paradoxale ale războiului care vine ca o imensă calamitate pentru unii, ca o mântuire şi sursă de îmbogăţire pentru alţii.

Meseria—după insăşi cărţile de cetire—trebuie să fie „brăţara de aur", Meseria, ca raţiune de muncă manuală iar nu aplicată oricărei ocupaţiuni, între care ar intra, de exemplu, chiar şi o profesiune intelectuală.

Prin urmare, ori când, un meseriaş ar fi avut dreptul să adune avuţii.

Că una din meserii, cismăria, a beneficiat mai presus de toate celelalte, este o constatare care nu comportă vre o adâncă meditare asupra cauzelor. Constatarea singură este de ajuns. Cismarul este unul din stăpânii zilei,— poate chiar unul dintre triumfători. A călcat cu piciorul drept în amestecul hibrid de împrejurări complexe aduse de epoca războiului. Dar în schimb a întărit cuprinsul unui proverb străvechiu : acei cu brăţara de aur.

Cismarul, odinioară cel mai umilit dintre meseriaşi a biruit medial şi pre judecata. Păşeşte alături de fabricantul îmbogăţit, trece peste trupul patronului pielar de odinioară, se afişează unul din parvenţii zilei, impartă audienţe, vorbeşte trufaş, favorizează sau obijduieşte pe cine vrea,—iar pe ici cole face oferte de cumpărături mari, imobile ori chiar obiecte de lux. Iţi răsbună viaţa de umilinţele trecutului.

Mi s'a părut simbolică înştiinţarea su cumpărarea imobilului. Războiul a avertisat pe intelectuali şi i a făcut atenţi, că lumea nu merge înainte în înţelesul vechi al cuvântului, ci pe căi intortochiate, pline de ciudăţenii şi posibilităţi.

Că a triumfat cismăria, ca breasla şi ca meşteşug, inseamnă mai mult de cât o curiozitate, — inseamnă un fapt social vrednic de meditat. Noi generaţia de declin—nu mai avem timp să ne intrunim de acest exemplu. Dar vor şti, poate, să înveţe cei tineri câte cava.

RODION

MICI POLEMICI

•

Ca să încapi cu vr'o lucrare la un cismar trebue să rupi o pereche de tălpi.

•

De când au luat locul senatorilor în şedinţele de după amiază, unii deputaţi se cred câte odată în senat şi'i trag câte un somnişor în sală, de ţi-e mai mare dragul...

•

Nesfârşitul mare n'ar fi lipsa de alimente dincolo de Milcov Dar deprinderile contractate aci de mulţi refugiaţi şi refugiate de a se hrăni prea bine.

•

Mulţi dela depozite ajung a fi depupi. Simplă chestiune de cuvinte.

•

Lumea spera la pacea generală în curând. Numai bieţii liceiani sunt ameninţaţi, chiar la toamnă, de un nou front: se reincep examenele de germană.

•

D-ra Ventura va apare, sicé-se la Bucureşti intr'o revistă a lui Kirtcescu. Nu e de mirat, a jucat şi intr'o operetă când a pornit in fruntea invalizilor să ceară răsboiu.

INFORMATII

— Prietenii OPINIEI sunt convocaţi la o consfătuire ce va avea loc Miercuri 11 Iulie orele 5 p. m. in localul redacţiei.

Dată fiind importanţa chestiunilor ce urmează a se discuta, prietenii noştri sunt rugaţi a veni toţi la consfătuire.

— Maine, Marţi 10 Julie. va veni în discuţiune plenară a Senatului proectul de lege. prin care se declară cetăteni, categoriile de evrei pământeni prevăzuţi în tratatul de pace.

Intre cei inscrişi la discuţiunea acestui proect este şi d. Al. A. Bădăreu.

✱ Din intregul palat Sturza atât de vast şi încăpator. unde se află astăzi Ministerul de Interne, nu a putut fi reservat celora cari se interesează de permisuri de călători, decât... curtea din dosul Palatului, o bucată de ogradă dinaintea unor remise de lemn.

Sute de oameni aşteaptă acolo sub cerul liber. îngheniţi, îmbrinciţi unul de altul, toţi acestia stând, ore intregi inaintea unei ferestruice, aşteptînd externul permis, care... nu mai vine.

Cînd ceriul e senin. nenorociţi aceştia sunt feriţi de soarele lui Cuptor. şi când plouă, ei tot acolo trebue să aştepte. neflind vre-un refugiu.

Nu s'a găsit oare în intreg palatul un biurou cu o cameră de aşteptare ? Marele număr de bătrini, femei şi copii ete. nu merita să fie tratat ca oameni ?

✱ Mai multi medici s'au prezintat la Dl. Prim Ecitrou al asezămintelor *Sf.* Spiridon. Dl. *Dr.* Riegler, rugându-l a scoate la concurs toate posturile de medici secundari ale Spitalelor dependente de acea administraţia.

Se ştie că după regulament aceste posturi nu pot fi ocupate mai mult de patru ani, şi mare parte dintre ocupaţi au implinit acest termen.

Dl. Dr. *Riegler* cu amabilitatea ce'l caracterisă, a primit cererea medicilor, făgăduind a'l da urmare.

De altfel Dl. profesor *Dr.* Riegler este autorul acestui regulament şi ne place, să dăm crezămînt promisiuni sale, care se impaca şi cu prescripţiile regulamentului.

Vom reveni.

✱ Sântem rugaţi a atrage atenţia celor în drept asupra numitului Bucumeanu, insărcinat cu controlul la intrarea pe peronul gărei şi care se poartă obraznic cu publicul.

✱ Familia defunctului Elias Tenenbaum mulţumeşte prietenilor şi cunoscuţilor care au luat parte la durerea lor conducându-l la ultimul locaş.

✱ Dl. Alberto Cirillo, maestru de muzică la şcoala Normală „Gh. Asachi" din Piatra Neamţ, a fost numit maestru dirijor al corului Catedralei sfântului Ioan din acea localitate.

✱ La representaţia piesei Manasse a lui Romulus-Roman, în grădina Traian, în afară de vigoroasele talente ale maestrului şi ale dnei Anicuţa Cârjă Vlădicescu, s'a remarcat în ansamblul destul de mediocru, un tânăr talentat Dl. Geidu Luca, care a interpretat bine rolul lui Frunză.

✱ D-l prim preşedinte al Trib. Iaşi potrivit dispoziţiunilor din Insitul Decret Regal No. 1627 publicat în Monitorul Oficial No. 79 din 1 Iulie 1918, data de câud incetează a mai produce efect legea relativă la supuşii statelor cu care România se găsea în stare de răsboi, invită pe toţi d-nii sechestrii-administratori, a prezenta de urgenţă compturile integrei lor gestiuni până la 1 Iulie 1918, data menţionatului decret.

✱ Comercianţii de pielărie au înaintat membrilor parlamentului un memoriu, prin care se plâng, că sunt complect desfiinţaţi şi comerţul lor, pe aceea că stocurile de piele se distribuie direct cismarilor.

Chestia drepturilor Evreilor

Proectul de lege depus la Senat, în executarea Art. 28 din tratatul de Pace din Bucureşti, păcătueşte prin calificarea de străină, a unei populaţiuni băştinaşe şi pământeană, care aparţine Statului Român şi se bucură de toată protecţia legilor Române. Dovadă că asa este şi că această denumire de „străină" este neexactă în drept rezultă din faptul, că cu ocazia războiului străinii aparţinând ţărilor cu care eram în război, au fost internaţi pe când populaţia care *aparţine* Statului Român, şi se bucură de protecţia legilor Romîne, *minus exerciţiul drepturilor politice*, nu a fost tratată ca o populaţie străină.

Prin proectul de lege se prevede că Procurorul va avea drept să facă opoziţie.

Ce rol poate avea procurorul în 2 chestiuni absolut de domeniul civil?

Cum se poate concepe un drept de opoziţie înainte ca o sentinţă sau decisiune să fie pronunţată.

Care este „termenul" înăuntrul căruia Procurorul va avea drept să facă opoziţie?

Poate legiuitorul a înţeles că Procurorul poate lua cunoştinţa de cererile făcute şi să intervie la acele ce îi se vor părea nejustificate?

Dar în asemenea caz nu poate fi vorbă *de opoziţie* ci numai că Procurorul are dreptul de a pune concluzie de câte ori va crede cuviinţă. Ar fi bine a se precisa aceasta pentru a nu da loc la schivocuri care vor face a se paralisa tocmai ceea-ce legea vrea să facă.

Prin proectul se declară *deplin drept* că beneficiază de naţionalitatea Română, soţiile şi minori, celora care se de-cetăţeni Romîni în virtutea legei, precum şi soţiile şi minori *celora ce au căpătat cetăţenia mai* înainte de actuala lege în de-batere

Le-ebăm această clasă de oameni care devin cetăţeni *de plin drept* ce forme trebuie să îndeplinească?

Să dăm un exemplu.

X naturalizat în 1880 avea la această epocă un copil minor care în virtutea actualei legi devine *deplin drept* cetăţean român. Minorul din 1880 are astăzi la rândul său copii minori şi majori care profită toţi de naturalizarea obţinută de autorul lor în 1880, vor trebui şi ei să urmeze filiera prevăzută de actuala lege.

Mi se pare că odată recunoscut, că ei sunt cetăţeni *de plin drept*, nu pot fi supuşi la această filieră.

Cred că pentru aceştia, este de ajuns a se prezenta înaintea preşedintului Tribunalului domiciliilor lor cu dovada că sunt descendenţii lui X naturalizat pe când ei erau minori pentru ca să obţie dela Preşedinte, înscrierea în registru despre care tratează legea şi un certificat constatator că sunt cetăţeni români.

Proectul de lege prevede că după ce se vor *mântui* toate operaţiile la Tribunal şi la Casaţie se vor trimete toate lucrările la Ministerul de Justiţie pentru a elibera diplomele de naturalisare. Această centralisare a tuturor lucrărilor la Ministerul de Justiţie *anulează de fapt tot efectul legei*

In adevăr presupunând un minimum de 20 000 admişi la cetăţenie, va trebui ca toţi aceşti *să se prezinte la Bucureşti* pentru obţinerea diplomei. Nu toată lumea are mijloace de a putea călători şi a pierde timpul.

Cu sistemul acesta, *a centralisărei*, se va crea din nou o *clasă de sărăcuţi, boală de care sufere întreaga noastră organisaţie.*

Câţi ani vor trebui pentru a se confectiona şi împărţi aceste diplome? O mică socotesală, avem pe an, 250 zile lucrătoare. Admiţând că se vor elibera câte 20 diplome pe zi, într'un an vor căpăta maximum 5000 de oameni şi pentru numărul de 20.000 va trebui cel puţin 4 ani, cu alte cuvinte sistemul vechiu, *vor muri mulţi mai înainte* de a putea capăta diploma de şi *dreptul* lor este recunoscut *prin o deciziune definitivă.*

Dacă intenţia guvernului este sinceră şi nu numai un mijloc de scăpare eu, personal *cred că guvernul e sincer*, atuncea, să renunţe la centralizare şi la diplome ci s'adopte următoarea formulă care este şi legală juridică şi echitabilă şi anume:

Odată ce deciziunea prin care se recunoaşte dreptul de cetăţean Român a petiţionarului a rămas definitivă, Preşedintul Tribunalului ordonă trecerea părţii în registru respectiv şi eliberează petiţionarului un certificat prin care certifică că persoana despre care este vorba a dovedit şi a fost recunoscut prin decisia No. că este cetăţean Romîn.

Sistemul Guvernului nu va face decât să paralizeze întreaga economie a legei.

S. Goldental, avocat.

※ Cursurile preparatorii la Liceul Naţional se deschid Miercuri, 11 Iulie, ora 8 dimineaţa, când elevii înscrişi se vor prezenta împreună cu rata I. a taxei şcolare.

※ D-l Prof. I. Petrovici, directorul general al teatrelor, şi d. I. Livescu, sub-director general, şi-au înaintat dlui ministru de instrucţie, demisiunile din posturile ce ocupau.

※ Artiştii Teatrului Naţional din Bucureşti şi Craiova, vor părăsi Iaşii cu un tren special cel mai târziu până la 17 ale acestei luni, cu direcţia Bucureşti.

※ Suntem pozitiv informaţi, că nici până astăzi nu s'au achitat salariile lucrătorilor ceferişti de la Depoul Iaşi pe luna Iunie st. n. O delegaţiune a acestor lucrători, cari voia să aducă cazul la cunoştinţa directorului tracţiunei n'a fost primită, iar lucrătorii, cari n'au depozite de la bănci, nu ştiu cum să-şi cârpească necoile.

Aducem cazul la cunoştinţa d-lui ministru al lucrărilor publice şi a dlui director general al C. F. R. pentru a lua măsurile necesare.

※ Mâine seara Marţi, va avea loc în amfiteatrul facultăţii de medicină instrunirea săptămânală a sindicatului medical din localitate.

※ Comandirea locală a primit din partea ministerului de interne ordinul de a evacua cancelariile medicilor rechiziţionate pentru militari sau pentru civili în timpul stărei de răsboiu.

※ La Circul „Zamfirescu" găsându-se o sumă de bani, păgubaşul se va adresa la d. Director al Prefecturei Poliţiei, probând proprietatea.

※ M. M. L. L. Regele şi Regina, cu AA. LL. Principesele Elisabeta, Maria şi Ioana au plecat din Iaşi Sâmbătă seară, pentru a lua reşedinţa de vară la Bicaz.

※ Artistice. — S'a deschis exposiţia de pictură şi sculptură în sala Omului Liber a d-lor Ionescu-Doru (pictor) şi A. Ghiciu (sculptor). D. Ionescu expune o serie de peisaje şi aquarele, iar d. Ghiciu vine cu o serie de lucrări noi, în cari se vădeşte personalitatea sa artistică.

※ D. Al. Constantinescu, din partea Comitetului Central al Familiei luptătorilor, a mai înaintat comitetului central al Familiei luptătorilor, a mai înaintat comitetului local suma de 5000 lei, pentru a fi distribuită la acei, cari aveau drepturi la carnete de ajutor, dar din diferite împrejurări nu s'au folosit de acest drept.

E de notat că a încetat ori-ce ajutor din partea Familiei luptătorilor şi că suma de mai sus, e destinată numai pentru câte un caz excepţional de urgent.

※ Un incendiu a distrus ori fabrica de ciocane Adelsberg, din strada St. Lazăr.

※ Asociaţia farmaciştilor din Iaşi va ţine o consfătuire cu toţi farmaciştii din Moldova şi cei prezenţi din teritoriu ocupat, în zilele de 14 şi 15 Iulie orele 10 dimineaţă.

Consfătuirea va avea loc în amfiteatrul institutului de anatomie al facultăţei de medicină.

La ordinea zilei vor fi chestiuni profesionale şi de interes general.

※ Ministerul de răsboi a dat un ordin circular, prin care arată că începând dela 1 Iulie armata trecând pe picior de pace, transporturile de cale ferată care se efectuau în baza ordinului de serviciu şi biletelor de tren încetează.

De acum intră în vigoare regulamentul, care prevede ca transporturile de orice fel se fac numai în baza foilor de drum.

※ D. N. Muscă a fost numit director al liceului din Bacău.

※ A apărut decretul prin care se înfiinţează pe lângă archiepiscopia din Chişinău şi Hotin doi arhierei şi locotenenţi de episcopi pentru eparhiile de Ismail şi Akerman.

Inchiderea sesiunei sinodului,—La şedinţa de Sâmbătă a sinodului, s'a citit mesagiul regal pentru închiderea sesiunei.

Iată textul:

Prea sfinţi părinţi,

Sfântul Sinod al Sfintei Biserici Autocefale ortodoxe române, convocat în sesiunea de primăvară cu decretul No. 4384, terminând lucrările, *Ea* declar închisă această sesiune a sfântului sinod.

(ss) *Ferdinand*

※ La licitaţia publică ţinută Sâmbătă 7 | 20 Iulie la garajul Socola pentru maşinile „Ford" ale Automobilelor Sanitare „Regina Maria" căţi va cumpărători au declarat că nu au putut constata îndeajuns starea maşinelor puse în vânzare şi au cerut amânarea licitaţiei.

Domnul Paraschivescu, delegat de comitet pentru a prezida la licitaţie, după ce a consultat pe toţi amatorii prezenţi a hotărât ca vânzarea să se amâne până Joi 12 | 25 Iulie ora 10 dimineaţa pentru jumătate din maşinele scoase în vânzare. — Publicul este deci înştiinţat să în ziua mai sus arătată se vor vinde, tot la garajul Socola, cele 5 maşini rămase nevândute.—Până atunci cine se va prezenta cu chitanţa de depunere a garanţiei de loco Iei la banca Chrisoveloni, va fi în drept să viziteze amănunţit maşinele suspendate pe butaci în curtea garajului, şi cu proprie sa benzină, să ceară să se pornească motorul pe loc.

Doctor ANGHEL DANIEL

Boale de copii

Hotel Trajan, Camera No. 28.

※ Se aduce la cunoştinţă că plata pensiilor Civile şi militare pe luna Iulie 1918, se va face cu începere de la 16 Iulie, şi în ordinea alfabetică astfel: Pensionarii şi pensionarele a căror nume de familie se încep cu literile A, B şi C se vor prezenta la plată în ziua de 16 Iulie.

Cei cu D, E, F, G, H, I. J, şi L, la 17 Iulie 1919.

Cei cu M, N, O, şi P, la 18 Iulie 1919.

Cei cu R, S, T, Ţ, U, şi Z, 19 Iulie 1919.

Cei ce nu se vor prezenta la plată la termenele fixate mai sus, nu vor putea încasa pensia lor, de cât după 20 Iulie 1918.

※ D. Brătianu a înştiinţat administraţia comunală, că e gata a înapoia lada de fer ce a împrumutat de la Cameră, o dată cu sosirea d-sale în Iaşi, bine înţeles administraţia comunală să se îngrijească de a o rădica.

※ La ministerul de industrie a continuat eri consfătuirea morarilor, pentru organizarea în sindicat, în virtutea legei votată de parlament.

S'a alcătuit un proect de statute, care urmează să fie aprobat de ministru.

※ Astă seară la „Tănăsache" creaţia dnei Mărioara Cinsky şi a dlor Tănase şi Nicu'escu Buzău din opereta „Clereta în Concentrare" Se va râde.

※ Grădina Tănăsache.—Comp. Tănase, Niculescu Buzău. — Astă seară Luni 9 Iulie ora 9 jum. seara

Clereta în Concentrare

cu dna „Mărioara Cinsky", „Tănase", „Niculescu Buzău"

Mâine: „E I Aşi".

In studiu: „Mascotta" (operetă) şi „Dama dela Maxim".

Bilete la Iliescu.

De vânzare o gospodărie completă; casă, atenanse, hambare, uşi, grajd etc. cu un hectar de vie situat lângă casă, cu livadă cu zece fâlci de pământ arabile şi împreună cu toate uneltele de vie şi agricultură (teasc, zdrobitor, căzi, butoae, sămănătore, clayton, care, pluguri, boroni, sănii etc. Toate situate în satul Hulub Judeţul Botoşani, la doi kilometri de gara Dângeni se pot vedea oricând;

5—1

Ultimele ştiri telegrafice

Lupta grozava din Franţa

Furioase atacuri ale caalifiei contra germanilor

Nauen.—Oficial—Marele Cartier.

Grupa de armată a prinţului moştenitor Rupprecht

Violenta lupte de artilerie de pe Ancre i au urmat, între Veaxmont şi Hamel, atacurile infanteriei engleze care au fost respinse cu mari pierderi pentru duşman. Tot aşa au eşuat seara atacurile englezilor la răsărit şi sud est de Hebuterne. Activitatea de luptă mai mult moderată în timpul zilei, s'a invigorat iarăşi spre seară.

Grupa de armată a prinţului moştenitor german.

La nord de Aisne duşmanul a dat atacuri locale între Nouvron şi Fontenoy pe care le am respins în contra atac.

Intre Aisne şi Marna a încercat ier duşmanul a fost respins. El a suferit mari pierderi.

Popoarele ajutătoare ale francezilor: algerienii, tunisienii, marocanii şi senegalezii au purtat greutatea principală în focurile luptei. Batalioanele de senegalezi, repartizate ca berbeci de asalt la divisiile de asalt francese, au asaltat îndărătul automobilelor blindate, înaintea francezilor albi. Americanii şi americanii negri, englezi şi italienii au luptat pentru francezi.

După două grele zile de luptă forţa de atac a trupelor noastre e apărut ori iarăşi în deplina sa valoare, în contra atacuri. *Ea* s'a adaptat metodei de atac a adversarului, bazată pe renunţarea la pregătirea de artilerie şi sprijinită numai pe atacul în masă al automobilelor blindate care surprinsese la început.

In timpul nopţei am mutat îndărăt neturburaţi de duşman, apărarea în terenul de la nord şi nord-vest de Chateau-Thierry.

Pe ţărmul sudic al râului Marna, duşmanul a îndreptat eri dimineaţa, după o pregătire de artilerie de patru ore, sub o complectă ploaie de foc şi numerorse automobile blindate, împotriva poziţiilor evacuate de noi în noaptea trecută, un atac unitar care a lovit de poziţiile goale. Focul nostru de artilerie de pe ţărmul nordic, lovind în parte din flanc a cauzat duşmanului pierderi.

Şi la sud-est de Reims a trimis duşmanul puternice forţe la atac împotriva poziţiilor cucerite de noi între Marna şi nord de Ancre.

Ziua de luptă de ieri, din punct de vedere a isprăvilor comandamentului şi trupei şi din punct de vedere al rezultatului, se apează în mod demn alături de marile succese câştigate aici mai înainte în această regiune de luptă.

Pe înălţimile de la sud-vest de Soissons s'au stărâmat atacurile duşmanului îndreptate împotriva oraşului după cea mai puternică vijelie de foc. Sub conducerea automobilelor blindate, năvăli infanteria duşmană pina la şapte ori împotriva satelei Soissons-Cheteau Thierry, nord de Qurcq, la atac.

La nord-este de Hartennes s'a stărâmat asaltul duşman de cele mai multe ori înaintea liniilor noastre. La sud-vest de Harteunesă am aruncat pe duşmanul ce asalta, în contra-atac. Infanteria sa care se prăvălea îndărăt în masă compactă au fost cu eficacitate prinsă de focul de nimicire al artileriei, infanteriei şi mitralierelor noastre şi decimată. Şi la sud de Qurcq contra atacul nostru a stărâmat asaltul duşman

La nord-vest de Chateau-Thierry regimentele noastre, care în săptămânile din urmă a fost iarăşi şi iarăşi zadarnic atacate, s'au menţinut şi iarăşi mod victorios împotriva mai multor puternice atacuri ale americanilor.

Americanii au suferit aici special de grele pierderi.

Aici englezii veniseră în ajutorul francezilor şi italienilor. In focul nostru şi în contra-atacurile noastre, atacurile lor au eşuat cu grele pierderi pentru duşman

Aviatorii de luptă au intervenit de repetite ori cu mitralierele şi cu bombele în luptă împotriva infanteriei ce atacă, şi în adunările de automobile blindate şi coloane, cu succes.

Am doborît ieri 24 aeroplane duşmane şi 3 baloane captive. Căpitanul Berthelot a câştigat a 39-a victorie aeriană a sa; locotenentul Loerzer pe a 28-a şi subiocot. Billi pe a 24-a.

La Champagne s'au desfăşurat une ori lupte locale de infanterie.

•

Paris. Germani atacaţi cu violenţă pe flancul lor drept la Sud de Marna, au fost constrâns de a bate în retragere şi a retrece râul. Francezii stăpânesc tot malul de Sud al Marnei.

Intre Aisne şi Marna Trupele franco-americane continuă să progreseze, respingând pe germani.

Francezii au atins Ploisy et Parcy-Vrigny, au trecut Saint Remy, Biasy şi Roset Saint-Aubain. Intre Marna şi Aisne violente lupte sunt în curs.

Trupele franco-engleze atacă cu vigoare. Francezii au câştigat teren în pădurea Courton, în valea Arhe şi spre Saint-Euphause. Cifra prisonierilor luată de Francezi trece de 20,000 şi mai mult de 400 tunuri căzute în mâinele noastre.

Executarea fostului ţar

Moscova—. Ex-ţarul a fost împuşcat la 16,7 după sentinţa sovietului din 'Brul, în Iekaterinburg.

Decretul de la 19 | 7 declară întreaga proprietate a fostului ţar precum şi a ex-ţarinei Alexandra-Maria şi a tuturor membrilor foastei case imperiale ca proprietate a republicei ruse.

In confiscare sînt cuprinse toate depunerile familiei ex-ţarului la băncile ruse şi din străinătate.

Nauen. După o ştire din Moscova, se confirmă executarea fostului Ţar la Iekaterinenburg.

***Drept** cauză se dă că nu au vrut să lase pe ţar viu în mâna bandelor cehoslovace.*

INSERŢII SI RECLAME

Domnule Director

Citesc în ziarul D-voastră de ieri o informaţie care mă priveşte şi care ar putea da loc la interpretări greşite, vă rog deci să publicaţi următoarele lămuriri

Nu Banca N. Chrissoveloni, ci Fabricele mele de Rom, Cognac, etc. au cumpărat şi declarat Direcţiunei Aprovizionărei cu adresele No. 49 şi 50 din 16 Iunie 1918) cantitatea de zahăr necesar fabricaţiunei

In urma Ordonanţei care restrânge întrebuinţarea zaharului în Industrie, parte din zaharul aprovizionat pentru fabricele mele a fost preluat de Direcţia Aprovizionărei pentru a fie distribuit populaţiunei.

Primiţi vă rog asigurarea deosebitei mele stime.

Z. N. Chrissoveloni

Grădina Traian, Comp. Bărănescu-Carussy, Luni 9 Iulie, ora 9 jum. premieră.

BARONUL DE QURACAO

(Operetă de Bolls)

cu d-nele: Jean Popovici, H. Costescu Duca, d-nu G. D. Carussy, Băjescu etc.

Mâine; Baronul de Guracao.

Bilete la Casa Grădinei.

Grădina Zimbrul, în faţa Teatrului Naţional, Astăseară Luni 9 Iulie.

VOEVODUL ŢIGANILOR

cu d-na Lucreţia Bran-eanu, Vasile Rabega, Mica Lunghel, Petrone, d-na Economu, Ghiţescu etc.

Mâine Marţi, Voevodul Ţiganilor.

In studiu Vânătorul de Pasări.

Bilete la Maximovici.

GRADINA „VARIETE"

„Sidoli"

Se închiriează cu mobilier şi rechizite Condiţiunile la proprietar M. Popescu-Racova Unirei 7

2—1

Cumpăr Caroserie 4 locuri deschise sau închisă pentru automobil 20/45 H P Str. Palat 2 biş.

8—1

Incunoştiinţare

Se aduce la cunoştinţa invălizilor de răsboi ai regimentului 2 Grănicieri, că prin cotizaţia făcută de ofiţeri acestui regiment sa strâns suma de lei Trei mii două sute pentru a se distribui ca ajutor acestora. Deci aceşti invalizi să facă cunoscut regimentului unde se găsesc, pentru a se dispune ca prin societatea invalizilor de răsboi să li se dea ajutor,

Comand Regimentului 2 Grănicieri

COLONEL Rădulescu

No. 3599 6 Iulie 1918

Ori ce comisionar sau persoană privată ce pleacă pentru interese particulare în Rusia Moscova-Kazan-Petrograd şi cari ar dori să se însărcineze în schimbul unei bune recompense, ca un comision (aflarea adresei unei persoane) a se adresa la Dl. C. Manu str, Nicu Gaac 22.

6—1

Contabil demobilizat cu practică îndelungată caută post sigur Doriţori a se adresa la ziar sub C. R,

2—1

Cumpăr mobilă de ocazie pentru birouri A se adresa Fotograf Weiss

2—1

Curs preparator pentru examenele de corijările din Septembrie a se adresă D-ra Harnage profesoară secundare între orele 10 11 şi 3—5 Cuza Vodă 16

6—1

DE VANZARE.—Una casă spaţioasă în apropiere de centru 14 camere bune şi pentru o fabrică sau industrie comercială.

SE CAUTA maiştri şi lucrători Tâmplari.

A se adresa Societatea Vulturul str. Alexandri 9 în orice ai vra 10—12.

4—1

Curs preparator liceal pentru examenele de toamnă cu începere dela 1 Iulie D-na Eug. Dimitrescu str. Mitropoliei 14

4—1

Anul XIV-lea No. 3392

10 BANI NUMĂRUL

Joi 12 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Reforma școalei rurale

S'a depus în Cameră proectul de lege, pentru școalele pregătitoare gimnazii rurale și seminariile normale, precum și proectul de lege pentru crearea eforiilor școlare.

Din expunerea de motive a fie cărui proect se constată tendința legiuitorului de a organiza temeinic școala rurală și de a complecta învățământul elementar de la sate prin școli pregătitoare — un fel de gimnazii rurale cu durată de studii de 4 ani. Din aceste gimnazii rurale elevii se pot îndruma spre seminariul normal — secția normală sau seminar, cum și spre licee, școale superioare de comerț, industrie, agricultură, școli administrative rurale etc.

Pentru pregătirea profesorilor pentru aceste seminarii normale vor servi *seminarul normal superior*, un fel de mică universitate țărănească așezată afară de mediul orășenesc.

Cu chipul acesta copii sătenilor vor avea și ei un câmp deschis — ori cât ar fi de lipsiți — ca să ajungă la studii de nivel universitar pentru ca apoi să se întoarcă în ajutorul satelor de unde au plecat.

Prin organizarea școalei rurale în chipul arătat se vor creia forțe vii sociale și economice și problema de practicitate rațională o va realiza numai așa școala, când ea va fi un mijloc de adâncirea existenței prin practicitate și rădicarea nivelului de cultură al păturei rurale, pregătind o țărănime conștientă și încetând exploatarea ei în măsura în care sătenii vor dispune de libertatea intelectuală și de cultura de care au nevoie, pentru a-și da seamă de valoarea muncii lor și de rolul lor social.

Vom analiza proectul de lege a școalelor pregătitoare (gimnazii) și a seminariilor-normale într'o serie de articole, căci aceasta nouă alcătuire a școalei rurale merită atențiune și descernământ Pentru aplicarea imediată a reformei așa cum e plănuită însă trebue un personal didactic inițial cu mult suflet și multă pricepere.

La selecționarea personalului didactic trebuie să se facă apel la valorile reale și nu la acele ale cluburilor politice — Dasă conducerea *de la început* a noilor institute de cultură se va da pe mâna cluburilor, reforma va cădea de la inceput, cu toată minunata ei tendință „*de a curăți isvorul chiar de sus de la obârșie ca să avem apă curată*", în școale normale, pregătitoare și primare.

Hug.

DIN MEMORIUL CEFERIȘTILOR

SPOR DE SALARII

Vorbim mereu de ceferiști și e nevoie de aceasta. In timpul războiului ei au format a doua armată combatantă. Au luptat cu grele nevoi și cu mari riscuri, astfel că un sentiment legitim de reală recunoștință ne impune să avem pentru dânșii toată solicitudinea.

Cercetînd memoriul lor, ei impresia că doleanțele expuse sunt exagerate. Aceasta e impresia momentului. O cercetare mai serioasă te aduce la realitate. Aproape toate revendicările ceferiștilor sunt de ordin administrativ și technic, pe cari cea mai elementară dreptate le recunoaște și pe cari Statul le poate realiza fără nici o încărcare a bugetului.

O singură revendicare necesită cheltueli bugetare, aceasta e sporirea salariilor.

In aceasta privință lucrătorii ceferiști au de partea lor toată dreptatea. Nu știu dacă guvernul a decis ceva asupra acestei chestiuni; dar cred că nu va întârzia să le recunoască dreptul ce-l am.

E bine să se știe, că lucrătorii ceferiști câștigă astăzi, când viața e atât de scumpă, *mai puțin de cât în timpurile normale*. Pare curios, dar așa e. Și explicația e următoarea:

In timpuri normale lucrătorul câștigă, pe lângă salarul fix și un procent derivând din acord. Depindea de hărnicia lui să-și sporească salarul de la 4-5 lei pe zi la 7—8 lei. Cu cât lucra mai mult, cu atât realiza un câștig mai mare.

Astăzi realizarea plusului din acord este iluzoriu. Și cauza nu e lucrătorul care nu vrea să muncească, ci lipsa mare de material, care impuținează lucrul în așa măsură, încât lucrătorul este redus aproape numai la salarul fix. Or, va recunoaște toată lumea, că, dacă în timpuri normale lucrătorul abia își cârpea nevoile cu 7—8 lei pe zi; astăzi 4—5 lei, cât poate câștiga, este o sumă ridicol de insuficientă.

Aceasta e adevărata situație. Și când ceferiști cer dublarea salarului, a salarului ce-l aveau în timpurile normale, pretențiunea lor e departe de a fi exagerată.

O comparație va ilustra și mai bine cazul.

Un lucrător tipograf câștigă astăzi 20 lei pe zi, și e de notat, că majoritatea lucrătorilor tipografi, spre deosebire de ceferiști, sunt tineri și necăsătoriți. De ce un lucrător ceferist, foarte adesea împovărat de o familie grea, să câștige mai puțin? Același lucru cu celalți lucrători, cari au aceleași meserii ca și lucrători ceferiști, tinichigii, strungari în lemn și fier, cazangii, lăcătuși, timplari, dar cari în loc de a avea *avantajul* de a fi funcționari ai statului, au desvantajul de a lucra la patroni particulari. Ai cești lucrători, în condițiunile de tranzactuale, au reușit să-și urce salariile la 20-30 lei pe zi.

E drept ca lucrătorii ceferiști să rămâie cu aceleași condițiuni de plată ca în timpurile normale, ba încă mai proaste?

Evident, că nu e drept. O sporire rațională a salariilor lor—și sporul cerut de dânșii este în totul rațional—se impune. Dacă în acest scop bugetul țării va cere sacrificii, acele sacrificii să se facă, pentru că ele sunt necesare și productive.

Em. Socor

POLITICA

Soluția chestiei evreiești

Senatul ia astă-zi în dezbatere proiectul de lege prin care se acordă drepturile de cetățeni unor anume categorii de evrei pământeni.

De la început trebuie să remarcăm că însu-și guvernul, în expunerea de motive care întovărășește legea propusă, recunoaște că așa cum este alcătuit proiectul, el nu însamnă o rezolvire complectă a chestiei evreiești.

Și dacă este așa, câte-va constatări se impun.

Aproape cu toții recunoaștem că această chestie nu are un caracter religios. Unii nu contestă că ea ar fi pur și simplu o chestie morală. Cu toții am fost însă de acord că problema aceasta trebue rezolvită, în însă-și interesul țerei.

Ea se rezolvă astă-zi, în parte numai, și în niște împrejurări speciale. Cât de prevăzătoare se dovedește ast-fel a fi fost cerința acelor oameni politici români care pretindea să se facă din timp această rezolvire și câtă dreptate aveau evreii, când, prin organizațiile lor autorizate, cereau mereu ca soluția să fie dată de către însă-și poporul român și prin voința lui expresă!

Pe lângă aceasta, din moment ce a s'a ajuns la hotărârea unei soluțiuni, de ce ea nu se face pe de-antregul, în mod complect? Nu este în de un interes real pentru țară ca această problemă, care ne-a supărat și costat atîta să fie în mod definitiv rezolvită?

Iată cîte-va observațiuni pe care, suntem siguri, și le vor face acei care au a decide astă-zi prin votul lor.

SOR.

OAMENI ȘI LUCRURI

HARTA

Apariția în Iași a unei reviste săptămânale sub conducerea dlui Alexis Nour, readuce pe aceasta din urmă în lumina unei actualități publicistice pe care-i le răpise evenimentele celor din urmă doi ani de zile, cum era și firesc să se întâmple. Ce și cine nu se uită lesne în mijlocul unui vârtej ca acela în care am trăit și continuăm încă a trăi în răstimpul dela isbucnirea tragicelor evenimente!

Ba, la dreptul vorbind, amețeala vieței de o ciudată intensitate dateazâ mai dinainte. Căci n'am fi avut un 15 August, dacă nu am fi trecut prin stări de spirit și stări de traiu anumite cu multe luni de zile înainte. Și poate că nimic nu s'ar fi petrecut din marea nenorocire care ne a isbit dacă zisele stări de sinurlală și de inconștiență n'ar fi acoș la suprafață oameni și moravuri cum vedem că se agită astăzi încă în jarul nostru, sub tragi comedia refugiului, sub conflictul ne mai pomenit de dramatic între populațiunea refugiată și localnică a orașelor, mai bântuite de urmările răsboiului, decât însăși regiunile unde au fluierat și au secerat obuzele.

In potriva zisei stări de spirit, care zi cu zi, se întronă, pregătită cu artificii bine calculate, anume aranjate de iscusiți și perfizi impresari — pentru a nu scrie chiar întreprinzători— ai unui răsboiu care avea să vină, care trebuie să vină în chip fatal, iremediabil și ca să acopere atâtea lipsuri și abuzuri săvârșite, cu anticipație, în comptul.... idealului național—luptau puțini publiciști răzleți. Intre ei, Alexis Nour.

Polemica pe de o parte; activitatea positivă pe de altă parte. In aceasta din urmă manifestare intra și publicarea unei hărți splendide a Basarabiei cea mai completă lucrare în genul acesta.

Dar opera era subversivă, era pro-ocătoare. Avea din cale afară mult roșu în regiunile locuite de români. Afișată în vitrine, prea chema luarea aminte peste Prut. De aceea, odată cu decizia intrărei noastre în răsboiu și cu deslănțuirea tuturor excesele ce intră în definiția însăși a Răsboiului—cu inițială mare—harta lui Nour trebui înlăturată și ea.

Cu puține zile înainte de a pleca pe front, dăduse două exemplare din acea hartă unui legător de cărți. Iar când în spre lichidarea răsboiului. Imi reamintii de ele, meșterul ne dădea mereu asigurări, nu fără oarecare teamă,—nu'i trecuse frica nici până atunci!

—„Hărțile nu s'au pierdut. Sunt la loc sigur. Le am ascuns în pod, împreună cu al treilea exemplar, al d-lui Stere".

Nenorocitul de legător! In naivitatea lui nu-și dăduse seama ce riscă în cazul vreunei percheziții domiciliare, dacă se descopeririau trei hărți subversive. Oare Curțile Marțiale s'ar fi mulțumit să'i dea numai câțiva ani de incriminare, fără muncă silnică? Oare avocații s'ar fi mulțumit cu zece mii de lei?

RODION

MICI POLEMICI

Apa se oprește mereu din cauza bodegelor. Gândiți-vă la cât vin se consumă în ele, trebuie apă, nu șagă. De unde să mai rămână de băut și sub altă formă?

•

Un comunicat recent pomenește de categorii de refugiați cari, deși au avut posibilitatea, n'au vrut să treacă în teritoriul ocupat de unde sunt originari.

Cariera de refugiat este cea mai rentabilă: de ce ar fuge de bine?

•

Șefii liberali, deși în afară de guvern rămân, factori răspunzători în țară.

Dovadă că au fost trași la răspundere.

•

Chitanța e mai puțin inflexibilă ca pe vremuri. Un englez rămas în Iași a contractat gripa... spaniolă, deși germanofilia bântuie Spania pe o seară întinsă.

•

Mulți din elevii de astă-zi — alegători de mâni, nu'i vor ierta d-lui Ilie Bărbulescu și nu'i vor da voturile, pentru că a interpelat cerând reîntroducerea limbei germane în programe.

•

De când ziariștii au condamnat pe d A. C. Cuza la moarte prin tăcere, speranța deputaților țesan au rămas numai... micile polemici. E bună și nenorocirea la cîte ceva.

INFORMATII

Proectul de amnistie va fi depus pe biroul camerei în cursul acestei săptămâni. Acest proect va cuprinde toate categoriile prevăzute în tratatul de pace dia București și aproape tot ce s'a auuțat în această privință prin ziare, sub formă de declarațiuni emanate dela personalități politice în măsură pe a ști.

In legătură cu prelungirea stărei de asediu, și până la trecerea armatei în teritoriul vremelnic ocupat, se fixează pentru fiecare corp de armată următoarele circumscripțiuni teritoriale:

Corpul I de armată cuprinde județele Bacău, Neamțu și Putna corpul II Vaslui și Fălciu; corpul 3 Covurlui, Tecuci și Tutova; corpul 4 Roman, Suceava, Iași, Botoșani și Dorohoi; corpul 5 cuprinde județe'e din Basarabia.

— Ziarul „România Nouă" care apare la Chișinău a inregistrat svonul după care armata otomană ar fi atacat trupele bulgare și ar fi ocupat trei localități.

Stirea aceasta spune un comunicat oficial, este lipsită de temei și cu desăvârșire tendențioasă.

■ *In cursul acestei săptămâni, primul ministru va depune la cameră proectul de lege, prin care se acordă Comunei Iași un ajutor de 2 milioane, necesar asanărei orașului.*

— Comisiunea de informațiuni, instituită de cameră în vederea dării în judecată a fostului guvern Brătianu-Tache Ionescu își va depune în termen raportul.

Astfel dar comisiunea de anchetă prevăzută prin legea procedurei de dare în judecată a miniștrilor se va alege încă cu actuala sesiune.

※ *Guvernul pare a se fi oprit asupra persoanei d-lui N V Stefăniu, meseriaș și deputat, pentru ocuparea demnității de președinte al viitoarei Camere de Comerț.*

— Au apărut decretele, prin ccrd d. general de brigadă Gorsky Alexandru, a fost numit secretar general al ministerului de rozboi, generalul Boboc inspector al cercului de recrutare, iar d. general Betez Mircea, comandantul pieței București, însă deocamdată funcționând în aceeași calitate la Iași.

※ Nu se găsește o picătură de spirt în tot orașul. Nu vorbim de spirtul din care se fabrică rachiurile și așa zisele licheoruri, acestea din urmă încap toate pe mâna bodegiștilor și a barișilor cari îl vând cu 5 lei degetarul, ceea ce rezine la 3 mii de lei litrul.

Vorbim însă de spirtul denaturat, cari altă dată era în așa abondență vânzându-se cu 60 de bani litrul, astăzi a dispărut cu desăvârșire de pe piața noastră.

Poate că tot speculatorii bodegelor sunt cauza dispariției spirtului denaturat, pentru că ei scoborând toată fabricația spirtului, el nu mai ajunge să fie denaturat

Ar trebui să se ia măsuri pentru a se da spre debitare lichidul acesta atât de folositor populației întregi.

Când lemnele sunt atât de rare și atât de scumpe spirtul denaturat ne aduce atâtea servicii întru întreținerea existenței noastre.

Noi știm că spirt este după cum e zahăr făină albă etc. etc., dar nenorocirea dezorganizărei face să simțim aceste lipsuri colosale

Nu e timpul a se lua măsuri?

※ Mai mulți ofițeri ne trimit următoarele rânduri cu rugămintea de a le publica:

In urma scumpirei enorme a traiului credem că nu mai este posibil pentru corpul nostru ofițeresc să mai trăiască cu soldele de acum câte ani.

Pentru salariul strict al vieței unei persoane este necesară suma de 410 de lei în care intră 150 de lei camera, 200 de lei pentru fără vin, spălatul redus 30 de lei, haine și încălțăminte 80 de lei, tutunul 30 de lei. Situația ar fi și mai grea pentru ofițer care ar trebui să susție existența unei mame văduve, frați sau surori. Dacă mai adăogăm că ofițerul ar fi nevoit a locui într'un alt oraș, atunci putem afirma fără teama de ți dezmintiți căci cu solda actuală este imposibil de a trăi. Pentru a remedia această stare de lipsă a corpului ofițeresc al cărui prim efect este actuala ținută așa de puțin satisfăcătoare și demnă, rugăm pe d-nu ministru de răsboiu, să îmbunătățească soldele ofițerilor.

De asemenea uniformele vechi ne putându-se purta de cât doi ani acordați de lege — 1916—18 — din cauza războiului, n'ar fi bine a se prelungi acest termen cu încă doi ani, mai ales acuma când lipsește materialul necesar noilor uniforme?

※ D. Const. Răceanu, prefect de Ilfov, care a venit în Iași, unde fusese citat în fața comisiunei de informațiuni, a plecat aseară la București.

※ Ministerul de industrie și comerț — Direcția Minelor — aduce la cunoștință că a aprobat d-lui T. Costin, următoarele derivate de petrol:

Două mii kgr. păcură groasă, una mie kgr. țiței și una sută kgr. uleiu minerai, — produse destinate pentru fabrica de cerneală de tipar și a fixat prețul vânzărei cerneleî la trei lei kgr.

Cei interesați sunt rugați a avisa ministerul în cazul când li s'ar cere un preț mai mare.

※ D. Al. Mavroyani, a fost numit avocat pledant clasa I-a al servisiului contencios din ministerul de industrie.

※ Din partea Camerei de Comerț s'a înaintat azi direcțiunei alimentărei și poliției, un protest împotriva măsurei luate, de a rechiziționa și a vinde pe prețurile maximale o cantitate de brânză, pregătită de comercianți pentru iarnă.

Cu drept cuvânt, camera de comercin spune, că negustorii au strâns acest aliment, în baza decretelor prin care se cere comertul liber și plătit de negustori cu prețuri mult mai mari ca cele publicate acum prin tariful maximal.

Alte sunt mijloacele ce ar trebui să le găsească direcția alimentărei pentru a aprovizionă cu alimente piețele, azi cu totul golite.

— Prietenii OPINIEI sunt convocați la o consfătuire ce va avea loc Miercuri 11 Iulie orele 5 p. m, în localul redacției.

Data fiind importanța chestiunilor ce urmează a se discuta, prietenii noștri sunt rugați a veni cu toți la consfătuire.

— *Comisia de informaţiuni.* Comisia de informaţii a Camerei a lucrat eri la ministerele de interne şi de război şi a adunat noi dovezi de culpabilitate contra foştilor miniştri daţi în judecată.

Azi comisiunea îşi va continua lucrările în Iaşi în aşteptarea cercetărilor întreprinse la Bucureşti de d. deputat Păunescu, membru al comisiunei de informaţiuni.

— D. prim ministru Al. Marghiloman şi d. ministru de justiţie I. Mitilineu pleacă astă seară din Bucureşti şi vor sosi mâine Miercuri în Iaşi.

✻ *Constituirea meseriaşilor din oraşul Vaslui.*—Duminică la orele 10 a. m., a avut loc în Vaslui o consfătuire a meseriaşilor din acest oraş la care au luat parte şi doili deputaţi Tache Georgescu şi N. Stefăniu.

Au fost prezenţi un număr de 280 meseriaşi sub preşedinţia dlui Al. Dumitriu. Şedinţa a fost deschisă la orele 10 jum. Au luat parte la cuvânt dnii I. Petrescu, Al. Dimitriu, Gh. Necşeşanu, Daniil Doneiu, şi dnii deputaţi Tache Georgescu şi N. V. Stefăniu.

D. Tache Georgescu în o conferinţă de mai bine de o oră şi jumătate, a arătat importanţa cooperativei şi a înfiinţărei Cercului meseriaşilor şi în tot timpul vorbirei sale, a fost foarte mult aplaudat, deasemenea şi d. deputat Stefăniu a vorbit în acelaşi sens.

D. Necşeşanu în mijlocul ovaţiunilor meseriaşilor, a proclamat membrii de onoare pe dnii Tache Georgescu şi Stefăniu şi a dat cetire următoarei telegrame, adresată dlui ministru de industrie şi comerţ:

Meseriaşii oraşului Vaslui, consfătuindu-se cu reprezentanţii lor din Camară dnii Tache Georgescu şi N. V. Stefăniu deputaţi de Iliov şi Iaşi pentru punerea bazelor unei Cooperative cu scopul de a procura materiile de care au nevoe meseriaşii şi a le desface lor conform dispoziţiilor Legei Sindicatelor Industriale opera dră, precum şi a înfiinţa un cerc al Meseriaşilor cu scopul de a sprijini Cooperativa şi a instrui pe meseriaşi prin conferinţe pentru a cunoaşte fiecare în mod positiv drepturile şi datoriile lor de Cetăţeni Români.

Legea Dv. fiind întâia care încurajează munca Naţională şi pune la adăpost pe cetăţeni de specula care se face cu materiile prime şi cele fabricate vă zicem: Să trăiţi!

✻ Ieri d. Gr. Tabacaru, docior în filosofie, a început cursurile de vacanţă despre pedagogie şi le ţine în fiecare zi între orele 5 jum. şi 6 jum. în amfiteatrul Institutului de anatomie din strada sf. Teodor.

✻ O INTERPRETARE. — În chestia muncilor prefectura de Botoşani a trimes comunelor o circulară în sensul că sunt scutiţi de obligativitatea muncei comercianţii cu firme înscrise la tribunal, meseriaşii, acei care posedă certificate medicale şi intelectualii cu familiile lor.

Autorităţile comunale rurale au interpretat circulara în sensul că scutirea de obligativitate se aplică numai familiilor intelectualilor, rămânând ca familiile celorlalte categorii de scutiţi să fie supuse muncilor obligatorii.

Noi credem că scutirea trebue întinsă asupra familiilor tuturor categoriilor de mai sus. Numai astfel se va putea desvolta liber şi eficace comerţul şi meseria la sate, evitându-se tot odată multe nemulţumiri cari s'au produs cu ocazia acestei greşite interpretări a autorităţilor comunale rurale.

O lămurire a ministerului de interne se impune.

✻ Prin o decizie a ministerului de război s'a suprimat posturile de ofiţeri adjutanţi ai generalilor dela inspectoratul general al armatei, şi şefului marelui stat-major, ai inspectorilor generali de arme şi ai comandanţilor de corp de armată.

✻ Din oraş gripa spanioală s'a propagat în judeţ unde s'a constat un număr de cazuri.

După raporturile medicilor, caracterul bolnei e cât se poate de benigna.

✻ Comitetul local al „Familiei luptătorilor", se va întruni Joi, la orele 5 seara, sub preşedinţia I. P. S. S. Mitropolitului Pimen.

Comitetul se va ocupa între altele, şi cu aprobarea bilanţului general.

✻ În cercurile fruntaşilor liberali se discută dacă actuala lege de naturalizare a evreilor va trebui sau nu să fie respectată atunci când partidul liberal ar fi să aibă guvernul.

Unii dintre fruntaşi liberali nu s'a sfiit chiar să afirme că partidului liberal îi va trebui o platformă de luptă politică şi electorală atât de puternică încât, nu se va da îndărăt de a specula legea de naturalizare a evreilor pământeni.

Pentru moment ne mărginim a denunţăm această intenţiune, iar dacă din cercurile liberale competente ni se va da desmintire, vom preciza numele şi convorbirile la care ne referim.

✻ În ziua de 26 Iulie a. c. se va ţinea în localul Primăriei licitaţie prin oferte închise, pentru furnizarea furajelor necesare pentru întreţinerea vitelor Primăriei Iaşi, cu începere de la 1 Sept. 1918 până la 1 Sept. 1919 şi anume: 400.000 kgr. fân, 250.000 kgr. paie de grâu, 300.000 kgr. paie de ovăs, 350.000 kgr. ovăs, 60.000 kgr. orz.

Garanţia provizorie este de 6 la sută lei din valoarea ofertelor ce se vor face.

✻ D. dr. Leon, rectorul Universităţei are dreptul de a se făli cu un adevărat succes, în ceea ce priveşte căminul studenţesc.

Această mare instituţie studenţească va fi instalata în palatul fostului institut academic, care a devenit proprietatea universităţei. Reparaţiunile radicale vor începe chiar zilele acestea şi instituţia va putea în curând să fie pusă în funcţiune.

✻ Se caută un bun corector la ziarul Opinia. Doritorii să se adreseze la redacţie.

✻ Direcţiunea Spitalelor din Iaşi şi împrejurimi aduce la cunoştinţa celor interesaţi că pentru ori ce pretenţiuni ce ar avea în bani sau materii asupra sa, să se prezinte pentru regularea lor cel mai târziu până la 20 Iulie st. v. la Sediul Direcţiunei Str. Ştefan cel Mare No. 42.

Orice cereri sau reclamaţiuni după această dată nu se vor mai putea lua în consideraţie, direcţiunea fiind complect desfiinţată pe acea zi.

„RUGURI"

Sub titlul acesta poetul Ion Sân-Giorgiu publică un frumos mănunchi de poeme din războiu.

E prima lucrare publicată la noi în care se prezintă o postizare unitară şi completă a timpurilor de tragedie şi eroism ale anilor 1916 — 1918. Sacrificiul suprem impus poporului nostru în acest timp de nebunie oligarhică şi-a găsit în poetul Sân-Giorgiu un desteinic cântăreţ. Autorul posedă o înaltă gingăşie şi o puternică imaginaţie fără însă a se îndepărta de realitatea lucrurilor.

Priveşte cu holărâre grosăvia evenimentelor şi le dă interpretarea care comportă cu adevărul întreprinderei noastre răsboinice.

Cântând răsboiul, Sân-Giorgiu nu cade în fantazie sterilă, ci accentuiază că nu e vorba de ce „cântară odată cronicarii". În frumoase versuri autorul arată că e vorba de o rămăşiţă a timpurilor barbare care strică armonia naturei, paralizează progresul socialo-economic şi spulberă vieţi nevinovate. Asemenea, în poema „Cei doi" poetul arată cât de străină le este luptătorilor celor două tabere duşmănia pe care o exaltează demagogia naţională şi cum în fie care soldat lucreşte flacăra vie a dragostei omeneşti celei sănătoase şi mai presus de ficţiunea strâmtă a graniţelor. Un asemenea mod de a vedea, e ast-fel de inspiraţie izvorâtă din realitatea lucrurilor, dă nota bună a poetului viguros şi util progresului sufletesc.

În lucrarea de care ne ocupăm, Ion Sân-Giorgiu are mişcătoare accente pentru durerea noastră a întuncerului „Munţii" cu coifurile albe în sări", cu cântecile toate ce cresc din umbra negrelor păduri", şi-au găsit un ales slujitor pentru slujba amintirei lor. Evocarea podeabelor carpatine pe care ţăcăleşia conducătorilor le'a smuls ţărei romineşti, se ridică la o înaltă compoziţie elegiacă. Cetirea acestor versuri aduce o bine-făcătoare alinare oricărui suflet îndurerat.

Considerind şi calităţile tehnice ale poemei r, nona lucrare a dlui Sân-Giorgiu îi consacră deplin.

G.

✻ Guvernul va veni în cursul acestei săptămâni cu proiectul de lege întocmit de ministrul Garofid, prin care proprietarii sunt obligaţi ca încă în cursul toamnei anului 1918 să dea în arendă obştilor săteşti 2/5 din moşie.

Acolo unde nu vor fi obştii constituite ele se vor constitui de urgenţă.

Sunt două dificultăţi care vor trebui evitate:

1) Contractele de arendă în vigoare, şi,

2) Darea de arendă imediat cînd obştile nu sunt încă constituite dar arăturile şi semănăturile trebuesc făcute prin luna August.

✻ EJOU. — S'a deschis şi renovat renumita „Baia Pogor". Funcţionează zilnic pentru bărbaţi şi dame între orele 7 dimineaţa şi 8 seara.

Ultimele ştiri telegrafice

Marile lupte din Apus

— Germanii anunţă prăbuşirea noilor atacuri —

Frontul Occidental.—Armata principelui moştenitor german. Între râurile Aisne şi Marna activitatea de artilerie a continuat cu o violenţă nemicşorată. Cu toată greaua înfrângere, inamicul a pornit din nou la 7/20 Iulie, cu diviziuni proaspete şi cu noi tancuri, atacuri îndârjite contra liniilor noastre. Atacurile sale s'au prăbuşit. Prizonieri confirmă pierderile grele ale duşmanului. Lupta de ieri s'a terminat deasemenea cu deplinul succes al armelor germane. Între râul Aisne şi la sud-vest de Harteunes, din de dimineaţă atacurile de infanterie ale duşmanului au fost precedate de o preparaţie foarte puternică de artilerie.

La sud-vest de Soissons şi la sud-vest de Hartenues, atacurile sale s'au prăbuşit chiar în faţa liniilor noastre. La nord de Ville-Montoire, detaşamente duşmane au depăşit în mod trecător soseaua Soissons-Tierry, ele au fost însă complect respinse prin contra-atac. Ville-Montaire şi Tigny au fost focarele luptei care în urma contra-atacurilor date de noi, s'a terminat în avantajul nostru. Noi atacuri franceze date seară la sud-vest de Soissons, au fost împiedicate în punctele lor de pregătire. Cele care totuşi au putut fi executate s'au prăbuşit cu mari pierderi.

De ambele părţi ale râului Qurcq inamicul a atacat dimineaţa de mai multe ori poziţiunile noastre, dar fără rezultat. După ameaţă, sosindu-i forţe proaspete şi-a reînnoit atacurile. După o luptă grea, atacul duşman a fost zădărnicit prin contra atac de ambele părţi ale localităţei Oalchy-le-Château. La nord şi nord-vest de Chateau-Thierry detaşamentele noastre de avant posturi au îngreuiat adversarului apropierea de liniile noastre.

Abea spre seară au avut loc aci atacuri mai puternice care s'au prăbuşit cu pierderi foarte grele pentru duşman. Pe frontul Marnei activitate de artilerie. Între Marna şi Ardre englejii şi francezii şi au continuat atacurile, dar au fost respinşi în mod sângeros.

Armata ducetui Albrecht. Atac reuşit în liniile duşmane de la Anverviller.

•

Paris. — Astăzi dimineaţă trupele au intrat în Chateau Thierry. Lupte violente de desfăşoară încă la nord şi la sud de Qurq.

Francezii au continuat de a progresa între Marna şi Reims, cu toate îndărătnica rezistenţă din partea germanilor.

Retragerea Germanilor pe Marna au început să o facă germanii în timpul nopţii de 10 spre 11 Iulie. Însă atenţia noastră fiind atrasă de nouri de fum, pe care germanii îi răspândeau în mare cantitate pe Marna, pentru a acoperi mişcările lor. am descoperit manevra lor şi un teribil foc de nimicire a pornit asupra diviziilor duşmanului.

Sub o grindină de obuze şi sub o ploaie de gloanţe din mitraliere, care sfărâma pe duşman şi acoperea ambele tărmuri ale Marnei cu proectile, inamicul pierzând cu morţi mai mulţi de 50 la sută din forţele sale, a putut în sfârşit să'şi termine evacuarea.

Germanii au suferit un adevărat deza trū.

In jurul asasinărei fostului ţar

Berlin-Ziarul „Berliner Lokalanzeiger" exprimă bănuială că omorul ţarului a avut loc fără ştirea şi aprobarea guvernului central bolşevist.

Aceasta arată că neîngurarea stărilor politice din Rusia este foarte mare şi politica germană are datoria a supraveghia cu mare atenţie enigma răsăritului.

Schimb de telegrame

Berlin.—Secretarul de Stat von Hintze cu ocazia prelnărei afacerilor externelor, a schimbat telegrame cu ministrul de externe austro-ungar contele Burian.

Comunicat Italian

Coltano.—Detaşamentele britanice au executat o lovitură la sud de Asiago. Patrulele noastre au atacat poziţiunile inamice de pe muntele Asolone făcând 15 prisonieri şi o mitralieră. Lupte de artilerie pe restul frontului cu intensitate mai ales la Brento.

Războiul submarin

Nauen.—Comunicare oficială.

În marea Mediterană submarinele germane au nimicit trei vapoare de un total de 14.000 tone brute.

Scufundarea unui vapor

BERLIN. — Official. — Vaporul de transportat trupe americane „Leviatin" odinioară aparţinând Hamburg, America, sub denumirea „Vaterland", cu un tonaglu brut de 54282 de tone a fost scufundat în ziua de 27 Iulie la coasta de nord a Irlandei.

De vânzare una pereche case compuse din 3 camere bucătărie şi geamlăc la etaj, 3 camere, bucătărie la parter. Lumină electrică în toate camerile pivniţă boltită spaţioasă curte şi grădină, în centrul oraşului. tranvaiul electric trece pe la poartă. Strada Pădurei No. 1
3—1

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache, compania Tănase Nicolescu-Bovăţu cu concursul d-nei Marioara Cinsky, astăseară Marţi 10 Iulie, ora 9 jum.

BI I-AŞI!

fără Tănase şi fără Marioara Cinsky

În studiu; Mascota şi Dama dela Maxim.

Bilet le la Iliescu.

În curând la Arena Română: Trupa de comedii bufe şi reviste cu artişti Teatrelor naţionale sub conducerea dlui *Zaharia Bârsan.*

Personalul artistic: d-nele Olimpia Bârsan, D. Cantrig, Natalie Bădescu-Riegler, d-ra Irimescu, d-na Pizone, d-nii Zaharia Bârsan, I. Profir, Pizone, Miron Popovici, V. Vasilescu, C. Calmuchy, Dimitriu, I. Constantinescu,

Direcţia de scenă: Zaharia Bârsan.

Grădina Zatrul în faţa Teatrului Naţional, artişti asociaţi, astăseară Marţi 10 Iulie, ora 9 jum.

VOEVODUL ŢIGANILOR

cu Lucreţia Bresescu, Vasile Rabega, Mica Lenghel

În studiu: Vânătorul de Păsări.

Bilete la Maximovici.

Grădina Traian, compania Bărcănescu Carussy, astăseară Marţi 10 Iulie, ora 9 jum. Mare succes.

BARONUL DE QURACAO

În curând revista: Di Grande.

Biletele la casa Grădinei.

D-NA BELLA ZOLLER
(Storfer)
D-L CEZAR ZOLLER
Căsătoriţi
Iaşi 10 Iulie Vaslui

De închiriat un imobil mare având loc mare situat în strada Marta No. 4 potrivi pentru fabrică. A se adresa D-lui Arnold Kasner str. Gandu 4.
3—1

De vânzare în stradala şcoalei 3 vis-a-de biserica Toma Cozma. la D-l, C. G. Popovici diferite materiale pentru construcţie ca: scânduri grânzi peatră, cărămizi etc. Se poate vedea în fiecare zi între oarele 9—10 dim.
6—1

De vânzare 2 cerpuri de case compuse din 15 camere, 3 bucătării 2 pivniţi, 4 antreturi 4 subsoluri, graduri magazie având apă, canal şi electricitate. Oferte la D-na Colonel Dimitrescu str. Biserica Albă 2 Iaşi.
8—1

Rufe uzate, bune pentru reparat, pentru făcut cârpe se cinde cu sacul a Lei 4 Kgr. la magazia S. Perlitz str. Costache Negri 98.

Caut cu chirie, imediat trei camere şi bucătărie. A se adresa Z. Handoca Str. Cuza Vodă 45. Iaşi
6—1

Tânăr predă lecţiuni de vioară şi limba franceză Marcel, Palat 65. Iaşi
2—1

Contabil bilanţier se oferă ţinerea registrelor pretenţiuni modeste. Adresa ziar Contabil demobilizat.
2—1

Trăsură de cal în stare f. bună de vânzare la pretul N. Irimescu din Codou. A se adresa dimineaţa de la 7 până la 8 d. a.
2—1

Farmacist cu indelungată practică vorbeşte şi limbi străine caută post-asistent provincie. Preferinţa masă şi casă s'adresa Farmacia Werner Iaşi
2—1

Anunţ

De vânzare pentru cei dornici şi amatori; 10.000 (zece mii metri pătraţi) e 3 50 Lei metrul pătrat Doritorii se vor adresu la faţa locului Prin str, Palat str. Tacu Incapăt, peste puntea de pe Bahlui, faţă în faţă cu fabrica de tricotaje (ciorapi) Şoseua Naţionaiă No. 18 bis. Iaşi
5—1

De vânzare una sufragerie, două paturi fer cu somiere şi saltele lână, două noptiere, două oglinzi, două mese, una maşină bucătărie un scrin. Toate în bună stare (noui) se pot vedea de la 3—8 p. m la R. Chivulescu Şcoala de Arte şi Meserii Iaşi.
3—1

De vânzare casă, cu loc pentru cultură sau depozit str. Zugravilor 57 bis,
10—1

Fată care să ştie să coase bine găseşte angajament pentru timp îndelungat.
A se adresa str. Lăţescu 7.
3—1

De vânzare Simbobilul din str; Morilor 25 compus din 4 odăi, două antreturi odae de bae, bucătărie, atenanse etc. având instalaţie de lumină elecrică, apa şi canal. A se adresa la proprietar în imobilul sus zis.
10—1

Traduceri din limbele română, franceză germană. italiană, greacă. rusă şi ucraineană şi în aceste limbi se execută strada Muzelor 20, Dr. Jacob.

Gimnaziul „VACHTEL"
Iaşi Str. Sărăriei 147
CURS DE PREPARAŢII
cu profesorii şcoalei

La 1 Iulie st. v. începe la Gimniaziul „Vachtel" preparaţia pentru examenele intsgrale şi de corigenţă din Septembrie a. c. De asemenea se va ţine un curs de limba germană pentru ca la redeschiderea şcoalelor elevii să poată urma materia clasei respective în urma reintroducerii acestui studiu în programe.

Inscrierile se fac zilnic de la 25 Iunie, între orele 9—12 şi 2—6 la cancelaria şcoalei.
Direcţiunea
7—1

Birou de informaţiuni comerciale

Str. Cuza Vodă. 53 inlesneşte vânzări şi cum părări de mărfuri. Persoanele doritoare să se adresese la sediul biroului unde vor căpăta toate lămuririle,
5—1

Cant casă singură în curte cu 3—4 camere şi bucătărie bina mobilate, Plătesc bine. Adr la ziar sub Z.

Auto garajul Colini str. Crucii 12 Ucenici harnici şi cinstiţi cu acte în regulă să insoţit de părinţilor se vor prezenta pentru angajare între oreie 8—10 dim.
5—1

De vânzare o gospodărie complectă casă, atenanse, hambare. suri, grajd etc. cu un hectar de vie situat lângă casă, cu livadă cu zece fălci de pământ arabile şi împreună cu toate uneltele de vie şi agricultură (teasc, zdrobitor, căzi, butoae, sămânături, clayton, care, pluguri, boroni, sănii etc. Toate situate în satul Hulub Judeţul Botoşani, la doi kilometri de gara Dângeni se pot vedea oricând;
5—1

Dr. Hortolomei
CHIRURG DE SPITAL
Boli chirurgicale, genito-urinare
(Injecţii intravenoase)
Consult. 3-4 şi 7-8
Str. Cuza-Vodă 42
6—1

Atelier de Mobilă str. Gh Mărzescu 6 Iosef Schwarz Aduc la cunoştinţa Publicului că atelierul meu a reluat vechea activitate, primind orice reparaţiuni atingătoare de aceasta branşă
15—1

La agenţia generală de comer George I. Georgescu Bulevardul Ferdinand Iaşi; se găseşte de vânzare En gros ceaiu ruseşti diferite mărci superioare, Cafea, Caca în cutii, Chocolată vaniliată calitate superioar Bonbonerie; fondante cu marmelade fine. şi ţiqueruri, caramele englezeşti, şi fructe zaharate oate produse ruseşti,
5—1

Anul XIV-lea No. 3393

10 BANI NUMARUL

Vineri 13 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate indoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII

Universitatea din Iaşi

Un părinte care era hotărât a trimite pe fiul său la studii în Germania dar care nu era încă fixat asupra universităţei la care trebuia să se înscrie, discuta cu mine avantajele şi dezavantajele universităţilor mari. Mă întreba dacă nu e mai profitabil a studia la o universitate mare ca Berlinul, unde profesorii sunt numai somităţi şi unde laboratoriile, seminariile şi clinicele sunt mai complecte şi mai bine înzestrate de cât la o universitate mică, unde baza tuturor instituţiilor culturale este economia.

Evident — i-am răspuns — că la Universităţile mari sunt şi somităţi dar mulţi dintre profesori sunt ruine onorabile, care stau ca nişte monumente comemorative.

Reputaţia de care se bucură ei este stabilită pe baza cercetărilor şi a activităţei desfăşurată în vremea când erau încă profesori la una din Universităţile mici.

Când ajung profesori la Berlin sunt deja obosiţi cei mai mulţi din ei şi devin sterili.

La o universitate mică din contra, docenţii plini de viitor sau tinerii profesori în plină activitate entuziaşti îşi consacră cu cea mai mare bună voinţă, o mare parte din energia lor pentru studenţi şi învăţământ. Nu mai vorbesc de numărul mare de studenţi care se îngrămădesc la universităţile mari şi care fac anevoioase diferitele lucrări practice şi chiar audiarea cursului.

Activitatea unui institut cultural adesori stă în raport invers cu mărimea lui.

„Vigoarea inteligenţei, iniţiativa, şi pasiunea de a cerceta — se exprimă *Payot* — în lipsa ajutoarele materiale şi cu mijloace slabe se poate face minuni, în vreme ce cu laboratorii splendide inerţia gândirei rămâne sterilă. Principalul este de a avea entuziasmul care face lucruri mari.

Un laboratoriu nu serveşte de cât de a verifica ideile preconcepute. descoperirea este idea şi ideile nu sânt sugerate de aparate".

Găsesc multe asemănări între universitatea din Iaşi şi micele universităţi germane. Universitatea din Iaşi este cea mai veche din ţară. Prin situaţia ei în unul din oraşele cele mai liniştite şi mai pitoreşti a radiat întotdeauna o atmosferă calmă în care s'au născut toate curentele noastre intelectuale.

Prima mişcare ştiinţifică a avut loc în anul 1863, când d-nul *Cihac* împreună cu d-rul *Zotta* au întemeiat o societate de medici şi naturalişti şi un muzeu de istorie naturală. Această societate sub conducerea unui comitet a funcţionat în mod neîntrerupt până astăzi. Ea întreţine muzeul, o bibliotecă şi un buletin redactat în limba franceză, şi în care se publică cercetări personale de medicină şi ştiinţi naturale. In schimbul a este „*Buletin*" societatea primeşte o sumă de reviste streine ştiinţifice şi medicale.

O mişcare puternică literară au făcut'o cei de la „*Junimea*" cu revista „*Convorbiri Literare*".

O altă societate „ştiinţifică-literară" s'a întemeiat în anul 1889 sub presidenţia lui Grigore Cobălcescu. Această societate de la întemeerea ei şi până astăzi dă la lumină revista „*Arhiva*".

Nu de mult s'a născut în Iaşi un nou curent, acel, „*poporanist*" de la Viaţa Românească.

Profesorii facultăţei de ştiinţi scot şi ei o revistă publicată în limba franceză: „Les Annales scientifiques de l'Université de Jassy", foarte bine apreciată în străinătate, în schimbul căreia primesc o sumă de reviste ştiinţifice străine.

O altă revistă ştiinţifică de popularizare scoasă de profesorii universitari este revista „Adamachi". In fine toate curentele: socialist, poporanist, naţionalist, femenist etc. s'au născut la Iaşi.

Numărul relativ restrins al studenţilor din Iaşi, dă posibilitatea profesorilor, şefilor de clinică şi asistenţilor de a veni în contact direct cu ei, a i cunoaşte, a le vorbi şi a le explica fie căruia în parte.

Numeroasele cafenele şi celelalte localuri distractive de noapte care în oraşele mari îi momesc şi le ruinează sănătatea la noi nu există. In momentele libere studentul ca şi profesorul este distras de priveliştea pitorească a colinelor înverzite, de neîntrecutul joc frumos de umbre şi lumini care se desfăşoară pretutindeni asupra oraşului, de turnurile vechilor monumente, de frumosul apus de soare, toate acestea îl predispun la meditaţie şi la o muncă intelectuală intensivă.

Universitatea din Iaşi are deja tradiţia ei culturală care impresionează pe străini mai bine de cât cea din Bucureşti.

Iată cum s'a exprimat D. Djélilale din Arif bey, profesorul de drept constituţional de la Universitatea din Constantinopol, într'un interviev acordat ziarului „Universul" cu ocazia vizitei sale în Iaşi, „Văd în Iaşul d-voastră un Oxford, profesorii de la Iaşi sunt buni, sunt savanţi şi studenţii sunt foarte muncitori şi foarte entuziaşti".

Prof. Dr. N. Leon

OAMENI ŞI LUCRURI

Vivere est militare....

O foaie de carnet.

„Am trecut definitiv pe picior de pace!...

O senzaţie de uşurare? Un sentiment de mântuire? O perspectivă de adevărată linişte?

Prea puţin din toate aceste. Prea puţin!

Din potrivă: acei care sunteţi pe cale de a vă despărţi, poate pentru totdeauna de uniformele ofiţereşti, daţi vă seamă de ce vă aşteaptă şi, pe cât vă stă în putinţă, nu le lepădaţi încă. Mai păstraţi-le; puneţi-le din când în când, dacă vi se îngăduie, ori dacă abuzul nu este prea mult legat de sancţiuni

Altmintrelea, vă aşteaptă grele desamăgiri şi situaţii penibile.

Regimul unei relative militarizări vă va prinde bine şi, cu deosebire, portul uniformei este singura chezăşie în contra multor neplăceri şi molestări.

Nu vorbim aici de avantagii mari, de ceea ce se cheamă privilegii. Nu presupun că, numai după doi trei ani de militărie, dacă socotim şi concentrările,—aţi merge cu presumţiunea de a cere numai situaţiuni excepţionale. Nu ori ce purtător de epoleţi are neapărat şi la tot pasul ambiţiunea de a trimete între sentinele pe vr'un cetăţean care s'ar fi purtat nepoliticos cu o refugiată protejată, ori pentru ceva la fel.

Dar interesul imediat al existenţei cere să nu vă despărţiţi de uniformă, în lipsa căreia vă măsoară cu neîncredere şi cu o indiferenţă care merge până la dispreţ Acel cineva poate fi un mic—dar foarte puternic—funcţionar la ministerul stofelor şi tălpei; poate fi un modest salariat al unui serviciu de aprovisionare alimentară; poate fi, mai cu seamă, o ordonanţă—şi câni zici una, zici legiune — care să nu-ţi facă loc nici măcar când ţi-a venit rândul într'o nesfârşită coadă, după lungi oare de aşteptare. Ei, soldatul—ordonanţă are poruncă să încapă, să alecă, să străbată. Va lupta cu coatele. cu îndrăzneţile, cu picioarele. Va lupta şi va trece înaintea ori cărui civil, fie acesta din ori ce categorie socială, însă un simplu civil. Că o fi purtat până eri, până acum un ceas uniformă cu epoleţi, cu galoane, nu-i ajută nimic, din momentul când nu le mai poartă.

Nici în piaţă, nici la brutării, nici chiar la o cişmea, nicăeri într'un cuvânt nu vei încăpea fără uniforma ofiţerească,

Scriu rândurile aceste în zorii zilei de 1 Iulie având în stânga priveliştea cişmelei Golia, iar în dreapta pe aceea a unei brutării, Scriu, mai cu seamă în urma unei experienţe proprii făcută şi la una şi la cealaltă din amintitele.. instituţii la care ne sileşte vremea frontului nou să luptăm atât de desarmaţi, atât de civili!.."

RODION

Demisia Cabinetului austro-ungar

VIENA. — Iniregul cabinet Seidler şi-a dat demisia care a fost primita.

Rezolvirea chestiei evreeşti

— Textul proectului de lege —

De ieri a început la Senat dezbaterea cu privire la acest important proiect de lege.

Credem interesant pentru cetitori de a publica textul exact al proiectului de lege, aşa cum a fost propus de guvern:

Art. I — Străinii din România cari nu sunt supuşi vreunui alt Stat fără distincţiune de religiune, se declară cetăţeni români dacă întrunesc condiţiunile necesare pentru a face parte din următoarele categorii:

§ 1. Acei cari au servit sub drapel în timpul războiului din urmă, fie în serviciul militar activ, fie în serviciul auxiliar.

§ 2. Acei cari stabiliţi în România s'au născut în ţară din părinţi născuţi şi ei tot în ţară.

§ 3 Părinţii, văduvele şi copii celor căzuţi pe câmpul de luptă, precum şi ai celor cari în serviciile auxiliare au contractat vre'o boală şi au murit din cauza şi în exercitiul datoriei lor, precum şi văduvele şi copii celor prevăzuţi la § 2 cari au decedat înainte de a putea fi încetăţeniţi.

§ 4 Acei cari fiind născuţi şi stabiliţi în ţara au fost mobilizaţi în campania din 1913 şi nu au încetat de a face parte dintr'unul din elementele armatei pînă la declararea războiului din 1916 deşi nu au luat parte la campanie, nefiind chemate elementele din cari fac parte.

§ 5 Acei cari, născuţi şi stabiliţi în ţară s'au prezentat la mobilizarea din 1916, dar au fost lăsaţi la vatrele lor pentru cauze bine determinate şi indicate în procesele verbale de scutire.

§ 6. Toţi acei ostrora aflându-se sub drapel li s'au acordat împământenirea prin decret regal sub rezerva ratificărei ulterioare a Corpurilor legiuitoare

Se exclud din aceste categorii:

a) Acei cari au o suferit o condamnaţiune infamantă pentru crimă;

b) Acei cari au suferit o condamnaţiune definitivă militară contra onorei;

c) Faliţii frauduloşi nerehabilitaţi;

d) Cei condamnaţi pentru delictele prevăzute la art 117—121, 126. 127 128—146, 197 alin. II, 200—205, 267, 268, 285, alin. II 291, 298, 308—311, 316 322—325 şi 334 din codul penal;

e) Acei ce se vor dovedi că au purtat armele contra ţărei.

§ 7. Soţiile şi copii legitimi minori ai celor ce fac parte din categoriile de mai sus beneficiază deplin drept de naţionalitatea română de odată cu soţii sau părinţii lor.

§ 8, De asemenea soţiile şi copii cari vor fi fost minori în momentul încetăţenirei ce or cari au fost încetăţeniţi înainte de război.

§ 9 Minorii cari în timpul războiului au servit de cercetaşi şi au urmat armata română în Moldova, vor deveni deplin drept cetăţeni români, în urma cererile lor făcute tribunalului domiciliului în anul care urmează majoritatea lor. Tribunalul, constatând faptele în prezenţa ministerului public va admite cerere.

Părinţii şi tutorii vor avea dreptul să ceară, fie de la autorităţile militare fie de la cele şcolare, constatarea faptului că fii lor sau pupilii lor au făcut parte din „Corpul cercetaşilor".

Acelaşi drept îl vor avea cercetaşii ei înşăşi.

In acest scop, se vor ţine registre regulate de autorităţile militare şi şcolare în care se vor trece certificatele liberate.

Art. 2.— Cercetarea şi constatarea drepturilor celor care fac parte din categoriile de mai sus se va face de o „comisiune de naturalizare", care va funcţiona de la 1 Septemvrie — finele Decemvrie 1918 în capitala fiecărui judeţ şi se compune din:

Primul preşedinte sau preşedintele tribunalului;

Un delegat al ministerului de interne;

Un delegat al ministerului de externe;

Grefierul tribunalului ca secretar.

Prin decizia consiliului de miniştri, acolo unde nevoia se va simţi, se vor putea înfiinţa „Comisiuni" cu mai multe secţiuni sau se va putea prelungi termenul de funcţionare al unei comisiuni şi peste 30 Decemvrie 1918.

Art. 3.—Comisiunea va da o decisiune, fie sumară asupra mai multor cereri, fie individuală, după cum va fi trebuinţa, până în termen de o lună de la introducerea cererei.

Procurorul tribunalului va avea dreptul să ia cunoştinţă de cereri, va putea face opoziţie şi, în acest caz, decisiunea se va da contradictoriu, după dezbateri orale sau acte scrise, la alegerea părţilor care au făcut cererea şi care vor fi citate pe cale administrativă până în termen de 10 zile de la opoziţia procurorului.

Art. 4 —Deciziunile comisiunei se vor întemeia pe următoarele probe administrate direct înaintea ei:

1. Acte scrise ale autorităţilor respective;

2 Probe cu martori conform dreptului comun;

3 Acte de stare civilă, sau

4 Declaraţiile martorilor, atât cât sunt admisibile după articolul 33 al codului civil.

Faptul de a fi trăs sorţi va fi considerat ca o presumţiune de naştere în ţară şi de domiciliu Comisiunea nu o va putea înlătura decât în caz când ea va fi combătută de procuror cu dovezi puternice şi va avea obligaţiunea de a motiva în sentinţă înlăturarea acestei presumţiuni.

Art 5 —Comisiunea competentă este aceea a domiciliului obişnuit al reclamantului.

Art 6 —Deciziunile comisiunei de naturalizare sunt supuse recursului în casaţiune din partea fiecărei părţi nemulţumită. In caz de casare, Curtea de casaţie va evoca fondul şi va da deciziunea definitivă.

Recursul se va face fie la grefa tribunalului, şi se va înainta fără întârziere Curţei de casaţiune, fie la grefa Curţei de casaţie Curtea va judeca recursul de urgenţă şi cu precădere.

Curtea de casaţie va putea casa pentru violarea sau neaplicarea legei şi pentru rea aprecierea a actelor şi probelor administrate.

Termenul de recurs va fi de zece zile de la data afişărei deciziunei la primărie, pentru care operaţiune se va adresa un proces-verbal.

Art. 7.—In caz de fraudă, procurorul va putea ataca deciziunea comisiunei înaintea înaltei Curţi de casaţie într'un termen de trei luni.

Art 8 — Îndată ce deciziunea comisiunei de naturalizare a Curţei de casaţie va rămâne definitivă, ministerul de justiţie va elibera diploma de naturalizare pe baza căreia cel naturalisat va fi înscris într'un registru ţinut de tribunalul judeţului.

De la data acestei înscrieri el va putea exercita toate drepturile sale.

Art. 9. — Acei cari nu vor fi introdus cererea lor în timpul funcţionărei comisiunei până la 1 Noembrie 1918, vor avea dreptul de a se adresa tribunalului domiciliului până într'un termen de 5 ani de la promulgarea şi publicarea legei de faţă pentru a cere constatarea drepturilor lor.

Tribunalul va judeca conform dreptului comun, însă de urgenţă, faţă fiind procurorul considerat ca parte de instanţă

Art 10 — Prin excepţie la legea timbrului. cererile de naturalisare sunt supuse la taxa de cinci lei, recursurile în casaţie la taxa de douăzeci de lei, iar diplomele la taxa de 20 lei.

Toată procedura este gratuită.

Art. 11. — Un regulament, întocmit în termen de 15 zile de la data promulgărei legei, va stabili modul de funcţionare a comisiunei.

Preşedintele consiliului de miniştri
AL MARGHILOMAN

Ministru de justiţie
ION M. MOTILINEU

Intruuire socialistă

Cassel. — Scheidemann a vorbit într'o adunare publică în faţa a 12.000 de persoane, asupra politicei noastre interne şi externe. El a menţionat ca cancelarul i-a comunicat lui şi fracţiei social-democrate, că încă în acest an dieta prusiană va fi dissolvată şi că vor avea loc noi alegeri.

NICI POLEMICI

Nici gripa spaniolă n'a fost salvare pentru medici. Se plâng că şi-au întemeiat numai castele în Spania cu mica epidemie.

In Bucureşti, mare lipsă de ciorapi. Multă lume elegantă ar fi purtând, se zice pantofi ori ghete, fără ciorapi.

In Iaşi unde fustele sunt prea scurte lucrul ar da loc la contravenţiuni pentru ultragiu.

Oricum, s'a făcut dovada în Bucureşti că ciorapii nu sunt indispensabili.

Cu scumpetea săpunului nici o campanie nu se mai duce până în pânzele albe.

Nici măcar rufele murdare nu se mai spală în familie ci fiecare pentru sine.

Armonia este principiul unei bune administraţii comunale. Bună oară, pâinea se reduce şi în cantitate şi în calitate, în egală măsură.

Basarabenii cer mereu cărţi. Să aibă puţină răbdare. După retragerea frontului refugiaţilor, vor rămânea colecţii complecte libere din cele 52 cărţi ale lui Grimaud.

La Iaşi s'au cultivat straşnic.

INFORMAŢII

Se ştie declaraţia d-lui C. C. Arion, făcută la Camera, că la ministerul nostru de externe nu se găseşte nici un act diplomatic, în legătură cu activitatea noastră din timpul neutralităţei şi al rezboiului.

Se mai ştie că d sa a spus că toate investigaţiile sunt îndreptate în sensul de a se descoperi ce s'au făcut acele acte,

Astă-zi pare a se constata că nu numai de la minister ci şi de la unele legaţii au dispărut actele în legătură cu activitatea diplomatică din epocile sus menţionate.

Astfel, în afară de legaţia de la Petrograd, unde se pretinde cu totul s'a pierdut din cauza bolşevicilor, acum se vesteşte dispariţia de acte importante de la legaţia din Paris.

Cum s'ar putea explica acest lucru, la ce priveşte legaţia din Paris, unde n'au fost turburări şi nimic care să justifice o atare dispariţie, nu ştim.

Ceea ce se poate susţine e că actele erau acolo pînă la plecarea d-lui Lahovary şi se prea poate chiar ca graţie d lui Lahovary să se poată reconstitui conţinutul actelor dispărute.

※ *La discuţia generală asupra proiectului de lege relativ la împământenirea evreilor mai sunt înscrişi d-nii C. Rădulescu-Motru şi Al. A. Bădăreu, care vor lua cuvântul în şedinţa de astăzi.*

Dezbaterile vor fi terminate astăzi.

※ Consiliul superior al magistraturei a condemnat pe d. Codin Crasnaru, consilier la curtea de Apel la depărtarea din magistratura pe timp de doi ani.

Această condamnare a fost provocată de faptul că d. Codin Crasnaru, care fusese delegat să împlinească funcţiunea de prefect de Falciu, a păgubit statul prin tăierea unei păduri făcute în nişte condiţiuni cari pun într'o rea lumină foasta administraţiune liberală. Actualul prefect de Falciu fiind sezizat de această afacere, a trimis-o la parchet şi în urma cercetărilor făcute, consiliul superior al magistraturei a constatat vina vădită a d-lui Codin Crasnaru şi pronunţat contra acestui înalt magistrat pedeapsa mai sus menţionată.

Poliţaiul oraşului Huşi, Dimitriu, un fost magistrat, om de încredere a d-lui Crasnaru a fost deasemenea condamnat pentru prevaricaţiune.

※ Comisiunea interimară va fi convocată pentru Sâmbătă, în vederea votărei pagubei.

※ In urma intervenţiei dlui Adolf Magder, preşedintele „Asociaţiei Corpului didactic israelito-român", Ministerul de războiu a aprobat ca toate şcolile israelite să fie evacuate odată cu şcolele statului, în vederea deschiderei noului an şcolar.

※ Ni se scrie din Tg Lespezi că în noaptea de 2 spre 3 a lunei curente, hoţi s'au introdus în locuinţa d-lui H. Samet, depositar de ziare, molestând câte-va persoane şi încercând a jafui. Dându-se alarma, rău făcătorii au dispărut.

E de notat cu această ocazie că în Lespezi nu se află nici o strajă cu toate că locuitorii plătesc taxă lunară în acest scop.

E timpul a se lua măsuri de îndreptare.

※ Învăţătorii suplinitori din jud. Dorohoi s'au presentat ieri dlui ministru al instrucţiunei şi i-au înmânat un memoriu prin care roagă să întrucât au servit în învăţământ 10—20 de ani, să fie numiţi titulari fără a mai depune un examen special.

Credem că este un act de dreptate a se satisface aceste ceriri ale vechilor educatori ai ţărănimei. In caz contrar ei ar fi siliţi să părăsească învăţământul şi aceasta ar fi o reală pierdere.

※ Cu începere de la 10 Iulie permisele cerute de persoanele refugiate care domiciliază în provincie, se trimit de ministerul de interne prefecturelor respective pentru a fi înmânate celor în drept.

※ *Senatul va ţine la acţiunea pornită de Camera pentru darea în judecata al autorilor dezastrului naţional.*

Un grup de senatori, luând iniţiativa, au redactat o moţiune, prin care senatul se solidarizează cu acţiunea camerei şi cere sancţiune pentru cei vinovaţi.

Moţiunea va fi depusă azi pe biroul senatului.

— Marele domeniu *Flămânzi*, din judeţul *Botoşani*, proprietatea principelui Sturdza va fi vândut unei obşti de ţărani.

Domeniul are o întindere de mai bine 20 de mii de hectare.

— Dl. Al. Marghiloman, primul ministru C. C. Arion, ministru de externe şi G. Cantacuzino ministrul industriei, s'au înapoiat azi la Bucureşti.

D. Mitilineu, ministru de justiţie soseşte mâine dimineaţă.

Tot azi s'a înapoiat în localitate d-nii dr Slătineanu, directorul general al sănătăţei publice, Corteanu, secretar general al ministerului de interne şi Bărbătescu, directorul general al siguranţei.

D. V. S. Gancevici, foat medic de plasă în judeţul Constanţa, este invitat să se prezinte imediat la direcţiunea generală a serviciului sanitar, în interes urgent de serviciu.

※ In unul din numerile noastre trecute am arătat că Primăria a confiscat două vagoane de zahăr de la Banca Iaşilor, informaţie în parte neadevărată, căci Primăria n'a confiscat ci a rechiziţionat acea cantitate plătind imediat costul după preţurile maximale.

Deasemenea zahărul nici nu era al Băncei Iaşilor ci depozitat în una din magaziile băncei, magazii care se închiriază pentru depozite de diverse mărfuri.

※ D. Anastaside, directorul general al Poştelor, a fost eri la Bicaz, pentru a raporta Suveranului cele făcute, cu priire la trecerea administraţiei telegrafelor, poştelor şi telefoanelor din teritoriul ocupat pe seama autorităţilor române.

※ La cheta făcută din iniţiativa I. P. S. Mitropolit al Moldovei şi Sucevei *Pimen*, în catedrala Metropolitană în ziua de 1 Iulie a. c. pentru orfanii din războiu, s'a adunat suma de 1162 de lei şi 80 de bani, cari s'a încredinţat d-nei Olga Sturza, presidenta societăţei „Ocrotirea orfanilor din războiu".

※ Comitetul societăţei de binefacere „Painea Săracilor" aduce mulţumirile sale publice d-lui Al. Constantinescu pentru donaţiunea de 6 mii de lei ce a făcut-o societăţei din fondul societăţei „Familia Luptătorilor".

※ In Iaşi, strada Cuza-Vodă No. 40, s'a deschis primul birou de publicitate cu firma „Solidaritatea".

Faţă de noua viaţă ce o capătă Iaşul această întreprindere va fi de folos comerţului şi marelui public.

※ Comendatura piţei ne roagă să publicăm următoarele:

Autorităţilor militare li se semnalează adesea greşeli, abateri şi cazuri de indisciplină din partea ofiţerilor de rezervă demobilizaţi, care poartă încă uniforma militară.

In interesul disciplinei şi a prestigiului uniformei, Comandamentul Garnizoanei Iaşi, face cunoscut tuturor ofiţerilor de rezervă care neputând a se schimba în haine civile, poartă uniforma militară, că au datoria de a purta cu toată demnitatea insignele gradului, de a fi încinşi cu centuron, fără sabie sau pumnal şi fără baston şi că sunt obligaţi ca şi ofiţerii activi să se conforme serviciului interior titlului V şi VI relativ la ţinuta şi semne exterioare de respect.

Comandamentul îşi face o datorie de a aduce această hotărâre la cunoştinţa ofiţerilor de rezervă, spre a preveni neplăcerile la care ar putea fi expuşi necunoscându-le.

※ Astăzi dimineaţă a încetat din viaţă maiorul Gh. Băculescu, comandant al reg. 55 inf.

※ Vineri 13 Iulie, ora 6 p. m. precis *Asociaţia pentru egalizarea drepturilor femeei*, va ţine şedinţă în sala Universităţei (Copou) sunt rugaţi domni şi doamne, să asiste în cât mai mare număr.

Membrii îşi vor plăti cotisaţia în mâinile casierului. Ori ce contribuţie mai sus de 12 lei, se va publica. Intrarea liberă.

※ Epitropia generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sfântului Spiridon din Iaşi aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 1 August a. c. ora 10 a. m. va ţine licitaţie publică cu oferte închise, în cancelaria Epitropiei generale din Iaşi, pentru aprovizionarea cu lemne de foc, cuente tari a următoarelor spitale şi ospicii.

1) Spitalul din Tg. Neamţ 700 steri
2) Spitalul din Tg. Hârlău 500 steri
3) Spitalul din Tg. Frumos 250 steri
4) Ospiciul Socola din Iaşi 4000 steri
5) Ospiciul Galata 500 steri

Garanţia provizorie va fi de 3 lei de ster, iar cea definitivă va fi de 4 lei de fiecare ster.

Ofertanţii pot da oferte şi pentru lemne moi sau amestecate, în acest caz ofertanţii vor arăta proporţia esenţilor pentru ca Epitropia să poată aprecia.

Furnizările se vor începe imediat după aprobarea definitivă şi se vor termina până în datele prevăzute în condiţiunile speciale.

Condiţiunile speciale se pot vedea în orice zi de lucru, în cancelaria Epitropiei, serviciul silvic şi domenial, între orele 10—12 a. m.

Licitaţia se va ţine conform art, 72-88 din legea contabilităţei generale a statului.

※ E aproape cert că până în două săptămâni, direcţia generală a poştelor şi telegrafelor se va stabili în mod definitiv la Bucureşti.

※ D. Stefan Popp, director la liceul sf. Sava din Bucureşti, a fost delegat să îndeplinească funcţiunea de director al învăţământului profesional şi particular în locul d-lui Bratilă, demisionat.

※ Intr'o dispoziţie luată de d. Mehedinţi, ministrul instrucţiunei publice salariile membrilor corpului didactic vor fi achitate zilele acestor pe lunile Iulie şi August.

※ In Monitorul oficial de azi, a apărut jurnalul consiliului de miniştri prin care se confirmă rechiziţionarea fabricei de hârtie „Letea" făcută de către delegatul ministerului de răsboi.

※ D. I. Rădulescu a fost numit prefect al judeţului Cahul în locul d-lui Ion Domusci.

D-ni generali Istrate Ion, Laicu Toma Gerski Alexadru şi intendantul colonel Macedin Petre, au fost numiţi membri în comisiune superioară a casei dotaţiunei oştei.

※ Direcţiunea generală a serviciului Sanitar, ni comunică următoarele;

„In ziarul Evenimentul cu data din 14 | 29 Iunie văzându-se la coloana informaţiuni, ca în teritoriul ocupat ştirea ciumei are o nemaipomenită extindere aproape 90 la sută în populaţia rurală, direcţiunea generală a serviciului sanitar face cuvenite desminţire, întru cât atare informaţiune este aproape cu totul exagerată.

Pentru combaterea acesta boale, care este cu mult redusă de cât cifrele date de numitul ziar, s'au luat la timp toate măsurile necesare.

※ Asociaţia profesorilor universitari va ţine şedinţă Vineri 13 Iulie ora 18 în sala consiliului Facultăţii de medicină.

Se discută organizarea învăţământului în Facultatea de Medicină, şi în special legătura dintre această Facultate şi cea de Ştiinţe.

※ Epitropia Generală a Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sfântului Spiridon din Iaşi aduce la cunoştinţa generală că în ziua de 1 August a. c. ora 10 a. m. va ţine licitaţie, cu oferte închise la Cancelaria Epitropiei din Iaşi, pentru arendarea pe termen de 5 ani, cu începere de la 23 April 1919 a localului de moară zis „Raiul" de pe moşia Orăşeni, proprietatea acestei Epitropii din Comuna Curteşti, judeţul Botoşani.

Garanţia provizorie este de 500 lei.

Condiţiunile pentru arendare se pot vedea în ori ce zi de lucru în biroul Serviciului Silvic şi Domenial, al Casei.

Licitaţia se va ţine conform art. 72—88 din legea contabilităţei Statului.

※ ECOU. — Amintim că mâine Joi 12 Iulie ora 10 dimineaţă are loc la garajul Socola licitaţie publică pentru 5 automobile „Ford", 10 cuvelope şi 10 Camere „Danlop" de ale automobilelor Sanitare Regina Maria.

Parlamentul

SENATUL

Şedinţa din 10/23 Iulie

Pe banca ministerială dnii Mârjeu şi Ghika.

Se fac câteva comunicări, apoi se trece la ordinea zilei.

— *Discuţia asupra incetăţenirei* —

D. doctor *Athanasiu-Vergu*, raportor, dă citire proectului de lege pentru împământenirea străinilor născuţi în ţară.

D. Teodorian-Carada declară că a venit momentul rezolvirei chestiunei evreeşti.

Este păcat că prevederea rezolvirei a fost pusă în tratatul de pace. Iniţiativa ar fi trebuit să vie de la noi.

Astăzi mai toată lumea este pentru acordarea de drepturi evreilor. Insuşi d. Brătianu dăduse asigurări că, după încheierea păcei, va rezolvi chestiunea.

Oratorul face istoricul situaţiunei evreilor în Romania şi arată cum Vodă Cuza se pronunţase în favoarea recunoaşterei drepturilor evreilor, înscriind articole în acest sens în codul civil, articole care însă au fost abrogate de actualul art. 7 din Constituţie

Salut cu bucurie — spune oratorul mai departe—că această tristă pagină din istoria românilor încetează.

Acest proect de lege este cu totul constituţional. Aceasta reese din spiritul art. 7 care nu prevede prohibiţiuni decât pentru străini. Dar evreii pământeni nu sînt străini.

Prin felul cum până acum ne-am purtat cu evreii, prin excluderea lor din şcolile publice, am ajuns că o însemnată parte din ei aproape nu ştiu romîneşte.

Aceasta poate deveni un pericol dacă nu luăm măsuri.

Oratorul termină cerînd legiferarea organizărei cultului mozaic şi declarînd că va vota legea. (Aplauze)

D. doctor *Al. Pilescu*. Proectul de lege pentru încetăţenirea evreilor nu mai poate fi astăzi considerat cu un pericol.

Oratorul face pe larg şi documentat istoricul chestiunei evreeşti în ţările romîne. Arată cum rezolvirea favorabilă a acestei chestiuni este în sentimentul unanim al puterilor europene.

Oratorul combate părerile antisemiţilor raţionalişti ori sentimentali, arătînd cît de neîntemeiate sînt susţinerile lor.

Era mai bine—spune oratorul, dacă se rezolva chestiunea fără intervenţie străină.

Este necesar să votăm proectul căci aşa vom intra în concertul popoarelor europene (Aplauze).

D. Goitav spune că rezolvarea chestiunei evreeşti se impunea de la sine şi era fatal venirea momentului rezolvirei. Prin încetăţenirea evreilor se face un act drept şi uman (Aplauze).

Şedinţa se ridică la ora 5 p. m.

CAMERA

Şedinţa din 10 Iulie

Pe banca ministerială d-nii Mehedinţi şi Săulescu. După formalităţile obişnuite, deputaţii trec în secţiuni.

La reintrare în şedinţă d. Cotoranu anunţă o interpelare în chestia arendărei unei moşii din jud. Roman.

D. N. Stefaniu depune un memoriu al funcţionarilor ceferiţi prin care se cere îmbunătăţirei stărei lor materiale.

D. Berindei depune în acelaş sens un memoriu al funcţionarilor vamali.

D. Antoniu depune în acelaş sens un memoriu al grefierilor judecătoriilor rurale.

D. Murgăşanu raportor, citeşte proectul de lege pentru deschiderea de noui credite şi a budgetului pe anul 1918—1919.

Camera ia în discuţiune aceste proecte.

Ultimele ştiri telegrafice

Marile lupte din Apus

Oficial. Marele Cartier 23|7 1918.

Teatrul de răsboi apusean,

Grupa de armată a prinţului moştenitor Rupprecht.

Detaşamente engleze au pornit în multe locuri ale frontului, împotriva liniilor noastre. Ele au fost respinse. Activitatea de artilerie s'a înviorat iarăşi înspre seară.

Grupa de armată a prinţului de coroană german.

Pe frontiţele de luptă a intervenit câteodată linişte. Spre sud din pricina grelelor pierderi, duşmanul nu a mai reînoit eri atacurile sale. Şi lupta de artilerie a pierdut azi din intensitate. De ambele părţi de Ourcq şi între Ourcq şi Marna, duşmanul a dat aproape în toate sectoarele violente atacuri parţiale. Ele au fost respinse. La nord de Ourcq contra atacul nostru a făcut să eşueze atacurile duşmane. Detaşamente duşmane care pătrunseseră în poziţiile noastre de avant posturi de ambele părţi de Joulgonne, au fost aruncate pe râu în contra atac. Lupte locale la sud-vest şi vest de Reims.

Eri au fost doborâte 54 aeroplane duşmane şi 5 balloane captive. Sublocot Loevenhardt a câştigat a 42 victorie.

Lion. Eri seara trupele americane continuând înaintarea lor în cooperaţie cu trupele franceze, la sud de Ourq... şoseaua Soissons-Chateau Thierey şi Cligeon au ajuns la şoseaua Besu Epieds Charteves.

Alte trupe americane au trecut Marna pornind din poziţiile de la sud de râu şi au ocupat satele pe care duşmanul le părăsise în grabă, după cum probează starea în care au fost găsite.

Eficacitatea submarinelor

Nauen — Cu ocazia scufundărei transportului american „Vaterland" „Vossische Zeitung" crede că nu există o probă mai bună pentru eficacitatea submarinelor noastre.

Americanii trebuiau să aducă cu acest vas o duzină de divizii pe an peste ocean. Adversarul a suferit prin această pierdere o extraordinară de grea pagubă, egală cu pierderea unei lupte.

Ukraina şi Ententa

Nauen. La Berdianck au fost arestaţi consulii englezi, francezi şi italieni şi au fost somaţi să părăsească Ukraina.

Războiul submarin

Nauen. — Comunicare oficială.

In regiunea blocată din jurul Angliei au fost scufundate 12,000 tone brute.

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache, compania Tănase Niculescu-Buzău, Miercuri 11 Iulie, ora 9 jum. seara

BRAVO JUDECATOR

cu Marioara Cinsky, Tănase, Niculescu-Buzău

In curând; Mascota Joi Puţ-Puţ, Vineri Dama dela Maxim.

Bilet la Iliescu.

Grădina Traian, compania Bărcănescu Carussy, astăseară Miercuri 10 Iulie, ora 9 jum. Mare succes.

BARONUL DE QURACAO

In studiu revista: Di Granda şi Punctul Negru.

Biletele la casa Grădinei.

Grădina Zefirul în faţa Teatrului Naţional, Miercuri 11 Iulie, ora 9 jum.

PERICOLA

Mâine Voevodul Ţiganilor.

In studiu: Vânătorul de Pasări.

Bilete la Maximovici.

Arena Română, compania de operete Stănescu-Cerna Aurel Bobescu. Miercuri 11 Iulie ora 9 jum. seara, premieră

VANZATORUL DE PASARI

operetă de Zeller

In rolurile principale: d ra Natalia Darie, Till Cassian, Angelescu Sylvia, Bobescu, d-nii Stănescu-Cerna, Alexandrescu, Caslon cu costume noi din Bucureşti,

Maestru concertator, Aurel Bobescu.

Biletele la Iliescu.

D-RA SOFICUŢA FISCHER
D-L ISIDOR MICHALOVICI
DENTIST
Logodiţi
Iaşi Bucureşti

Anunţ

Doritorii de a cumpăra nişte case din strada Toma Cozma No. 47 compusă din 5 odăi cu pivniţă cămări de lemna, bucătărie d vară. Doritorii de a cumpăra sunt invitaţi de a se presenta la Societatea D-nei Elena Cuza din sucursala Tatarăşi strada Eternitatea No, 1 8—1

CHIŞINAU

Vând: rufe, ceai, prune, nuci, slănină, săpun etc Intrebaţi prin cartă poştală dablă.
E. v. Baggehnfond Chişinău str, Bendelului 18

Farmacistă Se caută pentru imediata angajare la Farmacia H. Blumenfeld. Str. Cuza Vodă 40 8—1

Neosalvarsan „Ehrlich" toate dozele se găsesc cu preţuri reduse la Farmacia Blumenfeld, str. Cuza Vodă 40. 8—1

De vânzare. Una Cassa mare cu etaj şi curte spaţioasă (lângă Theatru) strada Căpitan Păun No. 8 A sa adresa D-lui Mandrea stradela Albă No. 2 2—1

DE VANZARE două vagoane de lemne de construcţie de brad şi anume căpriori grinzi, scânduri etc. de diferite dimensiuni un vagon lemn lemne de construcţie de stejar de 7 m. lungime diferite dimensiuni 3 vagoane cărămizi de Ciurea, 20 uşi cu focurile lor complecte noi lucrate în tablă, 24 Tocuri ferestre cu giurgiuvele şi tocuri complecte, 2 vagoane traverse de stejar lemne de foc, opt căsi de băi de tablă galvanizate, două de zinc şi una de aramă cu toate accesoriile lor a se adresa la D-nul Patriche şi Nae Georgescu strada Pavlof No. 4.—vis-a-vis Fabrica Fortuna. 5—1

Curs preparator de vacanţe cu profesori de stat la Liceul Naţional.
Preparaţiile de vacanţe anunţate pentru Gimnaziul Alexandru cel Bun, vor avea loc la Liceul Naţional piaţa Unirii.
Se primesc elevi de curs secundar, sau comercial, cari vor să treacă în Septembrie, a. c, examene publice integrale, de corigenţă, sau diferenţă.
In ce priveşte Limba Germană, devenită din nou obligatorie, un profesor special va pune pe elevi, la curent cu materia clasei respective. Inscrierile se fac zilnic la secretarul Liceului Naţional, d. Gh. Nica, în Palatul Universităţii, între orele 10—12 dim.; 4—6 d. m.
Secretariatul va anunţa şi data începerei cursurilor.
Se primesc şi eleve. 3—1

Vând doi cai furaje o sabie nouă brun ată şi un binoclu Zeiss Orele 4—7 Titi Vasili Sft. Haralamb 8 5—1

Cumpăr mobilă de ocazie pentru birouri A se adresa Fotograf Weiss. 2—1

DEMOBILIZAT
Doctor Louis Mendel
DENTIST
Str. Lăpuşneanu 11 bis,
şi-a reluat consultaţiunile 19—1 şi 3—8

Anunţ
Caut una sau mai multe camere mobilate prefer nemobilate ofer preţ bun. Adresa Maior Opreanu str. Ştefan cel Mare 3 3—1

Caut cameriată care să facă şi serviciu de damă de campadie sau soră de caritate A se adresa str. Cuza Vodă No. 11 de la 2—4 şi de la 11—12 2—1

DE VANZARE.—Imobilul din Iaşi str. Morilor No. 26 destinat pentru locuinţă şi cel din strada Palat No. 46 compus din mai multe apartamente pentru prăvălii, în condiţii avantajease,
Informaţiuni în privinţa condiţiunilor la Dl. avocat Ioan Serafimi str. Cuza Vodă (Golia) 35. 3—1

Anul XIV-lea No. 3394

10 BANI NUMĂRUL

Sâmbăta 14 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . . Lei 35
6 luni . . . . . „ 20
3 luni . . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Terorizarea Curţii de Casaţie

Senzaţionalul interview ul d-lui M. Vidraşcă, fost procuror la Casaţie.

Se ştia de mulţi opera de teroare exercitată de fostul guvern Brătianu Take Ionescu pentru a sili înalta Curte de Casaţie să plece în Rusia.

Se ştie declaraţia făcută de d. Al. A. Badareu la Senat, cu ocazia discuţiei la Mesagiu, că guvernul a silit pe procurorul de casaţie Vidrascu să demisioneze, întru cât refuza să plece în Rusia şi că acelaş teroare a exercitat'o asupra întregei curţi de casaţie.

Lipsea însă o confirmare autorizată. Ea se produce astă-zi şi formează obiectul unui interview, pe care ziarul din Botoşani *Îndrumarea* l'a avut cu d. M. Vidraşcu.

Declaraţia d-lui Vidraşcu însamnă o completă confirmare a acestor susţineri.

Exonerea fostului înalt magistat este extrem de sugestivă. D. Misu Cantacuzino, fost ministru de justiţie, l'a ameninţat în numele întregului consiliu de miniştri, că dacă nu pleacă şi nici nu demisionează, se vor lua în contra d-sale cele mai severe măsuri şi va fi transportat cu forţa.

Acest lucru nu mai poate fi contestat opera ticăloasă făcută cu această ocazie nu mai poate fi dezminţită. Ea rămâne la activul fostului guvern şi nu va scăpa desigur atenţiunei comisiunei de informaţiuni a camerei.

•

Dar nu numai atât, declaraţiile d-lui Vidraşcu lămuresc chestiunea motivului pentru care guvernul de atuncea ţinea morţiş ca înalta Curte să plece. *Motivul era că, după plecarea guvernului, se prea poate ca un alt guvern să dea în judecată guvernul Brătianu-Take Ionescu şi deci trebuia evitat ca să existe o casaţie care să poată să facă judecata.*

Acest lucru resultă lămurit din discuţia ce a avut loc între fostul ministru de justiţie Misu Cantacuzino şi d. Vidrascu şi pe care acesta din urmă o redă în întregime.

La obiecţia d-lui Vidrascu că din moment ce nu pleacă curţile şi tribunale nu vede de ce ar trebui să plece curtea de Casaţie şi de alt-fel motive de ordin naţional nici ele nu justifică plecarea Casaţiei întru cât în Belgia a plecat regele şi guvernul dar Casaţia a remas, d. Cantacuzino respunde că situaţia noastră nu se poate asemăna cu a Belgiei, acolo există unitate de simţimânte, pe când la noi unii sunt pe lângă guvern şi antanţă iar alţii pentru puterile centrale şi deci Casaţia trebuie să plece.

Aţi înţeles. La noi sunt şi alte păreri. Se poate întâmpla ca acei de aceste alte păreri să aibă un rol, să înţeleagă să facă anume acte şi deci nu trebue să găsească Casaţia, când guvernul Brătianu-Take Ionescu va fi plecat.

•

La lumina acestor fapte — foarte urâte şi care sugrăvesc regimul de teroare ce a domnit — ne întrebăm:

Dacă este aşa — şi aşa este — oare indiferentă pe care fostul guvern o manifestă astă zi faţă de actul de dare în judecată, este ca expresiunea simţimintelor sale sincere? Perspectiva târtuirei pe banca acuzaţilor, care-i preocupa şi înspăimânta atât în 1917, de ce această perspectivă nu l-ar mai preocupa astă-zi?

Ast-fel dar declaraţia d-lui Vidraşcu a dovedit şi o stare de fapt — teroare — şi o stare sufletească — preocuparea fostului guvern de ceasul judecăţei.

Senatul a votat încetăţenirea

62 voturi din 64 votanţi. Şedinţa din 11/24 Iulie

Pe banca ministerială d-lui Al. Marghiloman, C. Arion, Hirjeu şi Săulescu.

Se fac câteva comunicări

D, ministrul Săulescu depune proiectul de lege votat de cameră al convenţiei cu Banca Naţională.

Se intră în ordinea zilei.

— *Discuţia asupra încetăţenirei* —

D Rădulescu Motru aruncă o privire generală asupra discuţiunilor în jurul chestiei evreesti.

Împotriva resolvărei favorabile a chestiunei s'au făcut în genere trei obiectiuni.

1) Obiecţiunea istorică. Evrei sunt în ţară relativ de scurt timp şi au venit nepoftiţi de nimeni. Ca atare pot rămâne în afară de lege.

2) Obiectiunea socială. Prin experienţa socială s'a constatat că evreul nu e un element productiv, şi să în special este impropriu muncei câmpului.

3) Obiectiunea pe terenul rasei. Antisemiţii susţin că rasa israelită este o rasă inferioară.

Toate aceste argumente au caracterul a generaliză fapte izolate şi ele de cele mai multe ori derivă din sentiment.

Dealtfel tocmai inversul acestor argumente se poate susţine mai cu succes.

Vremea acestor d'scuţiuni a trecut de mult. Ele sunt ieşite din sevonul ştiinţific. In politica reală nu trebue să luăm un element social izolat şi ori şi care element trebue considerat în mediul în care se găseşte.

Nu putem judeca pe evrei decât atât întrucât îi luăm în raport cu restul ţărei. Folosul pe care îl aduce ţărei populaţiunea evreiască trebuesţe considerat de către omul de stat.

Dacă situaţia excepţională de astăzi a evreilor ar dăinui, aceasta ar putea fi un pericol pentru ţară.

Evreul asuprit ar căuta în mod firesc sprijin la străini.

In sistemul actualelor colegii cenzitare şi al latifundiilor încetăţenirea evreilor ar fi într'adevăr un pericol. Dar aceste sisteme nu vor mai fi şi încetăţenirea numai poate deci prezinta nici un pericol.

Cuvintul de „străin" pe care l-am aplicat evreilor prin Constituţie nu se mai poate zice astăzi. In timpul acestui nenorocit război noi n'am mai considerat pe evrei ca străini.

Alipirea Basarabiei s'a făcut pe baza principiului liberei determinări a popoarelor. O dată ce-am primit acest principiu trebue să ne mulţumim cu voinţa străinilor din ţară care vor să devie romîni.

Se impune deci că evreii să fie naţionali şi noi nu-i mai putem considera ca străini.

Proectul actual de lege consfinţeşte o stare de fapt. Evenimentele au scos pe evrei de sub rubrica străinilor şi aceasta populaţie face de plin dreptul parte din cetăţenia romînă.

Această lege nu est un act atributiv, ci unui declarativ de drepturi. Este o stare de fapt pe care o legiferăm declarînd că populaţiunea evreiască nu se găseşte printre populaţiunea străină din această ţară. In acest sens s'a înţeles chestiunea şi în tratatul de pace şi de aceiaşi părere este şi autorul expunerei de motive a legei de faţă.

Articolul 7 din Constituţie rămâne pe viitor pentru străinii propriu zişi Evreii nu intră în această categorie.

Cer a se pune de acord legea cu expunerea de motive ş. a se înlocui pretatindeni în lege cuvântul de „străin" cu acel de „locuitori necreştini". (Aplause).

D. *Al. A. Bădăreu*, spune că soluţionarea chestiunei evreeşti înseamnă un moment important pentru ţară, căci nu de puţine ori am avut a suferi enorm de pe urme acestei chestiuni.

Se poate oare să nu o fi resolvit? Se spune că ea este un produs al unei opere cu caracter din afară. *Dar* oare aşa să fie? Era posibil ca acest răsboiu să ne scutească de a resolvi chestia?

In primul loc răsboiul a pus capăt unei legende: aceea că evreii sunt internaţionali. Acest răsboiu l-a fixat definitiv în ţara în care trăesc. Evreii englezi sunt englezi; cei francezi sunt francezi şi cei germani sunt germani. Consideraţiuni de coreligionaritate l-a impedicat oare săşi facă datoria pe de plin către ţara căreia aparţin? De sigur nu. Evreii nostri fost-au ast-fel de cât români? Dară nu. Atuncea cum ar fi fost cu putinţă să refusăm a-i recunoaşte ca românii şi ca noi singuri, să continuăm a-i socoti streini când toate ţările din lume îşi consideră evreii ca definitiv intraţi în cetăţenia lor?

Şi aici vine un punct nu tocmai îmbucurător pentru noi. Am rămas în urmă. Facuserăm singurii, împreună cu Rusia, care nu resolviserăm problema. A resolvit'o şi Rusia. Numai noi să nu o fi făcut? N'am fi constituit o curiozitate geografică, în mijlocul ţărilor civilizate, dacă am fi continuat starea de lucruri de până acuma?

Dar chestiunea aceasta, din punctul nostru de vedere, de mult trebuia resolvată.

A fost oarecă un complot al unora ca lucrurile să se aranjeze astfel în cât să se creeze starea de lucruri de acuma.

Odinioară spiritele erau mai largi. Au fost vremuri în care înaintaşii Ioan Brătianu a fost pentru împământenirea evreilor. Partidul liberal a evoluat mereu, până a ajuns la concepţia haretistă, cu totala eliminare a elementelor evreeşti, din şcoalele statului. Vă închipuiţi cultura românească în afară de şcoala românească.

Şi cu toată această evoluare, d. Ionel Brătianu a trebuit să declare că înţelege să resolve în total chestia evreească. Motivul se ştie; luând Transilvania trebuia să recunoşti drepturile evreilor de acolo şi deci nu se putea să consideri români pe evreii noi veniţi şi streini pe evreii din ţară. Dar astăzi argumentul nu e acelaş? Astăzi situaţia nu e aceiaşi dacă am luat Basarabia?

In aceste chestiuni, chiar dacă nu ar fi fost chestiunea obiectul unui articol din tratat, putea d. Marghiloman să facă altfel de cât se ajutase d. Brătianu? Şi este evident că andajamentul şefului liberalilor se adresa străinătăţei. Putea să refuse, în faţa acestei străinătăţi d. Marghiloman ceea ce promisese d. Brătianu, d. Marghiloman, care, pe cât ştiu, n'a manifestat adeziunea sa doctrinei haretiste.

Oratorul, după ce insista pe larg, asupra rolului evreilor în ţările din occident şi invederează că toate tentativele de a-i diminua sau anihila sau arătat neputincioase şi după ce devedeşte că nu trebuie să fim cuprinşi de aici e preocupare în privinţa zilei de mâine, căci o populaţie în minoritate nu copleşeşte nici odată poporul dominant, declară că proiectul corespunde unei reale necesităţi, unui interes naţional bine înţeles şi că'l va vota.

D. Ghiorghiu se pronunţă pentru împământenire şi ţine să declare că vrednicia românească va ţine mai departe pe români în fruntea vieţii sociale şi politice a ţărei.

•

D. ministru C. C. Arion.

Legea de faţă presintă un dublu caracter:

1) Legătura cu tratatul de pace.

Incetăţenirea nu este impusă ci numai cerută de Puterile Centrale şi consfinţită de noi. Dacă lucrul ar fi fost în contra intereselor ţărei şi împotriva conştiinţei noastre, noi n'am fi primit propunerea (Aplauze).

2) Legătura cu interiorul ţărei:

In ţară este un asentiment unanim pentru încetăţenirea evreilor. Şi d nii Brătianu şi Take Ionescu s'au pronunţat pentru resolvirea favorabilă a chestiunei. A trebuit să dăm şi noi asentimentul de partid conservator. Noi totdeauna am considerat ca un foloz pentru ţară resolvirea acestei chestiuni şi când a venit momentul ne-am dat asentimentul.

Partidul conservator are mândria să spue că n'a exploatat nici-odată chestiunea israelită. El n'a considerat nici-odată pe evrei ca un popor aparte în vinele căruia curge un sânge de duşmănie. Evreul este un om ca toţi oamenii, cu defectele şi calităţile inerente unei rase.

Defectele vor dispărea atunci când evreii se vor contopi cu noi căci s'a dovedit că ei sânt asimilabili.

Oratorul face istoricul situaţie politice a evreilor de la 1848 încoace şi apoi dă pe larg explicaţii asupra proectului de lege.

Termină declarând, că dacă astă-zi nu s'ar resolvi chestiunea, România ar fi singura ţară din lume care s'ar afla în această stare înapoiată (Vii aplause)

Votarea proiectului de lege

Senatul ia în considerare proectul care se pune la vot pe articole

La diverse obiecţiuni d-nii ministri Marghiloman şi Arion dau lămuriri în sensul că guvernul înţelege a se interpreta textele în modul cel mai liberal şi mai uman.

Proectul în total se pune la vot nominal şi este primit cu 62 votari contra 2 din 64 votanţi.

Şedinţa se ridică la ora 7 p. m.

MICI POLEMICI

Intr'un album de autografe închinat dinastiei Brătianu un poet a scris două versuri:

Ne-ai promis Ardealul,
Ne-ai pierdut Predealul

•

Regimul trecut regretă că n'a apucat la guvern mările călduri: s'ar fi... topit ultimele fonduri şi depozite.

•

Cu atâtea bătăi şi brutalităţi — brutăriile noastre s'ar putea numi brutălii.

•

— D-v doamnă, de ce v'aţi refugiat din Bucureşti?

— Cum nu ştii? Cădeau bombe în toate zilele.

— Nu ştiam că vă mai temeţi de căderi...

•

Fericită ţară, Grecia; fericită armata ei: e în răsboiu, dar par'că nu se simte c'ar fi...

•

Apropos de Grecia, un exemplu de consecvenţă: leoţiunea elenă s'a instalat în strada Elena Doamna din Iaşi,

•

Ce este o grevă a tipografilor? O vacanţă pentru Censură.

INFORMAŢII

■ In altă parte a ziarului vorbim despre interviewul d-lui M. Vidraşcu, fost procuror general la curtea de casaţie.

Informaţiuni precise ne îndreptăţesc a afirma că această chestiune va forma obiectul unui cap de acuzare.

Comisia de informaţiuni a înţeles să înscrie în punctele de judecată şi teroarea exercitată asupra membrilor curţei supreme de justiţie.

Se pare chiar că declaraţiile d-lui Vidrascu vor aduce după sine şi darea în judecata a d-lui Misu Cantacuzino, care ca fost ministru de justiţie, a fost agentul direct al actului de terorism exercitat în numele guvernului.

D. Săulescu, ministru de finanţe, a declarat unui colaborator al nostru, că mai toate proiectele financiare şi chestia Băncei Naţionale, vor fi dezbătute în seziunea de Septembrie a camerilor.

D-sa a mai adăugat că s'a decis definitiv introducerea monopolului alcoolului. Fabricele de spirt nu vor fi rescumparate, ci contingentate. Ele vor da o anumită cantitate de spirt statului, care va avea monopolul vinzărei.

Fabricele vor putea fabrica mai mult de cât pentru consumaţia internă, avînd dreptul de export.

Monopolul va fi în fiinţă cel mult până într'un an.

■ *Parlamentul va lua vacanţă la sfârşitul acestei luni.*

✱ Comisia de informaţiuni va depune Sâmbătă raportul cu privire la darea în judecată a guvernului Brăteanu-Take Ionescu.

După trecere de 5 zile Camera va fi chemată a se pronunţa asupra dărei în judecată şi alegerea comisiunei de anchetă.

ACTUALITĂŢI

Luptele din Apus

Actualmente, pe frontul occidental, se dă bătălia cea mai mare din câte au fost pe acest front dela începutul războiului, nu, desigur, prin rezultatele cari se aşteaptă, nici prin mărimea uzurei, dar aceasta reese din faptul că ambii adversari, fac maximul de efort pe acest front, fiind dat că frontul oriental a dispărut.

După ce, lovitura puternică asupra Parisului din cauza puternicei preîntâmpinări a devenit imposibilă, germanii, profitând însă de avantajele produse de înaintarea lor dealungul Marnei înaintare care a produs debordarea Reimsului, caută prin trecerea la sudul acestui râu, să ia din flanc întreaga regiune militară care dela Reims, prin Vosgi duce în Alsacia şi se sprijină pe Elveţia neutră. Acest atac este cu atât mai de înţeles cu cât regiunea se apără spre Est şi nu mai cu greutate spre Nord, ea fiind compusă dintr'o serie de dealuri paralele mergând dela nord la sud.

Contra manevra franceză nu s'a lăsat aşteptată. Pistonul german care apasă cu toată forţa, şi vrea să rupă armatele franco-engleze în două, are el singur flancurile deschise şi lovitura perpendiculară pe suprafaţa lui îl strâmbă şi-l periclitează. De asta, se înţelege că atacul francez dela Château Thierry, fiind o ameninţare directă, a avut un rezultat imediat,

D. B.

OAMENI ŞI LUCRURI

Refacerea de mâni

Din cauza prea multelor actualităţi, s'a trecut sub tăcere, în aprospe toate ziarele apelul de dăunăzi al medicilor cu privire la imensa primejdie socială: mortalitatea copiilor la ţară.

Răsboiul armat s'a isprăvit cu deficitul enorm de vieţi, pe care-l vor comenta istoricii de mâni, pe temeiul cifrelor celor mai rigurose.

Dar celalt răsboiu, — al mortalităţii prin epidemii, al mortalităţii prin inaniţie continuă, deopotrivă de desastros.

Care-i va fi termenul de graţie? In ce congres îi va sună ceasul de pace şi cine-l va hotărâ? Cine îl va grăbi.

Apelul făcut se îndreaptă cu deosebire către medici. Dar sunt oare aceştia — prea puţini astăzi şi prea izolaţi în măsură de a îndrepta răul imens îngrămădit de funeste împrejurări.

Medicii, puţini şi până eri, s'au mai rărit. Forţele lor sunt pe cale de a se irosi în faţa noilor primejdii epidemice.

După constatările statistice culese de regretatul dr. Dinescu-Ruginoasa, dispărut şi dânsul în hecatombă — cifrele se presintă ast fel:

In 1866 am avut 368 medici şi chirurgi, cea ce venea 1 | 11000 suflete; dacă ţinem seamă de împrejurările timpului, aceşti medici, erau cei mai mulţi în oraşe şi numai orăşenii beneficeau de ştiinţa lor. La sate nu erau decât 68 medici de plasă, iar în unele judeţe nu se dădeau pe an mai mult ca 52 consultaţii.

Iar după patru zeci ani am ajuns la 167 medici de plasă, cu 999 agenţi sanitari şi 84 medici de oraş cu 117 agenţi sanitari.

Iar în 1912 erau 1560 medici împărţiţi, 379 pentru sate (216 medici de circumscripţie şi 131 medici de spitale rurale) ceea ce vine 1 medic la 27.402 suflete; iar oraşele cu 1213 medici: Bucureşti 1 | 687 suflete, iar restul oraşelor 1 | 1374 locuitori.

Marile lipsuri de medici în Basarabia vor contribui să mai agraveze răul făcând proporţia dintre locuitori şi practicieni, ori funcţionari medici mai insuficientă.

Din acest punct de vedere apelul „Asociaţiei" îngăduie numai slabe speranţe pentru refacerea mult aşteptată, — a vieţilor noue de mâne.

RODION

Camera austriacă

Viena. Camera deputaţilor a respins propunerea celilor de a se da în judecată ministrul preşedinte Seidler şi fostul ministru conte Togenburg, din pricina decretărei repartizărei cercurilor în Bohemia.

Publicul va afla cu mare surprindere că și d. Cerchez, fostul secretar general la ministerul de industrie, are de gând să pună o listă pentru alegerile de la Camera de comerț.

Surpriza publicului e justificată. Și mai justificată este însă mirarea celor inițiați în ultima și *spornica* activitate a d-lui Cerchez, că d-sa mai voiește să reînceapă o nouă eră de muncă, după *extrem de rodnică* activitate ce a desfășurat la ministerul de industrie.

D. Al. Marghiloman, președinte de consiliu, va rămâne în Iași, cel puțin zece zile.

Un consiliu de miniștri s'a ținut azi dimineață la ministerul de interne.

Miniștri s'au ocupat de diferite proecte ce mai sunt de adus în discuția parlamentului.

Membrii Înaltei Curți de Casațiune, cari fac parte din secția a 3-a, care va judeca unele recursuri în timpul vacanței, vor veni în acest scop la Iași unde vor avea loc ședințele.

Se petrec unele lucruri care nu'și pot găsi o explicație normală.

Ast-fel, este cel puțin curios de a vedea pe d. Ionescu, dat judecății instanțelor penale, pentru fraude comise la ministerul de industrie, servind drept personagiu care cumpără depositul rusesc din Piatra-N. și-l revinde prefecturei de Neamțu pentru trebuințele populației.

Cine ar putea explica misterul cum de a ajuns acest Ionescu să poată obține autorisația de a cumpăra mărfuri, de așa mare valoare, când alții, cu toată munca depusă, n'au putut obține o atare permisie!

Recunoaștem că pentru moment nu există în potriva d-lui Ionescu de cât o ordonanță definitivă a judecătorului de instrucție și se prea poate ca instanțele de fond să-l achite.

Dar presumpții, bănueli există. O anume reservă se impune dar.

Or, d. Ionescu afișează trecerea pe la unii și se erijează chiar în sfătuitorul unui representant al unei țeri, cu care în ultimul timp am avut multe dificultăți de rezolvit tocmai în materie de depozite.

Iată de ce am spus că se impune o reservă din partea celor vizați și am afirmat că unele lucruri scapă explicației normale.

Incendiul din București. — O telegramă din București spune că eri la orele 4 p. m. un incendiu a isbucnit în atelierul de vulcanisare a parcului de automobile românești (Garajul Etiș).

Focul a luat naștere de la o mașină de benzină „Primus", care a făcut explozie. Au ars toate cauciucurile și camerele vechi ce se aflau în reparație precum și aparatele de vulcanizare. Focul s'a întins până la acoperiș. Atelierul fiind într'o aripă izolată și corpul principal al clădirei în care sunt instalate atelierele mecanice și birourile au fost salvate.

Incendiul a putut fi localisat.

Din fericire nu s'a înregistrat nici un accident de persoane.

Inspectoratul general al învățământului militar, face cunoscut, că având în vedere completarea cunoștințelor elevilor cari solicită să urmeze anul al doilea al școalei de ofițeri activi, se face cunoscut tuturor corpurilor de a trimite la școlile respective până la data de 25 Iulie toți candidații pentru a urma un curs pregătitor până la începerea anului școlar, 1 Octombrie 1918.

Duminică va avea loc cu mare solemnitate hirotonisirea ca arhirei a arhimandritului Gurie Basarabeanu, ca re urmează să fie numit vicar al Mitropoliei din Iași.

Serviciul religios la Mitropolie va fi oficiat de însuși I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Un mare număr de farmaciști din Moldova au sosit în localitate, în vederea congresului farmaciștilor ce are loc Sâmbătă și Duminică, în amfiteatrul facultății de medicină.

La școala de Bele Arte s'au inaugurat o serie de cursuri de vacanță, în vederea deschiderei noului an școlar.

A apărut decretul regal, prin care se anulează dispozițiunile decretului din 4 Septembrie 1917, privitor la înființarea unei comisiuni pentru urmărirea activității acelor cu care ne găsesem în stare de război în administrea teritoriului ocupat.

La Liceul Național a început cuvenita amenajare din nou, în vederea deschiderei anului școlar.

EXPOZIȚIA ARTISTICĂ.—Sezonul artistic destul de bogat în evenimente s'a încheiat prin interesanta expoziție a pictorului Ionescu Doru, care se prezintă cu o serie de tablouri reușite. Sunt vederi, peisaje luate de prin satele de pe linia frontului și din diferite județe ale Moldovei. Incrări caracteristice, cari redau puterea de concepție a artistului și se disting prin un viguros desen și prin colorit. Lucrările lui Ionescu Doru cu operații individuală pronunțată și sunt în acelaș timp evocatoare și pline de realism.

Expoziția a fost vizitată de numeroși amatori și mare parte din tablouri reținute.

Sculptorul D. Chiciu expune o nouă serie de lucrări foarte reușite.

Pentru domnii profesori suplinitori din învățământul secundar.

Având în vedere noile demersuri făcute și informațiile primite, toți domnii profesori suplinitori sunt rugați a se întruni pentru a lua hotărârile necesare și urgente, în localul „Liceului Național, Marți 17 Iulie 1918, ora 5 p. m.

Începând de la 1 Septembrie sistemul metric și de greutăți urmează să fie introdus în Basarabia.

Mai mulți locuitori ni se plâng de calitatea mizerabilă a pinei care se vinde la brutăriile din Iași. Pâinea mucegăită și cu un miros greu este un grav pericol pentru sănătatea publică.

E de notat că la unele brutării se fabrică totuși pâine mai bună care este vândută pe sub mână cu un preț foarte ridicat.

Ministerul Instrucției a aprobat deschiderea, pe lângă Școala Medie de fete din Iași, (strada Albă 4), a unui curs secundar preparator pentru fete, cu examene integrale, de diferență și corijențe.

— *In timp de pace.*— Consiliul de miniștri a semnat un jurnal, prin care considerând că starea de război a încetat, decide:

Anulează jurnalul consiliului de miniștri prin care se autorisă internarea supușilor cu care ne găseau în stare de război.

Se anulează jurnalul prin care supuși străini erau obligați la viza lunară a biletelor de liberă petrecere.

Se anulează dispoziția prin care se impunea un domiciliu forțat al femeilor și copiilor supușilor statelor cu care ne aflau în război.

Asemenea se anulează și decisiunea cu primire la numirea comisarilor guvernului pe lângă armatele ruse.

Alegerea pentru camera de comerț, are loc Duminică 15 a lunei, votarea se face într'un singur local, la Primărie,

Din București se anunță, că autoritatea germană, din motive ce nu se cunosc, au invitat pe d. Al. Mavrodi de a părăsi capitala, pentru a se întoarce în Moldova.

Din eroare s'a strecurat aici în ziarul nostru cum că d-nu deputat de Neamț Jan Antoniu ar fi cerut în parlament mărirea salariilor grefierilor de pe lângă judecătoriile rurale, în realitate d-sa ceruse mărirea lefurilor personalului grefei, arhivei și a tuturor funcționarilor de pe lângă trib. Neamț.

TEATRALE. — *O nouă companie de comedii.*—O nouă companie de comedii *bufe* și reviste s'a întemeiat. E vorba de formațiunea de sub conducerea autorului „Trandafirilor Roșii", d. Zaharia Bârsan, care va da în curând la „Arena Română" o stagiune cu un repertoriu bogat.

Elementele companiei sunt alcătuite în majoritate din artiști ai Teatrelor Naționale. Menționăm: d-nele Olimpia Bârsan, Castris, N. Bădescu-Riegler, domnișoarele Ionescu Vasilescu Pizone, d-ni Zaharia Bârsan, I. Profir, Pizone, Miron, Popovici, V. Vasilescu, C. Calmuschi, Dumitriu, I. Constantinescu.

Din repertoriu dăm deocamdată; „Năndrăvaniile Divorțului" (cu care se va deschide stagiunea Luni 16 Iulie) „La Paris ca nicăeri", revista Inghite-o și p'asta".

D. Zaharia Bârsan se va ocupa și cu direcția de scenă, așa că vom avea o serie de spectacole de gust.

Trupa d-lui C. Tănase, care joacă la grădina Tănăsache a pus în studiu câteva frumoase operete.

ECOU. — Pentru d-nul ministru de războiu. — Gradele inferioare contig. 1916, din arma infanteriei, roagă călduros pe d. ministru de răsboiu să binevoiască a dispune ca și ei să fie demobilisați, având în vedere că fac 9 luni mai mult peste termenul din timp normal și au făcut integral campania 1916—18.

Credem dreaptă cererea acestor ostași, cu atât mai mult că parte din ei, acei care aparțineau diviziilor de rezervă au fost de mult demobilisați.

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache, compania Tănase Niculescu-Bassu cu concursul d-nei Marioara Cinsky. Joi 12 Iulie ora 9 jum. seara

PUȘ-PUȘ

Mâine Vineri: Dama dela Maxim fastuos și elegant montată. D-na Marioara Cinsky va apare în toalete splendide.

Bilete la Iliescu.

Grădina Traian, compania Bărcănescu Carussy. Joi 12 Iulie, ora 9 jum. seara Mare succes

BARONUL DE QURACAO

In curând: Punctul Negru și revista Di Granda.

Biletele la casa Grădinei.

Grădina Zefirul (în fața Teatrului Național. Joi 12 Iulie ora 9 jum. seara

VOEVODUL ȚIGANILOR

cu Lucreția Brezeanu, Vasile Rabega, Mica Lunghel

Mâine Vineri: Pericola.

In studiu: Vânătorul de Păsări.

Bilete la Maximovici.

Grădina Polac

strada Apeduc No. 1

Astă-zi și în fie care seara debutează

Asociata Trupă Israelită de Comedii

sub conducerea irezistibilului comic *C. Iscovici*

In fie care seară program nou

Antrepenori: Aron Mendelovici și L. Abramovici.

Ultimele știri telegrafice

Continuarea măcelului în Franța

Atacurile continuă de ambele părți

Berlin 11 Iunie.—Vie activitate de artilerie la nord de râul Lys. Lângă Arras și Albert, pe malul stâng al râului Avre, francezii, printr'un atac local dat lângă și la sud de Mailly, au înaintat în mod trecător până la râul Avre. Prin contra atac am restabilit situația, respingând spre seară mai multe atacuri parțiale dușmane lângă Mailly precum și la nord de această localitate.

Intre râurile Aisne și Marna inamicul a continuat ieri dimineață atacurile sale în massă este cu noi divizii.

Armata colonelului general Boehm a făcut să eșueze complect atacurile repetate ale inamicului. Francezii și americanii au suferit din nou cele mai grele pierderi. Intre Noyant și Hartennes inamicul a atacat de cinci ori, dar fără resultat. De o parte și de alta a localității Ville-Montire el a câștigat în mod trecător puțin teren, dar prin contra atacul nostru, l'am respins dincolo de liniile sale primitive. Prin atacuri în massă am smuls inamicului Ville-Montaira care se retrăsese în fața bombardamentului artileriei noastre.

La nord de râul Ourcq prin focul nostru de distrugere am sfărâmat un atac inamic în momentul preparației ca și la primul asalt. Tancurile cari străpunseseră liniile noastre au fost distruse prin bombardare, iar infanteria ce le-a urmat respinsă prin contra atac.

De asemenea și trupele noastre ce lupta între râurile Ourcq și Marna au respins puternice atacuri dușmane în cea mai mare parte chiar în fața liniilor sale.

De pe înălțimea la nord este de Rocourt și din pădurea Chatelet l'am respins pe dușman prin contra atac. După amiază inamicul n'a mai dat decât două contra atacuri cari au fost respinse.

La sud vest de Reims lupte grele au avut loc cari au durat toată ziua.

Intre râurile Marna și Ardre inamicul a dat mai multe atacuri parțiale violente dar fără resultat.

La nord de râul Ardre francezii au băgat în lupte pe lângă trupe albe și negre și italienii și englezi. Atacul italienilor lovit cu eficacitate în timpul pregătirei nu s'a putut desvolta decât foarte puțin și a fost repede distrus prin bombardare. Francezii de asemenea au fost respinși după o luptă de multe ori înverșunată și numai în parte prin contra atac.

Lyon — La sud de Ourcq trupele noastre au continuat o presă pe inamic în retragere sa. Unitățile noastre care au trecut Marna au luat Jaulgonne și pădurile de la vest.

Războiul anglo-rus

NAUEN — După o știre din Helsingfors, englezii înaintează din Archangelsk spre Murman care este amenințat

Membrii ai sovietului din Keman au fost arestați și executați. Trupele aliaților au ocupat linia de cale ferată Kautalata Kem. Comandant este generalul Gurko.

Sub protectoratul Ententei trebuie să se formeze o republică Wologda care să cuprindă Murman și părți din Rusia nordică până la Ural.

Sovietul din Archangelsk a dispus evacuarea portului de războiu construirea de fortificații și mobilizarea generală a celor mai tinere cinci contigente,

La Saroki a sosit un crucișetor englez.

Moscova. — Ministrul de război Trotzchi publică un apel în care cere să ce curețe Volga, Uralul și Siberia de dușmani și să se supraveghieze ofițerii englezi și francezi.

Noul Ambasador german la Moscova

Nauen. — Fostul vice-cancelar Dr. Helferich a fost numit ca succesor al regretatului conte Mirbach, ca ambasador german la Moscova și va porni și el la locul acestea la post.

Comunicat austro-ungar

Viena. Comunicare oficială.

Pe frontul italian nici o acțiune de luptă mai importantă.

Pe teatrul de răsboi din Albania bravele noastre trupe au nădărnicit continuele sforțări ale dușmanului de a străpunge liniile noastre în sectorul Dovell, prin tenacea lor rezistență.

Soarta familiei ex-țarului

Moscova. Fostă țarină a fost îndepărtată din Ekaterinburg.

S'a publicat un decret în privința confiscărei întregei averei a foștei familii imperiale.

Răsboiul submarin

Succesul acțiunei navale germane

Nauen. — Comunicare oficială.

De către submarinele germane care operează în zona blocată a Mărei Mediterane s-a scufundat trei vapoare și un vas cu pânză de un total de 19,000 tone bruto.

Nauen. Oficial. — In luna Iunie 1918 s'au nimicit în total 521,000 tone brute din tonajul comercial aflat la dispoziție a fost micșorat de la începutul răsboiului cu mai mult de 18 milioane de tone. Numai flota de comerț engleză a pierdut nu mai puțin de 11 milioane.

Se caută un apartament mobilat conținând trei odăi dormitoare, odae de recepțiune și bucătărie preferabil în centrul orașului, de închiriat imediat sau mai târziu a se adresa la ziar sub „Comptabil" 5—1

Instiințare

Pe domeniul Flămânzilor Jud. Botoșani se găsesc 800 fălci fânețe naturală și artificială, mei, porumb, furaier și trifoi. Se face cunoscut că se dă de cosit în parte fie la locuitori fie la autoritățile militare din trei una Arendaș, Ing. Gr. Alevra, 4—1

Auto-Voiaj In fie-ce Marți și Vineri face cursa un automobil Iași-Trg.-Neamț și pentru fiecare zi stă la dispoziția amatorilor un auto ce poate pleca în provincie sau în Basarabia. Inscrierile de plecare sau orice alte informațiuni se vor adresa în str. Ștefan cel Mare No. 9 vis-a-vis de magazinul Kunovici. 12—1

De vânzare Cauza plecărei mobile de tot felul, camion, cărțe păsări etc., Via Sitaru ferma Bădărău, bariera Păcurari. 2—1

D-r. L. Ghelerter

Medicul Societății „Fraterna Păcurari"

— Boale Interne și de Copii —

Str. Lunga No. 15

Consult 8—10 dim. și 3—4 p. m.

Anunț

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 24 Iulie a. c. între orele 8—13 se va ține a 3-a licitație publică pentru vinderea harmosamentului și căruței de recheziție la Regimentul Ștefan cel Mare No. 13 Cazarma Copou-Iași

DE VANZARE două vagoane de lemne de construcție de brad și anume căpriori grinzi, scânduri etc. de diferite dimensiuni un vagon lemn lemne de construcție de stejar de 7 m. lungime diferite dimensiuni 3 vagoane cărămizi de Ciurea, 20 uși cu focurile lor complecte noi lucrate în tablă, 24 Tocuri ferestre cu giurgiuvele și tocuri complecte, 2 vagoane traverse de stejar lemne de foc, opt căsi de băi de tablă galvanisată, două de zinc și una de aramă cu toate accesoriile lor a se adresa la D-nul Patriche și Nae Georgescu strada Pavlof No. 4.—vis-a-vis Fabrica Fortuna. 5—1

Marele Restaurant „Maior Mura"

Fost Bucureștean veselă

Strada Ștefan cel Mare No. 10

A trecut sub direcția D-lor. Alex. Halmage fost director al restaurantului din București „Maior Mura" și grama din Predeal Se găsește în toate zilele mâncările cele mai delicioase și vinurile cele mai alese gratar special. Orchestra maestrului Gheorghiță Dinicu Piteșteanu va distra onor public. 5—

Marele garaj din str. Unirei No. 9 Iași caută ucenici cu plată. 6—1

Anunț

De vânzare pentru cei dornici și amatori; 10,000 (zece mile metri pătrați) e 3.50 Lei metrul pătrat Doritorii se vor adresa la fața locului Prin str. Palat str. Tacu incapăt, peste puntea de pe Bahlui, față în față cu fabrica de tricotaje (ciorapi) Șoseua Națională No. 16 bis. Iași 5—1

De vânzare una pereche case compuse din 3 camere bucătărie și geamlâc la etaj, 3 camere, bucătărie la parter. Lumină electrică în toate camerile pivniță boltită spațioasă curte și grădină, în centrul orașului. tranvaiul electric trece pe la poartă. Strada Pădurei No. 1 3—1

Devânzare 2 corpuri de case compuse din 15 camere, 3 bucătării 2 pivniți, 4 antreturi 4 subsoluri, grajduri magazie având apă, canal și electricitate. Oferte la D-na Colonel Dimitrescu str. Biserica Albă 2 Iași. 3—1

Rufe uzate, bune pentru reparat, pentru făcut cârpe se vinde cu sacul a Lei 4 Kgr. la magazia S. Perlitz str. Costache Negri 93.

Caut cu chirie, imediat trei camere și bucătărie. A se adresa Z. Handoca Str. Cuza Vodă 45. Iași 6—1

RASCHELA LANDES

NATHAN SOLOMON

Logodiți

Iași iulie 1918 Lespezi

în locul ori cărei alte invitațiuni

De vânzare scule complecte pentru un atelier de fererie și diferite piese de trăsuri adresa mea Maior Ștefănescu Bucium drumul spre biserică doritori pot vedea în ori ce oră din zi, 3—1

Auto garajul Colini str. Crucii 12 Ucenici hărnici și cinstiți cu acte în regulă să insoțit de părinților se vor prezenta pentru angajare între oreie 8—10 dim. 3—1

Anul XIV-lea No. 3395

10 BANI NUMĂRUL

Duminica 15 iulie 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

Reforma învățământului rural

Gimnaziile rurale

Am arătat în articolul trecut economia legei de organizare a învățământului rural, scoțînd în evidență tendința adevărat democratică a d-lui Ministru Mehedinți de a deschide copiilor de săteni un câmp larg, ca astfel și cei mai lipsiți să ajungă la studii de nivel universitar pentru ca apoi să se întoarcă în ajutorul satelor de unde au plecat.

Să vedem astăzi ce sunt *școalele pregătitoare.*

Școalele pregătitoare sunt un fel de gimnazii rurale cu durata de studii de 4 ani.

Aceste gimnazii rurale care vor funcționa numai la sate vor da celor mai buni absolvenți ai școalei primare o cultură generală elementară și vor pregăti pe elevi pentru continuarea studiilor în seminare normale, în școale de comerț, agricultură, administrative, licee etc.

In aceste gimnazii rurale se pot primi și absolvenți ai școalei urbane cari nu sunt fii de săteni în proporție de 40%.

Programa de studiu are un caracter rural practic prevăzând pe lângă studiile de gimnaziu îndeletnicири manuale după regiuni, practică agricolă și horticolă, iar pentru elevii cari ar dori să urmeze cursul superior de liceu, școli de comerț, licee militare, se vor preda și limbele latină și germană. Limba franceză e obligatoare pentru toți. Facultativ se va preda și violina.

Studiile teoretice se vor face numai dimineața. După prânz lucrări practice agricole, de grădinărie, pomicultură, ovicultură etc.

Profesorii școalelor pregătitoare se vor recruta dintre absolvenții cu diplomă ai unui seminar normal superior ce se va înființa.

Până la recrutarea profesorilor din seminariile normale superioare, se vor însărcina de a preda în aceste școale cei mai distinși licențiați în litere și științe precum și cei mai meritoși învățători și institutori, însă numai ca detașați vremelnic.

Profesorii vor avea salarul de bază de 300 lei lunar și dreptul de a cultiva 5 hectare de pământ.

Aceste școale pregătitoare sunt considerate ca școli secundare.

Sistemul conducerii acestor școale este bine conceput și organizarea, programa asemenea.

O singură obiecțiune am avea de făcut asupra art. 37 și 38 din proectul de lege și anume:

Recrutarea personalului pentru 1 Septemvrie 1918 se face după cum am arătat mai sus din licențiați și distinși învățători și institutori.

Însă, acestor apostoli, cari vor pleca la sate să facă educație și instrucție temeinică li se pune de la început în cale spectrul dezagrementului. Ei vor pleca cu ideia provizoratului și nu se vor putea lega sufletește cu idealul pentru care se duc. In aceste condițiuni mai bine nu s'ar duce.

Cred că ar fi drept să se prevadă în lege că acestor profesori cari se vor distinge prin căldura lor, prin experiența lor, prin merite evidente în predare și exercitarea misiunei lor, după trei ani, să li se poată acorda numirea definitivă — fie chiar în urma unui concurs. Numai așa se poate incuraja meritul și munca și se va putea asigura școalelor începătoare, încă de la începutul vieței lor, un personal destoinic care să asigure existența acestor școale și propășirea lor.

In Bulgaria sunt în ființă 400 asemenea școli numite *progimnazii* și aduc un serviciu mare în educația satelor.

Prin aceste progimnazii s'a întemeiat în viața rurală din Bulgaria acea burghezie sătească care conduce statul bulgar spre progres.

Vom continua în numărul viitor cu seminariile normale.

Hug.

POLITICA

Spiritul critic

Este curios că un popor, incontestabil așa de inteligent cum este poporul român, să fie în acelaș timp atât de credul.

Se pare într'adevăr, că strămoșii noștrii romani, când au descins aci, au avut între legionari și mulți din regiunile sudice ale Franței actuale. Numai astfel se poate explica gasconismul nostru. Suntem într'adevăr de o invertivitate, de un fantast în materie de a descoperi legături și cauzalități, care probabil că au cunoscut perechea aizrea.

Dar nu suntem numai inventivi. Suntem și foarte credulii — de o credulitate care merge uneori până la cea mai adorabilă naivitate.

Ar fi de presupus că un popor care are atâta strălucire de spirit, atâta facilitate de a-și asimila lucrurile, să fie în același timp dotat și de un puternic spirit critic. Să știe a destinge posibilul de imposibilul, verosimilul de neverosimilul. Când ce le mai fantastice și imposibile lucruri găsesc crezare.

Amintească-și cetitorii numai câte s'au zvonit în ultimele două săptămâni și câte au fost acceptate drept fapte exacte de publicul nostru. Și totuș cea mai mică cercetare, cea mai mică sforțare de analiză, ar fi putut să spule fie cărui imediat că acele zvonuri constituo o imposibilitate.

Acestei totale lipse de spirit critic îi datorim atâtea și atâtea legende admise, atâtea și atâtea calomnii crezute. Iar autorii ca lomniilor, creatorii legendelor, făceau din insă și aceste legende și calomnii un capital de viață.

Să ne maturizăm, să ne ascuțim spiritul critic. Și noi și țara nu va avea de cât de câștigat de pe urma acestui fapt.

SOR.

Din fuga condeiului

Proverbe cari cad. — *Nu mai spuneți „ne vinde ca pâinea caldă" pentru că o dispoziție oprește vânzarea pânei calde. Când o mâncam veche ne îmbolnăvește, caldă ne omoară.*

Nu mai ziceți „eftin ca brânza" pentru că ea e mai scumpă astăzi decât cel mai bun vin de altădată.

Harța. — *Am pierdut într'adevăr Herța, dar codrii au rămas, ei s'au mutat în orașul nostru.*

Intrați într'o bodegă și vă asigur că nu va fi deosebire de Codrul Herței de altădată.

Tot bodegile. — *N'ar fi oare mai just ca în loc de denumiri englezești etc. să se pue bodegelor firme după cum merită, de pildă: La Pădurea Strungei, La Codrul Herței, Prin stejarii Vrăsiei sau „Aci se desbracă" sau inscripția infernului puțin modificată: „Lăsați aci toată punga, voi cari intrați..." Și iarăș n'ar fi practic ca autoritatea să dispue a se afișa pe zidurile acestor bodegi, inscripția ca la gară: Păziți-vă buzunarele.*

Teatrul *Elisabeta a fost zidit în timpul războiului nostru.*

Acest teatru păstrează chiar pecetea, epocei, fiind construit în beton „armat".

Incendiile depozitelor. — *Nu cereți socoteli administratorilor acestor depozite pentru că ei se supără foc...*

Alonso

OAMENI ȘI LUCRURI

Ne-refacerea

Cuvântul sugestiv „refacere" a fost încetățenit și popularizat ca un mic panaciu.

O problemă dureros de vastă însă este aceea de dinainte și mai vârtos încă, de după războiu. — atinsă subt una din înfățișările ei în notele ei: ne-refacerea

Mortalitatea imensă care bântuie în orașe și mai cu seamă la țară și pe care o va îngreuia o va agrava, pe de o parte, lipsa mare de medici, pe de altă parte întinderea bolilor, datorita contaminării și inaniției.

Mortalitatea era una dintre cele mai mari în țară la noi.

In mica lucrare, apărută în ajunul războiului nostru „Mortalitatea rurală în România. colegul Ion Fulga reproducea statistica mortalității în țările europene, socotită la fiecare mie de locuitori.

Danemarca 12.9. Anglia 13.5. Norvegia 13.5. Țările de jos 13.6, Suedia 14.0, Scotia 15.3. Belgia 15.8 Rusia 16.0, Elveția 16.1. Finlanda 16.6, Irlanda 17.1, Imp. German 17.2, Franța 17.9. Italia 19.6, Austria 21, Spania 23.3, Ungaria 23.6 România 26. Bulgaria 26, Serbia 29.3. Rusia fără Finlanda și provinciile dintre Vistula și Caucasia 31.1.

Dacă ne putem consola cu cifrele referitoare la vecinii noștri, Bulgari, Sârbi, Ruși, consolarea era slabă de tot și relativă.

Colegul stăruia mai mult asupra marei noastre mortalități infantile arătând că la fiecare mie de copii care mor în această vârstă în populația noastră rurală, 344 mor de boli ale aparatului respirator, 154 mor de gastroenterită, 212 mor de debilitate congenitală, 164 de tetanos, 122 de boli epidemice.

Față cu atâți dușmani extremi de redutabili și nepotoliți, ce forțe necunoscute, ori nenăscute încă vom opune întru stăvilirea primejdiilor?

RODION

INFORMAȚII

Peste două trei zile va apare decretul prin care întreaga recoltă este imobilizată în mâinile producătorilor.

In schimbul plății ce vor primi de la stat agricultorii vor trebui să pună cerealele la dispoziția direcțiunei economice, care va face distribuția.

Chestiunea în discuție este însă a se ști cu ce preț se va face aceasta imobilizarei Proprietarii și arendașii declara ca față de enormele prețuri de muncă plătite în ast an, e o imposibilitate ca produsele agricole sa fie rechiziționate cu prețuri maxima le așa cum sunt actualmente ficsate.

— Împlinindu-se eri zece zile dela data constituirei comisiunei de informații, urma ca tot pe ziua de eri să fie depus raportul Comisiunea a cerut însă o prelungire de două zile, dată la care raportul va fi supus.

După cinci zile dar, începând de Sâmbătă, Camera va da votul pentru darea în judecată și va alege comisiunea de anchetă.

Inainte de a reveni cu amănunte care vor fi pe gustul multora, credem util să punem o întrebare celor în drept:

Cum se face ca pe când la toate se reglementează prețurile, numai restauratorii sunt liberi să pune prețuri care constituo un adevarat jaf?

Ceea ce se întâmplă astăzi cu prețurile de la restauranturi constituie un atare scandal,

Cei vizați să ia aminte.

Stim dispoziția lustă de cenzură de a nu tolera cea mai mică atingere adusă militarilor în funcție. Nu vom face dar așa ceva, spre a evita spațiul alb din gazetă.

Ne adresăm însă celor în drept, cu chestiunea de mai jos, privitoare la

Se aduce la cunoștința tuturor d-lor ofițeri și grade inferioare, care nu locuesc la Iași, că ori-ce militar care vine în garnizoana Iași, trebuie să aibă un ordin de serviciu sau bilet de voie, pe care să l arăte organelor în drept de control.

Se face cunoscut că în gara Iași, la comandamentul gărei, este un birou al comenduirei unde trebuie să se prezinte la scoborârea din tren, ori ce militar sosit în gară, pentru a fi înscris în registrul comenduirei și a lua cunoștință de ordinele de poliție ale garnizoanei, care vor fi afișate acolo.

Acei ce sosesc cu alt mijloc de transport de cât cu trenul și nu trec prin gara Iași, sunt datori a indeplini aceste formalități, la biroul comenduirei în strada Caza-Vodă No. 54 cunoscând că ori-ce ofițer sau grad inferior intrat în Iași și găsit în neregulă, nu poate invoca scusă că nu cunoaște ordinele de poliție și dispozițiunile comenduirei.

D. Ioan Ighel Doleanu, farmacist din Bahuși, ne scrie;

Ca cetitor neclatit al ziarului *Dv.* am văzut cu plăcere că totdeauna luați partea farmaciștilor când e vorba de interesele lor și redați în journal plângerile, ce în alt ziar nu văd. *Da* acela apelez și eu la dv. a intreba cei în drept cum se face că ne lasă pe noi farmaciștii atâta timp fără un dram de spirt farmaciile? Timp de 2 luni prin telegrame, adrese și cereri făcute direct Ministerului, nu numai că nu ne satisface dar nici nu răspund și multe medicamente ce au nevoie în compoziția lor de spirt, rămân nefăcute, ba multe ordonanțe nu pot fi executate. Intervenirea dv. căci e în interesul umanității.

Un caz curios. — Parchetul a fost sesizat de o curioasă reclamațiune.

Un domn, al cărui nume amintește o mare întreprindere de blănării, pretinde a fi perdut într'o noapte, la un joc de cărți ce a avut loc într'o casă particulară, rotunda sumă de 52.000 lei

Or, partea mai tristă e că aceasta pretenție a lui pare exagerată, că în realitate n'a pardut de cât vr'o 15.000 lei și că acești bani ar fi a unor tovarăși într'o întreprindere de bodegă, astă-zi atât la moda și atât de rentabilă.

In imposibilitate de a se dezdauna de la ceilalți jucători, domnul pierzător și cu tovarășii d-sale au procedat cu amenințări față de un cunoscut bancher, care și el a jucat cu aceiaș seară și în acelaș loc, dar care a fost și el între cei ce au pierdut Se pare chiar că amenințările au fost întovărășite de exhibiționare de revolvere.

Or-cum ar fi, chestiunea se afla în cercetarea parchetului și trebuie să recunoaștem oă sunt multiple delicte de drept penal de cercetat în această afacere, perderi de la joc de cărți, santagiare amenințări grave etc.

Parchetul, care se pare că în ultimul timp a desfășurat o vie activitate în materie de trișori cercetează cu asiduitate cazul interesant mai sus narat.

„Renașterea" povestește un incident cu privire la proviziile fostului ministru Alexandru Constantinescu.

Dacă faptele relatate sunt exacte lucrurile nu pot rămâne aci.

Nu va trece mult și vom avea pâine albă de excelentă calitate cu 90 de bani kilogramul.

D-l primar Gh. Botez înaintă mult în această privință și speră în reușită.

Față cu lipsa asa de simțită de brațe, cercetașii localnici și cei refugiați sunt rugați a da în vara aceasta, ca în anul trecut, *concursul lor sincer și devotat la munca câmpului.*

Cei ce doresc se pot înscrie zilnic la sediul cohortei „Gh. Asachi".

Absolvenții ai scoalelor comerciale superioare, toate seriile, sunt rugați a se întruni Duminică 15 Iulie ora 10 a. m. în localul Școalei Comerciale Superioare din strada Alexandri, spre a li se face comunicări importante și a lua decizia într'o chestiune ce îi interesează.

La începutul lunei Septembrie, un mare număr de profesori universitari în frunte cu d. dr. Leon. rectorul universității, vor pleca la Chișinău unde vor sta zece zile.

Profesorii universitari ieșeni vor lua contact cu studențimea și intelectualitatea basarabeană și se vor organiza, în același timp câteva conferințe.

Rectorul se va interesa în același timp de situația materială a studenților basarabeni și va expune organizația „Căminului Studențesc" menit să adăpostească în mare parte studențimea basarabeană care va veni în Iași la redeschiderea universității.

Vor fi adevărate zile de sărbătoare, asteptate cu același nerăbdare de intelectualitatea ieșană ca și de cea basarabeană.

Mai mulți deputați vor să propue un proiect de lege. din inițiativa parlamentară, prin care să se ceară guvernului mijloacele necesare. pentru a se restaura și completa palatul administrativ din Iași, care era conceput să fie o podoabă a Iașului, și care azi amenință cu ruina.

In unica listă ce se va prezenta Duminică la alegerea pentru camera de comerț, figurează d-nii N. V. Ștefăniu dr. Th. Blumenfeld. Croitoru, Faniag. farmacist Eu. Lupu, Doma, Flesșcă, Arsenie, D. Antonescu. A. Rohr și C. Arghiropol.

Svonul ce a circulat că d Th. Jelea actualul presedinte al camerei de comerciu va depune lista pentru alegerea de Duminică. este cu totul ne întemeiat, d. Jelea refuzând orice stăruință de comercianți pe lângă d-sa.

Cuvântarea la deschiderea cursurilor universitare, va fi rostită de d. profesor Petrovici.

D. S. Mihailescu, inspector general al învățământului secundar, a fost delegat să gireze afacerile direcțiunei învățământului primar și normal, în locul d-lui Gh. Arghirescu, demisionat,

Comitetul local al „Familiei luptătorilor" s'a întrunit aseară, sub presedinția I. P. S. S. Mitropolitului Pimen.

Comitetul a acordat diferite ajutoare la foști mobilizați, care din diferite împrejurări, n'au primit nimic în tot timpul.

La grădina Traian continue cu succes seria reprezentațiilor operetei „Baronul Cureso", cu un ansamblu perfect, în frunte cu neîntrecutul artist d. Caruso.

Orchestra condusă admirabil de d. Bărcănescu, contribue mult la succesul total.

Mai mulți invalizi din Filioare (județul Neamț) ni se plâng în contra primarului din acea comună care a luat în mod nelegal bani și alimente dela locuitori și care a speculat în mod neomenos banii și articolele trimise sătenilor de diferite societăți de ajutor.

Atragem atenția d-lui ministru de interne.

Membrii baroului din Tecuci su fost convocați pentru 1 August, spre a alege un nou consiliu de disciplină.

※ La 1 Septembrie crt. va reapare numărul „Basarabia" vechea gazetă care a apărut dela 1912 până la 14 August 1916.

Ziarul „Basarabia" a fost aficiosul *Ligei pentru eliberarea Basarabiei*. Va apare tot sub direcțiunea domnului G. D. Chika.

JUDICIARE.—Tribunalul Iași, secția I-a a avut ieri de cercetat două procese, ambele în legătură cu „editurile gazetelor „Neamul Românesc" și „Îndreptarea"

Primul. Procesul în legătură cu „Neamul Românesc", are o latură care se raportă la trista pagină a celebrelor rechiziții

Un tipograf din Botoșani, numit Schwartz a chemat în judecată ministerul de răsboi și pe d. N. Iorga pentru a i se restitui tipografia rechiziționată din ordinul marelui cartier general pentru ziarul „Neamul Românesc".

Tipograful în chestiune pretinde că i s'a propus în timpul campaniei, de către un ofițer delegat al M. C. G. să vândă tipografia d-lui Iorga. Refusând tipografia I-a fost rechiziționată și astfel a fost silit în cele din urmă să vândă tipografia.

Schwartz pretinde că va putea face dovada că a fost terorizat și s'au făcut asupra lui presiuni astfel încât vânzarea numai poate fi socotită a fi fost făcută cu consimțământul său.

Al doilea proces, are de bază faptul că d-nii General Averescu și Argetoianu au cumpărat tipografia „Îndreptarei" pe numele unui doman Marador care acum se pretinde a fi pur și simplu proprietarul tipografiei. S'a cerut un sechestru judiciar.

Ambele procese au fost amânate.

※ A apărut decretul prin care d. Paul Gusti se numește director general al teatrelor.

※ Printr'un ordin circular ministerul de răsboi face cunoscut, că pentru a se satisface nevoile agriculturei, corpurile de armată, afară de cele din Basarabia pot să închirieze la cerere și numai în Moldova, căruțele și hamurile de rechiziție.

※ D. Garoflid, ministrul de agricultură, a suspendat eri telegrafic aplicarea legei pentru obligativitatea muncilor agricole.

Se pune această măsură în legătură cu legea pentru arendarea forțată a moșiilor, care prevede că proprietarii sunt obligați a lucra și partea de pământ ce rămâne proprietarului.

※ ECOU.—La licitația ținută pentru arendarea farmaciei Eforiei Sf. Spiridon din Tg. Neamț d-nul farmacist P. Stăniloae a oferind prețul de 15.150 lei anual față cu prețul de 7500 lei cu care o ținuse fostul farmacist Stern, Eforia a adjudecat'o definitiv asupra d-sale.

ECOU. — Aflăm cu plăcere că Restaurantul „Unirea" din Piața Unirei No. 5, a trecut sub o nouă direcțiune, transformându-l în un local de primul rang, amenajându-i o bodegă și o grădină care prin aranjamentul ei va fi locul de întâlnire al Elitei noastre.

Pe lângă consumațiuni alese, băuturi fine va fi și o orchestră de salon alcătuită din profesori, sub conducerea virtuosului-violonist *Emilian Ghiorghiu* fost șef al orchestrei de la Casino din Constanța care a obținut succese strălucite pretutindeni.

Noua direcție nu a cruțat nici o cheltuală spre a amenaja localul după cerințele moderne și în același timp, a ținut ca prețurile să fie cele mai moderate

Deschiderea va avea loc Duminică 15 Iulie.

Ori ce comisionar sau persoană privată ce pleacă pentru interese particulare în Rusia Moscova-Kazan-Petrograd și cari ar dori să se insărcineze în schimbul unei bune recompense, cu un comision (aflarea adresei unei persoane) a se adresa la Dl. C. Manu str, Nicu Gane 22.
6—1

Cumpăr Caroserie 4 locuri deschise sau închisă pentru automobil 20/35 H P Str. Palat 2 biș.
3—1

Notiță bibliografică

Odată cu apariția operei magistrale ale doctorului Gr. Antipa, în publicațiunile Academiei Române, *„Pescăria și Pescuitul în România"* (un vol. în 8 mare de 794 pag. cu 403 figuri și 75 tabele în fototipie, București. 1916), splendidă lucrare, care împreună cu *„Fauna ichtiologică a României"* de același autor, constitue dovada de știința cea mai serioasă și de artă neîntrecută, un modest și constiincios scriitor popular a publicat sub titlul de: *Pescuitul și Peștii în România* (București. 1916) un volum de o incontestabilă valoare practică și educativă.

Numai contemporaneitatea acestor două publicațiuni, privitoare la acelaș subiect, explică cuvintele ilustrului Academician român, cari se citesc în introducerea operei sale *Pescăria și Pescuitul în România*: „În alcătuirea studiului de față am fost nevoit a mă baza aproape numai pe cercetările mele proprii, căci în literatura noastră științifică nu am întâlnit nimic serios referitor la pescuitul din apele noastre, de care ne'ași fi putut servi".

Dar cu identice cuvinte ar fi putut d. Frățila să se recomande cetitorilor săi, căci d-sa n'a avut la îndămână alte lucrări similare în România; și cu toate acestea îndelungatele sale cercetări, observațiunile sale scrupuloase exacte și experiența proprie în materie, fac din părțile I și II-a din volumul său o operă cu desăvârșire originală și meritoasă.

Aici autorul trăiește, într'o limbă curat românească, cu un stil clar, simplu plăcut, câteodată haotic, despre apele din România din punctul de vedere al pescuitului, despre folosințele economice, despre importanța educativă și chiar higienică a acestei arte, care este totodată un sport de primă ordine; și-și prescrie diferitele sisteme de pescuit, arta de a obține un rezultat satisfăcător, și toate uneltele și mijloacele de pescuit, arătând, prin diferite figuri potrivite, chiar modul de a le confecționa singuri din partea amatorilor.

Filologul găsește în aceste două părți ale lucrărilor d-lui Frățila—ca și în opera *princeps* a d-rului Antipa, a materie de studiu abundentă și o terminologie românească proprie și bine definită, însă cu desăvârșire absentă și necunoscută în dicționarele noastre.

Partea III-a din cartea d-lui Frățila, care se ocupă cu descrierea celor mai însemnați pești din apele noastre, e făcută textual, precum ne spune însuși autorul, după opera savantă a d-rului Antipa *„Fauna ichtiologică a României"*, însă și aici găsim o simplificare de termene potrivită scopului de popularizare ce'l are totdeauna în vedere scriitorul nostru.

Mai mult încă: d-l. Frățila, lăsând la o parte orice pretenție de sistematizare, ne prezintă peștii nu în ordinea clasificărei naturalistice, ci după regiunile în care ei se găsesc în mod permanent sau trecător; și așa trebuia să fie într'o lucrare care are ca obiectul principal pescuitul. Cu toate acestea pentru fie care pește autorul ne dă, pe lângă toate denumirile populare ce întovărășesc fie care figură, și numele său științific (latinesc) și echivalentul său în limbele franceză și germană, cea ce este de un mare folos pentru toți cultorii de studii ichtiologice.

Nu lipsește din cartea d-lui Frățila epilogul cel mai natural al pescuitului, gătirea peștelui prins, pentru a satisface nevoile stomacului.

Pentru fie care pește ne dă o rețetă potrivită culinară, care ar face cinstea oricărui gastronom și ar satisface pe orice gurmand, chiar dacă i s'ar servi la masa un pește de cea mai proastă calitate; specie d'alintrelea care nu există pentru d. Frățila, un entusiast pangerist al tuturor viețuitoarelor acvatice.

Concluzie: cartea *Pescuitul și Peștii din România* de F. R. Atila, cum îi place autorului să-și maschezze numele, este tot ce se putea produce mai bine, în scop de a populariza în țară o industrie de cea mai mare importanță economică națională și domestică.

De acum o recomandăm nu numai publicului, dar în special dascălilor de la școlile noastre primare urbane și rurale, pentru ca elevii lor să se deprindă cu o plăcută desfătare educativă și higienică mai întâi, cu o ocupație folositoare și rentabilă mai târziu.

L. E. Sinigaglia

GRADINA „VARIETE"
„Sidoli"
Se închiriează cu mobilier și rechizite Conditiunile la proprietar M. Popescu-Racova Unirei 7
2—1

Curs preparator pentru examenelede corijările din Septembrie a se adresă D-ra Harnage profesoară secundare între orele 10 11 și 3—5 Cuza Vodă 16
6—1

Parlamentul

SENATUL

Ședința din 12/25 Iulie.

Pe banca ministerială dnii Al. Marghiloman, Mitilineu, Inculeț, Cantacuzino.

D. doctor *Garota* protestează împotriva întârzierilor lucrărilor Parlamentului, fapt care întârzie și schimbul de ratificări.

Cere ca după evacuată Parlamentul să se deschidă la București.

D. ministru *Cantacuzino* spune că de oare ce cabinetul Seidler a căzut, fatal trebue să se întârzie schimbul de ratificări.

I. P. S. S. *Mitropolitul Pimen* întreabă pe primul ministru ce măsuri au fost luate pentru aducerea în țară a odoarelor bisericești care au fost transportate în Rusia din ordinul guvernului Brătianu.

D. *Petrescu* denunță faptele grave de devastări pe care le fac unele trupe în jud. Tatova.

Se intră în ordinea zilei.

D. *Victor Miclescu* își desvoltă interpelarea adresată dlui prim ministru în chestiunea deputatului de Tecuci Sachelarie care este dat în judecată pentru crimă săvârșită dar neisbutită asupra dlui Baroncea. Este incompatibilitate morală între acest fapt și mandatul de deputat.

Interpelatorul citește un raport medico-legal și raportul procurorului general asupra antecedentelor lui Sachelari din care resultă că deputatul de Tecuci este lipsit de scrupuli și stăpânire de sine.

Partidul conservator nu poate păși la o reformă morală cât timp are în sânul lui oameni imorali. Este în interesul guvernului și partidului ca Sachelari să demisioneze.

D. Miclescu își desvoltă și interpelarea adresată d-lui ministru de justiție cerând intervenția pentru strămutarea procesului de la Tecuci pentru cau de suspiciune legitimă.

D. ministru *Marghiloman* spune că această interpelare nu poate duce la nici o soluțiune practică. Senatul nu poate avea nici o cenzură asupra actelor Camerei. Este o chestiune de principii constitutionale și nu una de solidaritate politică.

D. ministru *Mitilineu* spune că va interveni pe lângă procurorul general și, dacă va fi cau de suspiciune legitimă, se va cere strămutarea procesului.

D. Gheorghiade vorbește în apărarea lui Sachelari, arătând că era la mijloc o chestiune de legitimă apărare.

La ora 5 p. m. senatorii trec în secțiuni.

Ultimele știri telegrafice

Situația luptelor în vest

Berlin 12 Iulie.—Grupa de armată a principelui moștenitor Rupprecht.

Între Bucquoy și Hebuterne dușmanul a atacat seara sub o puternică pregătire de foc. A fost respins. Tot așa au eșuat atacurile pe care dușmanul le-a dat la vest de Albert și de Mailly.

Grupa de armată a principelui moștenitor german.

Pe câmpul de luptă între Soissons și Reims activitatea de luptă s'a potolit eri; lupte mai mici de infanterie.

În zona înaintată a pozițiunilor noastre de la sud de Qurcq și sud-vest de Reims dușmanul a dat violente atacuri parțiale, pe care ele le au respins în contra-atacuri.

Grupa de armată a ducelui Albrecht. În Vosgi rezerva bavareză a adus prizonieri dintr'o întreprindere executată cu avânt.

Situația politică în Anglia

Rotterdam.—În așteptarea noilor alegeri din Anglia e temere din cauza acțiunei intense a pacifiștilor cari pretind că Anglia poate face o pace onorabilă fără ca să ducă lupta înainte.—„Times" anunță că cea mai mare parte din candidații partidului muncitoresc sunt pacifiști. Și la celelalte partide mulți candidați sunt bănuiți de a avea tendințe pacifiste. „Manchester Guardian" spune că partidul lucrătorilor va trimite de cinci ori atâți deputați în parlament dacă liberalii și unioniștii vor lupta separați la alegeri și nu se vor coalia contra partidului muncei (Transocean).

Republica Turkestanului

Nauen. — A cincea conferință a sfaturilor teritoriale a declarat Turkestanul ca republică în confederație cu Rusia.

Răsboiul submarin

Berlin. Oficial. Unul dintre comandanții cruciișătoarelor-submarine, căpitanul de corvetă de Nostritz-Jenckendorf a scufundat până acum 15 vapoare și 12 vase cu pânză împreune având un registru de tonaj brut de 61000 tone. Între vasele scufundate se află și vasul de transportul trupelor englezе „Ovinak" cu o capacitate de 8178 tone bruto.

Roterdam 25 Iuli. Se comunică din Londra vasul „Justiția" al companiei White-Star" de 32000 tone a fost scufundat Sâmbătă dimineața de unul din submarinele noastre.

Vasul a avut un echipaj de 600 700 oameni. 11 persoane au fost omorâte.

Lupta cu submarinul a ținut 24 ore.

Intre Rusia și Finlanda

Helsingfors. Inceperea tratativelor de pace finlandezo-ruse au fost amânate pînă la 29 Iulie, după dorința delegaților ruși.

Comisia germani finlandeză a stabilit linia de demarcație între Finlanda și Rusia în golful mărei finlandeze, în conformitate cu vechea graniță.

Noul ministru președinte austriac

VIENA. — Fostul ministru Baron Hussarek a fost numit ministru președinte.

Chestiunea portului Constanța

Viena. — În Berlin vor avea loc în curând tratative între reprezentanții germani și români în privința chestiunelor economice.

Ee vorba de chestiunea nerezolvită încă a construcției unui port în Constanța.

Intervenția Japonei în Siberia

TOKIO. — În ședința specială a admis consiliul de stat, sub președinția împăratului. măsurile guvernului cu privire la Siberia.

Guvernul provizoriu din Vladivostok a trimis o notă aliaților în care sunt rugați pentru o acțiune comună militară.

Amplitudinea aliaților va depinde de situația din Siberia răsăriteană.
(Reuter).

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache, compania Tănase Nicolescu-Buzău, Vineri 13 Iulie ora 9 jum. seara. Premieră:

DAMA DE LA MAXIM!

cu d-na Marioara Cinsky care va uimi publicul cu eleganța ce o va desfășura, cu Tănase și Nicolescu-Buzău.

Mâine Dama dela Maxim.

Bilete la Iliescu.

Grădina Tralan, compania Bărcănescu Carussy, Vineri 13 Iulie, ora 9 jum. seara. Marele succes

BARONUL DE QURACAO

În curâne: Punctul Negru și revista Di Granda.

Biletele la casa Grădinei.

Grădina Zefirul (în fața Teatrului Național) Vineri 13 Iulie, ora 9 jum. seara. Pentru ultima oară

PERICOLA

În curând: Vânătorul de Păsări și Nuata Jeanetei.

Bilete la Naximovici.

Arena Română, compania de operete Stănescu-Cerna Aurel Boanescu. Vineri 13 Iulie, ora 9 jum. seara. Premieră

VOEVODUL ȚIGANILOR

a Stănescu-Cerna, Alexandrescu, Cassian, d-nele Cerchez-Nasta, Cassian, Sylvia Bobescu, Angelescu.

Mâine Vânzătorul de Păsări.

Grădina Polac
strada Apeduc No. 1
Astă-zi și în fie care seara debutează
Asociata Trupă Israelită de Comedii
sub conducerea irezistibilului comic *C. Iscovici*
în fie care seară program nou
Antrepenori: Aron Mendelovici și L. Abramovici.

Duminica 15 Iulie 1918 împlinându-se un an dela moartea tânărului Jaque luster prieteni și colegi sunt rugați a se aduna în aceea zi ora 9 jum. la Tufli spre merge în corpore la mormântul sufletescului lor prieten.

Cumpăr haine vechi bărbătești și de damă plătesc bine. Sal. Moscovici str, Cuza Vodă No. 77.
Prin o carță poștală vin la domiciliul
12—1

450.000 Ipotecă în primul rang în moșie de 1500 fălci arabile cu procente de 10% se cesionează Doritorii se vor adresa la d-nul avocat X. Eraclide str. Sfântul Sava
5—1

Vând cesele din Iași strada Univeritității 2 bis. oferte la Colonel Colori Dorohoi Popa Stefan 2 Vând 24 tocuri de ferestre de stejar noi 2 rânduri de cercevele, lățime 2 metri înălțime 2 metri și 50 raiuri de cale ferată reduse lungimea unui șine 7 metri. Oferte Colonel Colori Dorohoi strada Popa Ștefan 2.

Scule de tâmplar lăcătuș, zidar de tot felul pompe, ventile, furtun balamale hărlețe lopeți etc, de vânzare la Popescu Moara Diamant între orele 9—13 a. m.

Terasa Bejan din Bulevardul Elisabeta No. 2 se închiriează pentru teatru variete restaurant etc. doritorii să se adreseze la Cinema „Lux" teatru Bejan.

DE VANZARE două vagoane de lemne de construcție de brad și anume căpriori grinzi, scânduri etc. de diferite dimensiuni un vagon lemn lemne de construcție de stejar de 7 m. lungime diferite dimensiuni 3 vagoane cărămizi de Ciurea, 20 uși cu focurile lor complecte noi lucrate în tablă, 24 Tocuri ferestre cu giurgiuvele și tocuri complecte, 2 vagoane traverse de stejar lemne de foc, opt căși de băi de tablă galvanisate, două de zinc și una de aramă cu toate accesorilile lor a se adresa la D-nul Patriche și Nae Georgescu stradela Pavel No. 4.—vis-a-vis Fabrica Fortuna.
5—1

De vânzare 2 vii unite în com. Copou podgoria „Breazu" hotar cu apele minerale Breazu având 2 fântâni cu apă minerale căpătate gata de exploatat în intindere de aproximativ 5 jum. hectare Informații la Dl. Popa Radu Jockey Club casele Tufli.

Farmacia D-r Konya accepta Licențiat sau asistentă.

Funcționar origiuă austriacă cunoscând perfect corespondența germană mașina de scris pricepe și contabilitatea caut post la ziar sub D. I. S.

Predau lecțiuni de limba germană le ziar sub „Germană"

Domn serios caut pensiune eventua tevărășie la spesele menajului la ziar sub „Serios"

Caut cameriăță care să facă și serviciul de damă de campadie sau soră de caritate A se adresa str. Cuza Vodă No. 11 de la 2—4 și de la 11—12
2—1

DEMOBILIZAT
Doctor Louis Mendel
DENTIST
Str. Lăpușneanu 11 bis.
și-a reluat cosultațiunile 19—1 și 3—8

De închiriat un imobil mare având loc mare situat în stradela Marta No. 4 potrivit pentru fabrică. A se adresa D-lui Arnold Kasner str. Gandu 4.
3—1

Caut casă singură în curte cu 3—4 camere li bucătărie bina mobilate, Plătesc bine. Adr a ziar sub Z.

Birou de informațiuni comerciale
Str. Cuza Vodă. 53 inlesnește vânzări și cumpărări de mărfuri. Persoanele doritoare să se adresese la sediul biroului unde vor căpăta toate lămuririle,
5—1

SALY SCHERTZER
SOLOMON O. LINCK
LOGODIȚI
Iași 6 Iulie 1918

Anul XIV-lea No. 3396

10 BANI NUMĂRUL

Luni 16 ulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Două principii câștigate

— Se impune controlul averilor funcționarilor și impozitul pe câștigurile de războiu —

Două legi admise în principiu.

E un pas înainte pe calea cinstei și adevărului, dar nu ne putem opri de a zice, că se procedează cu jumătăți de măsuri, cari de astă dată au și defectul a fi lipsite de eficacitate.

Principii de echitate socială, cer imperios ca funcționarii să nu se bucure de averi ce nu au fost câștigate în mod cinstit prin munca lor precum și ca acei, ce au realizat beneficii mari pe urmele nenorocite ale războiului, să cedeze parte din aceste venituri extra ordinare statului, care la rândul său are de despăgubit pe cei ce au suferit prejudicii. Nu este însă mai puțin adevărat că tot „*Dreptatea*" care, mai imperios încă, ca toți acei ce au adunat averi din mizerie, ruină și nenorocire să le restitue statului, ori cine ar fi possorii: funcționari, negustori s'au ori ce alți particulari.

Aceasta este principiul proectului de lege, ce am lotocmit care mi-a adus între alte felicitări și onoarea unei scrisori din partea d-lui M. Săulescu, ministru de finanțe.

E atât de simplu mecanicul legei schițată de noi

Înaintea unei comisiuni cu garanții de imparțialitate, fie care cetățean face exposeu avutului; comisiunea confiscă averile nejustificate, în presumție că au fost dobândite prin fraudă, și verifică pe cele câștigate în mod onest, impunându le la o mică taxă în folosul statului, atunci când pot fi socotite ca beneficii datorite stărei de răsboi.

Chestiunea verificărei averei funcționarilor, precum și aceea a impositului pe veniturile de răsboi, privite isolat, presintă dificultăți de neînlăturat, ele neputând fi resolvate de cât printr'o singură lege, care să aibă de scop controlul averilor tuturor locuitorilor acestei țări.

Numai făcându-se verificarea averei tuturora se va putea găsi: 1) averi nejustificate, 2) averi nejustificate ce se vor confisca în folosul Statului și 3) averi dovedite ca beneficii de răsboi, care urmează a se impune la taxe în folosul Statului. Cercetând însă, numai beneficiile de răsboi, cum le vom putea descopori? Declarațiile individuale ale speculanților? Aceștia nu le vor face, oricari ar fi sancțiunile, siguri de a nu putea fi descoperiți. Și chiar dacă ar fi descoperiți, averea lor constând în general din numerar sau valori mobiliare nici un control nu este cu putință, control însă care se poate face numai după sistemul din proectul nostru.

Registrele comercianților, ar putea da oarecari indicații utile, dar acestia se vor ferì de a le presenta și în tot casul trebue să ne îndoim de sinceritatea unor asemenea registre pe aceste timpuri de imprejurări și de legi excepționale. Și apoi, nu numai comercianții cu firmă inscrisă, au realizat beneficii pe urmele nenorocite ale răsboiului. Tocmai clasa ascunsă a speculatorilor clandestini e cea mai numeroasă. Soluția deci, nu poate fi de cât în controlul averilor tuturora, căci altminteri riscăm să nu găsim funcționarul care a adunat avere prin fraudă sau persoana care a obținut beneficii mari după urmele răsboiului; și în tot casul chiar dacă i-am găsi, nu vom putea descoperi averea mobiliară, în care intră și numararul, decât pe de o parte prin stampilarea cu sigiliul comisiunei a biletelor de bancă și a ori ce alte titluri, iar pe de altă parte eliberându-se borderouri pentru monedele de aur (foarte puțin numeroase acum) precum și pentru obiectele de metale prețioase, cari se pot ușor identifica.

Pe lângă acestea, sistemul nostru ar aduce beneficii insemnate statului punându-se în viitor stabilit în mod exact impositul pe venit și permițând calcularea exactă a taxelor pe successiune, numararul numai putând fi ascuns — cum se obișnuește — în dauna fiscului și a moștenitorilor lipsă.

In resumat socotim că numai un control general este cu putință, verificările parțiale neputând da nici un resultat în această materie, mai ales când urmează a se face în mod atât de complicat și puțin practic, ca să nu zicem stângaci, cum prevede proectul de lege, deja depus în cameră, din inițiativă parlamentară, asupra controlului averilor funcționarilor.

EUGEN PETIT

POLTICA

Fostul Parlament

S'a citit eri la cameră raportul comisiunei care a cercetat gestiunea financiara a camerei, din legislația trecută.

Ascultarea acelui raport a făcut desigur ca sângele să se sue în obrazul multora, din cei ce ascultau.

Sunt fapte urâte, extrem de urâte. Banul public a fost irosit în mod scandalos. Mai mult de cinci milioane și jumătate au fost cheltuite, fără respectul vre unei legi de comptabilitate publică. Plățile se făceau pe baza de ordine verbale. Banii la Bănci se depunea pe numele particularilor. Deputaților li se trimeteau prin Banca Națională chiriile în provincie numai să nu se mai deranjeze să vie la Iași. Alții au primit de două ori diurna. Unora li sa plătit diurna ca pentru străinatate — era categoria ce primea mai mult — nu mai pe considerația că își aveau Bagajele în Rusia. La toți li sa plătit în ruble socotite a un leu și cinci zeci, deși ministerul de finanțe le avea cu doi și șaizeci și șase. Unii au primit drept diurna suma fabuloasă de 58 de mii de lei. Și așa mai departe — un tablou trist al unor vremuri și mai triste.

Camera sa indignat. Sa cerut nume. Sa decis tipărirea și afișarea raportului. Sa hotărât să se trimita acest raport comisiunei de informații.

Până la stabilirea unor răspunderi, rămâne dovedit că în vremuri ce lupta teribilă înelesia ultima energie a neamului, în timp ce gloanțele și coala distrugea sute de mii de vieți, parlamentul trecut pentru a nu lucra, se preta unui traific de conștiințe fără pareri.

Acesta e faptul adevărat, ce nu se poate contesta.

Sor.

IN LOC DE OAMENI SI LUCRURI

După zilele de groază

Diferite localuri de consumații și pe treceri se deschid necontenit, spectacole succed spectacolelor, oferind publicului distracții de variate valori artistice și morale, nenumărate muzici cântă, străzile eteră mișcare și aspecte feurite... și astfel lumea a intrat în cursul normal al vieței, uitarea trenează să iarăși pe meleficirele trecute și iarba crește pe multele morminte noui.

Si totuși anul trecut a cunoscut zile de groază de atâta intensitate în cât cu drept cuvânt s'ar fi crezut că sufletul public nu așa ușor se va reda veseliei zgomotosse!

Secera cumplită a răsboiului a culcat sub pământ mulți luptători nevinovați, iar furia epidemiilor a pustiit regiuni intregi ale Moldovei.

Conducerea primitivă a războiului nostru a făcut țărănimea mobilizată să moară inutil de cele mai multe ori. Acole unde oștirea trebuia să protegueasca viețele omenești, viața oamenilor o proteguit oștirea în răsboiul independenței naționale din 1916.

Organizarea serviciului sanitar a fost atât de absentă în interiorul țărei încât epidemiile erau la bunul plac al furiei lor, necunoscând absolut nici o combatere. Câte șase inși zăceau de tifos exantematic într'o casă țărănească și nu era cine să dea suferinzilor un pahar cu apă. A doua zi se scoteau trei morți, rămânând ca cei trei bolnavi să moară mâne.

In altă casă o exantematică era în chinurile facerei, pe când bărbatul urma să moară pe front. Părinții își ingropau copiii, iar copiii rămâneau orfani și lăsați obișduirei hoardelor rasești care jefuiau satele.

O primitivă operă de asistență socială a fost intreprinsă. Orfelinatele de copii își completau numărul nenorociților cu ajutorul jandarmului. Lucrul mergea în grabă și nu de puține ori erau duși la orfelinat copii a căror mamă nu se afla acasă și erau lăsați pleirei copiii într'adevăr orfani. Este celebru cazul dintr'un orfelinat din jud. Iași unde o copilița de 5 ani plângea zilnic că a fost luată de lângă mama ei, că acasă avea cine, o hrănească. Plângere zadarnică. Intr'o bună zi fetița a fugit fără a lăsa vre o urmă. Și îngrijirea în orfelinate era cu atâta atențiune dată încât nu de puține ori în unele locuri toată hrana consta din ceapă și făină de porumb lăsată la preparația copiilor inșăși.

Dar ce condei ar putea descrie dezastrul imens al anilor de pomină 1916—1918.

Totuși sufletul românesc n'a păstrat nici o impresiune a marei dureri naționale. Lumea petrece mai mult ca ori când și nimeni nu se simte vinovat de tragedia încă nesfârșită.

Insă cum știm că chefliii de astăzi sânt aceiași care au agitat ieri la răsboiu, nu putem de cât cu desgust să constatăm decăderea noastră socială!

C. E. G.

INFORMATII

Raportul comisiunei de informațiuni a fost depus astăzi pe biroul camerei.

Precum s'a anunțat comisiunea de informațiuni a mai adăugat două puncte de acuzare noui, care privesc malversațiunile bănești ale fostului regim.

Marți se va ceti raportul după care se va proceda la votul formal de dare în judecată a guvernului și alegerea comisiunei de instrucție.

In lista birjarilor din localitate s'a inscris și un... colonel rus; colonelul mândru pe capra trăsurei cu doi cai e foarte mulțumit de încasarea ce face zilnic

Trăsura și caii sunt chiar proprietatea colonelului.

Toate secțiunile Camerei au cercetat și admis proectul de lege privitor la naturalizarea evreilor Raportor a fost ales d. Ion Antoniu, care a și depus raportul.

Discuția, va începe Marți, după prânz,

Un nou consiliu de miniștri s'a ținut azi dimineață.

Consiliul s'a ocupat esclusiv cu chestiuni de ordin financiar.

Neregulile dela cameră. *In legătură cu raportul citit eri la Cameră, despre care vorbim în alta parte a ziarului relevăm că raportul subliniază că cei dintâi care au abusat de rezoluția președintelui în materie de sporire de diurnă au fost chiar membrii guvernului.*

Raportul citează deputați cu averi de milioane care au încasat drept diurnă în interval de 15 luni: 23.050 lei și 11,180 ruble a 1 leu 50 iar alții 29,306 lei și 11.180 ruble a 1 50, ceeace face în total 59,044 lei bani 80.

In interval de 15—16 luni, după cum rezultă din sorotelile prezentate de casierul respectiv.

Avem motive de afirmat că în chestia stabilirei răspunderilor nu din punctul de vedere al responsabilităților ministeriale, ci din punct de vedere al delictelor de drept comun, suntem în preajma unor fapte de o gravitate excepțională.

In cele ce privește școalele de ofițeri, autoritatea arată locurile vacante pentru anul 1918—1919.

Pentru școala de infanterie sunt vacante 270 locuri de bursieri și 210 pentru genie și administrație. Pentru cavaleri sunt vacante 20 locuri de bursieri și 20 pentru solvenți.

Concursul va avea loc în August la Botoșani și la școala militară de tifoi. Se primesc fără concurs absolvenții a 7 clase de liceu militar. Cu concurs sunt admiși candidații care au 8, 7 și 6 clase liceale.

O descindere — Cel ce scrie aceste rânduri nu face parte din nici o asociație a presei, deși de ani de zile este la breasla gazetăreasca.

Nu poate deci fi bănuit de lipsă de obiectivitate când rădică protestarea de mai la vale și rogă pe ministru de justiție să pună capăt unei măsuri extrem de nedreapte.

Parchetul a luat dispoziția ca să facă descindere nocturnă, pe la toate locuințele particulare, unde se joacă noaptea cărți, unde deci funcționează asa sisele trisouri.

Nimic mai just ca măsura un poate fi de cât splaudată, cu singura condiție ca măsura să nu se transforme în abuz și să fie luată de persoane cu suficientă autoritate morală, în materie de moralizare publică.

Nu s'a păstrat însă de parchetul nostru măsura și s'a comis un grav abuz față de clubul „Asociației Presei", care funcționa în saloanele de sus de la Circul Sidoli și care își avea ființa pe baza unei autorizații în regulă eliberată de prefectura poliției.

Printr'o interpretare cam îndrăzneață parchetul pretinde că asemenea autorizații nu pot fi eliberate de cât de el. Nu discutăm interpretarea. Un lucru însă este sigur. Parchetul trebuia să invite pe cei care funcționează pe baza permiselor prefecturei pentru a le impune să-și scoată alte autorizații.

Dar să facă descindere și confiscare la un club funcționând în regulă, cu autorizație legală, aceasta-i ca și cum un representant al parchetului ar califica de ultragiu, faptul că după ce a chefuit cu un prietin și în urmă a isbucnit o ceartă îți amintește să etalezi titlul de procuror și să se considere ultragiat.

Nu. Ceea ce a făcut parchetul e un abuz. L'a făcut pentru motive ce-el privesc, dar n'a îndrăznit să-l facă la alte cluburi, unde s'au jucat și se joacă sumi fabuloase și unde ziua în ameaza mare s'au întâmplat scandaluri enorme.

Acest abuz nu poate dăinui. Indoiala nu încape că instanța de fond va rânduna lucrurile la locul lor. E bine insă ca ministrul de justiție să facă lucrul cu un ceas mai de vreme. Trăim doar intr'o țară în care pilda abuzului este atât de repede imitată.

D. I. Ionescu visat prin notița de dauna zi din Opinia, că ar fi acel pe numele căruia s'a cumpărat un depozit de alimente russe de la Piatra Neamț. s'a prezentat astăzi redacțiunei noastre și ne-a prezentat dovezi că acel depozit a fost cumpărat pe numele unui domn Ioan Luca, comerciant.

I. P. S. episcopul Nicodem soasăzi în localitate, venind din Chișinău.

P. S. Sa va lua parte la marea solemnitate a hirotoniirei arhiereului Gurie Basarabeanul, ce va avea loc Duminică la Mitropolie.

Ministerul de interne face cunoscut, că familiile ce obțin permisiani de a trece în teritoriul ocupat, sunt obligate a prezinta acestui minister o fotografie și o viză de la comenduirea plației, prin care indică locuința lăsată liberă.

Cetim în „Romania Noră" din Chișinău că în ținutul Orheiului au fost constatate 400 cazuri de tifos exantematic.

Congresul studenților basarabeni se va ține la Chișinău în zina de 20 Iulie curent.

Cu toate ordonanțe publicate de prefectura poliției prin care se oprește fabricarea tuturor zaharicalelor și pastelor, etc. o mulțime de negustorași umblă pe la casele oamenilor, oferind spre vânzare covrigi, turte, bomboane, etc. N'ar fi bine oare ca poliția prin agenții ei să facă un control mai riguros acestor delicve și și să-i apreseze de a mai exercita meseria lor atât de productivă, speculând populația.

Directiunea căilor ferate Ucrainene descoperind apariția pe piață a unui mare număr de bilete de bancă ruș și false a câte 5 ruble una, a dispus ca aceste bilete să fie refuzate la primire.

Aceste bilete false au ca semn distinctiv una sau mai multe liniuțe orizontale puțin vizibile trase de desubtul numărului seriei emisiunei.

Duminică 15 ale curentu la orele 10 dimineața va avea loc în Catedrala Metropolitană, hirotonia în Arhiereu cu titlul de Botoșeneanu a P. C. Arhimandrit Gurie Grasu, din Chișinău.

Slujba va fi oficiată de I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei Pimen, asistat de I. P. S Nicodem Arhiepiscopul Chișinăului și de alți doi Episcopi.

Sedința comisiei interimare, ce urma să aibă loc azeară pentru votarea budgetului, a fost amânată pentru Luni.

D. D. Zătescu, șeful serviciului contencios, a fost delegat să îndeplinească serviciul de șef al contabilității casei pădurilor, în tot timpul absenței dlui inspector Rădulescu.

Rugăm pe cei în drept să facă o vizită în str. sf. Andrei și se vadă în ce stare de necurățenie se află aceasta stradă. Strada fiind complect stricată se strâng murdării cari sunt un pericol permanent pentru sănătatea publică

Ar fi bine să se ia măsuri de asanare.

Pe piața Iașului prețurile zarzavaturilor au mai scăzut, puțin, rămânind totuși destul de mari.

Alimentele în orașul Roman sunt cu mult mai ieftine ca la noi.

Acolo un kgr de cartofi se plătește cu un 1 leu pe când în Iași este 2 jum. și 3. Boștănaștul e 40 bani, iar aici 1 leu până la 1 și jum. Prețul cărnei e aproape de jumătate.

In schimb la Roman nu se găsește de loc pâne și fină de porumb.

D. Colonel Ion Ștefănescu a fost numit președintele al comisiei interimare din Ploești, în locul d-lui Dimitrescu-Agraru, demisionat.

Comisia de Import — Consiliul de miniștri a semnat Jurnalul, prin care sunt numiți membrii în comisiunea de import, dnii E Voit din București pentru specialitatea metalurgiei; Leon Geller din Iași pentru textile; Ion Verner din Iași pentru farmaceutice și Ion Cotofean din Galați pentru produse coloniale.

Colonia rusă din localitate va organiza un serviciu religios pentru odihna sufletului fostului Țar Nicolae al II-lea Parastasul se va oficia la Mitropolie.

Se aduce la cunoștința familiilor ofițerilor activi, morți seu dispăruți că bonurile de alimente se eliberează de depositul Răgeanu.

Un mare număr de preoți basarabeni au sosit în localitate, pentru a participa la hirotonirea arhiereului Gurie, care are loc la mitropolie.

Toți fringhierii și impletitorii de in și cânepă din Moldova sunt invitați a veni la ministerul industriei și comerțului, strada Mârzescu No. 22 în localul fost al îmbrăcămintei, Luni 16 Iulie a. c. ora 10 dimineața pentru a se constitui în sindicat în conformitate cu dispoziațiunile legei pentru crearea de sindicate de industrie, cunoscând că în caz de nu vor veni, vor fi sindicați din oficiu.

BIBLIOGRAFIE — A apărut „Program de reorganizare Națională și regenerare morală" de d. N. I. Philipide. Broșura este ripărită la Galați,

D. ministru al industriei și comerțului a consultat comisiunea consultativă de industriași de pe lângă acest minister, să intemeieze statutul-tip al sindicatelor ce s'au înființat pe baza legei de curând votată a sindicatelor de industriași.

Răsboiul submarin

Nauen. — Comunicare oficiă.

Pe teatrul de război nordic, submarinele germane au nimicit 18.000 tone brute.

În jurul executărei ex-țarului

Haga. — Din ultimele știri din Petrograd reese că guvernul din Moscova și-a dat aprobarea pentru executarea fostului țar.

Congresul farmaciștilor. — In amfiteatrul institutului de anatomie, s'a deschis azi congresul farmaciștilor din Moldova, cei din teritoriul ocupat ne putând veni

Biroul se compune din d-l dr. Conia președinte, Hanțescu, vice președinte, și Rotbard, secretar.

D. Hanțescu. amintește moartea pe câmpul de onoare a regretatului farmacist Nicolau, fostul președinte al asociației farmaciste.

Se intră în ordinea zilei.

D. Verner arată greutățile ce le întâmpină farmaciștii cu aprovizionarea de medicamente.

D. Th. Jelea, face o expunere a situației, în ceeace privește aprovizionarea cu medicamente.

Arată că acum în urma încheerei păcei, situațiunea sa schimbat. In mod individual farmaciștii nu pot obține medicamente ci numai de la stat.

Crede că e bine a se institui o comisie. care să intervie pe lîngă autoritățile în drept ca să se înceapă tratative în special cu Germania, care are încă cantități considerabile de medicamente și care ar putea să ni le furnizeze. în schimb probabil de compensații.

Mai vorbesc în această chestie, d-nii Mihăileanu, Ionescu, Dumitrescu și Rotbart.

D. Adace adaogă ca până a se obține un rezultat favorabil de la intervenția de la stat, ar fi bine a se interveni pe lângă autoritățile militare, a ceda farmaciștilor o parte din cantitățile de medicamente, de care dispun depositele militare.

Propunerea se acceptă. Se procede la alegerea comisiei și se aleg d-nii d-r Conia, Verner, Jellea. Dumitrescu și d-r Droc.

Ultimele știri telegrafice

Inviorarea luptelor în vest

— Presiunea aliaților continuă —

Berlin Oficial. Marele Cartier.

Teatrul de război apusean.

Grupa de armată a prințului de coroană Rupprecht.

La sud de Aibert am respins un atac parțial englez și în contra-atac am făcut prizonieri. Reușite atacuri ale detașamentelor noastre de recunoaștere în multe locuri ale frontului.

Grupa de armată a prințului moștenitor german.

Pe cîmpul de luptă între Aisne și Marna s'au respins violente atacuri parțiale ale dușmanului, parte înaintea, parte înlăuntrul zonei noastre de luptă.

De ambele părți de Ourcq luptele au continuat pînă seara. Aici, la nord de Quiey le Chateau, am aruncat pe dușman din liniile sale înaintate ; la răsărit de Crets și la sud de Ourcq am respins prin contra-atac atacurile dușmane. Și la vest de Vincelles, pe Marna, am respins dușmanul în pădurea Ris, după violente lupte în fața liniilor noastre. La sud-vest de Reims am curățit regiunea păduroasă de la Vrigny și am respins violente contra-atacuri ale francejilor albi și negri. In Champagne a atacat dușmanul între Spipes și Souain, desdidimineață. A fost respinse în contra atac.

In lupte aeriene a pierdut dușmanul eri 28 de aeroplane și un balon captiv. Sublocotenentul Freiherr von Richthofen a câșigat a 30-a victorie aeriană a sa și cu aceasta escadrilă de vânătoare, Richthoffen a 500-a victorie aeriană. Sublocotenentul Lösenhardt a doborât pe al 44-lea adversar și sublocotenentul Billik pe al 27 lea, sublocot. Bolle pe al 87 lea, plutonierul Thom pe al 25 lea.

•

Paris.—Eri seara trupele francese au luat Villemontoire, după o intensă luptă, în care au făcut 200 prizonieri și au luat 20 de mitraliere. Mai departe spre Sud Oulchy le Chiteau a căzut în mînile Francejilor, cari au progresat la Est de oraș și au luat 4 tunuri.

In cursul luptelor care au avut loc în regiunea de la Sud de Ourq, Francezii au luat mai multe sute de prizonieri.

•

Lion.—Comunicatul de la 11 p. m.

Intre Ourq și Marna, trupele americane au participat la lupte locale, care au obligat, pe inamic să'și retragă din nou liniile.

La N.-V, de Jaulgonne Americanii au pătruns în posițiile dușmane, pe o adâncime variind între una sau două mile.

Noul Minister austriac

Lyon, 26. — Ziarele dau numai puține detalii despre noul președinte al Consiliului austriac. D. Hussarek von Heilen a fost ministru de Instrucție publică în 1911. El este considerat ca având tendințe germane. El a fost profesor de drept la Universitatea din Viena.

Se crede în general că el posedă mult mai mult ideile și caracterul unui funcționar austriac, decât calitățile necesare unui om de Stat. Se pare până acum imposibil ca el să gândească a face ceva mai mult decât a forma un Ministeriu de tranzițiie, compus din funcționari ca și el. Ziarele din Viena anunță că baronul Hussarek va menține probabil pe toți miniștrii cabinetului Seidler, în afară de doi miniștri poloni, Twardowski și Czilinski, cari au demisionat după dorința clubului polon. In locul celui din urmă, care a fost ministru de Instrucție, va fi numit d. Madeyskim, iar în locul d-lui Twardowski, d. Galeki, amândoi șefi de secție în Ministeriu.

O nouă cale navigabilă

Berlin.—Camera comercială din Konisberg, cu ocazia visitei unei comisii tehnice din Ukraina, discută posibilitatea executărei unei căi navigabile dela Marea Neagră până la Marea Baltică

In chestia Belgiei

Haga. — Lloyd George va face cunoscut Lunea viitoare, într'o adunare a sindicatelor, pretențiile minime engleze în privința Belgiei.

Gorki holeric

Stokholm.— Maxim Gorki s'a îmbolnăvit la Petrograd de holeră.

Introducerea monarhiei in Finlanda

Coroana oferită unui prinț german

Nauen.—Vossische zeitung, spune că ședința Dietei finlandeze de la 18 | 7 a fost solemnă de oarece s'a votat propunerea introducerei monarhiei în Finlanda.

Propunerea a fost primită cu o majoritate de 18 voturi, ceea ce a cauzat mari manifestări de bucurie în oraș.

In aceiași ședință s'a ales deputația care să ofere ducelui Adolf Friederich de Mecklenburg-Schwerin coroana.

Noul rege trebuie să se întoarcă odată cu deputația pe un nou vas de război.

Si Senatul a admis proectul Dietei.

D. Poincare pe front

Lyon. Se telegrafiază de pe frontul francez : Presidentul Republicei a conferit generalului Fayolle, comandant șef al armatelor de reservă, Ordinul „Marii Cruci a Legiunii de onoare; ceremonia a avut loc la cartierul general. Generalul Petain de față cu Presidentul a vizitat Joi după amiacă câteva din satele de curând cucerite.

Cheltuelile de război ale Italiei

Lugano.—Cheltuelile de răsbai italiene de la 1 August 1914 până la 31 Mai 1918 se ridică la 40 miliarde de lire.

Din camera comunelor

— Vestejirea presei engleze. —

Nauen.— Iohn Burns a rostit în Camera Comunelor engleză la 24 Iulie. o judecată nimicitoare asupra activității presei lordului Northeliffe. In mijlocul unei mari agitații a întregei camere. parlamentul care de altminterlea este foarte tăcut, a repetat fraza spusă de el cu ani înainte, că presa galbenă, și mai înainte de toate „Times", „Daily Mail" și „Evning News" sunt proprietatea unor pungași, sunt revăzute de niște ticăloși și sunt cetite de niște proști.

Președintele întreabă dacă Burns ținește cu această judecată la lordul Northelliffe, la care Burns declară că el repetă ce a mai spus cu ani în urmă și ceeace evenimentele sale recente o îndreptățește.

Președintele stărui energic ca Burns să-și retragă cuvintele cea ce el făcu după o desbatere mai lungă.

Inaintarea Austriacă in Albania

Viena. In Albania, între Kus și mare am ajuns noi în mai multe locuri pînă la Semani.

Inaintarea noastră a provocat violente contra-atacuri ale dușmanului.

Viena Teatrul de răsboi albanez.

Ieri dimineață trupele noastre și-au cîștigat prin luptă la Kuki trecerea peste Semani.

Bravele noastre batalioane au trebuit să înfrângă o violentă rezistență din partea dușmanului.

Numerosi prizonieri au fost aduși. Si între Kuki și mare atacuri reușite ne'au dus la câștig de teren.

Imperialismul american

Nauen. Ziarul din Moscova „Pravda" spune la 2 Iulie întrebarea : Ce perspectivă se deschide pentru America, față de un compromis între Germania și Anglia ? Si răspunde astfel : Aceasta înseamnă pentru America pierderea pieței ruse.

Pentru America, care nu a pierdut nimic în răsboi și a câștigat extraordinar de mult, compromisul ar insemna ruina speranțelor hegemoniei mondial americane, la care a ajuns acum. De aici urmează că chiar dacă guvernul englez sub influența presiunei, ar păși pe calea unei păci de compromis, america i s'ar pune în cale.

Pentru imperialiștii americani este plăcut ca răsboiul să se continue și să dureze mult.

Tripolisul in mâna Senușilor

— Situația critică a italienilor —

Nauen. Cunoscutul corespondent din Balcani al ziarului „Nieuwe Rotterdamsche Courant" atrage atenția asupra succesele turce în Libba. care au dus la aceia că Tripolisul a fost cucerit de către Senussi, în afară de cinci porturi întărite: Homs, Debda, Magrata, Bengasi, și Bernana. Va rămânea un secret cum a fost posibil de a forma în interiorul Tripolitaniei, încetul cu încetul, o forță turcă de mai multe mii de oameni, cu tunuri și cu lazarete de câmp.

Acum trei luni prințul Osman Fuad a debarcat în Tripolis și acolo a fost primit cu entuziasm de către populație. Educația militară și politică și-a primit'o prințul în germania. Numitele porturi sunt de la 6 Iulie neîntrerupt bombardate.

Legătura pe mare este deja de doua luni, prin activitatea submarinelor germane, făcută imposibilă, așa încât italienii nu capătă decât comunicări radiografice.

Auto-Voiaj In fie-ce Marți și Vineri face cursa un automobil Iași-Trg,-Neamț și pentru ori ce zi stă la dispoziția amatorilor un auto ce poate pleca în provincie sau în Basarabia Inscrile de plecare sau orice alte informațiuni se vor adresa în str. Ștefan cel Mare No. 9 visi-a-vis de magazinul Kunovici.

12—1

Parlamentul

SENATUL

Pe banca ministerială d-nii Arion și Cantacuzino.

D. doctor Niculescu face o întrebare președintelui de consiliu asupra articolului apărut în „Renașterea" și intitulat „Provizionile d-lui Al. Constantinescu".

Oratorul întreabă ce este cu acele provizii căci doar nu sîntem acum sub guvernarea partidului liberal.

După câteva alte comunicări se intră în ordinea zilei.

— *Sindicalizarea industriilor* —

D. Iosefache raportor, dă cetire proectului de lege pentru instituirea sindicatelor de fabricanți și industriași, votat de Camera.

D. *Emilian* Vorbește în contra proectului.

Aceste sindicate pare că n'ar putea trăi prin ele înșile ci sînt puse cu totul sub ordinele guvernului. Diferitele articole se contrazic, iar modul de constituire a consiliilor de administrație și modul de judecare a contravenționilor este cu totul defectuos.

Oratorul se ridică împotriva intervenției protecționiste a statului. Statul n'are dreptul să se amestece acolo unde este vorba de libertatea socială.

D. ministru Gr. Cantacuzino.

Școala liberității nu se mai potrivește în aceste vremuri de grea încercare. Libertatea e frumoasă în teorie, dar în practică fiecare guvern aduce și trebue să aducă o mărginire libertății absolute.

Față de exploatarea ce se exercită asupra populației sărace, statul e dator să intervie. Sistemul prețurilor maximale și a producerei de către stat n'au dat rezultatele dorite. A trebuit să adoptăm alt sistem.

Oratorul dă explicațiuni amănunțite asupra mecanismului legei și răspunde documentat tuturor obiecțiunilor aduse.

Legea se pune la vot pe articole și apoi este primită în totalul ei.

Senatul a luat vacanță până Marți.

CAMERA

După deschiderea ședinței d. Cristodurescu pune în discuție cazul magistratului Crăsnaru, pedepsit cu suspendare pe doi ani.

D. Mitilineu răspunde că nu poate fi vorba de o urmărire a parchetului.

D. Cristodurescu relevă cele publicate de „Renașterea" în chestia provizilor de la domnul Al. Constantinescu.

D. Marghiloman, desmint par și simplu.

D, Cristodorescu, care să fie la măsuri împotriva speculatorilor ori cît de sus puși ar fi.

D. Al. Marghiloman, spune că nu va evita să ia măsuri contra ori cui. Crede însă ca deputații nu trebuie să ia după spuse, să ia mai bine să comunice miniștrilor fapte.

Se depune mai multe memorii, după care d. Gr. Trancu-Iași anunță o interpelare în chestia asasinărei lui Max Vechsler.

D. Al. Prassa se ridică în contra acaparatorilor de cărți de școală și cere măsuri drastice.

C. Pătrdșcanu, anunță o interpelare în chestia închiderei liceului internat.

ECOU. — Aflăm cu plăcere că Restaurantul „Unirea" din Piața Unirei No. 5, a trecut sub o nouă direcțiune, transformându-l în un local de primul rang, atașându-i o bodegă și o grădină care prin arnjamentul ei va fi locul de întâlnire al Elitei noastre.

Pe lângă consumațiuni alese, băuturi fine va fi și o orchestră de salon alcătuită din profesori, sub conducerea virtuosului-violonist *Emilian Ghiorghiu* fost șef al orchestrei de la Casino din Constanța care a obținut succese strălucite pretutindeni.

Noua direcție nu a cruțat nici o cheltuială spre a amenaja localul după cerințele moderne și în acelaș timp, a ținut ca prețurile să fie cele mai moderate.

Deschiderea va avea loc Duminică 15 Iulie.

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache. compania Tănase Niculescu-Buzău, Sâmbătă 14 Iulie ora 9 jum. seara. Premieră:

DAMA DELA MAXIM

splendite toalete va purta d-na Măricara Cinski în creația sa.

Duminică : CLERETA IN CONCENTRARE.

Grădina Zefirul (în fața Teatrului Național) Sâmbătă 14 Iulie ora 9 jum seara. Pentru ultima oară.

PERICOLA

Duminică ; Voevodul Țiganilor.

Arena Română, Comp. de comedii și reviste, Zaharia Bârsan, Luni 16 Iulie :

NAZDRAVANIILE DIVORTULUI

Joi 19 Iulie, La Paris ca Nicăiri.

Grădina Traian, comp. Bărcănescu-Carussy, Sâmbătă 14 și Duminică 15 Iulie :

BARONUL CS QURACAO

In curând : Punctul Negru și revista Di Grandu.

Arena Română, comp. Stănescu-Cerna, Aurel Babescu, Sâmbătă 14 Iulie ora 9 jum. seara ;

VOEVODUL TIGANILOR

Duminică ; Orfanul din Dorna.

Duminica 15 Iulie 1918 împlinindu-se un [illegible] dela moartea tânărului Jean Iuster prietenii [illegible] colegii sunt rugați a se aduna în acea zi [illegible] 9 jum. la Tuffli spre a merge în corpore la n[illegible] mântul sufletescului lor prieten.

Duminică 15 Iulie ora 4 p. m. fix se va face comemorarea morței d-rului Leon Rabinovici, fost predicator al comunității israelite din localitate, în templul Neuschats din str. Casa-Vodă. Toți evreii sunt rugați să asiste.

Notificare

adresată Casei Rurale din București, prin reprezentantul său legal actualmente cu sediul în Iași strada Toma Cozma.

Subsemnatul S. O. Grosvald bancher dom. în Iași strada Ștefan cel Mare No. 32, unde îmi aleg domiciliul. In conformitate cu art. 2 și urm. din legea pentru titlurile la purtător, perdute, distruse, furate etc. și în unire cu agentul judecătoresc semnat mai jos notific Casei Rurale că în noaptea de Vineri 1 Septembrie spre Sâmbătă 2 Septembrie 1917 mi s'a furat prin spargere dintr'o ladă de fer din biroul meu din Iași strada Ștefan cel Mare No. 32. Bonuri Casa rurală 5% în valoare nominală de 1000 lei cu cuponul de 2 Ianuarie 1918 consistând din 10 bucăți de câte 100 lei fiecare sub No, 908, 1596, 1950. 1951, 2378, 2486. 2487. 2488 2489, și 2491.

Aceste bonuri au ajuns în proprietatea mea prin cumpărarea și anume cel sub No. 908 l'am cumpărat de D-l. V, Schoenblum din Iași la 9 August 1916 cel sub No. 1595 de la D-l. Ioan Dianu din București la 18 Iunie 1917 și cel sub No. 1950, 1951, 2378, 2486, 2487, 2488, și 2491 le am cumpărat de la Banca Marmorosch Blank et; Comp. societate anonimă din București actualmente cu sedlul în Iași la 5 Iunie 1917. Toate aceste bonuri dobândindu-le cu cuponul de 1 Ianuarie 1918 n'am incasat de la ele nici un cupon.

Rog Onor Casa Rurală să bine voiască a lua act că mă opun la plata atât a dobânzilor cât și a capitalului și că voi cere la timp anularea bonurilor eliberarea duplicatelor și plata cuponelor. Făcut în patru exemplare.

Iași în 8 Mai 1918

S. O. GROSVALD

Transporturi de lemne de foc din orice pădure în baza bonurilor eliberate de casa pădurilor execută prompt adresându-se P. Fiorimi str. Gârlei No. 7 lângă piața Nicolina asemenea se cumpără și cai de tracțiune cu sau fără căruță.

12—1

Grefier judecătorie rutinat, cunoscând lucrări comercale și administrative dorește a ocupa serviciu particular în afacere industrială sau comercială în localitate.

Conduită bună și garanție materială. Adresa la ziar. 5—1

Doctor ANGHEL DANIEL

Boale de copii

Hotel Trajan, Camera No. 28.

Sulfat de Cupru și Sodă caustică de vânzare cu prețuri convenabile la depozitul Isidore Margulies Iași str, Șteran cel Mare 27.

15—1

DE VANZARE două vagoane de lemne de construcție de brad și anume căpriori grinzi, scânduri etc. de diferite dimensiuni un vagon lemn lemne de construcție de stejar de 7 m. lungime diferite dimensiuni 3 vagoane cărămizi de Cîmpia, 20 uși cu fecurile ler complecte noi lucrate în tablă, 24 Tocuri ferestre cu glurgiuvele și tocuri complecte, 2 vagoane traverse de stejar lemne de foc, opt căși de băi de tablă galvanisate, două de zinc și una de aramă cu toate accesoriile lor a se adresa la D-nii Patriche și Nae Georgescu strada Pavioi No. 4.—vis-a-vis Fabrica Fortuna. 5—1

Un camion sau două pe arcuri cumpăr s adrasa Dlui. D. Atabu, str. Tatarași 8

5—1

Doamna străină serioasa cu bună referințe dorește loc ca Menageră sau la copii mai mari, str. Sft. Andrei 11

2—1

Ori ce comisionar sau persoană privată ce pleacă pentru interese particulare în Rusia Moscova-Kazan-Petrograd și cari ar dori să se insărcineze în schimbul unei bune recompense, cu un comision (aflarea adresei unei persoane) a se adresa la Dl. C. Manu str, Nicu Gane 22.

6—1

Bijuterie cumpără **Susman** str. Ștefan cel Mare.

Anul XIV-lea No. 3397

10 BANI NUMĂRUL

Mercuri 18 iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Incep acuzările precise

Raportul comisiunei de informaţiuni. Precizarea faptelor. Abuzuri personale. Nuoi puncte de acuzare.

Raportul comisiunei de informaţiuni, în vederea dării în judecată a fostului guvern Brătianu-Take Ionescu, a fost depus Sâmbătă pe biroul camerei deputaţilor. Marţi va fi citit şi, după cinci zile, se va produce votul de dare în judecată şi alegerea comisiunei de anchetă.

In legătură cu acest raport au pătruns unele lucruri în public şi ne credem îndrituţi a înregistra cele se se spun, urmând ca publicarea raportului să învederese dacă cele ce au transpirat corespund sau ba adevărului cuprins în raport.

•

In primul loc se impune să subliniem că cele două noi puncte de acusare, introduse de comisia de informaţiuni, se raportă la fapte extrem de importante şi în privinţa condiţiunilor în care s'a produs intrarea noastră în războiu şi în privinţa documentelor statului care privesc acţiunea noastră diplomatică, militară şi administrativă, din timpul neutralităţei şi din timpul războiului.

Se susţine că ar exista dovezi incontestabile că unii foşti miniştri au sustras şi distrus acte publice.

In al doilea loc, este de remarcat un fapt extrem de important: comisiunea de informaţiuni propune darea în judecată a celora care au declarat războiul, pentru faptul că au făcut acest act, fără un vot al parlamentului.

Nu este vorba de dare în judecată pentru că au făcut războiul în cutare directivă, ci pentru că au făcut războiul fără un vot al parlamentului şi au permis trecerea unei armate streine pe pământul românesc, fără o lege specială.

Chestiunea pusă de comisiunea de informaţii, este, din punct de vedere al principiilor constituţionale, de o mare însemnătate.

Intr'adevăr, se poate admite ca într'o ţară, în care toate puterile emană de la suveranitatea naţională, singur războiul, — un act de o importanţă atît de capitală, care pune în joc însăşi existenţa şi viitorul ţerei—să fie un atribut exclusiv al guvernului.

•

In ce priveste faptele pe care se bizue comisiunea de informaţiuni, ele sunt de ordin general, privind acte cu caracter administrativ, şi de ordin personal, privind actele individuale sau mai bine zis acte cu caracter abusiv individual al miniştrilor.

Ast-fel, raportul relevă că din miliardul dat pentru pregătirea armatei, câte-va sute de milioane nu pot fi justificate, sau nu se găseste justificarea lor. Pregătirea aceasta a fost absolut insuficientă. Armamentul, echipamentul a fost în suferinţă. S'au luat mantalile răniţilor, ca să aibă ce îmbraca soldaţii. S'au comis fraude la furnituri, ofertele avantajoase au dispărut pur şi simplu.

In această parte, se spune că raportul cuprinde date extrem de interesante — deşi membrii comisiunei de formaţiuni n'au înţeles să indice acte şi dosare, acest lucru fiind un atribut exclusiv al comisiunei de anchetă.

In ce priveşte acte individuale de abuz, raportul ar fi relevând fapte personale ale d-lui Brătianu. El confirmă chestia trenurilor cu vin, ei confirmă chestia celor una sută vagoane date pentru transportul cereslelor.

Raportul mai confirmă şi acel scandalos act, despre care s'a verbit mult în cursul războiului, că defectându-se maşina de la un tren ministerial de agrement, acest tren a fost pus în mişcare cu maşina de la un tren de răniţi, care a fost lăsat în părăsire, timp de cinci zile, pe o linie de garaj, fără hrană şi îngrijire.

Cum aceste fapte au transpirat în public în legătură cu raportul depus. Ziua de mâine va indica clar dacă şi într'u cât aceste alegaţiuni sunt cuprinse în actul; căruia îi se va da mâine cetire la cameră.

•

In lumea politică se vorbeşte însă că zisa comisiune ar fi descoperit fapte condamnabile, comise de a tot puternicii de eri, fără ca să aibă caracterul unor acte ministeriale şi deci susceptibile de respundere pe cale obicinuite.

Se pronunţă name şi se vorbeşte de sesizare instanţelor în drept.

Şi în această privinţă se va vedea curînd intru cât versiunile care circulă astăzi corespund sau nu adevărului.

Rp.

DIN MEMORIUL CEFERIŞTILOR

Avansările

Ceferiştii dau o deosebită atenţiune, în memoriul lor, regulamentărei odată pentru totdeauna a avansărilor. Nu e o chestiune de interes material imediat, ci una de interes moral şi de echitate.

Avansările s'a făcut până acum fără nici o normă. Bunul plac, arbitrarul — sau în tot cazul simpatia personală au presidat la avansările din trecut, iar resultatul acestui sistem a fost ridicarea unora pe nedrept şi lovirea tot pe nedrept a altora, pe cari meritele şi munca îi indicau la avansare.

O asemenea cerere din partea ceferiştilor, nu numai că trebuie să aibă aprobarea tuturor oamenilor cinstiţi, dar îi ridică pe modeştii lucrători a functiona şi ef. în ochii opiniei publice, care dă întreaga ei aprobare mişcărei lor de astăzi. E de cel mai mare interes, ca o armată atât de mare de funcţionari să nu fie lăsată la capriciul şefilor ierarhici, cari să dispună de avansarea subalternilor.

O legiferare în această materie se impune. Dar pentru ca opera de legiferare să fie sănătoasă, ceferiştii, cer, cu drept cuvânt, ca avansările din ultimul timp nedrepte şi jignitoare, să fie revizuite. Şi de ce oare nimeni mai bine de cât ei înşişi nu cunoaşte meritele lucrătorilor şi funcţionarilor ceferiţi, ei sunt perfect îndreptăţiţi să ceară ca revizuirea să se facă de o comisiune mixtă. In compunerea căreia pe lângă delegaţii direcţiunei generale să intre şi delegaţii lor.

Principiul care stă la baza acestei revendicări — de ordin cu totul administrativ — ar fi de dorit să fie primit de cei în drept chiar cu entuziasm,

Trăim —
o epocă de asanare şi regenerare. De ce ticăloşiile, cari sau făcut cu avansările acestor funcţionari ai statului să nu fie reprimate, iar nedreptăţile a căror victime au fost atât de profund lovite să nu fie reparate?

Pentru regulamentarea avansărilor ceferiştii propun un stagiu de doi ani iar situaţiunea fiecăruia, care posedă acest stagiu să fie adusă la cunoştinţa comisiunei mixte care va decide.

Şi aci intervine o chestiune, care trădează cât de meschină este situaţia acestor oameni.

Conform art. 82 din regulament gradaţiile lucrătorilor meseriaşi la avansare sunt de 25 bani pe zi, iar a acelora nemeseriaşi 20 bani. Cu alte cuvinte sporul de salar la o avansare e de 6—7 lei. Ar dori să ştim, câţi ani ar ţi trebuit să funcţioneze un lucrător ceferist, pentru ca să atingă acest modest şi firesc ideal, să aibă —la eşirea la pensie—o remuneraţie dublă aceluia cu care a intrat la început? Un calcul elementar stabileşte, că ar trebui să funcţioneze cel puţin 70 de ani.

Se poate tolera o atare situaţie?

Iată de ce au dreptate ceferiştii când cer, ca gradaţia să fie de 25 lei. Dorul de modestă şi aceasta, ea poate aduce o ameliorare simţitoare omului, care pe măsură ce înaintează în vârstă îşi îngreunează sarcinile vieţei şi ale gospodăriei.

EM. SOCOR

ACTUALITAŢI

Reabilitarea

Datorit, desigur, unei inadvertenţe, legiuitorul nostru penal, n'a introdus şi la noi instituţia reabilitării. Este o inadvertenţa regretabilă, căci dacă justiţia nu este infailibilă—şi în aceasta privinţă nu e nevoe să facem dovezi — instituţia reabilitării se impune ca o necesitate de stat, inerentă unei organizaţiuni civilizate.

La noi abia la 1915 s'a început o mişcare mai serioasă în favoarea legiferării reabilitării. Un grup de avocaţi bucureşteni au luat iniţiativa unei mişcări în acest senz, şi, dacă nu intervenea intrarea noastră în război, poate s'ar fi dat acestei probleme o soluţiune favorabilă. După cum ne relatează ziarele bucureştene, se pare că chestiunea a fost reluată.

Un memoriu a fost prezentat dlui ministru al justiţiei împreună cu un proect de lege, care tinde la introducerea în legiuirea noastră penală a legii Beranger şi a reabilitării de plin drept a acelor condamnaţi pentru delicte de drept comun, care de la data condamnării timp de 5 ani nu s'au facut vinovaţi de nici un alt delict.

Că aplaudăm o asemene legenici vorbă. Avem totuş o observaţiune de făcut. Nu aceasta este adevarata reabilitare. Reabilitarea presupune posibilitatea revizuirii procesului în favoarea aceluia, care se vede condamnat pe nedrept, printr'o eroare judiciara.

De *această* **reabilitare are nevoie nedreptăţitul şi nu de o** *iertare* **intemeiata pe prezumţia corectării, cum stabileşte proectul înmânat ministrului de justiţie.**

Dacă e vorba să se facă o reformă necesara, apoi ea cată să fie complect serioasă.

Dacă justiţia est fundamentum regnorum, apoi reabilitarea printr'o hotărâre judecătorească este unica soluţiune a nedreptăţii comise.

Aceasta e adevărata reabilitare şi această trebue să se facă.

MICI POLEMICI

Soldaţii pe care i-a trimis Antania pe coastele Mării Îngheţate, trebue să fie cei mai mulţumiţi, pe aceste vremi tropiale.

•

De ce n'a răspuns Dl. Brătianu la învinuirea „Steagului" că face o politică de iatac ?".

— Ba a răspuns şi acum: ei, tac! Nu vă instalaţi locuinţele în apropierea vreunui deposit. Mai curînd, ori mai târziu e pericol de foc.

•

După excesele şi erorile ce s'an făcut la Curţile Marţiale, s'ar cuveni să li se spună vimorţiale.

•

Pentru fostul comisar regal Petrovici se organizează un banchet la hotelul de primul rang,—Binder.

Mari pierderi de tankuri

Nauen.—In regiunea Mailly sau dela ultimul atac duşman, încă 12 tankuri sfărâmate de obuze pe frontul de luptă. In toate locurile, în care duşmanul a vârât în foc formaţiile de tankuri, mai ales pe frontul principal de luptă între Tahure şi Marne, a avut la fiecare atac enorme pierderi de automobile blindate.

OAMENI ŞI LUCRURI

DOUĂ CAPITALE

Scriu aceste puţine rânduri în cabina unui vagon de dormit, ascultând muzica brutală a hurduitului de tren pe şinele tari. O muzică urâtă, disgraţioasă, despre care mă întreb ce-o fi zicând vecinul meu din cabina de alături, genialul Enescu, tovarăş de călătorie dinspre capitala de eri şi de mâini a ţării, către capitala de alaltăeri şi de astăzi.

Prezenţa lui Enescu în trenul acesta pune însă probleme psichologice mai adânci pentru cine nu se mulţumeşte cu aspectele prea simple ale vieţei, ci scrutează de câte ori se prezintă prilejul—înţelesul celălalt, cel simbolic.

Marele artist a luat parte la războiul acum încheiat pentru noi în chipul cel mai solos, cu întreg sufletul lui larg deschis nu numai durerilor mari dar şi suferinţelor mici, ale fiecărui în parte. El vine acum tot din mijlocul unui câmp de luptă, căci a încântat aci multe simţiri în scop de a alina suferinţi,—a cântat pentru Crucea Roşie, română, chemată să uşureze măhnirl şi lipsuri.

Dar digresiunea e prea lungă. Nedumerirea în chip conais exprimată, este aceasta: s'a putut oare decide cu inima uşoară maestrul nostru să schimbe—fie şi numai pentru o săptămână—aerul Iaşilor cu cel al Bucureştilor aflător în condiţiuni şi împrejurări cu totul osebite?

Vibrarea lui sufletească, izvorând în mare parte, din acele nuanţe şi manifestări, pe care, mulţi ani de zile i le au alimentat şi pregătit mediul şi traiul Parisului unde a fost adoptat pe deplin, — trebuie să se fi resimţit în mod deosebit la primul contact cu foasta şi viitoarea Capitală, astăzi potolită, resignată, deşi nu chiar lipsită de viaţă, mişcare şi clocot.

Artistul e un temperament de filosof blajin, lipsit de izbucniri febrile.

RODION

INFORMATII

Este definitiv hotărît că parlamentul va lua vacanţă între 25 şi sfârşitul acestei luni.

Absolut toate proiectele depuse şi mai cu seamă cele care au o legătura cît de cît cu tratatul de pace vor fi votate.

D-nii Al. Marghiloman şi C. C. Arion va pleca imediat ce se va cunoaşte data pentru care a fost convocată conferinţa pentru schimbul de ratificări.

— Faptul că s'au introdus preţuri maximale pentru toate lucrurile şi numai restauratorii sânt lăsaţi liberi a-şi face opera lor de jaf, a făcut să pătrundă în public credinţa că sunt unii atot puternici direct interesaţi in exploatarea neomenoasă a publicului consumator.

Credinţă noastră este că nimenea n'are interesul ca astfel de opinie să fie răspândite in public şi de aceia voim să sperăm că se va găsi in sfârşit un mijloc ca să se puie capât talhăriilor la drumul mare ce se practică in restaurantele şi bodegele din Iaşi.

— Se petrece un fapt cu adevărat extra ordinar.

Din ordinul fostului secretar general de la ministerul de războiu, d. general Razu, pedepsele tuturor soldaţilor şi gradelor inferioare, pentru delictele simple din cursul războiului, au fost comutate in pedeapsă cu munca silnică.

Sa dat ordin celor patru corpuri de armată demobilizate ca 400 de soldaţi şi gradaţi, condamnaţi de curţi marţiale la pedepse coreţionale, variind intre 3 şi 6 luni, să fie trimişi la Tg.-Ocna, pentru a face munca silnică la salinele de acolo.

Mărturisim că n'am crezut faptele până n'am citit ordinul semnat de însăşi d. general Razu.

Ne intrebăm însă: e oare cu putinţă aşa ceva? Este admisibil ca pe cale de ordin să se impe unor oameni altă pedeapsă de căceea formulată de judecătorul care a avut in vedere culpa. O comutaţie de pedeapsă, cu caracter agravant, făcută pe cale de administraţie, nu s'a mai pomenit.

Iată de ce avem convingerea că d. ministru de războiu, pus in cunoştinţă, se va grăbi să revie in privinţa acestei inice dispoziţiuni.

Ziarul ARENA, ocupându-se de evacuări spune că „ori cine are dreptul să ceară aprobarea trecerei in teritorul ocupat, şi că autoritatile germane satisfac aceste cerari fără procedare şi in limita posibilităţi. Ministerul de interne dezmiate forma acesta cererile de trecere nu poi fi făcute de cât de agricultori, funcţionari şi demobilisati şi familiile acestea.

Autorităţile germane nu numai că nu le dau procedare dar resping categoric toate cererile persoanelor, care nu fac parte din una din aceste trei categorie.

D. C. C. Arion, vice-presedintele consiliului de miniştri, a plecat la Bucureşti.

Ministrul de finanţe a acordat funcţionarilor acestui departament indemnizaţiile de chirie şi pe trimestrul Iulie.

Ni se semnalează faptul că pe când trenul de Chişinău trecea pe lângă staţia Socola-Roşie, nu ştim din ce motive vagoanele se balansează de a-crede ca se răstoarnă trenul.

Cum acest fapt ar putea da naştere la o nenorocire, atragem atenţiunea direcţiunei căilor ferate a se cerceta şi remedia casul.

Ministerul de Industrie şi Comerţ invită pe toţi d-nii industriaşi atât cei din teritoriul liber cât şi cei din teritoriul ocupat să facă cunoscut cât mai neîntârziat posibil toate maşinile, părţile de maşini, accesoriile precum şi materiile prime care le au fost rechizitionate sau ridicate din ordinul armatei cu ocaziunea retragerei sau ori în ce alt fel.

Specificările se vor face cât mai detaliat posibil, iar tablourile se vor trimite ministerului de industrie şi comerţ la Iaşi pe adresa Comisiunei pentru centralizarea materiilor prime, str. Mârzescu 22.

Administratia financiară a început de azi plata pensiilor pe luna Iulie.

In curând va avea loc deschiderea unei policlinici sub conducerea medicilor de spital demobilizaţi, Emil Radu şi I. Nubert.

I. Ghitescu subdirectorul învăţământului primar, a trecut cu incepere de eri in serviciul contabilităţei, iar d. Arghirescu fostul director al acelui învăţământ, demisionând urmează a fi insărcinat cu conducerea inspecţiunilor eforilor şcolare.

Eri s'a efectuat alegerea pentru camera de comerţ. Biroul a fost presidat de d. Simionescu, magistrat.

A fost aleasă mica listă prezentată şi cuprinzând numele d-lor N. V. Ştefaniu, Emanuil Lupu, farmacist, Alex. Funiac, dr. Philip Blumenfeld, Gh. Dima, I. C. Fleşeşă, C. Al. Croiţoru, V. Arsenie, C. Arghiropol, D. Antonescu, G. Cornilson şi I. S. Ionescu.

D. Mehedinţi, ministrul instrucţiunei, va depune încă in actuala sesiune proectul de reformă al învăţământului şcolar. Proectul pentru reforma învăţământului superior, rămâne a fi depus in sesiunea viitoare.

Conform ordinului ministerului de răsboi, comenduirea intocmeşte din nou un tablou, exclusiv numai de ofiţerii de rezervă pensionari afişlori in Iaşi, cari doresc să treacă in teritoriul ocupat cu familia.

Inscrierea se face la biroul evacuărei in timpul dela 16—21 iulie ora 9—13.

Se va arăta numele şi pronumele fiecărui membru din familie, oraşul, strada şi numărul unde evacuează precum şi cantitatea de bagaje in kgr.

※ Profesoarele și profesorii de muzică cari prepară elevi ce vor să se inscrie în conservator la cursurile de pian, violină, violoncel și flaut sunt rugați a'și depune adresele la direcția Conservatorului, strada Toma Cosma No. 13 în orice zi dela 3 la 5 p. m.

※ D. dr. N. Stoica, a fost delegat ca secretar al Camerei de Comerț din București.

D. maior Pascu Gheorghe a fost numit raportor la consiliul de răsboiu al corpului IV armata.

※ SCOLARE.— Zilele acestea se va publica în monitorul oficial locurile vacante în învățământul urban și rural. Ministerul va rezolvi întâi cererile de transferări, iar apoi se vor face numirile de normaliști și normaliste. Numai în cazul când vor rămânea locuri libere se vor face și numiri de supleanți.

— Cu începerea noului an școlar, în județul Iași se vor înființa pe lângă școlile existente mai multe posturi 2, 3 și 4 sem și câteva școli primare și frebel noi.

※ Vineri 13 curent a avut loc examinarea medicală a institutorilor și învățătorilor ce urmează a fi scoși la pensie din oficiu pe data de 1 Septembrie.

— Ministerul de instrucțiune a revenit asupra transformărei din post urban în post rural a școalei primare mixte dela Nicolina, condusă de d. institutor Toma Zaharia cum și asupra transferărei d-rei Realizice Stoica la acel post.

— Membrii corpului didactic vor primi au începere dela 20 curent leafa pe ambele luni de vacanță.

— Institutorii și institutoarele care doresc să ceară a fi numiți în învățământul din Basarabia, trebue să adreseze cererile lor pentru școlile urbane ispravnicilor iar pentru cele rurale semstvelor prin direcțiunea învățământului secundar din Chișinău representată prin d. Spiridon Popescu.

— D-rele Margareta Gavrilescu și Elenuța Cătănescu au obținut autorizarea revizoratului școlar de a deschide un curs pregătitor pentru clasele primare, în localul școalei Carmen-Silva.

※ *Congresul farmaciștilor.*— A doua ședință se deschide la ora 3 după prânz, sub presedinția d-lui dr. Conia, asistat de d. Rotbart.

Se discută o chestie, pe care adunarea o consideră ca una ce privește demnitatea întregei corporații.

D. *Th. Jelea*, arată marea activitate, depusă de d. colonel Merișanu, șeful farm. militare, timpul războiului. Nici o muncă n'a fost prea grea, nici un sacrificiu nu i'a fost prea mare, și resultatele bune date de farmacia militară în tot timpul acțiunei noastre, se datorește organisărei, muncei și capacității d-lui colonel Merișanu.

Și cu toate acestea la avansare, s'a trecut peste colonelui Merișanu, și — adaugă d. Jelea, — s'a dat unora cari nu meritau aceasta.

Rând pe rând iau cuvântul în această chestiune, d-nii Conia, Hențescu, Vintilescu, Mihăiteanu și alți.

Toți își exprimă regretul și în acelaș timp înfierează nedreptatea făcută.

După discuție, se hotărește a se înainta un memoriu ministerului de răsboi protestând în potriva acestei jignirі adusă corpului farmaceutic din țară, care se fălește cu d. colonel Merișanu și cerând ca dreptate să se facă.

Chestia va fi rădicată și în parlament.

*

D. dr. Conya, arată că adunarea are a-și îndeplini o pioasă datorie, de a comemora pe farmaciștii căzuți pe câmpul de onoare și supune adunărei de a se pronunța asupra chipului, în care ar trebui să se facă aceasta.

D. Jellea propune a se organisa un parastas pentru Duminica viitoare.

Adunarea aprobă propunerea și însărcinează pe d-nii Adace și Hertenberg cu organisarea acestei solemnități.

*

Credem interesant a da aci lista farmaciștilor cari și-au dat viața pentru țară.

Colonel Mihai Mihăilescu, Maiorii Dimitrie Nocalau, Neculai Grigoriade, Niculescu, Căpitanii; Andrei Petrescu, David Cerchez, Gheorghe Rădulescu, Calcantrauer. Locotenenții, Gheorghe Herța, Gheorghe Duma, Ernest Andrei Aurel Tipei, Eugen Cocușa, Neculai Ionescu.

Subiocotenenții, Neculai Brauset, Ioan Bersau, Alex. Deșienchievici, Bute Gheorghe, C. Piere, D. Iacobeanu, Alex-Eremia, H. Butfimschi, Adolf Barber și Antantu.

*

Cu privire la locotenentul Eugen Cocușa, se povestește un act de o excepțională bravură.

El se află departe de unitatea sa' când află că toți ofițerii au căzut. Fără a sta în gând se repezi spre locul de luptă și fără a avea vre'o cunoștință militară, luă comanda unității, și duse lupta înainte până să sosească ajutoare. Un glonte i răpuse viața.

*

Vom da mâine textul desbaterilor ce au avut loc a doua zi.

※ S'a depus la Prefectură mai multe obiecte de lingerie și cărți, găsite într'un vagon al trenului de Chișinău.

Păgubașul se va presinta la Prefectura Poliției Iași.

※ Duminică 15 Iulie, la ora 4 p. m. a avut loc în templul Neuschotz comemorarea morței drului Leon Rabinovici fost predicator al comunității israelite din localitate.

După oficiarea serviciului divin, au rostit cuvântări ocasionale dnii Robin, M. Ianover, Carol Drimer și D. Ornstein.

※ O vie polemică s'a deschis între generalii Aslan și Basarabescu cu privire la desastrul de la Turtucaia. Fiecare învinuește pe celalt, fiecare dintre generali atribuie desastrul neprinceperi și negligența celuilalt.

Nu suntem specialiști și nu cunoaștem nici detaliile aventurii de la Turtucaia

Se pare însă că ambii generali au în discuțiunea lor, o doză de sinceritate.

Așa fiind și pentru a avea explicațiunea justă a desastrului, noi suntem dispuși a'i crede pe amândoi.

※ *Lipsa de spirt denaturat.* E o adevarată nenorocire Spirtul denaturat, care este, mai ales în timpul verii, de o necesitate absolută, nu se poate găsi de loc. E datoria autorităților competente, de a se interesa de aproape de această chestiune și de a face totul pentru aprovisionarea populației cu spirt denaturat.

După relațiunile ce ni le dau specialiștii, soluțiunea este simplă: să se aducă și să se depozitese ai i de unde s'ar putea vinde cu prețul fixat de minister.

Credem, că e timpul să înceteze odată indolența ce se arată față de nevoile populațiunei sătene.

※ Elevii și elevele Conservatorului de muzică și declamație din Iași, sunt rugați a se prezenta la Directia Conservatorului str. Toma Cosma No. 13, cu începere de azi în ori ce zi între orele 3—5 p. m. pentru a lua cunoștință de mai multe dispoziții privitoare la începerea cursurilor.

※ Eri a avut loc la Mitropolie hirotonisirea arhiereului Gurie Basarabeanul.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, ajutat de episcopu Nicodim, și Antim, de arhimandriți basarabeni de preoții catedralei. Respunsurile au fost date de corul metropolitan, sub conducerea dlui Dimitriu.

In asistență, pe lângă elita societății se aflau și I. P. S. S. Comăn, Mitropolitul Pimen, Episcopul Teofil de Argeș, și dnii miniștri Mehedinți și Cluhureanu.

După solemnitatea religioasă, a avut loc o recepție la palatul mitropolitan.

※ Tinerii studenți cari trebue să plece la toamnă pentru continuarea studiilor în Franța și Elveția sunt invitați a se întruni Joi 19 Iulie orele 10 seara a. c. în sala berăriei Asuga. Cei cari nu pot veni își vor trimete aderențele la d. Don Perișeanu str. Palat 9 Iași.

※ TEATRALE.—D. C Tănase a avut buna inspirație de a pune în repetiție un mare număr de operete.

Dintre acestea, „Clareta în Concentrare" și „Dama dela Maxim" au fost foarte bine interpretate și au atras un numeros public.

§

Talentatul artist al Teatrului Național C. Kalmuski va pleca Joi cu o trupă în turneu în orașele din Moldova.

Repertoriul e format de o revistă și mai multe comedii.

※ Cunoscutul poet ieșan G. Topîrceanu a terminat o revistă în două acte „Fum" care se va juca în Capitală zilele aceste. Credem a ști că revista va fi montată și la Iași.

Nimic nu a fost uitat din actualitățile zilei, începând cu „cupletele naturalizării evreilor și celelalte.

※ Mâne seară, Marți are loc în amfiteatrul institutului de anatomie adunarea săptămânală a sindicatului medical.

Vând doi cai furaje o sabie nouă brun ată și un binoclu Zeiss Orele 4—7 Titi Vasili Sft. Haralamb 8 5—1

Băile Bălțătești nefuncționând anul acesta. **Prof. D-r. Bejan** șeful Maternității rămâne în Iași Consuli. 3—5 p. m. str. Cuza Vodă 45.

Ultimele ştiri telegrafice

Luptele în apus

Succesele franceze la Marna

Berlin. — Armata principelui moștenitor Rupprecht.

Vie activitate de recunoașiere, puternice atacuri în masă ale inamicului la nord de râul Lis, pe ambele maluri ale râului Somme și la nord-vest de Montdidier. In unele sectoare activitate de artilerie.

Armata principelui moștenitor german.

Pe frontul de luptă ziua a decurs liniștită. Mici lupte de infanterie în fața noilor poziții.

In Champagne inamicul printr'un atac a pătruns în pozițiile noastre înaintate la sud de Tichtelberg. Contraatacul nostru l'a respins în cea mai mare parte.

*

Paris 15 Iulie.—Sub presiunea continuă a trupelor franceze și aliate, care are loc de mai multe zile contra forțelor germane, acestea s'au retras azi pe întreg frontul la nord de Marna.

Trupele franceze urmărind ariergardele inamice au atins linia generală Broyères, Villenskau sur Feré, Courmont, Passy, Grigy, Cuisé s, la Nouville aux Larris Chraumizy. Malul drept al Marnei este mult degajat și elementele franceze continuă să înainteze la mai mult de 15 Kilometri la nord est de Chateau Thierry.

Pe frontul din Champagne cifra prizonierilor făcuți de francezi în regiunea la sud de Sans Rom, întrece 300 dintre care nouă ofițeri.

Atacuri aeriene

Viena. Evenimentele pe mare.

In noaptea de 24-25 Iulie hidroavioanele noastre au atacat cu succes instalațiile de aviație engleze de mare, la Fiesolo, lângă Otranto.

Halele de aviație au fost incendiate și instalațiile de aviație au fost în cea mai mare parte nimicite.

Mașinele noastre s'au întors toate nevătămate.

Greva în Anglia

— Represiunea guvernului —

Londra. In urma unor greve în care care fabrici de muniții, guvernul face cunoscut că scutirea de serviciul militar va fi anulată pentru toți acei care se vor mai găsi în grevă și după Duminică.

Succesele submarinelor

Hanen. Presedintele societății Cunard Sir Alfred Booth declară că submarinele germane continuă de a-și lua vama lor din tonajul deja foarte micșorat al societății, fără ca aceasta societate să'și poată înlocui vasele pierdute.

Comentarii asupra luptelor

Stokholm. — „Stockholms Dagblatt" dela 25 Iulie spune: Trupele de asalt franceze în Aisne și Marna, precum și ivirea fără de veste a trupelor engleze arată clar că Foch a trebuit să vâre în foc toate rezervele sale într'o mare întindere.

Bătător la ochi este silința francezilor de a nega orice planuri ale comandantului în vederea spargerei frontului Se urmărește evident de a combate speranțele prea mari ale poporului și ei atribuie acum deodată ofensivei nu mai țelul de a ațâna presiunea germană impotriva orașului Reims și așa mai departe.

Această modestie face un efect prea convingător. In orice caz toate arată că Foch a trebuit să plătească pentru progresele sale un preț foarte mare.

Acțiunea trupelor austro-ungare

Viena - Comunicare oficială.

Pe frontul din Tirol întreprinderi ale trupelor de asalt la Vallarsa au cauzat sângeroase pierderi dușmanului.

In Albania, trupele noastre au respins la Ardenisa șapte conrraatacuri dușmane și la Kela și-au câștigat prin luptă trecerea peste Semeni.

In regiunea de la nord de Berat activitatea de luptă continuă.

Vase scufundate

Londra.—Un distrugător englez s'a scufundat Sunt lipsă câțiva oameni din echipaj.

*

Amsterdam. — „Times" anunță din Santa Ader că vaporul francez „Bydieu", a fost torpilat. Din 46 oameni de echipaj 6 au fost salvați.

Chestia intervenției în Siberia

Hanen.—„Times" află că dispozițiile Înțelegerei încheiate cu Statele-Unite și Japonia, cu privire la ajutorarea cehoslovacilor în Siberia, au fost deja executate.

Scopul principal este de a se menți noua resultatele de până acum ale acțiunei cehoslovacilor în avantajul Antantei.

Demisie

Berlin — Șeful cabinetului militar baronul Byacker, s'a retras.

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache. — Compania Tănase, Niculescu-Buzău. Luni 16 Iulie ora 9 jum seara: mare succes.

DAMA DELA MAXIM

cu creația d-nei Mărioara Cinsky, d-nii Tănase, Niculescu-Buzău, dna Fl. Pellinescu, dnii T. Protopopescu, Jean Bulandra.

Mâine, Ei! Ași, Bilete la Iliescu.

Arena Română. Comp. de comedie bufă și reviste, Zaharia Bârsan, astă seară Luni 16 Iulie, ora 9 jum., Deschiderea Sfagiunei;

NAZDRAVANIILE DIVORȚULUI

comedie în 3 acte de Bisson. Joi 19 Iulie, La Paris ca Nicăiri. Bilete la librăria Iliescu. Seara la casă.

Grădina Zefirul (în fața Teatrului Național, Luni 16 Iulie, ora 9 jum. seara;

VOEVODUL TIGANILOR

mare succes cu dna Lucreția Ereneanu Vasile Rabega, Nicu Lenghel. In curând Vânătorul de Păsări și Nanta Janettei Bilete la Maximovici.

Grădina Traian, comp. Bărcănescu-Carussy, Luni 16 Iulie ora 9 jum. seara

BARONUL CE QURAÇAO

operetă de Kollo. Marți; Punctul Negru, Bilete la casa grădinei.

Mare sărbare artistică

Marți 17 Iulie s. c. se va juca pentru ultima oară în Grădina Zefirul (vis-a-vis de Teatrul Național) frumoasa operetă;

VAGABONZI

D-rele Elvira Zamora, Mica Lenghel Tenorul Rabega, Boldescu și întregul ansamblu, Cuplete noi (Femeia) Balet Spaniol cu dna Tinca Rădulescu Biletele la Agenția Thalia.

※ ECOU. — Aflăm cu plăcere că Restaurantul „Unirea" din Piața Unirei No. 5, a trecut sub o nouă direcțiune, transformându-l în un local de primul rang, atașându-i o bodegă și o grădină care prin aranjamentul ei va fi locul de întâlnire al Entei noastre.

Pe lângă consumațiuni alese, băuturi fine va fi și o orchestră de salon alcătuită din profesori, sub conducerea virtuosului-violonist *Emilian Ghiorghiu* fost șef al orchestrei de la Casino din Constanța care a obținut succese strălucite pretutindeni.

Noua direcție nu a cruțat nici o cheltuială spre a amenaja localul după cerințele moderne și în acelaș timp, a ținut ca prețurile să fie cele mai moderate.

Deschiderea a avut loc Duminică 15 Iulie.

※ ECOU.— Epitropia Spitalelor Sf. Spiridon n'a aprobat resultatul licitației pentru arendarea farmaciei sale din Tg. Neamț asupra d-lui Petru Staiculescu, de oare ce d-sa nu îndeplinește condițiunile legei sanitare, articolul 130, care cere un stagiu de doi ani ca licențiat în farmacie persoanei ce dorește a conduce o farmacie. Dl. Staiculescu obținând dreptul de liberă practică a farmaciei cu jurnalul No. 11 din 4 Mai 1918 va putea conduce o farmacie abia la 4 Mai 1920.

※ ECOU.— S'a deschis și renovat resumita „Baia Pogor" Funcționează zilnic pentru bărbați și dame între orele 7 dimineața și 8 seara.

La revizia de vagoane din gara Iași este nevoie de 12 curățitori și 8 curățitoare se dă leafă bună și se înlesnește procurarea de alimente, A se adresa la revizia de vagoane din gara Iași. 8—1

Doctor G. Pârvulescu

Boale chirurgicale și genito-urinare (injecții intra venoase cu Neosalvarsan și Cyanur de mercuri).

Cousult 2—4 p. m.

6—1

Fotografi și amatori fotografi găsesc materiale fotografice, hârtie, cărți poștale Leonar, plăci, pelicule etc. la Fotografia Curții Regale Weiss Iași P—Unirei, 4—1

Teren de 25000 mlr. p. str. Cl Negri No. 54 se închiriează pentru un depozit de lemne sau se vinde. 5—1

Nutreț bun pentru vite, cosit gata cu Kgr. și de cosă în drjmă sau cu banl doritorii a se adresa lă Administrația moșiei Țiganași Jud. Iași.

Student la matematici prepară curs superior. Inlesnește elevului cărțile necesare ultimele edifii conform cu programul didactic în vigoare. A se adrese la ziar sub G. I. student 3—1

Plăți în teritorul ocupat Banca Iașilor, Societate Anonimă. efectuează plăți în teritorul ocupat în condițiuni avantajoase.

DIRECȚIUNEA

5—1

Se caută o guvernante străină pentru un copil de 4 ani adresa str. Păcurari 36

Bijuterie cumpără **Susman** str Ștefan cel Mare.

Ori ce comisionar sau, persoană privată ce pleacă pentru interese particulare în Rusia Moscova-Kazan-Petrograd și cari ar dori să se insărcineze în schimbul unei bune recompense, cu un comision (aflarea adresei unei persoane) a se adresa la Dl. C. Manu str, Nicu Gane 22. 6—1

Avis

Conform autorizațiunei No. 6540 din 24 Iunie a. c. a onor Minister de industrie și Comerț suntem autorizați a cumpăra lânurile din județele Iași și Vaslui și rugăm pe producători să se adreseze la noi pentru tratări Iacob Moscovic Fiu Iași str: C. A. Rosetti 18,

Gimnaziul „VACHTEL"

Iași Str. Sărăriei 147

CURS DE PREPARAȚII

cu profesorii școalei

La 1 Iulie st. v. începe la Gimnaziul „Vachtel" preparația pentru examenele integrale și de corigență din Septembrie a. c. De asemenea se va ține un curs de limba germană pentru ca la redeschiderea școalelor elevii să poată urma materia clasei respective în urma reintroducerii acestui studiu în programe.

Inscrierile se fac zilnic de la 25 Iunie, între orele 9—12 și 2—6 la cancelaria școalei.

Direcțiunea

7—1

Neosalvarsan „Ehrlich" toate dozele se găsesc cu prețuri reduse la Farmacia Blumenfeld, str. Cuza Vodă 40. 3—1

Caut o Damă în calitate de Menajeră sau Damă de Companie pentru o Doamnă refugiată din București. Să cunoască limba franceză etat ea 40—45 ani, caracter bun și blând urmând a pleca la București. Adresa Refugiată strada V. A. Ureche Bârlad, 3—1

Menageră, gospodină tânără. se caută la țară.

Oferte la Administrația moșiei Popeni Comuna Popeni Judetul Tuteva.

Scule de tâmplar, zidar lăcătuș de tot felul pompe, ventile, furtum balamale hârleț lopeți etc, de vânzare la Popescu Moara Diamant între orele 9—12 a. m.

Farmacistă Se caută pentru imediata angajare la Farmacia H. Blumenfeld, Str. Cuza Vodă 40 8—1

Anunț

Caut una sau mai multe camere mobilate prefer nemobilate ofer preț bun. Adresa Maior Opreanu str. Ștefan cel Mare 3 3—1

Anul XIV-lea No. 3398

10 BANI NUMĂRUL

Joi 19 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . . Lei 35
6 luni . . . . . „ 20
3 luni . . . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Cum privea d. Brăteanu situația în Mai 1916

Un document interesant. Un raport al contelui Czernin. Aprecieri asupra situației. Un mod de a vedea. Dacă d. Brăteanu perzistă în acest mod de a vedea. Ce s'a întâmplat de la Mai până'n August 1916 de s'a produs schimbarea totală.

Cartea Roșie *austriacă, publicată de ministerul de externe austro'ungar după isbucnirea răsboiului nostru, cuprinde între altele, și relațiunea de mai jos, pe care, la 13 Mai st. n. 1916 contele Czernin o face ministrului său de externe.*

Această relațiune, în privința exaltăței căreia nu s'a rădicat până acum nici o obiecțiune, constituie, după părerea noastră, un adevărat document. Ea invederează cum privea la acea dată d. Brăteanu situația generală și atitudinea noastră în raport cu acea situație.

Cetitorii vor aprecia întru cât acea apreciare era justă și mai cu seamă cât de justificată ar fi apărut continuarea atitudinei prudente de până atunci. Tot cetitorii vor aprecia dacă de la Mai pînă la August survenise vre-un fapt care ar fi putut însemna că una din forțele beligerante a fost răpusă și deci ceasul României de a interveni a sosit. Vor mai aprecia dacă situația militară din August justifica intrarea noastră în răsboiu, atunci când se făcuse dovada că însăși ofensiva lui Brusilow a trebuit să fie oprită.

Și acum iată textul relațiunei contelui Czernin, purtând data de 13 Mai st. n. 1916.

— „Următor telegramei mele de ieri am onoare a vă rade în detaliu convorbirea mea cu d. Brăteanu asupra situației generale.

Presedintele consiliului a început prin a-mi spune că simte nevoia — după un așa larg interval de timp — să vorbească deschis cu mine, pentru a-mi explica mai multe lucruri, a căror importanță n'am sesisat'o, pentru că vederile noastre par a se deosebi „asupra unor puncte". Cât despre dânsul, „micile chestiuni de detaliu" nu'l interesează, puțin îl importă dacă Verdunul va fi luat sau nu, dacă vom cuceri încă câți-va kilometri pătrați sau nu, căci nu aceste lucruri vor decide de soarta răsboiului.

Ceea ce din centra va decide, acea va fi de a se ști dacă unul din cele două grupuri în prezentă va reuși să zdrobească pe celalt sau dacă cele două părți beligerante vor înțelege că nu vor putea învinge și se vor vedea silite a consimți la o pace pe baza statului quo. In ambele cazuri politica lui va fi cea bună.

In cazul din urmă, care pare cel mai probail, pacea viitoare ne va da-o Europa care nu ar diferi mult de cea din 1914, toate sacrificiile și pierderile crude încercate ar fi zadarnice, iar România întreagă îi va fi recunoscătoare de a-i fi economisit ororile unui răsboiu inutil.

Dacă din contra unul din grupările în luptă reușește a zdrobi pe celalți un ast fel de eveniment nu s'ar putea produce dintr'un moment într'altul și fără ca cine-va să nu-și dea seama și în acest caz România va avea totdeauna timpul a se decide. D-sa nu crede în această eventualitate, dar dacă ar fi ca ea să se producă, ani se vor scurge pînă atuncea întru cît nici unul din grupurile în luptă n'au dat încă vre-un semn de epuizare, și cum România nu este în stare să facă un resboiu de ani, este evident că trebue să „aștepte". După dânsul, ambele partide, care nu vorbesc de cât de victorie, vor sfârși prin a înțelege că victoria este imposibilă și că acest resboiu va sfârși *en queue de poisson*. Nici odată Rusia nu va consimți ca Serbia să dispară, nu va exista deci o Bulgarie mare; nici odată ea nu va ceda Polonia și nici odată nu va voi să dea Basarabia României. Europa s'ar găsi într'o stare de febră care ar împiedică or-ce apreciere justă, dar el, Brăteanu, și ar păstra sangele rece.

In momentul în care rușii se aflau în Carpați a fost conjurat să meargă contra noastră „fiind-că sfârșitul monarhiei ar fi evident" și astă-zi iată că am respins pe dușman și am pătruns adânc în țară inamică. Alte fase—chiar defavorabile pentru noi—ar putea să se producă, fără ca prin aceasta să se producă o decizie. Acest resboiu nu este ca toate celelalte, el este fără exemplu în istorie și analogiile n'au rost. In ce poziție s'ar fi găsit oare România dacă în 1914 ea ar fi participat la resboiu, cum i-am cerut'o noi? Desigur că rușii ar fi inundat Moldova și jumătate din țară ar fi astă-zi o gramadă de cenușă. România nu poate oferi aceleași sforțări ca și marile puteri și în timp ce aceste se epuizează, România face târg bun și în afară de cîteva capete teloaute niminea nu se plinge de această stare de lucruri.

Cît despre dînsul, el nu poate risca o o politică bazată pe combinațiuni de viitor; nu este chip de prevăzut; *poate* că situația se va schimba complestamente peste șase luni și-i va obligă să ia alte deciziuni; pentru moment neutralitatea constitue singura politică practicabilă pentru România și de cine altul, în locul lui, și în timpul ultimilor doi ani, ar fi lucrat alt-fel, ar fi lucrat mai puțin bine. Dar dacă, ast-fel precum este de presupus, acest cel mai teribil din toate resboaiele nu ar trebui să dea nici un rezultat și Europa viitoare ar rămîne aproape ceea ce a fost înainte de rezboi, relațiunile normale între România și puterile centrale se vor restabili repede și în mod automatic. Această se și vede. Nevoile economice sunt mai puternice de cît sentimentele, Rominia și puterile centrale, au nevoie unele de altele și se vor regăsi or-ce s'ar întîmpla".

POLITICA

Inamovibilitatea magistraturei

Unele ziare vestesc că în cursul acestei săptămâni va fi depus pe biroul camerilor proiectul de lege, prin care se suspendă inamovibilitatea în magistratură.

Desigur că puține din măsurile propuse de guvern pot fi socotite a avea însemnătatea socială a acestui proiect.

Faptul că ei se produce și mai cu seamă faptul că măsura aceasta este socotită ca absolut necesară de către un guvern, care are în capul său pe omul ce a realizat legea inamovibilității, faptul acesta trebuie să ne dea foarte serios de gândit.

Evident. Pentru ca o ast-fel de măsură să poată fi propusă trebuie să existe un rău incontestabil. Nimenea nu propune o atare dispoziție, dacă funcționarea magistraturei ar fi fost într'adevăr ceea ce trebuia să fie.

Lacune mari s'au văzut de mulți, de foarte mulți. Nu se poate tăgădui că numeroși magistrați n'au corespuns menirei.

Inamovibilitatea trebuie să asigure țerei o magistratură independentă, dar nu să constituie pentru magistrați o siguranță pentru tot ce ar face cu nesocotirea rolului și misiunei lor, cu nesocotirea drepturilor și a justiției în sine.

Nu mai puțin însă măsura ce este vorba să ia guvernul trebue să fie cu băgare de samă cercetată. Dacă prin inamovibilitate nu s'a putut asigura independența magistraturei, prin suspendarea inamovibilității magistratura va fi ca scoasă oare de sub influențele partidelor politice?

Repetăm. Măsura guvernului este extrem de serioasa. Ea pare chiar a fi motivată.

Totul depinde de ce va rezulta și cum se va putea asigura țărei o magistratură bună.

Acest lucru și numai acest lucru trebuie să ne preocupe.

SOR.

Succesul imprumutului german

Berlin 15 Iunie. — Subscripțiile pentru al 8 lea imprumut german s'au terminat, Poporul german a pus astfel până acum la dispoziția imperiului 38 miliarde mărci. Casele de imprumut au participat la subscripții cu 9 miliarde.

OAMENI ȘI LUCRURI

„AUSWEIS"

Când vorbești publicului de o visită în București, ți-ai luat în același timp îndatorirea de a vorbi despre peripețiile legate, în aceste momente, de un drum atât de anevoios cum este o călătorie între cele două Capitale.

In rândul dintâiu, nelipsitul și nevitabilul „Ausweis".

Cine n'a văzut, măcar întâmplător, aspectul camerei de asteptare, până se pătrunde la dl. Corteanu, nu poate ști magia strania, legată de a înfrunta interese și nevoi, a acestui cuvânt nou și atât de popular: „Ausweis". Este panaceul și simbolul vremei.

Generali, demnitari, prelați, civili, demobilizați și refugiați ori refugiate, toți și toate trec prin acel cabinet, după ce au asteptat, după ce au febricitat de nerăbdare, până să-și vadă semnat inevitabilul „Ausweis".

Dar una ori lucrul vine pe neasteptate și febra e mai de scurtă durată. Te sunet dintru'ntâi și în'ori ce caz unei mici tortori estetice, instalându-te la fotograful „à la minute", prima etapă a luptei, dar și a visului, realizat. Pe urmă tucep și se succed formalitățile celelalte, până când, trudit, nesigur încă dacă, în adevăr pleci

te găsești instalat într'o cabină ospitalieră, într'unul din locurile reclamate de alt cineva. Totdeauna reclamate!...

Căci pacetia vremei este aceasta: nu încapi nicăieri. Iar dacă ți încăput, ți se dispută și ți se contestă locul, ți se invidiază intâlnitatea.

—„Nu ieși, vă rog, din cabină..." ne șoptește prietenos și protector jandarmul, paznic al vagonului și căruia pe noi doi, tovarăși de călătorie comună, ne a dat în grija lui simpaticul dn Colțescu, prin intervenție superioară.

Și în adevăr jandarmul—convins de beneficiu concursului dat — face exces de zel și-l ausim opunând, la toate insistențele altora, un argument suprem și deciziv. Bună oară unui colonel:

—„Nu pot dle colonel, sunt doi domni, deputați.

Deschideți dv. cabina și controlați-i.

Firește, nici un ofițer superior nu se incumetrează a întreprinde un act atât de curagios, cum ar fi stingherirea sau chiar ofensarea a doi deputați bine năvoriți în cabina lor.

Așa se călătorește sub obăduirea unui jandarm și în umbra unui „Ausweis".

Așa se utilizează „trucul" în lupta cea nouă pentru viață, — cea de după lupta grea din care nu am ieșit încă, din moment ce, la fiece pas, în vagonul restaurant, te întâmpină câte un glas autoritar și rece.

—„Ausweis...".

RODION

MICI POLEMICI

Ziarele cred că se ventilează ideea unui congres liberal.

Mai curând o asemenea idee se ventilează în favoarea șefiei lui Vintilă.

Fostul ministru Constantinescu P. nu are, cum se spunea enorme provizii de alimente Cel mult, vr'o jumătate vagon osânză în... abdomen.

Un fost colonel rus s'a făcut birjar în Iași.

Cât n'ar fi dat fostul Țar Nicolae să conducă o birjă acum!

Deputatul Pătrășcanu a refuzat suma de 22000 lei ce i s'a oferit, ca diurnă, pentru timpul cât n'a luat parte la ședințele Camerei.

...Și omul ăsta pretinde a fi vechiu liberal.

Ultimul deposit ars era unul de cauciuc. Numai de n'ar fi ancheta prea, elastică.

D. N Iorga laudă strașnic pe Maximilian Harden, evreu de origine.

Fostul tovarăș de șefie al apostolului I. A. C. Cuza nu va sta impasibil.

Cu fiecare suprimare ce va face cenzura, scăpăm de o duzină de greșeli de tipar. E bună și nenorocirea la câte ceva...

INFORMAȚIUNI

— Se pare că dezbaterile la camera, în chestia împământenirei evreilor, vor fi ceva mai lungi de cât la senat, judecând după numărul oratorilor înscriși la discuția generală și după numeroasele amendamente ce se anunță că vor fi propuse.

Informațiuni precise ne îndrituesc însă a afirma că guvernul se va opune la orice modificări și va insista ca proectul să fie admis asa cum a fost votat la senat și trecut prin secțiunile camerei,

— Nicăerea nu cade așa de repede în desuetudine dispozițiile și ordonanțele ca la noi.

Prohibițiunea durează câte va zile și apoi relele obiceiuri își reiau stăpânirea.

Așa este și cu viteza automobilelor.

Vr'o câtva timp ordinele severe ale prefecturei de poliție au reușit să oprească fuga vertiginoasă a automobilelor pe stradele Iașului. De vr'o trei zile însă goana nebună a reincepu. Din nou trec ca săgeata automobilele pe stradele cele mai populate și din nou se produc accidente.

Șoferii trebuiesc iarăși readuși la respectul regulamentelor.

Dacă nu se poate altfel, cel puțin cu aplicare a reglementarelor douăzeci și cinci.

Și autoritățile s'o facă cât mai repede, pentru ca publicul să nu fie el silit să o facă.

※ Numărul de astă zi al *Steagului* cuprinde o acuzare precisă și foarte gravă în potriva d-lui Al. Constantinescu, fost ministru.

Este vorba de faptul că trei armasari, care au costat pe stat 40,000 lei au fost vânduți, grație unui simulacru de licitații fiul d-lui Constantinescu cu suma de 900 lei.

Acuzarea merită o explicație, care, sperăm, se va produce.

※ In cercurile autorizate, se afirmă, că în urma stăruințelor depuse de d-nii Marghiloman și Arion, direcțiunea generală a căilor ferate va relua administrația directă a căilor ferate pentru toată țara, momentan în afară de Oltenia.

Aceasta încă înainte de schimbul de ratificări.

※ *Consiliul comunal* — Comisia interimară s'a întrunit aseară, sub presedinția d-lui Gh. Botez și s'a ocupat de budgetul comunal.

O ușurare pentru funcționari.— D. Botez arată, că noul budget fiind întocmit mai mult pe presumțiuni, de care se față de imprejurările actuale nu se pot stabili în definitiv veniturile, nu a putut introduce o îmbunătățire simțitoare în situația funcționarilor. A introdus un spor, la care a consimțit ministerul de interne, pentru cei cu lefuri de la 300 lei în jos, însă față de scumpetea traiului, îmbunătățirea e prea neînsemnată.

Totuși pentru a contribui la ușurarea traiului funcționarilor, a prevăzut creerea unui economat, care să procure funcționarilor alimentele de prima necesitate pe prețuri scoborîte. Dar pentru aceste trebue un capital de rulement, care să fie pus la dispoziția economatului.

Acest fond s'a găsit, din câștigul ce ressă pentru comuna din gheața adunată în iarna trecută și care acum se revinde la populație. Până în acest moment comuna și-a acoperit capitalul, și a mai realizat un câștig de 100,000 lei, care va mai spori.

Cere ca să se admită că din acest câștig suma de 80,000 lei să servească drept fond de rulement pentru economat.

După ce mai vorbesc d-nii Lohan Tutescu, Corjescu și Stefăniu, propunerea e admisă.

Budgetul.— Se intră în discuția generală a budgetului.

Presedintele comisiei interim carară, că veniturile au fost sporite numai prin dublarea taxei pe apă, care mai reduce din deficitul ce în fie care an îl lasă întreținerea conductei și din prestații.

A făcut intervenția necesară, pentru ca și statul să-și dubleze subvenția ce e acordă comunei pentru apă, are promisiunea primului ministru, dar neavând încă răspunsul hotărât, n'a putut să treacă în această sumă în budget.

D. Tufescu arată că politica ce s'a dus la comună, de o potriva de liberali și conservatori, a adus că budgetul comunei Iași, are datorii de 65 la sută și una 35 la sută pentru gestiune, ceia ce aproape nu există în nici un budget al lumei.

Speră că prin descentralizare se va aduce o reală schimbare în bine.

Salubritatea Iașului —

Toate sunt bune. Dar prin budgetul întocmit, nu se pot acoperi de cât acele cheltuieli zilnice, indespensabile. La intrebarea membrilor comisiei interimare, dacă se face o îmbunătățire în starea de salubritate a orașului, d. Botez răspunde că aceasta e cu neputință din mijloacele proprii de care dispune comuna.

In marginele posibilității se face totul și chiar peste puteri, dar resultatul nu poate fi de cât neînsemnat.

Pentru a se ajunge la o îmbunătățire a stărei de salubritate, și a evita o primejdie ce amenință Iașul și de care cetățeanul ieșean nu are nici o vină, a înaintat un raport amănunțit primului ministru, care pentru a dovedi încă o dată solicitudinea ce are pentru Iași, a promis să vie în acest scop în ajutorul comunei cu 2 milioane lei.

Proectul de lege în acest scop, va fi depus Joi pe biroul Camerei...

Gestul primului ministru găsește aprobarea unanimă.

§

Refacerea Iașului.—Cu această ină, asigurându se o mai bună stare de salubritate, nu s'a făcut încă nimica pentru refacerea Iașului.

D. Gh. Botez arată, că din cauza răsboiului, de care Iașul nu are nici o vină din cauza aglomerației populației și în special al trecerei armatelor, Iașul trebue refăcut, toate străzile sunt impracticabile și trebuie toate refăcute din nou, toate localurile de școli sunt ruinate, toate imobilele comunale se găsesc în aceiași stare.

Refacerea Iașului nu se poate face de cât de stat, și numai de stat Pentru această refacere se cere cel puțin 20 milioane căci palliative nu pot încă pea.

Comisia interimară, exprimându și în credarea în bunavoința guvernului, decide ca la timp, să facă și în acest privință cuvenitele intervențiuni.

Comisia votează apoi capitalul veniturilor, care se cifrează cu 4.428.131 lei și 30 bani.

Vom da mâine continuarea dezbaterilor.

※ In urma unui raport adresat de directorul general al închisorilor, prin care arată că dni G. Mihail, directorul penotenciarului central și Budescu, diriginte acelei închisori s'au făcut vinovați de lovire și insulte reciproce, ministrul de justiție i'a suspendat pe amândoi. Suspendarea e întoțită de pierderea salarului.

※ Am anunțat eri, că ministerul de finanțe, a acordat pentru funcționarii acelui minister indemnizația de chirie și pentru trimestrul Iulie.

De ce oare nu se acordă aceiași îmbunătățire pentru profesori, învățători și funcționari dependinți de ministerul de instrucție?

※ Din cauza aglomerației și pentru a da curs celor adunate, cererile de permise au fost suspendate până la 5 August stil nou.

※ Consiliul de administrație al societății „Moara Iașilor" în ultima ședință a ales pe d. St. Gheorghiu, ca presedinte, Lascăr Antoniu, vice-presedinte și C. Jorneseu, director.

※ Lipsa spirtului denaturat este foarte resimțită de medici și dentiști pentru plombarea instrumentelor de chirurgie. Sindicatul medical va intervenii la directia alimentărei ca să se înlature acest neajuns.

※ *Un document interesant.*— Sub titlul „De ce au murit dorohoenii de foame“ Ziarul „Gazeta Dorohoiului“ publică următoarele interesante destăinuiri :

Vreţi să ştiţi de cé a murit de foame populaţiunea judeţului Dorohoi— cu exceptarea bine înţeles a cător-va fericiţi privilegiaţi care se ghiftuiau cu toate bunătăţile—sub regimul trecut de tristă memorie ?

Citiţi documentul de mai jos de natură să vă cutremure şi care—în elocvenţa lui zdrobitoare—vă va edifica pe deplin.

Exira-urgent. Cu precădere Prefecturei Dorohoi.

Armata operaţiunei are nevoe urgentă brânză. Luaţi măsuri energice şi stăruiţi personal expedierea depositului Bacău în ziua de 14 corent un vagon brânză, *indiferent dacă se va lua şi din cota reservată populaţiei.* Paralel pregătiţi şi staţia cea mai apropiată de centrele de fabricaţie încă un vagon brânză la dispoziţia Ministerului, care se va expedia conform ordinului ce veţi primi şi recomplecta imediat cu altul. Vă fac personal răspunzător de întocmai executare. Raportaţi imediat telegrafic măsurile luate.

Scurt şi cuprinzător ! E ordinul No. 26768 din 15 August 1917 adresat de Ministerul de război Prefecturei judeţului Dorohoi.

Să se ia brânza din cota reservată populaţiei civile. Ce le păsa lor că civilii nu vor avea ce să mănânce ? Cu riscul chiar ca alimentele sustrase populaţiei civile se strică pe drum, pina să ajungă la destinaţie—cum s'a întâmplat de multe ori—din cauza incapacităţei; lipsei de organizare şi destrăbălărei care a domnit, aceste alimente se luau numai ca civilii să n'aibă ce mânca.

Dar dorohoenii nu trebue să uite despăreri un lucru. Prefectul de pe vremuri, primind ordinul de mai sus, s'a grăbit să-l execute, trecând peste interesele judeţului.

D. Artur Stavri ar fi putut foarte bine să nu se supună executărei acestui ordin. N'a făcut'o, şi nici n'a demisionat ca o demonstraţie că înţelege să menajeze nevoile şi interesele mult obăjduitului judeţ în fruntea căruia se găsea.

※ Proprietarii şi funcţionarii din Dobrogea, prin intermediul unui deputat, au depus pe biroul camerei un memoriu prin care cer a se lua măsuri ca toţi dobrogenii care au avut considerabil de suferit de pe urma evenimentelor războinice să fie despăgubiţi de către stat.

Acest memoriu este în legătură cu un proect de lege al guvernului pentru despăgubirea persoanelor din ţară care au avut de suferit de pe urma războiului.

※ Vineri 20 Iulie, ora 6 seara, Asociaţia Universitară va ţine şedinţă în sala de consiliu a Facultăţei de medicină.

La ordinea zilei : reforma învăţământului medical.

※ Din iniţiativa unui grup de cetăţeni demobilizaţi ai Iaşului, au hotărât constituirea unei cooperative de consum şi cele necesare traiului pentru a putea face faţă dificultăţilor create de specula acaparatorilor.

Toţi cei demobilizaţi cât şi cei ce sau înscris în „Liga bunilor patrioţi“ sunt rugaţi să ia parte la ultima adunare care va avea loc în ziua de 18 Iulie a. c. orele 6 jumătate la terasa Bejan.

※ Epitropia sf Spiridon a făcut transferările următoare;

D. avocat Iacob Heul a fost transferat în locul d-lui M. Tóni, care trece în locul d-lui Dimitriu-Păuşeşti demisionat.

D. avocat Otelo Buceanu în locul d-lui Finichi, care a fost transferat în locul d-lui Teodor demisionat.

※ CONGRESUL FARMACIŞTILOR,— Ultimile şedinţe ale congresului farmaciştilor, au fost consacrate cererei de a se crea un fond cultural.

D. D. Herţenberg a formulat întâi propunerea. D-sa în cuvinte convingătoare, a făcut o expunere a diferitelor organizaţiuni intelectuale care mai de demult încă a ţintit să răspundă în mod afirmativ la acest mare imboid social.

D-sa însuşi, făcând parte şi din alte organizaţiuni, a reuşit acolo să creeze instituţiuni, ale căror bune roade se pot vedea zilnic.

Ca atât mai mult se impune ca organizaţia farmaciştilor, care au ştiinţă şi cultură ca trăsătură de unire, să dea bune exemple prin crearea unui fond cultural din care să se vie în ajutorul studenţilor în farmacie lipsiţi de mijloace şi să satisfacă alte nevoi culturale. Nevoi imperioase mai ales în împrejurările de azi, cari impun la toţi mari sacrificii, pentru a grăbi refacerea generală a ţărei.

§

Propunerea d-lui Herţenberg ne dă prilejul de a asculta o admirabilă conferinţă rostită de d. Vintilescu despre rolul social şi naţional al farmaciştilor.

Documentat arată progresele mari făcute de farmacie în Franţa şi Germania, industria farmaceutică arată în acele centre şi rolul covârşitor social al farmacistului. Regretă că la noi încă nu s'a făcut nimic. Industria farmaceutică nu există. Studentul în farmacie, prin faptul că primii doi ani îi petrece în oficină, e inferior celui din alte facultăţi şi alte multe.

Toate acestea trebuesc curmate. D. Vintilescu propune o sumă de deziderate, care su menirea de a scoate în relief rolul social şi naţional al farmaciei române. Dezideratele sunt aclamate şi rămâne ca ele să fie discutate la un apropiat congres general.

*

In aşteptare, adunarea aprobă în unanimitate propunerea d-lui Herţenberg şi decide crearea unui fond cultural.

D. dr. Răteanu complectează şi adunarea primeşte, ca toată încasarea din farmacii în ziua de 31 Iulie nescăzându'se nici o cheltuială, să fie vărsat ca primă bază a marelui fond cultural al corpului farmaceutic.

Banii se vor încredinţa d-lui Conya, preşedintele Asociaţiei farmacie din Iaşi în schimbul unei chitanţe eliberate de birou.

§

Adunarea mai discută o chestie de demnitate profesională.

Mai mulţi membri ridică plângeri împotriva felului cum d. Iteanu farmacist, ar reprezenta corporaţia farmaciştilor în cânul consiliului sanitar superior.

Se decide a se trimete d-lui Iteanu o adresă, prin care i se face cunoscut că prin această atitudine jigneşte demnitatea asociaţiunei farmaciştilor.

§

După câteva chestiuni ce le mai ridică d. dr. Căpăţână, dezbaterile sunt declarate închise.

D. dr. Konya, presidentul biroului, mulţumind membrilor pentru munca depusă, le dă întâlnire la un apropiat congres general, la care să participe farmaciştii pe dincolo şi dincoace de Prut.

※ Membrii sindicatului agricol din Botoşani, sunt convocaţi pentru Duminică 22 Iulie în adunare extraordinară la localul sindicatului.

La ordinea zilei fiind chestiuni importante.

※ D. Preşedinte al Consiliului constatând că dările de seamă asupra dezbaterilor din Parlament apar cu mare întârziere în „Monitorul Oficial“, a cercetat cari sunt cauzele şi a constatat că ea se datoreşte lipsei de personal şi de material tipografic la Iaşi.

Ca urmare d. prim ministru a intervenit şi a obţinut ca acele dări de seamă să fie imprimate la imprimeria Statului din Bucureşti.

Act-fel publicarea dezbaterilor parlamentare se va face pe viitor, la zi.

※ Ministerul de agricultură comunică că legea obligativităţei muncilor agricole continue să se aplice.

Bine înţeles că acolo unde muncile se executa de bună voe şi fără nici o opunere, nu poate fi vorba de o obligativitate silită.

Şi aceste cazuri nici nu intră în prevederile legei.

※ A încetat din viaţă Institutorul pensionar Eleftherie Kopală. Defunctul a fost directorul şcoalei Trei Ierarchi una din cele mai vechi scoli primare din Iaşi. A fost şi Revizor şcolar. Institutor destins, lasă amintiri frumoase multor cetăţeni destinşi astăzi ai Iaşului, foşti elevi ai săi.

Eleftherie Kopală a donat şcoalei Trei Ierarchi, încă fiind în viaţă, o frumoasă bibliotecă.

Cele mai sincere condoleanţe familiei.

※ In legătură cu informaţia noastră de ieri asupra comutărei pedepsei de închisoare corecţională pentru delicte de drept comun în munca silnică vom publica mâne ordinul No. 6805 din 23 Iunie 918 emanat de la d. general Razu fost secretar general la ministerul de război.

※ ECOU.— Comercianţii de brânză din oraşul Iaşi, auzind din mai multe părţi plângeri şi învinuiri ce ni se aduc de oare ce nu aprovisionăm piaţa cu brânză şi caş dela înfiinţarea preţurilor maximale, aducem la cunoştinţa publicului că proprietarii stânelor cer pentru un kgr. de caş 10—11 lei astfel că nouă ne-ar fi imposibil să aducem.

Paguba noastră de asemenea e mare de carece ca comercianţi n'avem ce face şi prăvăliile noastre sunt închise,

※ ECOU.— S'a deschis şi renovat renumita „Baia Pogor“ Funcţionează zilnic pentru bărbaţi şi dame între orele 7 dimineaţa şi 8 seara.

Ultimele ştiri telegrafice

Continuarea luptelor în vest

Tactica pentru stabilirea poziţiunilor

Berlin.—Oficial Marele Cartier.

Grupa de armată a prinţului moştenitor Rupprecht.

Atacurile parţiale pe care le-au dat englejii la nord de Lys, la nord de Scarpe şi pe un front mai lat, pe ţărmul nordic al râului Somme, au fost respinse.

Grupa de armată a prinţului moştenitor german.

In sectoarele de luptă de la sud de Aisne, o dimineaţa liniştită.

După amează s'au respins prin contra-atac atacuri duşmane care fuseseră precedate de o violentă luptă de artilerie.

In noaptea de 27 Iulie am evacuat conform planului zona noastră înaintată de luptă între Qurcq şi Ardre şi am mutat apărarea în regiunea Fere en Tardenois—Ville en-Tardenois. Mişcarea noastră rămase ascunsă adversarului. In ziua de 27 focul artileriei sale era îndreptat încă asupra vechilor noastre linii. Ariergardele împiedicară trupele duşmanului care deabia după amează pipăiră cu hezitare de a pune stăpânire fără de luptă pe terenul părăsit de către noi.

Ieri încercă infanteria duşmană, sub o puternică ocrotire de foc, să se apropie de noile noastre linii. Slabe detaşamente lăsate de către noi în zona înaintată, primiră pe duşman la mică distanţă cu foc de arme şi mitraliere şi îi cauzară simţitoare pierderi. Deasemenea şi artileria, care era reparată încă o zi mai înainte, precum şi aviatorii nostri de luptă găsiră în coloanele în marş ale duşmanului şi în automobilele blindate ţeluri foarte nimerite.

Faţă de puternicele atacuri ale adversarului lângă şi la sud vest de Fere-en Tardenois, garnizoana zonei noastre înaintate, după îndeplinirea sarcinei sale, se retrase conform ordinului indărăt la liniile sale. Atacurile de mai multe ori repetate ale duşmanului au dus la violente lupte care sau terminat cu aruncarea dusmanului.

Cu această ocazie s'au distins în mod deosebit; sub comanda generalului Bachelin. regimente din estul şi vestul Prusiei care s'au distins şi pe linia Şimile de la nord-vest de Chateau-Thierry. iar de la inceputul luptei au făcut să eşuere aproape zilnic repetatele asalturi ale divizilor americane şi franceze.

Sublocotenentul Levenhardt a câştigat a 45-e victorie aeriană a sa.

*

Lion 29 Iulie. — La nord de Marna nu este nici o schimbare de raportat în cursul nopţei.

Din lupta ce a avut loc în această parte a frontului franceză au luat 400 de prizonieri.

*

Lion, 29 Iulie. — La nord de Marna trupelele americane continuă de a urmări pe duşman cu toate indărătnicile sforţări ale duşmanului de a impiedica inaintarea lor prin lupte de ariergarde.

Americanii au trecut râul Ourcq şi au ocupat localităţile Serignai; Noe, Sarai şi Ronchdres.

Loyd George somat să trateze pacea

Berna.— Intr'un discurs rostit la Adham (Anglio); şeful socialist Henderson a cerut ca Loyd George să inceapă tratative de pace cu Germania prin intermediul altor comitete neutre.

Discuţile preliminare n'ar angaja guvernul englez şi ar duce la o înţelegere.

Comunicat austro-ungar

Viena. Comunicare oficială.

Pe frontul italian luptă moderată şi hărţueli.

In Albania, contra—presiunea duşmanului provocată de către atacurile noastre, a devenit mai puternică. Poziţiile noastre din cotul Semeni au fost de cinci ori ţelul unor violente atacuri care toate s'a sfărâmat de apărarea noastră minunat sprijinită de către artilerie.

Şi în munţi Mali Siloves a atacat duşmanul de patru ori zadaraic şi a fost alungat indărăt parte prin foc, parte prin contra-atac.

Senzaţionale declaraţii ale lui Trotzki

Nauen. Trotzki s'a exprimat, într'un interview faţă de ziarişti americani, că toate demersurile Ententei în Rusia au folosit până acum numai germanilor, fiind că germania nu ia în considerare decât realităţile.

Trotzki a afirmat chiar că există o înţelegere germano japoneză pentru împărţirea Rusiei.

Submarine germane pe coasta americană

Basel. — Presa ententei anunţă că submarine germane au fost semnalate lângă coastele americane.

Stirea oficială a guvernului american spune că acolo au fost scufundate patru vase.

Guvernul a mărit premiile pentru găsirea submarinelor până la 100.000 dolari.

Mare serbare artistică

Marţi 17 Iulie a, c. se va juca pentru ultima oară în Grădina Zefirul (vis-a-vis de Teatrul Naţional) frumoasa operetă ;

Vagabonzii

D-ţele Elena Zamora, Mica Lenghel Tenorul Rabega, Boldescu şi intregul ansamblu, Cuplete noi (Fomeia) Balet Spaniol cu dna Tinca Rădulescu Biletele la Agenţia Tha'ia.

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache, compania Tănase Niculescu-Buzău. Astăzi Marţi 17 Iulie ora 9 jum. seara. Pentru ultima oară marele succes cu lux de balet şi de costume :

E I I-A S I

fără Marioara Cinsky şi fără Tănase insă cu Niculescu-Buzău.

Miercuri : Dama dela Maxim. In curând : Mascota.

Biletele la Illescu.

Arena Română, (lângă Tafy) comp. de comedie şi reviste de sub conducerea d-lui Zaharia Bârsan. Marţi 17 Iulie, era 9 jum. seara cea mai fină, mai spirituală şi aplaudată comedie

NASDRAVANIILE DIVORŢULUI
în trei acte de Bisson

Ca d-nele Olimpia Bârsan, Didina Castriş, I. Irimescu, Pisone. D-nii Profir, Miron Popovici, Calmusky.

Mâine: Năzdrăvăniile Divorţului.

Joi: La Paris ca Nicăieri.

Biletele la Illesou.

Familia Juster aduce viile sale mulţumiri prietinilor şi colegilor decedatului lor fiu Jean Juster care au organizat parastasul de un an de la moartea regretatului lor fiu, Duminica 15 Iulie a. c.

Precum şi tuturor acelora care au asistat şi au depus flori pe mormântul lui.

Tânăr predă lecţiuni de vioară şi limba franceză Marcel, Palat 65, Iaşi 2—1

Important

Zalman Rosenblum din Focşani a depus la Banca Moldova din Iaşi suma de 500 lei la dispoziţia refugiatului Strul Rosenblum bacalaureat. şi roagă pe ori cine ştie de acest tânăr să-l înştiinţeze ca să se ducă la ziua bacă sau să trimeaţă pe cineva cu actul de naştere şi va primi suma. 15—1

Maşinele de scris orice sisteme ruseşti sau altele in număr mai mare se transformă pentru autorităţi în claviatură complect romă neasca atelier special aranjat. Asemenea se repară orice sisteme cu garanţie cercuri Yost 10—15—20 şi panglici strada Costache Negri 72

Dentist cunoscând perfect operatia şi technica doreşte angajament serios. A se adresa la ziar C. L. 4—1

Una masina de scris vizibilă aproanouă in perfectă stare de funcţionare se vinde avantagios strada Costache Negr. 72 Iaşi

---

Se **caută** o guvernantă străină pentru un copil de 4 ani adresa str. Păcurari 56

DE VANZARE.—Una casă spaţioasă în apropiere de centru 14 camere bune şi pentru o fabrică sau industrie comercială.

SE CAUTA maiştri şi lucrători Tâmplari.

A se adresa Societatea Vulturul str Alexandri 9 în orice si vra 10—12

Vizitaţi noul magazin

BAZAR DE MOBILE

asortat cu Saloane, Dormitoare, Sufragerii complecte.

Primim comenzi pentru mese şi scaune pentru grădini si restaurante ori ce dimensiuni. Birouri, Biblioteci, pentru Cancelarii cu preţuri foarte reduse.

Ori ce comandă se execută in trei zile.

FRAŢII FINKELSTEIN
str. Costache Negri 24

Cumpărăm ori ce fel de mobile, ocazional (Execută comenzi în provincie) 10—1

Doctor ANGHEL DANIEL
Boale de copii

Hotel Trajan, Camera No. 28.

Doamna străină serioasa cu bună referinţe doreşte loc ca Menageră sau la copii mai mari, str. Sft. Andrei 11 2—1

Scule de tâmplar, zidar lăsătuş de tot felul pompe, ventile, furtun balamale hărleţe lopeţi etc, de vânzare la Popescu Moara Diamant între orele 9—12 a. m.

D-r. L. Ghelerter

Medicul Societăţei „Fraterna Păcurari“
— Boale Interne şi de Copii —
Str. Lânga No. 15
Consult 8—10 dim. şi 3—4 p. m.

De vânzare casă, cu loc pentru cultură sau depozit str. Zugravilor 57 bis, 10—1

In ziua de 30 Iulie 1918 ora 9 dim se va vinde la Coloana III de subsistenţă Şoseaua Păcurari 64 Iaşi 251 sănii pe preţul de 15 lei sania nouă şi 10 lei sania uzată Au dreptul a cumpăra ; a] Văduvele celor morţi in războiu, invalizii de război şi soldaţii demobilizaţi b) Cei care au bonuri de rechiziţie neachitate pentru caruţe şi sănii sătenii şi căruţaşii care trăesc din căraşie şi d) orice cultivator de pământ, Plata se face imediat şi cumpărătorul intră in posesia săniei.

Se **vinde** fabrica de scrobeală cu un areal de 37.000 metri pătraţi şi toată instalaţia din Mărăţei, comuna Căciuleşti Judeţul Neamtz, in apropiere de gara veche Piatra-N. Informaţiuni la D-l Marfin Stamm, Bulevardul Regina Elisabeta No. 7 Piatra—N. 5—1

MALVINA BARAS
JUJU LEIBOVICI
LOGODIŢI
Iaşi 15 Iulie 1918
In locul oricărei alte inştiinţări

Caut cu chirie, imediat trei camere şi bucătărie. A se adresa Z. Handoca Str. Cuza Vodă 45. Iaşi 6 -1

De vânzare scule complecte pentru un atelier de fererie şi diferite piese de trăsuri adresa mna Maior Ştefanescu Bucium drumul spre biserică doritori pot vedea in ori ce oră din zi, 3—1

Auto garajul Colini str. Crucii 12 Ucenici hernici si cinstiţi cu acte in regulă sau insoţit de părinţilor se vor prezenta pentru angajare intre oreie 8—10 dim. 3—1

De vânzare una pereche case compuse din 3 camere bucătărie şi geamlăc la etaj, 3 camere, bucătărie la parter. Lumină electrică în toate camerile pivniţă boltită spaţioasă curte şi grădină, in centrul oraşului. tranvaiul electric trece pe la poartă. Strada Pădurei No. 1 3—1

Devânzare 2 corpuri de case compuse din 15 camere, 3 bucătării 2 pivniţi, 4 antreturi 4 subsoluri, grajduri magazie având apă, can al şi electricitate. Oferte la D-na Colonei Dimitrescu str. Biserica Albă 2 Iaşi. 3—1

Rufe uzate, bune pentru reparat, pentru făcut carpe se vinde cu sacul a Lei 4 Kgr. la gazia S. Pachet str. Costache Negri 93.

Anul XIV-lea No. 3399

10 BANI NUMARUL

Vineri 20 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Reforma învățământului

Seminariile normale

Pentru pregătirea preoților din parohiile rurale și învățătorilor din școalele primare rurale, se creiază prin noua lege ce se va vota în curând, două tipuri de seminarii: *seminarii normale pedagogice și seminarii normale teologice.*

In aceste seminarii se primesc prin concurs absolvenți a 4 clase ai școalelor pregătitoare (gimnasii rurale).

Durata studiilor în aceste seminarii este de trei ani.

Unde va fi posibil, seminariile pedagogice de băeți pot să funcționeze în acelaș local cu seminariile teologice.

Seminariile pentru băeți vor fi organizate deosebit de cele pentru fete.

In seminariile pedagogice, pe lângă cultură generală teoretică, se vor da eleviler cunoștințe practice de agricultură, pomicultură, creșterea vitelor și a albinelor după regiuni, acțiuni de medicină, veterinărie și farmacie populară etc.

Școalele normale actuale se vor transforma treptat în seminarii normale pedagogice.

Chiar de la Septembrie 1918, școalele normale de băeți vor funcționa fără clasele I și II cari se vor găsi la școalele pregătitoare (gimnaziile rurale).

Dintre seminariile teologice actuale, vor păstra deocamdată actuala lor organizare numai seminarul „Veniamin Costache" din Iași, sub denumirea de *seminarii teologice clasice*, ele fiind destinate alături de liceele clasice a alimenta cu studenți facultatea de teologie.

Celelalte seminarii teologice se vor transforma treptat în seminarii normale teologice cu 3 clase.

Organizarea acestor seminarii normale pedagogice și teologice, are ca scop o apropiere cât mai mare între normaliști și seminariști pentru ca antagonismul dintre preot și învățător să fie stins.

Viitorii preoți vor căpăta și oare-cari deprinderi și cunoștințe pedagogice ca să poată ține locul de învățători la nevoie, iar învățătorii să trăiască într'o atmosferă de respect față de educația religioasă; de aceea o seamă de profesori vor fi comuni pentru amândouă secțiile: pedagogice și teologice.

Pentru recrutarea profesorilor la seminariile normale se înființează *două seminarii normale superioare*, unul în Iași și unul în București.

Aceste două seminarii normale superioare vor avea pe lângă ele alipit câte un seminar pedagogic ori teologic împreună cu școala primară de aplicație.

Afară din mediul orășenesc, aceste școli vor avea menirea unor universități țărănești accesibile numai sătenilor.

Seminariile normale superioare nu vor duce la licență s'au doctorat, ci la o diplomă de capacitate care să dovedească o pregătire teoretică — dar mai ales practică — atât de intensă, în cât să avem siguranța că viitorii învățători și preoți vor fi ast-fel educați și instruiți de către profesorii acestia încât să corespundă cu nevoile poporului nostru.

In aceste școli se vor primi prin concurs numai dintre absolvenții cei mai buni ai seminariilor pedagogice și teologice, Durata studiilor este de trei ani. Studiile vor fi, unele comune, altele de specializare și se vor face teoretic și practic prin lucrări de seminar, de laborator, de atelier, pe teren, prin asistență etc.

Pentru recrutarea corpului didactic al seminariilor normale superioare se iau garanții serioase de selecționare.

Este interzisă profesorilor și maeștrilor dela aceste școli ori ce altă funcțiune publică.

Conducerea unui seminar normal superior se dă prin decret regal pe termen de 9 ani unui profesor universitar deocamdată.

Bine concepută e și organizarea acestor seminarii normale superioare, însă avem de observat o scapare de vedere a legiuitorului și anume: Aceste școli normale superioare sunt numai de băeți.

Fetele sunt puse în condițiuni de inferioritate.

Intr'adevăr art. 73 al. 2 prevede că se va înființa și un seminar normal superior pentru fete în orașul Chișinău *cînd se va simți nevoie*, dar până atunci cele mai distinse absolvente ale școalelor normale, care vor să-și continue studiile pentru a se pregăti și dânsele pentru școalele normale, pentru dreptul de institutoare, de ce să li se facă nedreptate față cu absolvenții din școalele normale de băeți?

Ori, dacă din lipsă de fonduri nu se poate acum crea și o școală normală superioară de fete, atunci pentru ce nu se prevede la art. 95 că în seminariile normale superioare de băeți, pe lângă licențiații și *licențiatele* în litere, științe, să se primească la cursuri ca externe și cele mai distinse absolvente ale școalelor normale care doresc să intre în învățământul urban sau chiar să se prezinte la examenele de capacitate speciale pentru ocuparea catedrelor vacante din învățământul urban sau chiar să se prezinte la examenele de capacitate speciale pentru ocuparea catedrelor vacante din învățământul normal: (art. 58) din lege.

Ar fi un act de dreptate pentru absolventele distinse normaliste cu talente și numai asa s'ar începe a se face dovada că se respectă meritul și munca.

Să fie prevăzute în lege condițiuni foarte serioase în selecționarea studenților și studentelor acestor scoli, dar să se facă dreptate și normalistelor distinse.

Prin aplicarea art. 73 al. 2, să nu se facă nedreptatea care s'a făcut absolventilor foastei școale de institutori desființată prin concursurile din 1894 și 1895 care au suprimat existenta scoalei, școală, care dacă ar fi fost îndrumată în spiritul organizării actuale a școalei normale superioare,—ar fi dat rezultate de asa natură, că am fi avut astă-zi altă stare a învățământului primar și normal.

In general reforma introdusă în învățământ după concepția democratică a D-lui ministru Mehedinți, este o îndrumare practică sănătoasă, care va crea o nouă și solidă educație generații lor de'a sate.

Știința și viața nu vor rămâne deosebite. Școala rurală va fi o instituție de desvoltare a vieții complecte și de adaptare la existență.

Tipul de organizare prin practicitate ne amintește de organizarea practică a școalelor lui *Reddie* din Anglia și *Demolins* din Franța. Gimnasiile rurale, a progimnazilor bulgărești.

Hug.

POLITICA

Ședința de eri

Mare îmbulzeală în tribune, foarte mulți parlamentari în incintă. La ordinea zilei erau doar două chestiuni ce interesează enorm publicul: raportul pentru darea în judecată a fostului guvern Bratianu-Take Ionescu și începerea discuției în chestia împământenirei evreilor.

In ce privește primul lucru, cetirea raportului—care s'a făcut în mod accentuat și foarte bine subliniat de către d. Lascar Antoniu și care cetire a fost urmărită cu o încordată atenațiune de toți cei prezenți—a confirmat tot ce pătrunsese în public cu privire la cuprinsul raportului.

Sfârșitul lui a însemnat vii aplauze și după propunerea d-lui Pătrașcanu s'a votat afișarea raportului în toate comunele urbane și rurale din țară.

Astfel dar chestiunea dării în judecată pășește la faza ei definitivă. Luni 25 Iulie începe discuția cu privire la darea în judecata și alegerea comisiunei de instrucție. Va urma dar imediat după vot instruirea cu adevărat al celor douăsprezece puncte de acuzație.

A venit apoi discuția în legătură cu proectul de lege pentru Incetățenirea evreilor. Cum era și natural, primul înscris a fost d. A. C. Cuza.

Intâmplări recente împiedecă pe redactorul dezbaterilor noastre parlamentare de a vesti publicului ce a vorbit d. Cuza.

Ca esența însă, și aci, în această rubrică, care n'are nimica a face cu dezbaterile parlamentare se poate spune că pe aceste vremuri, în care toate silințele se unesc pentru a sfârși odată cu o chestiune de care este legat și bunul renume de țară civilizata al Românei, d. Cuza a ramas tot omul cavernelor.

Si cu asta credem că am spus destul.

SOR.

OAMENI ȘI LUCRURI

MĂRĂȘEȘTI

Pe la mijlocul lunei Mai am văzut Tg. Ocna revenind, definitiv, din meleaguri bacăuane în orașul capitală.

Intrarea, trecerea cu trenul în frumosul orășel climateric impresionează dureros.

Privelistea caselor dărâpănate; vederea ruinelor jalnice; lipsa de viață și de mișcare—toate aceste întregesc tabloul sinistru și dau imaginea odioasă a războiului distrugător.

La Tescani în casa dnei Rosetti-Tescanu ne strângeam adăsori în jurul unui plan pe care ospitaliera gazdă stia să-l facă dulce dând par'că un graiu volubil și dulce clapelor lui. O adevărată primăvară de refacere, în mijlocul asteptări nerăbdătoare de reîntoarcere acasă.

Dar de câte ori ne arătăm admirația noastră doamna mult amabilă îsi aminteea că fermecătorul plan fusese salvat din mijlocul groaznicului sabbath al obuzelor. după ce fusese chiar atins de schija de ghiulea și adus din Tg. Ocna în liniștitul și patriahalul sat al Tescanilor,

Tg. Ocna este un punct impresionant prin ruinele sale, prin suferințele îndurate.

Dar acum amurțit Mărășești și mi s'a părut mai mișcătoare privelistia localității. prin faptul că ruinele ei amintesc acte mai glorioase de cât ale Tg. Ocnei.

Ce dărâmături și aici! Ce de urme adânci lasate în puținele ziduri rămase neprăbușite! Ce puține rămășițe din casa ce a fost bună oară, marea fabrică de zahar a Mărășeștilor!

La reîntoarcere, un inalt ofițer german îmi spunea pomenind ce acest punct istoric.

„O, dis haben sich sehr gut geschlagen!..."

Se pare, în adevăr că vitejia umilului nostru soldat s'a constituit în afară de ori ce tăgadă. Iar dacă am citat părerea de mai sus în limba în care a fost rostită, nu e de mirare In acea localitate interesantă și deapururi gloriosă culegi e impresiune aproape ciudată,—printre altele: toată lumea vorbește limba lui Goethe.

Cu „Auswais"-urile în mână, în ordonată și răbdătoare asteptare, toată lumea știe să se facă înțeleasă și te întrebi, auzind și observând:

—După atâta glorie nu se cuvinea oare mai puțină... instrucțiune?

RODION

MICI POLEMICI

Grațiș d-lui A. C. Cuza reporterii se vor putea odihni vr'o două trei zile. Greva anticusistă continuă.

•

Asupra sălii deputaților, deputatul naționalist face efectul unui piston: vidul în sală vine numai decât.

•

De câte ori îl aude repetând la tribună cursul său dela universitate, d. C. C. Arion regretă că, acum 20 de ani l'a bombardat profesor la universitate, fără alt concurs decât acel ministerial.

•

Cât de departe merg unii oameni cu răutatea arată diaiogul de eri între doi deputați. Unul propunea în culoar să se amintească, indirect, relul unui Cuza-junior în actualul război. Pe cât de tânăr și de herculen, pe atât de departe de front...

•

D. Magnus Băileanu a apostrofat pe apostolul naționalist pe tema tratatului de economie politică. și Em. Socor era în sală!...

•

Tipografii dela „Monitorul Oficial" cer opt ore de lucru: se tem de cuvântarea d-lui Cuza, ca de un mare surmenagiu.

Ambasadorul german la Moscova

Nauen. Ambasadorul nou numit Helfferich a sosit la 28 Iulie în Moscova și a luat asupra și afacerile reprezentanței diplomatice.

INFORMAȚIUNI

✻ Un fapt de o extremă gravitate s'a întâmplat în orașul Botoșani. Artistul Reciulescu a fost ucis de un oarecare St. Grosu care scoate o fițuică intitulată „Alarma", individ cu o reputație dubioasă și care are la activul său mai multe fapte reprosabile.

Iată împrejurările în care odioasa crimă s'a petrecut:

Artistul Reciulescu, în vederea reprezentației teatrale ce urma să aibă loc Sâmbăta trecută la Botoșani, pusese să se împartă afișele, insă nu plătise taxa afisajului. Stefan Grosu, care are concesiunea afisajului, a oprit împărțirea afișelor. Reciulescu a vrut atunci să achite taxa, dar Grosu n'a primit și la invitat la birou la dânsul ca să transeze afacerea. Acolo Grosu s'a adresat răstit lui Răciulescu. La observațiunea bătrânului artist, Grosu la lovit pe acesta în cap cu atâta putere în cât victima s'a prăbușit la pământ fără a mai da semne de viață.

Grosu atunci s'a exprimat:

—„Ce, faci și aici pe actorul?

De fapt Reciulescu era mort.

Asasinul a fost arestat.

✻ O INTAMPINARE — Din partea dlui D. Cădere, actual Secretar general al ministerului Instrucțiunei, care dela primele inceputuri ale organizărei instituțiunei cercetășești din țară, a depus un mare interes pentru o largă desvoltare a ei, primim o intâmpinare în chestiunea cercetașilor evacuați și a tinerilor refugiați în Moldova.

Vorbind de opera conducătorilor cercetășiei, după evacuare în Moldova și îndeosebi în Iași, dsa se exprimă în termeni elogioși la adresa muncei și bunevoinți depuse, care a dat admirabile resultate punându-se la dispoziție adăpost în diferite localuri și tot strictul necesar.

„In acest timp, sub oblăduirea conducătorilor și prin interesul personal pus de A. S. R. Principele Moștenitor s'au înghebat cu toată vitregia împrejurărilor, colonii, la Solești, Vasile Lupu, Miroslava, Sculeni etc unde au găsit adăpost până la 200 tineri cercetași".

Relativ la chestiunea la ordinea zilei în presă și chiar Parlament, că s'au evacuat și s'au îngrijit culpabil cercetași în Rusia, dsa afirmă că nu cunoaște să se fi evacuat peste Prut nici un grup de cercetași ori de tineri refugiați". Deci cade afirmațiunea aducerei din Rusia a sute de certificate de moarte, când nici un cercetaș n'a fost evacuat acolo.

D. Secretar general de la Instrucțiune, consiliază deplin liniște și încredere părinților și opiniunei publice, asigurând că acesti tineri au făcut cea mai utilă școală și pentru ei și pentru Societatea de mâine.

✻ Cele mai multe scoli primare nu vor putea fi redeschise la 1 Septembrie, din lipsă completă de mobilă, distruse de ruși în timpul gândurei lor.

✻ Sâmbătă, 21 Iulie va avea loc la Uricani o frumoasă serbare organizată de un comitet de doamne și domnișoare, cu scop de a mări veniturilor eforiei școlare din acea comună,

✻ *Darea în judecată.* — La ultimele domicilii ale d-lor Take Ionescu, Victor Antonescu și dr. C. Angelescu, cari au părăsit localitatea și ale cărora actuale domicilii nu se cunosc s'a afișat raportul comisiunei de informațiuni ale Camerei, prin cari se decide darea în judecată.

In acelasi timp, în Monitorul Oficial apare comunicarea următoare:

„Noi, Presedintele Adunărei Deputaților, în virtutea art. 18 din legea asupra responsabilității ministeriale, comunicăm d-lui ..., fost ministru în guvernul presidat de d. Ion I. C. Brătianu, cu ultimul domiciliu în Iași, iar acum plecat în străinătate și cu domiciliul necunoscut, raportul comisiunei parlamentare de informațiuni prealabile asupra propunerei de dare în judecată a unora din membrii guvernelor presidate de d. Ion I. C. Brătianu de la 1914—1918, propunere pornită din inițiativa Adunărei deputaților".

Comunicarea e semnată de d. Meisner, presedintele Adunărei Deputaților.

✻ *Legea pentru chemarea sub arme* a contingentului 1919 a fost promulgată de M. S. Regele.

✻ D. Saint-Aulaire, ministrul Franței, a acordat medalia de onoare d-lui Zaharia Weis, cunoscutul fotograf, pentru meritele ce și-a câștigat ca radiograf și munca depusă în tot timpul campaniei la spitalul francez din localitate.

✻ D Homer Popovici, distinsul magistrat, în dorința de a se devota avocaturei și-a înaintat demisia din postul de judecător pe ziua de 1 August.

✻ Consiliul comunal, în ședința de eri a votat budgetul cheltuelilor.

La o întrebare a d-lui Tufescu, a răspuns presedintele comisiei interimare că din statele funcționarilor au fost scoși acei cari erau trecuți ca sinecuriști.

Toate salariile funcționarilor mici au fost sporite cu 20 la sută.

✻ Se aduce la cunoștința tuturor călătorilor care călătoresc pe calea ferată că Direcția Căilor Ferate, a luat dispoziția a nu se mai emite bilete de tren mai multe decât numărul locurilor în trenuri și vânzarea acestor bilete să se facă cu 24 ore înainte de plecarea fiecărui tren din stația Iași.

Această măsură s'a luat pentru a nu se da loc la aglomerațiuni și a se evita deseie accidente.

✻ Sâmbătă se va intocmi tabloul funcționarilor dela poștă și telegraf, cari urmează să fie evacuați, în vederea mutărei direcțiunei generale a poștelor și telegrafelor la București.

La Iași va rămâne numai inspectoratul general,

※ La Cursurile pedagogice din Chişinău urmează şi vre'o 20 învăţători români din Ukraina.

Numărul învăţătorilor basarabeni audienţi este foarte mare.

Se observă de pe acum roadele bune culturale şi naţionale pe care le dau aceste cursuri.

※ *Stabilirea unui adevăr.* — După cum este tradiţia ziarului nostru, am publicat zilele trecute o plângere emanând de la un invalid şi făcută împotriva d-lui N. Ionescu, primar al comunei Filioara (jud. Neamţ).

Ulterior am fost informaţi că acea plângere nu era de cât un act de răzbunare a unui invalid stabilit vremelnic în numita comună şi care se dedă la speculatii neomenoase cu tutun şi alceol. E de la sine înţeles că autorităţile comunale au luat măsuri în contra speculatorului. De altfel şi locuitorii comunei Filioara au adresat o plângere d-lui prefect de Neamţ, cerând îndepărtarea acelui invalid.

※ La începutul lunei viitoare va apare în Bucureşti o revistă literară condusă de d-nii G. I. Brăileanu şi Brătescu-Voineşti.

※ Sindicatul medicilor va înainta d-lui prim ministru un nou memoriu în chestiunea legei serviciului obligator pentru medici, desvoltând punctul de vedere atât al medicilor profesionişti cât şi acel al medicilor funcţionari, în urma discuţiunilor cari au avut loc la acel sindicat.

※ A apărut de sub presă „*Corupţiunea Legală*" un prea interesant studiu datorit d-lui inginer Victor Costin directorul manufacturei de tutun din localitate.

Broşura se află depusă la librări.
Preţul unui exemplar 2 lei.

※ Pe temeiul deciziunei Consiliului central al Societăţei „Ocrotirea orfanilor din războiu", din 14 Iunie 1918 se aduce la cunoştinţa publică următoarele:

Orice persoană doritoare de a creşte pe socoteala sa, unul sau mai mulţi orfani din războiu, trebuie să adresese în scris cererea sa la Comitetul societăţei „Ocrotirea orfanilor din războiu" din capitala judeţului, unde domiciliază şi voeşte a îngriji orfanul sau orfanii.

Asemenea cereri se pot adresa şi Comitetului regional al fiecărei secţiuni şi anume; în Iaşi, Bucureşti, Craiova şi Chişinău.

Cererile în Iaşi se adresează la sediul Societăţei, strada Carp No. 2. în fiecare zi de lucru între orele 5—7 după amiază.

Ele trebuie să fie făcute după formularul ce se va găsi la secretariatul Comitetului şi vor cuprinde, sub semnătura solicitatorului toate declaraţiunile şi informaţiunile, cerute în formular, pentru a pune Comitetul în măsură de a cerceta şi decide.

※ Mâine seară Joi 19 Iulie se va reprezenta la Grădina Tănăsache comedia „Ah! Mache, Mache", unul din succesele trupei Tanase-Niculescu Basau în foiorul muzicei reg. 13 Ştefan cel Mare.

O parte cu deosebire atractivă a programului serei este partea concertantă în care excelenta muzică a Regimentului Ştefan cel Mare No. 13 va executa 3 splendide piese: „Uvertura Wilhelm-Tell" de Rossini „Concertul în lunca" de Gobaerts şi „1812" de Tschaykowski.

Concertul va începe seara la orele 9 jum. precis.

※ Toţi d-nii medici membri ai comitetului Asociaţiunei medicilor din ţară sânt rugaţi a se întruni negreşit mâni, Joi, ora 5 p. m. în localul Direcţiunei Generale Sanitare (str. Carol 49) fiind chestiuni urgente de discutat.

※ După cum anunţă „România Nouă" din Chişinău producţia în Basarabia în genere este mijlocie şi slabă.

În nordul Basarabiei şi de-alungul Prutului recolta este foarte compromisă. Se crede că nu va putea fi secară nici semănţa.

Paele în general sânt mici şi de proastă calitate.

※ D. Ministru de Războiu însoţit de d-nii Gorski secretarul general, Aurel şi Albert Raşcanu şefal de cabinet al Ministerului de Finanţe, au inspectat antrepozitele din strada Uzinei proprietatea lor Raşcanu, rămânând deplin mulţumiţi de cele constatate.

※ P. S. Antim, Episcopul Râmnicului, Noul Severin, va sluji Vineri 20 Iulie (st. Ilie) a. c. în Biserica sf. Spiridon din Iaşi, spre a'şi lua rămas bun dela credincioşii acelei Biserici.

※ ECOURI.—Comitetul „Automobilelor Sanitare Regina Maria" faţă de diferite note şi întrebări, inserate în unele ziare, aduce la cunoştinţa generală că darea de seamă amânunţită asupra activităţei şi gestiunei sale va fi comunicată presei şi publicată în cursul lunei August.

Tot odată Comitetul anunţă că licitaţiile publice sunt deocamdată suspendate, pentru a grăbi predarea automobilelor sanitare cumpărate de Stat, care are o nevoie urgentă de ele.

※ TEATRALE — Ansamblul trupei dlui Tănase este la înălţime. Interpretarea vechilor şi frumoaselor operete care se joacă la grădina Tanasache este cât se poate îngrijită

În curând se va juca opereta „Mascota".

•

La grădina „Traian" s'a distins jocul dlui Mihai Ghiorghiu, fost elev al conservatorului din Iaşi.

•

La Grădina „Zefirul", joacă d-na Drăgulinescu-Stinghe şi d. V. Rabega. A ieşit în evidenţă talentul pentru opereta al dlui P. Pagu.

Parlamentul

SENATUL

— Şedinţa de la 17 Iulie 918 —

Pe banca ministerială d-nii Hirjeu, Ghica Comăneşti, Mitilineu, Săulescu.

D. ministru *Mitilineu*, depune proectul de organizare judecătorească din Delta.

D. *Rădulescu-Motru* întreabă pe d. ministru de finanţe dacă d-sa nu crede bine a dispune să se plătească gradaţiile profesorilor, cari nu s'au achitat de la 1 Aprilie 1915.

D. ministru *Săulescu*: dă dreptate profesorilor nedreptăţiţi în această chestiune, explicând însă că motivul e necesitatea aplicărei încă a vechiului budget, din 916. Promite că va studia chestiunea cu bună voinţă în alcătuirea budgetului viitor,— cînd va căuta a suprima toate sinecurile de la departamentul d-sale, realizând astfel economia necesară plăţei gradaţiilor.

D. *Riegler*: cere d-lui Ministru de război dosarul relativ la organizarea şi funcţionarea medicilor francezi la spitalele, noastre, în vederea unei interpelări.

D. *Niculescu*: dă explicaţiuni asupra comunicărilor personale făcute d-sale de către d. ministru de Război, în privinţa abuzurilor destăinuite în sarcina d-lui general Petala.

Se trece la ordinea zilei: Proectul de lege relativ la sporirile de salar şi duratei de stagiu a mecanicilor de la C. F. R.

La discuţia pe articole, d. dr. Niculescu propune sporirea diferenţei de salar de la un grad la altul şi reducerea stagiului de la 3 la 2 ani.

După explicaţiile de ordin financiar ale d-lui ministru Ghica-Comăneşti, se respinge amendamentul.

Proectul de lege se votează cu unanimitate.

Se ia în discuţia proectul de lege pentru ratificarea convenţiunilor de împrumut dintre Ministerul de Finanţe şi Banca Naţională.

D. ministru *Săulescu*: arată situaţiunea rea a tezaurului, după guvernul trecut şi care încă dăinuesce din pricina impositelor ale căror venituri sunt micşorate din lipsa activităţei industriale şi diminuarea transacţiunilor comerciale.

Arată sforţările făcute de guvern pentru a obţine împrumutul de 300 milioane cu dobândă de 1 jum. la sută obţinînd încă marele avantaj pentru Stat ca de la 1 Decembrie 918 dobânda de 2 jum. la sută a întregului împrumut al Statului la Banca Naţională, care în present a atins suma de 1 miliard 600 milioane, să fie scăzută la 1 jum. la sută.

Impositul ce l va pune guvernul asupra beneficiului realizat de Banca Naţională, de pe urma războiului, calculat după sistemul francez, va da Statului un venit de 14 milioane.

Cere cu insistenţă Senatului să voteze proectul de lege.

Proectul se votează cu unanimitate

CAMERA

— Şedinţa din 17 | 30 Iulie —

Pe banca ministerială d-nii Marghiloman, Arion, Iacobici, Cingureanu, Cantacuzino şi Mehedinţi.

D. *Lascar Antoniu* dă cetire raportului comisiunei de informaţiuni relativ la darea în judecată a unor membri din fostele guverne presidate de d. Brătianu. Raportul e primit cu vii aplauze.

După propunerea dlui D. Patraşcanu se admite ca acest raport să fie publicat în toate comunele rurale din ţară.

D. *Patraşcanu* cere a'i se pune la dispoziţie datele lămuritoare asupra funcţionărei societăţi „Familia Luptătorilor".

Tot odată întreabă cum se poate ca d. Al. Constantinescu să mai stea în fruntea acelei instituţii.

D. ministru *Marghiloman* declară că până în 48 ore va depune un proect de lege prin care „Familia Luptătorilor" va trece pe seama ministerului de interne.

D. *C Meissner*, preşedintele Camerei, anunţă că raportul de dare în judecată urmează a fi comunicate acuzaţilor. Apoi după cinci zile libere se va începe discuţiunea, adică Luneа viitoare.

D. ministru *Ghica* depune un proect de lege pentru autorizarea direcţiei c. f. r. a încheia o tranzacţie cu o societate de cherestea din Podu-Iloaei.

— *Chestiunea încetăţenirei* —

Dl. I. Antoniu, raportor, dă cetire proectului votat de Senat pentru încetăţenirea evreilor pământeni.

Mâne se va începe discuţiunea generală.

De vânzare o gospodărie complectă casă, atenanse, hambare, suri, grajd etc. cu un hectar de vie situat lângă casă, cu livadă cu zece fălci de pământ arabile şi împreună cu toate uneltele de vie şi agricultură (teasc, zdrobitor, căzi, butoae, sămănătore, clayton, care, pluguri, boroni, sănii etc. Toate situate în satul Hulub Judeţul Botoşani, la doi kilometri de gara Dângeni se pot vedea oricând; 5—1

SPECTACOLE

※ Grădina Tănăsache, compania Tănase Niculescu-Basău. Astăseară, Miercuri 18 Iulie, ora 9 jum. Marele succes:

DAMA DELA MAXIM

Cu creaţia d-nei Mariocra Cinsky cu Fl. Pelinescu, d-nii Tănase, Niculescu-Basău, Titu Pretopopescu, Fotache, Jean Bulandra. etc.

Mâine: Ah! Mache! în foiesul muzicei reg. 13 Ştefan-cel-Mare.

Biletele la Iliescu.

Arena Română (Peste drum de Tutui) compania de comedii şi reviste Zaharia Bârsan. Astăseară Miercuri, 18 Iulie, ora 9 jum. Splendida comedie bufă la care se râde su lacrimi

NAZDRAVANIILE DIVORŢULUI

cu d-nele Olimpia Bârsan, Didina Castriş, Irimescu. d-nii I. Profir, Pisone Miron Popovici, Vasilescu etc.

Mâine premieră: La Paris ca Nicăieri

Biletele se vând numai la cassa grădinei dela 10—12 dim. şi 4 până la spectacol.

Grădina Zefirul (în faţa Teatrului Naţional) Astăseară Miercuri 18 Iulie ora 9 jum. Premieră senzaţională

VANZATORUL DE PASARI

în rolurile principale: Elena Zamora Vasile Rabega, Mica Longhel.

în curând: Nuuta Jeanettei cu d-na Drăgulinescu-Stinghe şi d. Niculescu-Basu.

Bilete la Maximovici.

Ultimele ştiri telegrafice

Atacurile violente în Apus

— Viguroasă rezistenţă germană —

Berlin.—Frontul occidental. Armata prinţului moştenitor Rupprech, vie activitate nocturnă de recunoaştere. Atacurile parţiale ale englejilor în regiunea Merris (la nord de râul Lys) cum şi pe ambele maluri ale râului Qilethe la sud de Arras au fost respinse.

Armata principelui moştenitor german. Pe frontul de luptă inamicul a atacat cu forţe mari noile noastre linii la nord de Ourcq şi poziţiile noastre de pe înălţimile păduroase la sud vest de Reims. Francezii, Englezii şi americanii au fost respinşi cu pierderi foarte grele, pe întreg frontul de atac. Pivotul atacului duşman a fost îndreptat împotriva frontului Hartennes Fere en Tardenois. Aci atacurile duşmanului în valuri dese s'au izbit mereu dimineaţa şi după amiază.

Atacurile sale s'au prăbuşit şi în faţă şi în liniile noastre, în parte sub contra atacurile noastre. După amiază inamicul a întins atacurile sale dincolo de Fere en Tardenois spre est până la pădurea Mennmere. Ele au avut tot atât de puţin succes ca şi atacurile parţiale date de el dimineaţă în pădurea Mennisre şi seara, pe un front larg, la vest de Ville en Tardenois. La sud-vest de Reims inamicul a repetat atacurile sale între Chambrecy şi Virigny în unele puncte până la 5 ori şi le-a continuat pînă seara târziu prin atacuri parţiale. El a fost respins pretutindeni în mod sângeros. In Champagne am alungat pe inamic din tranşee la Sud de Flchtelgebirge pe care le ocupa de la ultimul său atac de la 27 Iulie şi am luat un punct de sprijin inamic la nord est de Perthes.

Sub-locot. Loevenhard si-a câştigat a 46 a victorie aeriană.

•

Paris.—Ziua a fost caracterizată prin lupte foarte violente angajate pe tot frontul la nord de Marna.

Germanii, a căror existenţă a sporit foarte mult, ne au disputat terenul punct cu punct şi au încercat să ne respingă prin numeroase contra-atacuri. Trupele noastre, respingând toate asalturile, au realizat o nouă înaintare, la marginea satului Buzancy, Scoţienii au cuceri parcul şi castel şi le au menţinut cu toate sforţările repetate ale germanilor de a i alunga de acolo.

La răsărit de Plesser şi Oulchy francezii au depăşit soseaua Chateau Thiery unde au luat 50 de prizonieri.

Pe termut drept al Ourgului francezii au lărgit cîştigul lor la nord de Fere en Tardenois şi au pătruns un Sergoy. Mai la sud Bouchère a căzut în mâinele francejilor. La dreapta soseaua Dormans Reims a fost depăşite şi s'a cîştigat teren la răsărit de Bligny.

Asupra intervenţiei Japoniei

Nauen. — Presa socialistă parizieană este amărâtă din cauza intervenţiei japoneze id Siberia.

Numai presa guvernului triumfează.

Socialiştii spun că intervenţia foloseşte mai cu seamă Japoniei şi, într'o măsură mai mare, Germaniei.

Despre o uşurare pe frontul de vest nu poate fi vorba.

Războiul submarin

Berlin.— Comunicare oficială.
In canalul englez s'au scufundat 31,000 tone brute.

Scopul german

Nauen. — „Zuricher Morgenzeitung" scrie: Dacă se ia în considerare că planul de război german vrea să atingă ca prim scop sfărâmarea forţei militare duşmane, atunci trebue să se recunoască că acest scop, cu toată cedarea de care-care teren, a fost atins într'o mare măsură. Ceci pierderile Ententei întrec, după destinaţie prudenţă, cu mult pe cele germane.

Situaţia politică in Anglia

Londra.— După ştirile ziarelor, este iminentă intrarea lui Asquith în guvernul englez.

Ulei de Ricină şi Glicerină se primesc oferte pentru orice cantitate la d. St. Cernătescu Iaşi str. Costache Negri 78. 4—1

Binoclu ofiţeresc "Goertz" perfectă stare şi o manta ofiţerească de vânzare. A se adres la Dl. Soare strada C. Negri 56 Loco 3—1

Lucrătoare de orice naţionalitate se caută la manufactură de tutun. 3—1

Student dă lectii de curs superior în special matematici A se adresa la ziar sub „Student" 3—1

Gimnaziul „VACHTEL"
Iaşi Str. Sărăriei 147
CURS DE PREPARAŢII
cu profesorii şcoalei
La 1 Iulie st. v. începe la Gimniaziul „Vachtel" preparaţia pentru examenele integrale şi de corigenţă din Septembrie a. c. De asemenea se va ţine un curs de limba germană pentru ca la redeschiderea şcoalelor elevii să poată urma materia clasei respective în urma reintroducerii acestui studiu în programe.
Inscrierile se fac zilnic de la 25 Iunie, între orele 9—12 şi 2—6 la cancelaria şcoalei.
Direcţiunea
7—1

Doctor G. Pârvulescu
Boale chirurgicale şi genito-urinare injecţii intra venoase cu Neosalvarsan şi Cyanur de mercuri).
Strada Sf. Sava No. 2
Consult 2—4 p. m.
6—1

Fotografi şi amatori fotografi găsesc materiale fotografice, hârtie, cărţi poştale Leonar, plăci, pelicule etc. la Fotografia Curţii Regale Weiss Iaşi P—Unirei. 4—1

Grădina Polac
strada Apeduc No. 1
Astă-zi şi în fie care seara debutează
Asociaţa Trupă Israelită de Comedii
sub conducerea irezistibilului comic *C. Iscovic*
In fie care seară program nou
Antrepenori: Aron Mendelovici şi L. Abramovici.

De vânzare ocazional osii patent şi simple pentru trăsuri alte articole pentru trăsur, vopsele diferite cuiori, lacuri un vier şi o scroafă răsă lorck una vaca cu lapte a se adresa Str. Păcurari No. 100 4—1

Student la matematici prepară cursuri superior. Inlesneşte elevului cărţile necesare ultimele edţii conform cu programul didactic în vigoare. A se adrese la ziar sub G. I. student 3—1

De vânzare str. Jon Creangă 28 2 arcuri de trăsură 2 osii jum. patent 1 ham complect 3—1

De arendat imediat 220 pogoane pământ arabil prima calitate Mdşia Ruginoasa Com. Oşeşti Jud. Vaslui A se adresa la D-ra Negri str. Mitropoliei 2. 6—1

450.000 ipotecă în primul rang în moşie de 1500 fălci arabile cu procente de 10% se cesionează Doritorii se vor adresa la d-nul avocat X. Eraclide str. Sf. Sava. 5—1

Contabil bilanţier se oferă ţinerea registrelor pretenţiuni modeste. Adresa ziar Contabil demobilizat. 2—1

Trăsură de cai în stare f. bună de vânzare la pretul N. Irimescu din Codou. A se adresa dimineaţa de la 7 până la 8 d. a. 2—1

Farmacist cu îndelungată practică vorbeşte şi limbi străine caută post-asistent provincie. Preferinţa masă şi casă s'adresa Farmacia Werner Iaşi 2—1

Traduceri din limbele română, franceză germană, italiană, greacă. rusă şi ucraineană şi în aceste limbi se execută strada Muzelor 20, Dr. Jacob.

De vânzare. Una Casa mare cu etaj şi curte spaţioasă (lângă Theatru) strada Căpitan Păun No. 8 A sa adresa Dlui Mandrea stradela Albă No. 2 2—1

Scoala de dactylografie Domnişoarele precum şi oricine învaţă în scurt timp la perfecţiune maşinile de scris strada Costache Negri 72 Maşini de scris cu litere latine se cumpăra, se copiază acte extra rapid.

Vocs albina şi cremă de ghete galbănă şi neagră vind ocazional cu duzina Iosif str. Lozonachi No. 11 Angajez bun specialist pentru fabricarea cremei oferte verbale 8—10 şi 1—3 3—1

De vânzare moşia moşia mitoc din Adăncata Dorohoi în întindere de 100 hectare 1 Km; depărtare de gara Burdujeni a se adresa Iaşi str. Albinet No. 11 10—1

De vânzare în stradala scoalei 3 Ais-a-de biserica Toma Cozma. la D-l, C. G. Popovici diferite materiale pentru construcţie ca: scânduri grânzt peatră, cărămizi etc. Se poate vedea în fiecare zi între oarele 9—10 dim. 6—1

Anul XIV-lea No. 3400

10 BANI NUMĂRUL

Sâmbătă 21 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . Lei 35
6 luni . . . „ 20
3 luni . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

UN DISCURS TALMUDIC

E discursul pronunţat de d. A. C. Cuza în discuţiunea legei de naturalisare a Evreilor pământeni. Pare curios, dar aşa e, ca tocmai d. Cuza, ale cărui sentimente anti-talmudice sunt atât de bine cunoscute, să facă uz de un spirit şi de o metodă atât de crent combătute de d-sa, sic *pare*, pentru că în realitate nu e de loc curios.

Pentru motive, cari s'au arătat şi dovedit altă dată — şi pe cari nu le repetăm şi noi, spre a nu face personalităţi — d. Cuza este şi *trebue* să fie talmudic.

D. Cuza a căutat, în lungul său discurs, să concentreze tot ce a spus pe vremuri în chestiunea evreiască, şi — firesc, potrivit vechiului său obiceiu — să citeze ciunt, şi să dea drept documente scrisorele sentimentale ale băeţilor cu cari îşi face interesele sale electorale. Prea fericit n'a fost nici de astă dată, pentru că s'au găsit deputaţi, în special d-ni Patraşcanu şi Maltezeanu, cari au restabilit lucrurile.

Cînd d. Cuza a crezut, că poate utilisa numele profesorului Sombart în sprijinul teoriei sale, d. Maltezeanu l'a reţinut, arătând absurditatea acestei pretenţiuni, ştiut fiind, că profesorul Sombart nu poate fi numărat între băeţii din centre. Iar cînd d-sa citea fără şir din inepuisabilul stoc de scrisorele băeţeşti, dându-le drept *documente* d. Patraşcanu l'a apostrofat relevând deosebirea.

Dar d. Cuza şi-a luat sarcina de a dovedi, că Evreii s'au făcut vinovaţi în cursul răsboiului nostru de două mari crime. Una constă în aceea, că s'au sustras de la servicii uşoare; cealaltă că au spionat, dezertat şi complotat în contra noastră.

Că au fost militari evrei, cari s'au învârtit, este foarte just. Că grossomodo, procentul evreilor *învârtiţi* este poate mai mare decât procentul de *învârtiţi*, pe care l'an dat noi, este de presupus.

Acesta e chestiunea. Şi la această întrebare răspunsul nu poate fi pe placul d-lui Cuza. Căci o afirmă, şi o desminţire întemeiată pe cifre nu mi se va da, că procentul învârtiţilor noştri de la oraşe este superior celui al evreilor.

Şi este pur şi simplu o ştirbă demagogie, când se face atâta zgomot de patriotismul nostru în opoziţie cu nepatriotismul evreilor, întrucât se ştie că tot greul în acest răsboi l'a purtat ţăranul şi nu orăşanul.

In ce priveşte spionajul, dezertările şi comploturile d. Cuza n'a putut aduce decât eroul unor timpuri de dureroasă amintire, când ţara întreagă zăcea sub călcâiul celei mai grossnice inchiziţii — fructul nefast al colaborării Pressan-Panaitescu — şi când nu exista nici drept, nici lege ci numai oboarea curţilor marţiale gata să judece şi să desfiinţeze avere, oameni, societate.

Dar nu în felul acesta se poate discuta contribuţia evreilor pământeni la războiul nostru. Aceasta e modul răutăcios şi talmudic de a judeca al d-lui Cuza. E nu corespunde realităţii, pe care d. Cuza n'o cunoaşte, şi asupra căreia n'are competenţa să vorbească.

Dar dacă ar fi să discutăm toate ereziile d-lui Cuza..

EM. SOCOR.

MICI POLEMICI

Pentru documentarea sa, d. A. C. Cuza a luat câteva dozini de plicuri galbene.

Camera l'a porecilit pericolul... galben.

•

De ce plicuri galbene, anume?
— Galbenul e culoarea fierei.

•

Raportul tipărit al d-lui Lascar Antoniu despre vinovăţia Bănienilor face o adevărată concurenţă literatului Pătrăşcanu autorul multi vândutului volum: „Vinovaţii".

•

Foarte bine a făcut direcţia îmbrăcămintei că a desfiinţat pielarii

Cumnarul e în stare, el singur, să ne ice trei piei.

•

A. C. Cuza n'a fost aplaudat deşi avea clacă în galerie

S'a auzit de multe ori: „vorbe de clacă!"

•

N'are dreptate Pătrăşcanu să ceară scoaterea lui Constantinescu P. de la „Familia Luptătorilor". Din interes.. familiar numitul P. ca ministru a luat locomobila unui tren sanitar, ucigând 16 soldaţi bolnavi. Este dar indicat a sta la „Familia Luptătorilor".

•

Lumina s'a aprins eri foarte anevoe la începutul discursului d-lui Cuza.

„Lumina" nu l'a agreat nicodată.

INFORMATII

※ Se ştie că la 6 August urmează să aibă loc alegerea unui deputat la colegiul II Iaşi, loc devenit vacant prin opţiunea d-lui C. Stere pentru colegiul II Ilfov.

Intre alţii va candida, ca independent, şi d. Osvald Tedorescu.

La alegerea de la 6 August viitor, a colegiului al II-lea de Cameră din Iaşi, D-sa candidează ca democrat, în numele ideilor pe cari le-a propagat prin ziarul *„Opinia"*.

Apoi ca independent, fiind a stăruieşte în ideile şi credinţele care formează fondul de cugetare politică, a acestui vrednic şi dezinteresat colaborator al nostru, independenţa ca şi libertatea sa de acţiune de scris şi de cuvânt, nu i pot fi obstruate.

„Opinia" stând la dispoziţiunea statornicului său redactor pentru manifestarea tuturor gândirilor sale îi doreşte şi urează cel mai desăvârşit succes.

※ *Se zice că drept răsplată pentru serviciile pe care d. A. C. Cuza le a adus cauzei evreilor din România prin discursul său diplomatic pronunţat în şedinţele de Marţi şi Miercuri ale Camerei „Uniunea Evreilor pământeni" ar fi decis a face ca discursul d-lui Cuza, imediat ce va apare în „Monitorul Oficial, să fie tradus în limbele engleză, franceză şi italiană şi distribuit în străinătate.*

— Ieri s'a votat la Cameră pe articole proiectul de lege pentru acordarea de drepturi evreilor.

La începutul şedinţei de mâine se va proceda la votarea în total cu bile a proiectului de lege.

※ *Prietenii noştri sunt convocaţi pentru Vineri 20 Iulie 1918 la orele 5 p. m. în localul redacţiei Opinia.*
Fiind de discutat chestiuni importante prietenii noştri sunt rugaţi a veni cu toţii.

※ *Coperativa.* — Cooperativa o una din feţele cele mai expresive ale solidarităţei sociale, solidaritate după care suspinăm atâţia.

Niciodată ca în vremurile de acum nu s'a simţit mai cu putere rolul ce cooperativele pot fi chemate a'l juca.

In momentele de faţă cu deosebire apariţiunea multelor asociaţii de felul acesta purcede din acel sentiment de conservare inerent fiinţei omeneşti.

Scumpirea traiului a ajuns să ameninţe această conservare şi pentru a preîntâmpina progresele ei, se face apel la cooperative.

Dela început însă trebue făcută observarea că epoca actuală e cu deosebire excepţională. Toată lumea ştie că în vremuri normale cooperativa va procura asociaţilor — după organisarea de până astăzi la no'—chiar şi nesocotarilor, articole de trai ieftine. E posibil aceasta acum? Căci să ne gândim că dacă în timpuri normale, cooperativele când comerţul e liber, ele fiind la ofensiva preţurilor prin înputinarea intermediarilor, dar întru cât priveşte aprovisionarea ele nu au aceleaşi mijloace ca şi acel comerţ, nu e tot aşa acum.

Dacă cooperativele ce s'ar înfiinţa astăzi din libera voinţă a asociaţilor ar avea de luptat numai contra speculei făcută de comerciantul liber şi lupta aceasta va fi foarte grea, pentru că ele nu vor putea sta alături de cooperativele statului şi de comerţul statului din acest punct de privire.

Prin înfiinţarea lor vom ajunge să avem de exemplu pentru zahar, un preţ al statului 3—5 kilo, un preţ al cooperativelor 10 — 12 şi un preţ al comerţului liber. dacă acesta va mai exista de 14 —16 lei.

Negreşit vorbim aici de cooperativele neprotejate, pentru că cele ale Statului cooperative ale diferitelor categorii de funcţionari, cooperative în fiinţă astăzi cu deosebite privilegii stau în altă situaţie în ce priveşte aprovisionarea de cât cum vor sta cooperativele libere.

Dacă cooperatorii aceştia, vor şti să obţină şi ei oarecari avantaje dela Stat deci vor fi luaţi şi ei sub protecţiunea lui, situaţia negreşit ar fi cu totul alta. Dar altfel astăzi numai aşa se poate merge.

— Ministrul de răsboi a făcut să apară un comunicat, prin care desminţând toate svonurile zise:

„De la 1 | 14 Iulie curent întreaga armată se găseşte trecută pe picior de pace, aşa cum s'a hotărât prin decretul publicat în Monitorul oficial No. 55 | 918

Nu este vorbă de prelungirea mobilizărei peste acea dată".

■ Sâmbătă dimineaţa la orele 10, se va oficia la biserica 40 de sfinţi, un parastas în memoria regretatului scriitor Chiru-Nanov, împlinindu-se un an de la moartea regretatului, Dna Chiru Nanov şi fiul Ovidiu roagă pe prietenii şi cunoscuţii lui Chiru Nanov să asiste la această pioasă solemnitate.

※ *In consiliul de miniştri ţinut eri s'a dat redactarea definitivă punctului de lege al amnistiei care va fi depus azi pe biroul Camerei.*

※ D. C. C. Arion, ministru de externe, a semnat o deciziune, după care corespondenţa confidenţială între ministerul afacerilor streine şi misiunile diplomatice şi consulare în străinătate, rapoartele, telegramele, etc. vor fi clasate şi depuse în arhiva ministerului, unde se vor păstra într'o ladă de fier cu dublă chee.

In nici un caz şi nici un motiv corespondenţă confidenţială specificată mai sus nu poate fi luată din arhiva ministerului şi dusă într'altă parte.

Textul telegramelor descifrate se va identifica în viitor prin parafarea lor de către directorul Cabinetului şi aplicarea sigiliului ministerului.

※ Incepere de astăzi se sporeşte de la 14 lei la 20 lei taxa pentru un loc în vagonul de dormit, cuvenită companiei internaţionale a vagoanelor de paturi, pe lângă taxa de locaţiunea de 3 lei.

Pentru vagonul de dormit al societăţei „Mitropa" ce circulă între Iaşi şi Bucureşti, taxa unui loc este de lei 25.

Afară de aceste taxe, se mai percepe în folosul administraţiunii c. f. r. un supliment de lei 10 şi în folosul diferitelor societăţi de binefacere o taxă de ajutor de lei 10.

※ Comisia de aprovisionare a judeţului s'a întrunit azeară, sub preşedinţia prefectului de judeţ.

După o discuţie s'a hotărât a se distribui o cantitate de spirt de la fabrica din Deleni, pentru munciile agricole, săteni cerând a li se da lor spirt pentru trebuinţele casnice.

Din cantitatea aflătoare la fabrica de la Deleni, se va distribui şi farmaciştilor din localitate, cantitatea necesară la efectuarea medicamentelor.

Comisia s'a ocupat azi de lipsa de aliments pe piaţă şi a hotărât a face o nouă intervenţie pe lângă Consiliul economic, spre a lăsa comerciul cu desăvârşire liber.

※ Duminică 22 Iulie a. c. orele 4 p. m. sunt convocaţi de către Sindicatul Agricol Iaşi la o consfătuire în saloanele restaurantului Tofii toţi agricultorii şi viticultorii din judeţ.

Budgetul comunal va fi înaintat mâine ministerului de interne spre aprobare.

※ D. Alex. Gr. Vaideanu a fost numit avocat al judeţului Roman în locul vacant.

Parlamentul

CAMERA

— Şedinţa din 18 | 31 Iulie —

Discuţia legei internăţionărei

După d. A. C. Cuza ia cuvântul preşedintele de consiliu.

Dl. Al. Marghiloman

Un mare proces istoric se desfăşoară în faţa domniilor voastre. Nu vreau ca actul ce-l săvârşiţi să fie un devotament al majorităţei, ci vreau să fie opera de lumina şi bun simţ. De aceia trebuesc cumpănite toate motivele necesităţei votărei acestei legi.

D. Cuza a produs documente adunate cu răbdarea unui detectiv, dar nu urmăreşte a face altceva decât să otrăvească tineretul Moldovei.

Statisticele produse de d. Cuza arată că romînii sînt în descreştere în timp ce populaţia evreiască este în continuă creştere. Ce fel de statistice sînt acestea? Eu ştiu că până la acest nenorocit război, la înfăptuirea căruia d. Cuza a lucrat, procentul creşterei romînilor era de 100,000 anual.

D. Cuza a spus că dându-se drepturi la evrei aceştia vor parveni a conduce trebile publice.

Dar oare 7 milioane au a se teme de 800,000?

Cît despre afirmaţia d-lui Cuza că evreii nu sînt asimilabili, faptele petrecute în celelalte ţări au dovedit contrarul. D-nul Cuza a mai reproşat e-

POLITICA

Discursul premierului

După discursul omului cavernelor — interminabil şi cuprinzând tot ce doctrina antisemită a produs şi tot ce bolnava şi pătimaşa fantezie a lui Panaitescu a inventat — d. Al. Marghiloman a crezut de cuviinţă să ia imediat cuvântul.

Discursul premierului, cam concis, a fost însă o construcţie minunată de argumente puternice şi de fineţe de observaţie.

D. Marghiloman a relevat cât de mult d. Cuza a rămas în urma vremurilor şi cum nu se poate clădi nimica serios pe bănuieli de imposibilitate de asimilare. Când în lumea întreagă străluciri de ai gândirei şi ai acţiunei, artişti, cugetători şi oameni politici, izvoriţi din naţia lui Israel, au invederat puterea lor de asimilare cu poporul în mijlocul căruia s'au desvoltat, să vii şi să susţii aşa ceva astăzi e cel puţin un adacronism.

Dar d. Cuza a vorbit de calităţile militare ale evreilor. Au fost vremuri cînd aceste calităţi au avut strălucirea lor şi căderea Ierusalimului a fost una din cele mai grele fapte de arme ale romanilor de sub cel de al doilea cezar.

Şi tot astfel cu imputarea că legea ne este impusă. Dar oare antanta ne-ar fi impus mai puţin? Şi rezolvirea chestiei evreeşti nu se dovedeşte a fi o chestie cu caracter mondial? Iar sfârşitul acestui proces nu însamnă însumarea României în mod definitiv, în rîndurile ţerilor civilizate?

După ce d. Marghiloman dovideşte că toate categoriile propuse sunt cuprinse în cele inserate în art. 28 al tratatului de la Bucureşti, dsa dovideşte că aceasta lege este de fapt nu o măsură de ocrotire a evreilor ci una de ocrotire a României.

Şi astfel, prin cîteva lovituri de artist toată construcţia de aforisme şi subtilităţi veninoase a omului cavernelor s'a prăbuşit cu desăvîrşire.

Şi nici că se putea altfel,

Sor.

CAMERI ŞI LUCRURI

CUM E...

Toată lumea pune aceleaşi puţine întrebări ori cui este dat în vileag c'a vizitat Capitala, cea reală, cea de eri şi de mâni:

—Cum e?

—Ce se mănâncă?

La dreptul vorbind, începând cu momentul Mărăşeştilor, ai un „avant-goût" al Bucureştilor în înţelesul că domneşte oarecare curăţenie şi higienă în vagoane, contrastru cu aspectul de până acolo. Tot aşa cu mâncarea. Vagonul restaurant serveşte de la Mizil înainte masă foarte acceptabilă cu zece lei, fără a mai vorbi de vinul excelent care s'ar vinde în Iaşi cu un preţ cel puţin incinit.

E adevărat că la cafeaua de dimineaţă marmelada ţine locul zaharului, după cum cafeaua surogat de după masă se serveşte tot fără zahăr. Dar lumea se obicinuieşte lesne cu regimul acesta... economic.

Capitala însăşi, în oarele de după amiază când soseşte trenul pare neobicinuit de calmă. Ea se însufleţeşte însă către seară şi cafenelele, terasele, străzile centrale prezintă pe deplin vechea lor înfăţişare.

Noul sosit chiar, când nu e locatar de hotel — în centru hotelurile sunt şi acum complect ocupate—capătă semănând un formular „în trei exemplare, porţia sa cotidiană de pâine. Cantitativ redusă, este calitativ infinit superioară celei pe care o mănâncă ieşenii, ca să nu mai pomenim de preţ. Căci în „noua" capitală sărăcimea, de fapt este sacrificată, pânea exploatându-se de către brutari cu preţuri aproape inexcite.

Trăsurile rare; automobilele şi mai rare. De la gară la oraş numai puţini găsesc trăsuri, sau câte un „break". Pe mulţi îi salvează tramvaiul electric. Iar alţii se resignează „per pedes".

Lumea pare a se fi obicinuit cu ceea ce izbeşte pe noii veniţi: inscripţiile militare respective. Chiar forma articolelor de lege pentru acordarea de drepturi evreilor.

La începutul şedinţei de mâine se va proceda la votarea în total cu bile a proiectului de lege.

※ *Prietenii noştri sunt convocaţi pentru Vineri 20 Iulie 1918 la orele 5 p. m. în localul redacţiei Opinia.*
Fiind de discutat chestiuni importante prietenii noştri sunt rugaţi a veni cu toţii.

※ *Coperativa.* — Cooperativa o una din feţele cele mai expresive ale solidarităţei sociale, solidaritate după care suspinăm atâţia.

Niciodată ca în vremurile de acum nu s'a simţit mai cu putere rolul ce cooperativele pot fi chemate a'l juca.

In momentele de faţă cu deosebire apariţiunea multelor asociaţii de felul acesta purcede din acel sentiment de conservare inerent fiinţei omeneşti.

Scumpirea traiului a ajuns să ameninţe această conservare şi pentru a preîntâmpina progresele ei, se face apel la cooperative.

Dela început însă trebue făcută observarea că epoca actuală e cu deosebire excepţională. Toată lumea ştie că în vremuri normale cooperativa va procura asociaţilor — după organisarea de până astăzi la no'—chiar şi nesocotarilor, articole de trai ieftine. E posibil aceasta acum? Căci să ne gândim că dacă în timpuri normale, cooperativele când comerţul e liber, ele fiind la ofensiva preţurilor prin înputinarea intermediarilor, dar întru cât priveşte aprovisionarea ele nu au aceleaşi mijloace ca şi acel comerţ, nu e tot aşa acum.

Dacă cooperativele ce s'ar înfiinţa astăzi din libera voinţă a asociaţilor ar avea de luptat numai contra speculei făcută de comerciantul liber şi lupta aceasta va fi foarte grea, pentru că ele nu vor putea sta alături de cooperativele statului şi de comerţul statului din acest punct de privire.

Prin înfiinţarea lor vom ajunge să avem de exemplu pentru zahar, un preţ al statului 3—5 kilo, un preţ al cooperativelor 10 — 12 şi un preţ al comerţului liber. dacă acesta va mai exista de 14 —16 lei.

Negreşit vorbim aici de cooperativele neprotejate, pentru că cele ale Statului cooperative ale diferitelor categorii de funcţionari, cooperative în fiinţă astăzi cu deosebite privilegii stau în altă situaţie în ce priveşte aprovisionarea de cât cum vor sta cooperativele libere.

Dacă cooperatorii aceştia, vor şti să obţină şi ei oarecari avantaje dela Stat deci vor fi luaţi şi ei sub protecţiunea lui, situaţia negreşit ar fi cu totul alta. Dar altfel astăzi numai aşa se poate merge.

— Ministrul de răsboi a făcut să apară un comunicat, prin care desminţând toate svonurile zise:

„De la 1 | 14 Iulie curent întreaga armată se găseşte trecută pe picior de pace, aşa cum s'a hotărât prin decretul publicat în Monitorul oficial No. 55 | 918

Nu este vorbă de prelungirea mobilizărei peste acea dată".

■ Sâmbătă dimineaţa la orele 10, se va oficia la biserica 40 de sfinţi, un parastas în memoria regretatului scriitor Chiru-Nanov, împlinindu-se un an de la moartea regretatului, Dna Chiru Nanov şi fiul Ovidiu roagă pe prietenii şi cunoscuţii lui Chiru Nanov să asiste la această pioasă solemnitate.

※ *In consiliul de miniştri ţinut eri s'a dat redactarea definitivă punctului de lege al amnistiei care va fi depus azi pe biroul Camerei.*

vreilor lipsa lor de curaj. Dacă într'adevăr ar fi aşa pe ici colo, apoi lucrul nu se explică prin prigonirea seculară ne care a suportat-o această naţie? Istoria poporului evreu arată că şi, pe vremea Macabeilor, a fost unul dintre cele mai răsboinice popoare, şi a fost purtătorul de lumină al Orientului.

De ce să avem nedreptăţiţi în sânul nostru? Intransigenţa d-lui Cuza n'o mai poate avea nimeni.

Rezolvirea chestiei evreeşti este un vechiu punct al programului conservator. Toată ţara este de acord în această privinţă. Şi d-nii Brătianu şi Take Ionescu au făcut declaraţiuni în acest sens.

Intr'o şedinţă a parlamentului din Iulie 1917 vorbind de acordarea drepturilor evreilor, d. Take Ionescu a declarat că e vorba de o hotărîre luată de întregul guvern în acord cu Regele.

In tratativele păcei, puterile centrale au pus chestiunea fiind-că există precedentul tratatului de Berlin când Anglia şi Franţa au impus seară rezolvarea chestiunei.

Sînt convins că patrul Entente ne-ar fi cerut mai mult decît au făcut-o Puterile Centrale. Şi America urmărea cu atenţie acest lucru. In 1918, la tratativele de la Bucureşti, singura notă primită de la America era pentru rezolvarea chestiei evreeşti.

Această e o dovadă că chestiunea evreiască trece limitele unei chestiuni interne, fiind o chestiune de ordin mondial şi era de datoria noastră să o rezolvim repede.

Afirm că această lege nu e un act de silnire al contractanţilor ci un acord corespunzător datoriei şi dorinţei noastre...

Răspund insinuaţiunilor făcute, că peste prevederile tratatului guvernul n'a adăugat decât pe evreii care au participat şi la războiul din 1913 şi pe cercetaşi, căci ar fi fost o anomalie să nu facem aceasta.

Avem de plătit o datorie în faţa dreptăţei şi civilizaţiei. Plătesc cinstit, larg şi fără să mă uit în urmă.

Am convingerea că această lege este de protecţiunea românilor în contra orelor sectarismului (Vii şi prelungite aplauze).

•

D. Zelea-Codreanu declară că nu este antisemit căci această ar fi în contra principiului naţional, ci că e de părerea lui Theodor Herzl ca evreii să-şi aibă o patrie a lor proprie.

Evreii nu sînt asimilabili.

D. Mihăescu Nigrini D-ta te-ai asimilat d-le Zelinschi?

D. Zelea-Codreanu Eu sînt român dintre Nistru şi Tisa. Mai bine a'şi căra apă decât să apăr causa pe care o susţii d-ta.

(Galeria aplaudă. Preşedintele ordonă evacuarea galeriei).

•

Dl. C. C. ARION

Dl. Cuza a zis că ne grăbim să încetăţenim pe evrei şi nu ne grăbim a da pământ ţăranilor.

Această frază n'are alt scop de cât de a produce agitaţii printre populaţia săteească.

Ne grăbim să înfăptuim această lege fiind-că suntem un guvern al păcei, şi fără votarea acestei legi nu se poate face schimbul de ratificări. Grăbind pacea, noi îmbrăţişăm şi apărăm populaţia românească, dar d. Cuza a ajutat la nenorocirea ţărănimei.

Oratorul ironizează în mod foarte reuşit pretenţiunile de politician ale dlui Cuza, apoi face istoricul chestiunei evreeşti în România.

Dacă nu am resolvi acum mai larg această chestiune—continuă oratorul—apoi mai târziu ni se va impune şi este în interesul ţărei să evităm aceasta.

Dacă d-nii Cuza şi Zelea-Codreanu vor căuta să tulbure ordinea publică, noi nu vom ezita a proceda cu toată energia.

Noi am încheiat pacea în numele *României*. Românii sînt o naţiune eroică şi cinstită şi noi vom respecta tratatul încheiat. (Fartunoase aplauze).

•

La cererea camerei, discuţia se închide.

Proiectul se pune la vot pe articole.

La diferite articole au făcut obiecţiuni şi propuneri d-nii Văgăunescu, Mănăstireanu şi Serpeanu, dar în urma explicaţiunilor d-lui Marghiloman, propunerile n'au fost primite.

In şedinţa de mâne se va proceda la votarea în total a legei.

Şedinţa se ridică la ora 9 şi jum. seara.

SENATUL

Şedinţa din 18 Iulie 1918

Şedinţa se deschide la ora 3 jum. Presidează d. Dobrescu.

Pe banca ministerială d. ministru Hârjeu.

D. Budişteanu face o comunicare prin care roagă guvernul să intervină să se pună capăt percheziţiunilor de la Mărăşeşti, cari se fac populaţiunii evacuate şi chiar parlamentarilor, şi care devin uneori vexatorii.

D. Nicolescu depune memoriul d-lui locot. col. Opresco, prin care arată persecuţiunile neîntemeiate din partea d-lui general Moşoia.

D. general *Pretorian*: depune o petiţiune a pensionarilor din Botoşani, cari cer ameliorări faţă de scumpirea vieţii.

D. Iosifache revine asupra cererei unor dosare privitoare la acordarea de vagoane în timpul exportului, afacerea Cişmigiu şi dosarul Radasovici, relativ la cumpărarea şantierului naval de la Chilia.

D. ministru *Hârjeu* dă lămuriri din partea guvernului în afacerea vagoanelor, în afacerea Cişmigiu, dosarul se găseşte la parchet de unde crede d-sa că nu trebuie luat pentru a nu se stînjeni mersul justiţiei. De altfel Cişmigiul şi complicele său principal sunt depuşi.

Afacerea Radasovici, de asemenea este în curs la parchet.

D. Iosifache se declară nemulţumit cu ultimele răspunsuri. In sarcina lui Cişmigiul se aruncă o afacere mai mare: depozitele, unde nu-i suficient că este urmărit Cişmigiul şi „complicele său principal".

Cere dosarul pentru a se da în vileag toţi complicii.

D. Gerota Nu admitem sistemul chemărilor la minister pentru lămuriri.

D. Miclescu susţine dreptul Parlamentului de a cere de ori unde dosarele care-l interesează.

D. Culcer, care a fi lămurit dacă intră în atribuţiile Senatului de a stânjeni mersul liber al Justiţiei.

D. Iosifache, declară că în afacerea Chilia nu'l interesează ceia-ce anchetează tribunalele, ci dosarul tranzacţiunilor oferite Ministerului de Război.

D. *Vasiliu-Cristescu*, care a dă satisfacţie tinerilor ofiţeri de rezervă cărora unii comandanţi de unitate le impiedecă avansarea pe motiv că au numai 4 clase liceale, favoare acordată totuşi de la începutul campaniei, într'un Consiliu de miniştri.

Senatul trece în secţiuni p studiarea proectului de lege a organisărei judecătoreşti din Deltă.

Se suspendă şedinţa pentru 10 minute, la redeschidere d. *Ministru Mehedinţi* prezintă Senatului proectul de lege a înfiinţărei eforiilor şcolare. Se admite urgenţa.

Se ia în considerare proectul de lege a organisărei judiciare din Deltă, care se votează cu unanimitate.

✱ ECOURI Vineri 20 c. la ora 6 p. m. în şedinţa Feministă din Aula Universităţei, se va admite numai membrii înscrişi sau care se vor înscrie la intrare, pentru-că se va discuta programul mişcărei şi se vor citi statutele.

— —

Aflăm-că s'a deschis renumita grădina Perjoaia „Luceafărul Fluturilor" 5 minute de la tramvai gara Nicolina având pavilioane, separeuri, bosquete, vederi încântătoare, distracţia elitei ieşene, rivalisând cu Flora şi Parisiana din Bucureşti.

SPECTACOLE

Simpatica artistă, cunoscută frecventorilor sompanilor „Grigoriu" şi „Marioara Voiculescu", d-nei N. Bădescu-Riegler va interpretează astăseară rolul „Gilbertei" din comedia „La Paris ca Nicăieri" la „Arena Română".

Grădina Tănăsache, compania Tănase Niculescu-Bazăr. Astăseară, Joi 14 Iulie, ora 9 jum. cu concursul d-nei Marioara Cinsky. Pentru ultima oară

AH: MACHE! MACHE!

In foioarul muzicei reg. 18 Ştefan cel Mare care va executa un concert excepţional din marii compositori.

Mâine: Dama dela Maxim. In curând: Bilete la Iliescu, seara la cassă.

Societatea „Salvarea" va avea de luoru astăseară la Arena Română fiind că compania Zaharia Bârşan va juca pentru prima oară

LA PARIS CA NICAIERI

în aşa fel încât, inevitabil, publicul se va prăpădi de râs întrucât „La Paris ca Nicăieri" e cea mai veselă comedie.

Biletele numai la cassa grădinei între orele 10—12 dim. şi 4 până la spectacol.

Grădina Zefirul (în faţa Teatrului Naţional). Cel mai mare succes al staţiunei. Astăseară Joi, cu concursul tenorului Vasile Rabega

VANZATORUL DE PASARI

Ca Elena Zamora, Mica Lunghel, V. Rabega.

Mâine Vineri: Voevodul Ţiganilor.

In curând: Nunta Jeanettei.

Bilete la Maximovici, seara la cassă.

Grădina Traian, compania Bărcănescu Carussy. Joi 14 Iulie, ora 9 jum. Marele succes

BARONUL DE QURASAO

Musică frumoasă, dansuri ştrăinice, umor berechet.

Bilete la cassa Grădinei.

D. architect Jaques Marcovici a donat 9000 lei spitalului israelit pentru întreţinerea a două paturi în memoria regretaţilor săi părinţi Osias şi Bella Marcovici.

ROMANIA

Grefierul Tribunalului Neamţu

EXTRACT

Conform art. 285 Cod. Civ. se publică că Paraschiva Th. Liţiu născută Gh Th. Repotică, prin petiţia înreg. No. 10163|1918 a intentat actiunea de divorţ contra soţului său Theodor Maria Ion Liţcu, ambii având domiciliul în comuna Hangu; — că din căsătorie s'a născut un copil ion, iar soţul nu are avere.

Grefier, nedescitrabil.

No. 10472
1918 luna Iulie în 2.

Anunţ

Dispărându'mi un portofoliu de piele cu mai multe acte şi una sută de lei persoana care a găsit portofoliul este rugată a-mi trimite actele pentru care pe lângă cei 100 lei va mai primi o recompensă de 200 lei.

Architect A. G. Davidescu, strada Apedacului, 11.

De vânzare o motocicletă „Indian" 2 cilindri 8 cai, în bună stare de funcţiune. I. I. Filipescu str. Ştefan cel Mare 53 vis a vis de biserica Trei Erarchi Iaşi.

Seminceri foarte frumoşi, în mai multe mii şi de diferite esenţe, de vânzare. A se adresa la Cristeşti jud. Iaşi la Pr. M. Sturdza.

Domn tânăr caută menaj şi cameră la doamnă singură. A se adresa str. Sărăriei 28 în prăvălie.

Ultimele ştiri telegrafice

Mersul luptelor în Franţa

— Zădărnicirea încercărilor franceze —

Berlin. Armata principelui moştenitor german. La Flandra activitate foarte vii de recunoaştere, Merris fiind din nou atacat de inamic a rămas la mâinele acestuia.

La nord de Albert şi la sud de Somme puternic foc, în cursul zilei ea a decurs liniştită.

Armata principelui moştenitor german. Şi la vest de Fere-en-Tardenois, infanteria inamică, după eşecul suferit la 29 Iulie, a rămas ieri inactivă. In faţa localităţei Saponay un atac violent purtat al inamic a fost respins

Intre Fere-en-Tardenois şi pădurea Meniere, francezii şi americani au atac din nou spre amiază în rânduri dese, atacurile lor a fost însă respinse în mod sângeros.

De asemenea şi în pădure atacul inamic repetat de şease ori a fost respins. Infanteria noastră a urmărit pe inamicul bătut, punând de multe ori piciorul în teren din parte liniilor lor. La est de Fere-en-Tardenois adversarul a reînoit seara şi noaptea atacurile sale constituite.

In cursul luptelor din ultimele zile am făcut 4000 prisonieri, cifra prisonierilor capturaţi de noi de la 15 Iulie se urcă astfel la 24,000. Ieri am doborât prin luptă aeriană 19 aeroplane.

Sublocotenentul Loewenhart şi-a câştigat a 47-a şi 48, sub-locotenentul Bole a 27-a victorie aeriană.

•

Paris 31. — Pe malul drept al râului Ourq luptele locale au permis francezilor de a progresa pe înălţimea la nord-est de Fere-en-Tardenois. In regiunea Sergy ei au menţinut câştigurile lor contra mai multora reacţiuni germane. La Sud-vest de Reims germanii au contra atacat într'o parte şi de alta St. Euphraise.

Toate încercările lor pentru a ocupa Ste. Euphraise au eşuat, în dispreţul unei uşoare instalări realisat prin dinşii la vest de acest sat. Nici un eveniment important de semnalat pe restul frontului.

Asasinarea generalului von Eichhorn

Kiev.—Un atentat cu bombe s'a săvârşit ieri după amiază contra feldmareşalului von Eichhorn şi ajutantului său personal căpitanul von Dressler, pe drumul spre Kasino şi în apropierea locuinţei sale. Autorul atentatului se afla într'o trăsură care venea direct spre general.

Ambii au sucombat seara în urma grelilor răni primite. Atât autorul atentatului cât şi birjarul au fost arestaţi. Ancheta deschisă, a arătat că autorii morali sunt iar socialiştii revoluţionari din Moscova în spatele cărora se ascunde lucru il cunoaştem din experienţă Inţelegerea Asasinul, tânăr de 23 a declarat că a venit ieri din Moscova, primind însărcinarea comitetului de-a omoră pe feldmareşal.

Proces contra comandanţilor francezi

Zurich. — Clemenceau a ordonat ca să se înceapă un proces împotriva comandanţilor din lupta dela Chemin des Dames.

Parlamentarii cer pedeapsa cu moarte pentru toţi comandanţii francezi care au cauzat înfrângerea.

In curând trebue să înceapă procesul împotriva mai multor generali.

Judecarea foştilor miniştri ruşi

Haga.—Telegrame din Londra comunică ziarul că în Moscova a început procesul împotriva foştilor miniştri Makiakow şi Protopopov.

Ceilalţi miniştri ai ţarului vor fi aduşi din Petrograd la Moscova pentru a fi judecaţi.

Prevederea Americei

Amsterdam. — America vrea să-şi asigure depunerile sale din Franţa şi Italia şi în consecinţă cere ca Franţa să facă plata şi aprovizionarea americanilor de pe frontul de vest.

Se caută echipe de lucrători specialişti pentru fabricaţiunea varului şi a ţiglei. Se oferă condiţiuni avantajoase.

A se adresa la administraţia moşiei Larga gara Ştefan Vodă jud. Bacău,

---

Act de revocare. — Subsemnatul H. Braunştein comerc. dom. în Iaşi str Ştefan cel Mare No. 4 declar că am revocat încă de la 28 Mai 1918 ori ce împuternicire şi în special procura ce am dat'o dlui Idel Isidor, procură autentificată de tribunalul Iaşi secţia III sub No' 778 | 909.

Iaşi 7 Iulie 1918 H. Braunştein

Vând cal mare armăsar de 4 ani. Adresa Cristofor str. Cuza Vodă 42 bis. dela 8—9 a.m.

De vânzare una pereche hamuri noi, una căruţă în perfectă stare cu două epe, furaj fân şi ovăz, str. Păcurari 150.

Caut menajeră tânără. A se adresa prin scrisoare la ziar sub „Serios". Discreţie deplină.

S'a redeschis vechea

Fabrică Fortuna

Strada Pavlov 6

Inginerii Cesar Popescu, Edgard Mendl et Co.

— Societate în comandită —

Scaune, paturi, mobile. lăzi de ori fel, roţi de transmisie, construcţiuni în lemn de ori ce gen, instalaţiuni complecte de localuri, etc. Confecţionări şi reparaţiuni complecte de trăsuri şi căruţe.

Mare garaj şi atelier de reparat automobile, construcţii de caroserii, atelier special de vopsitorie de trăsuri şi automobile, atelier de lăcătuşerie, ajustaj şi strungărie.

Reparaţii de maşini agricole, mori şi motoare Instalaţiuni complecte industriale.

Se angajează lucrători.

Fotografi şi amatori fotografi găsesc materiale fotografice, hârtie, cărţi poştale Leonar, plăci, pelicule etc. la Fotografia Curţii Regale Weiss Iaşi P—Unirei,

---

Vacs Albina şi cremă de ghete galbănă şi neagră vind ocazional cu duzina Iosif str. Lozonschi No. 11 Angajez bun specialist pentru fabricarea cremei Oferte verbale 8—10 şi 1—5 3—1

Grădina Polac

strada Apeduc No. 1

Astă-zi şi în fie care seara debutează

Asociaţa Trupă Israelită de Comedii

sub conducerea irezistibilului comic *C. Iscovic* în fie care seară program nou

Antrepenori: Aron Mendelovici şi L. Abramovici.

Sulfat de Cupru şi Sodă caustică de vânzare cu preţuri convenabile la depozitul Isidore Margulies Iaşi str. Ştefan cel Mare 27.

Profesor de canto. Laureat al Conservatorului din Paris cu premiul I. de lecţiuni după metoda marelui său maistru Hettich (breton). Informaţiuni la „Opinia"

Farmacistă Se caută pentru imediata angajare la Farmacia H. Blumenfeld. Str. Cuza Vodă 40

Neosalvarsan „Ehrlich" toate dozele se găsesc cu preţuri reduse la Farmacia Blumenfeld. str. Cuza Vodă 40.

Teren de 25000 mtr. p. str. C. Negri No. 54 se închiriează pentru un depozit de lemne sau se vinde.

Vizitaţi noul magazin

BAZAR DE MOBILE

asortat cu Saloane, Dormitoare, Sufragerii complecte.

Primim comenzi pentru mese şi scaune pentru grădini şi restaurante ori ce dimensiuni. Birouri, Biblioteci, pentru Cancelarii cu preţuri foarte reduse

Ori ce comandă se execută în trei zile.

FRAŢII FINKELSTEIN

str. Costache Negri 24

Cumpărăm ori ce fel de mobile, ocazionale (Execută comenzi în provincie) 10—1

Caut cu chirie, imediat trei camere şi bucătărie. A se adresa Z. Handoca Str. Cuza Vodă 45. Iaşi

---

De vânzare casă, cu loc pentru cultură au depozit str. Zugravilor 57 bis,

---

De vânzare moşia moşia mitoc din Adâncata Dorohoi în întindere de 100 hectare 1 Km. depărtare de gara Burdujeni a se adresa aşi str. Albinet No. 11

Transporturi de lemne de foc din orice pădure în baza bonurilor eliberate de casa pădurilor execută prompt adresându-se P. Fiorimi str. Gârlei No. 7 lângă piaţa Nicolina asemenea se cumpără şi cai de tracţiune cu sau fără căruţă.

Auto-Voiaj în fie-ce Marţi şi Vineri face cursa un automobil Iaşi-Trg.-Neamţ şi pentru ori ce zi stă la dispoziţia amatorilor un auto ce poate pleca în provincie sau în Basarabia locurile de plecare sau orice alte informaţiuni se vor adresa în str. Ştefan cel Mare No. 9 lângă magazinul Kunovici.

Important

Zalman Rosenblum din Focşani a depus la Banca Moldova din Iaşi suma de 500 lei la dispoziţia refugiatului Strul Rosenblum bacalaureat. şi roagă pe ori cine ştie de acest tânăr a-l înştiinţeze ca să se ducă la zisa bacă sau să trimeaţă pe cineva cu actul de naştere şi a primi suma.

B. Schwartz

str. Gh. Mărzescu 24 în curte, cumpără haine vechi de domni şi doamne şi plăteşte preţuri bune vis a vis de Teatrul Naţional

---

Cumpăr haine vechi bărbăteşti şi de damă plătesc bine. Sal. Moscovici str, Cuza Vodă No. 77,

Prin o cartă poştală vin la domiciliul

Se vinde fabrica de scrobeală cu un areal de 37.000 metri pătraţi şi toată instalaţia din Mărăţei, comuna Căciuleşti Judeţul Neamţ, în apropiere de gara veche Piatra-N. Informaţiuni la D-l Martin Stamm, Bulevardul Regina Elisabeta No. 7 Piatra—N.

Gimnaziul „VACHTEL"

Iaşi Str. Sărăriei 147

CURS DE PREPARAŢII

cu profesorii şcoalei

La 1 Iulie st. v. începe la Gimnaziul „Vachtel" preparaţia pentru examenele integrale şi de corigenţă din Septembrie a c. De asemenea se va ţine un curs de limba germană pentru ca la redeschiderea şcoalelor elevii să poată urma materia clasei respective în urma reintroducerii acestui studiu în programe.

Inscrierile se fac zilnic de la 20 Iunie, între orele 9—11 şi 2—6 la cancelaria şcoalei.

Direcţiunea

Doctor G. Părvulescu

Boale chirurgicale şi genito-urinare (injecţii intra venoase cu Neosalvarsan şi Cyanur de mercur).

Strada Sf. Sava No. 2

Consult 2—4 p. m.

Se caută o guvernantă-străină pentru un copil de 4 ani adresa str. Păcurari 56

450.000 ipotecă în primul rang în moşie de 1500 fălci arabile cu procente de 10% se cesionează Doritori se vor adresa la d-nul avocat X. Erasinie str. Sf. Sava. 5—1

Una masina de scris vizibilă aproanouă în perfectă stare de funcţionare se vinde avantagios strada Costache Negr. 72 Iaşi

Anul XIV-lea No. 3402 — 10 BANI NUMARUL — Mercuri 25 Iulie 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10

Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Către alegătorii colegiului al II-lea de Cameră din IAŞI

Cetăţeni

La 6 August viitor mă infăţişez dinaintea vossră in calitate de candidat independent la scaunul de deputat rămas vacant prin opţarea D-lui C. Stere pentru colegiul al II-lea din capitala ţărei.

Ţiu să ştiţi următoarele:

Că nu cer să fiu votat de acei cari nu au încredere in independenţa şi vrednicia mea;

Că nu urmăresc, nici voi urmări, că nu cer, nici voi cere nimic, fie pentru mine, fie pentru ai mei, că nu ofer, nici nu promit nimic nimănui;

Că in calitate de democrat, in toate chestiunile la ordinea zilei, interesând diferite categorii sociale, mă voi inspira de cele mai drepte şi mai echitabile îndrumări şi că voi lupta fără preget pentru biruinţa soluţiunilor celor mai cinstite şi mai umanitare intru proteguirea celor obijduiţi şi oprimaţi;

Că nimeni şi nimic, nu mă va putea nici intimida, nici opri, de a desvălui toate abuzurile, nedreptăţile şi nelegiuirile, oricine ar fi autorii lor şi că nu voi pregeta să stăruies: din răsputeri la pedepsirea vinovaţilor şi indreptarea răului.

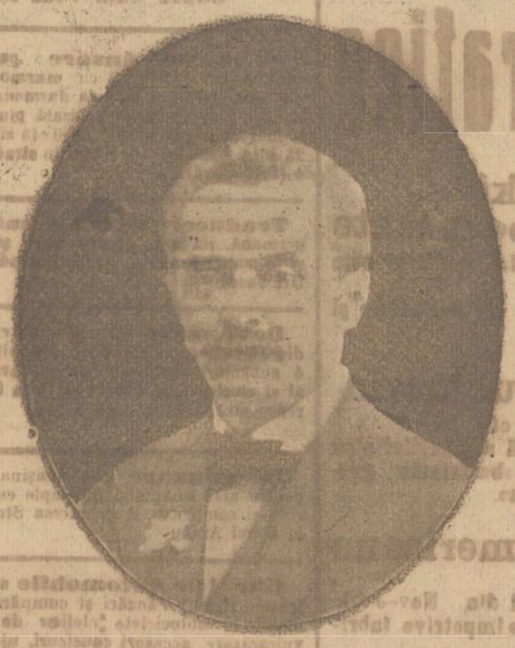

Că voi lupta pentru respectarea pactului de unire cu Basarabia şi generalizarea libertăţilor înscrise în el;

Că voi lupta pentru tuturor provinciilor româneşti, spre a se putea desvolta cinstit şi liber şi a conlucra armonic la inchegarea statului românesc, unul şi indivizibil, tare in fiinţa lui de stat şi mai puternic incă prin vigoarea şi prosperitatea tuturor compensaţilor lui.

Că deşi neutralist convins şi neclintit în convingeri, nu voi adera sub nici o formă, ci voi protesta din toate puterile la ori ce ştirbiri s'ar aduce principiului naţionalităţilor, adică dreptului la viaţă liberă a tuturor popoarelor pe cari le socot singure in drept şi stăpâne de a dispune de destinele lor;

Că in vechea noastră cetate a Iaşilor, căreia i-am inchinat toată drăgostea mea ca şi bărânei Moldove, cărora le voi consacra şi de aici inainte toată activitatea şi energia mea, spre a le vedea izbăvite de nedreptăţile ce le-au hărăzit, vitregia vremurilor şi a sorţii, nu mă voi umili, nici injosi, să cerşese ori să milogesc increderea cuiva spre a pătrunde in parlamentul ţărei.

Cetăţeni,

Cred că colegiul al doilea de Cameră din Iaşi, este in stare să revendice onoarea, de a avea in Sfatul Ţărei un om, care să fie purtătorul lui de gând şi de cuvânt, şi

Mai cred acest colegiu, mai presus de interese şi de patimi mici şi mai departe văzător, in aceste momente critice, in cari aşezări noi stau gata să se buciume pentru infăptuirea unor mari prefaceri.

Iată pentru ce nu mă adresez nimănui in particular, ci intregului colegiu, socotindu-mă de asupra bărfirilor pătimaşe şi convins că oraşul care m'a văzut luptând impotriva tuturor puternicilor zilei, se va cinsti pe el, trimeţându-mă in sfatul ţării, ca pe un om care a trăit in mijlocul vostru şi care a avut in toideauna curagiul tuturor adevărurilor şi tăria tuturor convingerilor şi credinţelor voastre şi ale lui.

20 Iulie 1918. OSVALD A. TEODOREANU

Clemenceau intransigent

Geneva — Organul lui Clemenceau „Homme Libre" scrie locul de frunte:

La 1 August 1918 datoria rămâne aceiaşi ca şi la 1 August 1914, anume a duce mai departe războiul pentru a ajunge la o pace victorioasă.

Comemorarea lui Jaurès

Geneva. — Serbarea comemorativă pentru Jaurès a fost tulburată de către agitatori de război.

Toţi oratorii s'au rostit impotrivă sistemului de guvernare şi au declarat că nu există alte mijloace decât cele militare şi diplomatice, pentru a termina războiul.

ACTUALITAT

O indrumare culturală la sate

Simbătă după amiază s'a terminat discuţia generală a celui de al doilea proect de lege prezentat camerei de către Dl Ministru al Instrucţiuni.

Dl. Mehedinţi, într'un discurs pe cât de frumos, pe atât de documentât, desvoltă insemnătatea reformei aduse in invăţământul rural prin infiinţarea şcolilor pregătitoare (gimnazille rurale) şi organizarea seminariilor normale pedagogice, teologice şi şcoalele normale superioare (Mici Universităţi la sate.

„Trebue să ne intoarcem faţa către sate", **zice Dl. Mehedinţi şi „să dăm sătenilor pământ şi invăţătură suficientă de a-l cultiva".**

Desvoltă insemnătatea cultivării cu îngrijire a sentimentului religios şi readucerea sătenilor la portul lor naţional, la datinele strămoşeşti prin conservarea frumosului graiu românesc.

Numai astfel poporul romîn îşi va păstra ţăria rasei şi a naţionalităţii şi ori ce influenţă străină, se va lovi ca de ascuţisul unei săbii de conştiinţa naţională a sătenilor noştri temeinic educaţi şi instruiţi de o şcoală bine organizată.

Noi am analizat în mai multe articole economia legei eforiilor şcolare şi proectului discutat pentru reforma şcoalelor normale şi seminarii, şi am arătat ce frumoasă şi sănătoasă concepţie a avut dl. Mehedinţi în alcătuirea acestor legi. Am arătat ce nedreptate s'a făcut sătenilor pînă acum punându-i în condiţiuni de inferioritate disproporţionată faţă cu mijloacele de cultură ce s'au dat oraşelor.

Prin reforma actuală a invăţământului rural se vor creia forţe vii sociale şi economice în viaţa rurală, care forţe se vor repercuta şi asupra oraşelor care şi ele aşteaptă o reformă a şcoalelor sale.

Şcoala rurală organizată în complectul ei în chipul arătat, va fi un mijloc de o adincire a existenţei prin practicitate şi va pregăti o ţărănime conştientă de valoarea muncii ei şi de rolul ei social.

Felicităm şi noi din toată inima pe Dl. Mehedinţi pentru reuşita celor două legi şcolare propuse parlamentului, legi cari vor aduce nefericitei noastre ţări o indrumare spre mai bine.

Hug.

MICI POLEMICI

Nu numai reporterii parlamentari, dar şi dl. N. Iorga se consideră in greva faţă de „documentele" d-lui Cuza.

Ultima definiţie a cuvântului document: ori-ce bilefel pe care-l primeşte, anonim, ori semnat de vre'un băiat din centre şi adresat d-lui Cuza.

Administraţia salinelor din Tg. Ocna se plânge de ispă de braţe. Guvernul să grăbească dară procesul fostului regim, ca să nu mai ducem ispă de sare.

Fostul şef al siguranţei publice I. Panaitescu care va fi asociat şefilor săi de eri în ocnă, nu e mulţumit de preţul fixat pentru lucru, 6 lei pe zi. Cu aceeaşi sumă dânsul pretinde că-şi pătis spionii cei mai mişei...

Pe Panaitescu insuşi n'o să-l atingă nici ridicarea inamovibilităţii, proiectată de d-l Marghiloman: el îşi continuă inalta funcţie pe lângă fostu şef. Salarul şi l'a luat pe mulţi ani inainte din fondurile secrete.

„Eu sunt un om serios" i-a ripostat energic, deputatul Patraşcanu d-lui A. C. Cuza în şedinţa de Sâmbătă a Camerei: Şeful naţionalist a fost serios zdruncinat de acest argument mult aplaudat de camera.

DIN MEMORIUL CEFERIŞTILOR

Indemnizaţiile de chirie

Al cincilea punct din memoriul ceferiştilor se referă la indemnizaţiile de chirii.

De un timp incoace, de când chiriile locuinţelor sunt in continuă urcare, Statul s'a crezut dator să intervie in favoarea funcţionarilor săi, acordându-le o indemnizaţie pentru plata chiriei. Eu cred, că principiul acesta nu e bun, nu numai pentru că ingreuiază bugetul statului, dar in loc de a contribui la soluţionarea problemei chiriilor in sensul ieftenirii locuinţelor, are influenţa exact contrară, tulburând mai mult posibilitatea scumpirii locuinţelor in general.

Nu e locul insă să mă ocup aici de chestiunea aceasta, asupra căreia am insistat pe larg altă dată. Aici interesează un singur lucru: statul a recunoscut dreptul funcţionarilor săi la o indemnizaţie de chirie.

Acest principiu, dreptul la indemnizaţie, s'a introdus şi la Căile ferate. Funcţionarii ceferişti primesc o asemenea indemnizaţie, lucrătorii ceferişti insă fac excepţie.

Discuţiune ar putea fi numai in ce priveşte cuantumul indemnizaţiei. Ceferiştii cer echivalentul salarului pe două luni şi jumătate. S'ar părea că e mult. Cum nişte simpli şi modeşti lucrători să aibă asemenea pretenţiuni?

nu trebue să se uite nevoile reale ale acestor modeşti lucrători sub raportul locuinţei.

Aceşti modeşti lucrători sunt in genere cei mai prolifici din toată populaţia orăşănească de la noi.

In raport cu numărul lor, ei contribuie mai mult de cât alte categorii sociale la creşterea populaţiei, lucru, care trebue să le atragă simpatia tuturor oamenilor cari-şi iubesc ţara.

Modeştii lucrători, tocmai din cauza familiilor numeroase ce-i inconjoară, au nevoie de locuinţe mai bune şi mai spaţioase, in cari să-şi poată creşte igienic copiii, viitori ceţăţeni ai ţării. Şi in această privinţă motivele de economie nu pot fi invocate.

Iată de ce, cred, că al 5-lea punct din memoriul ceferiştilor este perfect justificat şi gata să fie resolvit.

EM. SOUOR.

OAMENI ŞI LUCRURI

IN DUNĂREA

Un mic fragment din „Amintiri din Turtucaia", volumul talentatului G Topârceanu:

Am luat doi snopi bine legaţi şi am intrat in apă...

Unda era tulbure şi rece. In curând am pierdut pământul de sub picioare. Cu stânga mă ţineam de snopi şi, purtat de valuri in jos, cu dreapta vâsleam spre mijlocul apei, domol, ca omul care ştie că porneşte la drum lung.

Imi recăpătasem toată linistea şi-mi dădeam seama de toată greutatea incercării mele. Numai o singură dată, când am intors capul şi m'am văzut depărtat de la mal, am avut o pornire instinctivă, ca un fior, să revin la pământ... Dar atât a fost. N'am mai intors capul. Imi lăsasem ca ţel malul dimpotriva, unde mă obişnuisem să văd singurul liman de scăpare. Toată grija mea era acum să-mi păstrez puterile până acolo şi, mai ales, să mă feresc de cei ce veneau din susul apei şi se inecau în jurul meu!

Trei inşi, pe o plută de scânduri se apărau de ei, cu lopata, ca de câini. Când vre unul, cu desnădăjdea morţii, se incleşta de marginea plutei, îl trimeteau la fund...

Mâna stângă mă dorea de nemişcare. Mă apucai de snopi cu dreapta şi incepui să vâslesc cu stânga, la care aveam o bucată de scândură prinsă pe apă. Peste puţină vreme, schimbai iarăşi mâna.

Nu ştiu cât a durat sforţarea mea..."

Fără cea mai mică sforţare de imaginaţie, cetitorul „vede" imensa dramă petrecută. Nu e numai un om — fie şi un eminent poet—care se sbate intre viaţă şi moarte, ci sunt mii şi mii, a căror existenţă atârnă numai de o minune a întâmplării,—de rezistenţa unui snop la mijlocul valurilor furioase ale apei, supt grozavul a bătaie a obuzelor, supt ploaia glonţilor, purtaţi de corbele destine către peire, ori către o miraculoasă scăpare

De aceea cartea „humoristului" Topârceanu este adânc dramatică şi zguduitoare. Ea evocă uriaşa nenorocire in care am fost tăiţi şi al cărui prolog se chiamă „Turtucaia". Epilogul îl trăim acum de abia şi-l vom trăi mâni.

RODION

INFORMATII

— Camera a procedat azi la constituirea comisiunei care va instrui afacerea dărei in judecată a autorilor dezastrului naţional. Comisiunea compusă din domnii N. Mitescu, Leonida Moroţani, N. Murguşescu, Ion Berceanu, Grigore P. Caro, Simionescu Râmniceanu, I. Petrovici, Radu Mandrea, D. Mazilu, C. Stoeanovici; N. Păunescu, I. Berindei, I. Stoian, G. Stefănescu, Ion Belu, Emil Cerchez şi Ion Antoniu, va proceda imediat la lucrările sale

D. Lascar Antoniu a rugat să nu fie ales in comisiunea de anchetă, hotărât a'şi rezerva toată activitatea in comisiunea de judecată, care va susţine acuzarea inaintea Inaltei Curţi de Casaţie.

— Publicăm in numărul de faţa, apelul, pe care prietenul nostru Osvald Teodoreanu candidat independent la alegerea dela 6 August, îl adresează alegătorilor colegiului II de Cameră din Iaşi.

In acest apel vechiul nostru prieten şi colaborator îşi expune motivele, care l'au determinat să candideze şi programul ce şi propune pentru lupta sa politică in parlament. Ca ieşeni şi democraţi nu putem privi candidatura amicului nostru decât cu simpatie.

※ Consiliul de miniştri, se va ocupa zilele acestea şi de dispoziţiunea prin care să se uşureze schimbul hârtiei monede din teritoriul ocupat cu cea dela noi.

In Iaşi, cel puţin, refuzul de a se primi drept plată sau schimb moneda din teritoriul ocupat, produce mari neajunsuri.

※ După comunicarea făcută in Cameră de către ministrul de instrucţie, M. S. Regele şi'a luat angajamentul de a infiinţa şcoale pregătitoare in toate satele de pe domeniul Coroanei.

※ In cursul acestei săptămâni comisiunea de aprovizionare pe lângă consiliul economic va stabili noi preţuri maximale la birturi şi bodege.

Preţul maximul se va stabili şi la vinurile pe care comisia de alimentare le pune la dispoziţia restauratorilor.

※ A apărut decretul, prin care eforia spitalelor civile din București este autorizată de a primi legatul de 10000 lei lăsat de defunctul Ateancu Const.

※ Comenduirea pieței a rânduit o nouă rasie a comercelor, aceasta însă numai în *străzile principale și cele mai congestionate* ca: Stefan cel Mare, Cuza Vodă, etc.

Dacă pe deoparte un nou recasământ al camerelor disponibile, față de zilnicele evacuări a demobilizaților și refugiaților este absolut indispensabil, apoi surprinzător este faptul că ei se produce numai în sarcina celui mai populat și mai frequentat cartier.

Explicația va fi însă foarte ușoară, când se va ști că mai toți solicitatorii de noi camera sunt vechi cunoștințe stabilite de mult printre noi, dar în străzi îndepărtate și cam lăturalnice și cari au, n'au altire de cât a se aranja mai confortabil și în centrul târgului.

Cum nu aceasta e spiritul legei de rechiziție, ar fi și timpul ca această metodă abusivă să încetese și biata populație destul de încercată de pe urma rechizițiilor să fie lăsată odată în pace.

※ Dna Serbănescu, refugiată din Constanța, unde domicilia în strada Gr. Cantacuzino 24, este rugată a-și da adresa la ziar, având a i se face comunicări importante.

※ Camera în ședința de eri Duminică, a votat pe articole legea pentru înființarea școalelor pregătitoare și al seminariilor normale.

In ședința de azi, legea urmează să fie votată în total.

※ Epitropia Sf. Spiridon a fost autorizată, să primească legatul lăsat de defuncta Maria Popescu Chirilovici.

※ După o dispoziție a dlui ministru de instrucțiune, toate transferările în învățământul primar pentru Oltenia și Muntenia se vor face la București, iar acele pentru Moldova în Iași.

※ Expoziția de pictură „*Briese et Verona*" s'a deschis în Str. Lăpușneanu 8 și va fi deschisă o săptămână în fie care zi de lucru la 8—1 și 3—9 seara.

+ Mâne seară Marți, are loc în amfiteatrul institutului de anatomie întrunirea săptămânală a sindicatului medical din localitate.

※ Ieri s'a ținut o consfătuire a Directorilor și directoarelor de școale primare sub președinția dlui inspector Mătăsariu.

S'au discutat măsurile ce trebuiesc luate pentru reparațiunile localurilor de școli și mobilierului, așa ca școalele primare să poată a-și începe cursurile la 1 Septemvrie.

※ S'a aprobat regulamentul, prin care se suspendă articolele 44, 45, din actualul regulament al facultăților de medicină, în sensul că conferirea titlului de doctor în medicină sau farmacie, se va face fără tipărirea și susținerea tezei, ci pe baza ultimului examen de directorat depus.

※ Mâne se va depune pe biroul Camerei proectul de lege privitor la credite care a suferit oarecari modificări.

※ Unele persoane ni se plâng că luând zahăr de la un deposit comunal au găsit zaharul amestecat cu făină de grâu.

Aceasta pare a fi cel mai nou și mai original metod de a înmulți zaharul.

※ De la repararea străzei Cuza-Vodă, pe tot parcursul au mai ramas încă până azi grămezi mari de moloz și pietriș care împedică cu desăvârșire circulația pe trotuare. N'ar fi rău ca serviciul tecnic al comunei să ia măsurile cuvenite.

※ La articolul 8 al legei pentru înființarea școalelor pregătitoare, d. deputat Horia C. Cârlova, a dapus un amendament, prin care se stabilește ca aceste cursuri să aibă loc la 15 Iunie iar redeschiderea școalelor la 15 Septembrie.

Amendamentul, care respunde nevoilor de la țară, a fost primit de Camera.

※ Prin livezile și grădinele din jurul orașului se văd mulți indivizi, cari toată ziua dorm lungiți la umbră. Activitatea acestora e nocturnă.

De-aceia se explică atâtea hoții săvârșite în timp de o săptămână.

Oare... oare nu e bună legea obligativității muncilor să se aplice tuturor ce mișună fără de ocupație?

※ Domnul General Anastasiade, Directorul general al Poștelor, a luat hotărâre ca înainte de a pleca la București să inspecteze în detaliu toate oficiile principale (Capitale de Județ).

Astfel D-sa, a plecat la Vaslui, Huși și Bârlad.

※ **Pentru alegătorii col. II Cameră.**—*In vederea alegerii de la Col. II de Cameră, care se va efectua la 6 August, alegătorii acestui colegiu trebue să ia de la grefa Trib. Iași s. I-a un nou cupon în locul celui detașat din cartă la alegerile generale.*

Pentru luarea acestui cupon D-nii alegători trebuie să se prezinte cu carta de alegător ce o au de la alegerile trecute.

Trib. Iași s. I a s'a instalat în palatul Roznovanu.

※ In strada Socola, pe distanța de la Biserica Sf. Nicolae și până la barieră, s'au comis în cursul săptămânei trecute 6 furturi. Ceea ce e mai curios este că la aceiași persoană hoții au cercat în două nopți consecutive.

S'au furat diverse provizii comestibile: saci cu făină, porumb, burcane cu scrumbii etc.

Hoții sunt constituiți în bande 10—12 și sunt înarmați cu revolvere, de care fac uz.

Au fost călcați de hoți: Constantin Mazilu bărbier, Osolanu comerciant, Neculai Neacșu muncitor. Preotul Natașă Popovici, Fritz Weber maestru Atelierele C. F. R. și Gh. Constantinescu funcționar.

Această bandă operează în mod ingenios, căutând să alarmeze publicul într'o parte, unde se pun pe fugă, iar în celaltă parte. la o distanță de cel mult 200 metri unii dintre ei operează în vlin.

Poliția, ca în totdeauna cercetează.

※ Ne facem o datorie față de publicul consumator, atrăgând atențiunea șefilor depositului Rădăscanu, și personalul alipit pe lângă gheretele pentru vânzarea zarzavaturilor, din piața halei, nu înțeleg să pe lângă prețurile mari cari se cere la aceste produse cultivate de armată, cu munca soldaților și cu minime cheltueli, să obuzeze de încrederea publicului prin tot felul de înșelăterii.

※ *In vederea candidaturii prietenului Osvald Teodoreanu prietenii noștri sunt rugați a se intruni zilnic la orele 5 p. m. in localul redacției ziarului* **Opinia.**

※ *Memoriul medicilor* Comitetul Asociațiunei Generale a Medicilor din țară a înaintat Domnului Prim Ministru următorul memoriu cu privire la proectul de lege de suspendarea inamovibilității personalului sanitar.

„Asociațiunea generală a Medicilor, luând cunoștință de faptul că se intenționeză votarea unui proect de lege pentru suprimarea inamovibilității medicilor funcționari, găsește de a sa datorie de a se ocupa de această chestiune a cărei gravitate atât în ce privește interesul public cât și interesele medicilor, este evident pentru oricine.

Asociațiunea, pentru moment, înțelege să ia față de această eventualitate o atitudine conformă cu situațiunea socială și morală a membrilor, cari o alcătuesc și în consecință vă roagă să binevoiți a lua în considerare faptul că până în present nu s'a produs din partea medicilor funcționari în parte sau individual, nici un incident care să motiveze o măsură atât de gravă.

Asociațiunea crede că nimic altuia de cât faptului că medicii ca funcționari publici și au făcut și'a nu datoria față de problemele sanitare ale țerei poate să pună guvernul în situațiunea de a avea la atari măsuri. Ori, legea Sanitară prevede pedepse destul de grave și care se pot executa urgent în cazuri de neîndeplinire a datoriei și ca atare socoate inutile alte măsuri.

Asociațiunea medicilor privește cu cea mai legitimă mândrie zilele grele încercate din timpul răsboiului când medicii au făcut proba celui mai aplaudat devotament în slujba țerei, și înțelege prea bine că corpul medical să continue a împărtăși cu largă măsură nevoile generale.

Dar asociațiunea socoate că măsura suspendărei inamovibilității este o lovitură care se dă nedrept medicilor și este o măsură menită să desarganiseze bunul mers al administrațiunei sanitare."

ROMANIA

Grefierul Tribunalului Bacău s. I

EXTRACT

Conform art. 205 din cod. civil să publică că Costachi Ilie Dragomi din comuna Tg. Trotușa intentat acțiune de divorț în contra soției sale Maria Costacho Ilie Dragomir Petrache născută Const. Sergenta din aceiași comună pentru cauze bine determinate de lege din care căsătorie a resultat șase copii anume: Vasile de 20 ani, Neculai de 18 ani, Alexandru M 16 ani, Ștefan de 12 ani, Dumitru 10 ani și Elena de 8 ani, iar soția nu are nici o avere.

Grefier, nedescifrabil.

Nol 4638
1918 luna Iunie

※ In cursul săptămânei viitoare se va deschide policlinica D lor Emil Radu și I. Nubert în strada Elena Doamna No. 1.

※ ARTISTICE,—In seria expozițiunilor artistice care s'au succedat în localul „Omul Liber". din Str. Lăpușneanu, se impune în present atențiunei publicului iubitor de artă frumoasă, expoziția de pictură a apreciaților pictori ieșeni: Ote Briese și Paul Verona.

Primul s'a remarcat de la început prin o serie de expositiuni în care cu vigoros talent ne-a prezentat cași acum pânze în majoritatea cărora a redat cu o fină simțire. în special farmecul și patriarhala poezie a celțurilor cătrănului oraș.

Astfel se renasce printre poezile expuse „Pe lângă Iași" (15). „Pe Nicolina (27). In marginea Tîrgului" (16 etc.

D Paul Verona, deși la începutul desvoltărei unui frumos talent expune de parmenea o serie de pânze lucrate într'un colorat luminos și stilizat de finețe. „Nalbele" (60) și „Meșteșugarii" (44. 57) „Șoseaua spre târgușcă" și restul pânzelor redând largi peisaje impresionează nu numai prin valoarea lor artistică, ci, pentru cei ce știu că sunt secțiuni frumosului ținut și Hertei și prin dulcosul regret față de locuri de cari deocamdată, ne-a despărțit pietre de hotar străin..

※ Sâmbătă trecută s'a depus la Senat proectul de lege votat de camera pentru obligativitatea muncei la țăranii și caratul traverselor necesare căilor ferate.

※ Comisia interimară se va intruni astăzi aceasta, pentru a discuta mai multe chestiuni importante.

SPECTACOLE

Compania Tănase Niculescu Buzău. Astăseară Luni 23 Iulie, ora 9 jum. Mare eveniment. Pentru prima oară celebra operetă

MASCOTA

Cu creația d-nei Marioara Cinsky, cu d-nele Muntesnu, Bulandra și d-nii Tănase, Niculescu-Buzău, Jean Bulandra, Fotache, etc.

Mâine: Dama dela Maxim.

In curând: Boala Spaniolă (revistă) și Mărul lui Paris (operetă de R. de Flers) Bilete la Ilescu.

Arena Română, compania de comedii și reviste. Zaharia Bârsan. Astăseară Luni 23 Iulie, ora 9 jumătate. Enormă sensație

DON VAGMISTRU

(comedie din viață militară)

cu d-nele; Didina Castriș, N Bădescu-Riegler Irimescu. Pisone și d-nii Profir Miron Popovici. Pisone, Emilian etc.

Mâine: Don Vagmistru.

Biletele la casa Grădinei dela 10—12 dim. și dela 4 până la spectacol.

Grădina Zefirul (în fata Teatrului Național). Astăseară Luni 23 Iulie, ora 9 jum. După cererea generală

VAGABONZII

Cu d-nele: Elena Zamora, Lenghel, Economu și d-nii Petrone, N Rubaga, Boldescu, Ghițescu, Bidescu, Damian, etc.

Mâine: Vânătorul de Pasări.

Joi; Nunta Jannettei (operă) cu d-na Drăduiănescu-Stinghe și Niculescu Basa.

Bilete la Maximovici.

Ultimele știri telegrafice

Inaintarea Franceză in Vest

Paris. — In timpul nălei activitate de artilerie a fost moderată.

Trupele francese urmăresc înaintarea lor spre Vesle. La stânga trupele francese se găsesc pe țărmul râului Aisne, între Soissons și Dinizel.

•

Paris, 22 Iulie, ora 23 —In cursul zilei francezii au atins râul Vesle în mai multe puncte, la est de Fismieres, Gardele germane au opus o vie rezistență, mai cu seamă între Munison și Champigny. Cu toate acestea mai multe elemente ușoare francese au reușit să pună piciorul pe malul drept în diferite puncte. Localitatea Fismes a căzut în mâna francezilor.

La nord est de Reims, francezii au câștigat teren până la satul La Neuvillette pe care germanii l'au apărat cu energie.

Pe malul stâng al râului Avre, între Castel și Mesnil St. Georges germanii au fost siliți să părăsească o parte din pozițiile lor, imposibile de apărat în urma înaintărei francezе dela 23 Iulie. Francezii au ocupat Braches și au pătruns în Hargicourt și au înaintat liniile lor până la marginea vestică a localității Courtemonch. Am capturat mai mulți prisonieri.

•

Berlin. — Frontul Occidental.

In cursul nopței, activitate de artilerie mai vie, care a crescut în mod trecător în intensitate la sud de Ypres și pe ambele maluri ale râului Somme. De ambele părți ale localității Albert am retras posturile noastre de pe malul vestic al râului Ancre pe malul estic, fără a fi împiedecați de inamic.

In lupte reușite de avant-posturi la nord de râul Luce și la sud vest de Montdidier am luat mai mulți prisonieri.

Armata principelui moștenitor german. Nici o acțiune. Pe râul Aisne, la nord și la vest de Soissons și pe râul Vesle stăm în contact cu inamicul.

Sublocotenentul Billik și-a câștigat a 38-a victorie aeriană.

Comunicat austro-ungar

Viena. 4 August.

Pe platoul celor șapte comune atacuri de recunoaștere franco-englese au fost respinse în mai multe rânduri. Pe Dosso Olto, după o puternică preparație de artilerie inamicul a reușit să pătrundă într'o porțiune a pozițiunilor noastre.

Frontul Albaniei. Pe linia Fieri-Berat inamicul s-a stabilit în nou pozițiu, în valea superioară a râului Devoli inamicul a fost respins în lupte.

Maxim Gorki pe moarte

Nauen. Starea lui Maxim Gorki este considerabil mai rea.

Gorki este bolnav de dezinterie și se luptă cu moartea.

Războiul submarin

Nauen. Comunicare oficială.

Pe costa apuseană a Angliei s'au scufundat de către submarinele germane 20,000 tone bruto.

Fabricele americane

Zurich— După știri din New-Jork se înmulțesc atentatele împotriva fabricelor americane.

Multe persoane au fost arestate.

Comentarii germane

Nauen. Dezfacerea trupelor noastre de dușman, anunțată ieri, a provocat acestuia o completă surprindere. Mișcările noastre s'au îndeplinit cu total nesupărate de dușmanul care, cu cea mai mare prudență și în parte cu desfășurarea unor puternice forțe, a îndrăznit să urmeze, cu care ocazie forțele sale au suferit considerabile pierderi în focul eficace al mitralierelor și al apărărei noastre.

Războiul anglo-rus

Zurich. — După „Zuricher Post" guvernul sovietelor a declarat în mod oficial că între Anglia și Rusia a intervenit starea de război de fapt.

•

Moscova. — Se comunică în mod oficial că Onega a fost ocupată ieri de către englezi.

Trupele Ententei par a fi pornit înaintarea spre Arhanghelsk.

„Isvestia", organul sovietelor, scrie că planul burgheziei anglo francese este de a înăbuși republicei de la nord răsărit și sud-est.

Toate forțele republicei trebaiesc îndreptate pentru a sfărâma acest lanț cu care imperialismul anglo-francez vreau ca să înăbușească libertatea rusă.

Ultimele momente ale fostului țar

Nauen. — Asupra ultimelor ore ale țarului Niculae, ziarele ruse publică raporte din care reese că țarul a suportat soarta sa cu tărie.

Imediat înainte de a fi împușcat el a strigat: „Cruțați pe soția mea și pe nevinovații și nenorociții mei copii. Fie ca sângele meu să pazească Rusia de ruină".

Se zice că Țarina ar fi în siguranță în locul ce i l-a fixat autoritățile. Pe de altă parte se anunță părerea de a o aduce înaintea tribunalului revoluționar.

Zdrobiți de durere și în veci nemângâiații părinți: Eliza O. Soare mamă, Prof. Dr. Ioan Toma Tomescu tată, Eliza și Traian Ioan Toma Tomescu soră și frate, Zoe Tomescu mama mare. Dimitria și Maria O. Soare cu copii, Maria T. Dumitrescu, Elena Mirescu, Venera Dr. Zigura cu copil, Dimitrie și Smaranda Dimitrescu cu copii, Dimitrie și Zefira Vișoianu cu copiii, Lazăr și Sultânica Antonescu cu copiii Dr. Ioan și Victoria Petreseu cu copiii, unchi mătuși și veri au durerea a anunța pierderea prea iubitului lor fiu, frate, nepot și văr

Mircea Ioan Toma Tomescu

incetat din viață în etate de 16 ani în ziua de 21 Iulie ora 4 p. m.—Inmormintarea va avea loc în ziua de 24 Iulie orele 4 p. m. în comuna Pătinești județul Fălciu.

In ziua de 11 Iulie mi s'a furat o scroafă a fata, mare, gravă, albă și cu urechile blegi. Ofer 100 lei cine-mi va aduce-o.
Anton Gheorghiu str. Eternitatee 15.

S'a pierdut Sâmbătă seara 14 Iulie între Grădina Tănăsache și str Carol două ace de cravată de email bleu legate cu lănțișor. 200 lei recompensă celui ce le va aduce la D-r Demetriade str. Carol 44

Se **vinde de urgență**, din cauza plecărei Una trăsură pentru 2 cai și un docar, toate în stare bună Cu și fără cai.
A se adresa la Dl. Nicu Bărăsanu, Strada Vântului No. 15. în curte.

Cabinet Medical
Dr. I. NUBERT, *Dr.* E. RADU
Boale și operațiuni de ochi, genito urinare, injecții intravenoase etc.
Strada Casa-Vodă No. 12

Mobile de vânzare; pat de nuc cusonieră, lavor de nuc cu marmoră, noptieră nuc, sifonieră cu oglindă dormeză cu pluș, masă birou, 8 scaune tapisată pluș. Vânzarea numai total Lei 2000. Vizibile în zilele de 24 și 25 Iulie orele 10—12 a m. în stradela Scăricică 4 (Prin Sărărie).

Traduceri din limbele română, franceză germană. italiană, greacă rusă și ucraineană și în aceste limbi se execută strada Muzelor 20, Dr. Jacob.

Devânzare 2 corpuri de case compuse din 18 camere, 3 bucătării 2 pivniți, 4 antreturi 4 subsoluri, grajduri magazie având apă, canal și electricitate. Oferte la D-na Colonel Dimitrescu str. Biserica Albă 2 Iași.

De vânzare una mașina centrifugă pentru ales smântâna din lapte cu toate acoesoriile ei complecte. A se adresa Str. Tătărași 8 la D-nul Arabu.

Garaj de Automobile str Unirei No: (casele Rozin) Vânzări și cumpărări de automobile și motociclete atelier de reparațiuni vulcanizare, accesori caucicurl, ulei etc

Vizitați noul magazin
BAZAR DE MOBILE
asortat cu Saloane, Dormitoare, Safragerii complecte.
Primim comenzi pentru mese și scaune pentru grădini și restaurante ori ce dimensiuni. Birouri, Biblioteci, pentru Cancelarii cu prețuri foarte reduse.
Ori ce comandă se execută în trei zile.
FRAȚII FINKELSTEIN
str. Costache Negri 24
Cumpărăm ori ce fel de mobile, ocazionale (Execută comenzi în provincie) 10—1

Birou de informațiuni comerciale
Str. Cuza Vodă. 58 înlesnește vânzări și cumpărări de mărfuri. Persoanele doritoare să se adresese la sediul biroului unde vor căpăta toate lămuririle,

Grefier Judecătorie rutinat, cunoscând lucrări comercale și administrative dorește a ocupa serviciu particular în afacere industrială sau comercială în localitate.
Conduită bună și garanție materială. Adresa la ziar. 5—1

Lucratoare de orice naționalitate se caută la manufactură de tutun.

De arendat imediat 220 pogoane pământ arabil prima calitate Moșia Ruginoasa Com. Oșesti Jud. Vaslui A se adresa la D-ra Negri str. Mitropoliei 2.

Scoala de dactylografie Domnișoare role precum și oricine învață în scurt timp le perfecțiune mașinile de scris str. Costache Negri 72 Mașini de scris cu litere latine a cumpăra, se copiază acte extra rapid.

De vânzare ocazional osii patent și simple pentru trăsuri alte articole pentru trăsur, vopsele diferite culori, lacuri un vier și o scroafă răsa lorck una vaca cu lapte a se adresa Str. Pacurari No. 100

Bijuterie cumpără **Susman** str; Ștefan cel Mare

Nutret bun pentru vite, cosit gata cu Kgr. și de cosa în drjmă sau cu bani doritori a se adresa la Administrația moșiei Țiganași Jud. Iași.

La revizia de vagoane din gara Iași este nevoie de 12 curățitori și 8 curățitoare se dă leafă bună și se înlesnește procurarea de alimente, A se adresa la revizia de vagoane din gara Iași.

Anul XIV-lea No. 3403

10 BANI NUMARUL

Vineri 26 Iulie 1918

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10

Pentru străinătate indoit

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

EFORIILE ŞCOLARE

Prin crearea eforiilor scolare in noua organizaţie a învăţământului, se lasă mână largă iniţiativei particularilor.

Statul nostru, care poate şi va mai purta incă urmările marilor greutăţi impuse de timpurile sângeroase prin care am trecut, nu va fi de cât conducătorul şi controlorul şcoalelor, îngrijind de banul mera al învăţământului.

Reforma învăţământului, încadrată cu noua instituţie a eforiilor scolare, va influenta asupra persoanelor caritabile şi celor ce dispun de averi vor face donaţiuni şcolare, contribuind la pătrunderea instrucţiunei şi mai ales a educaţiunei in masa poporului.

Vitregia timpului alege pe guvernanţi să lepteresc obligaţia ce trebuie să o aibă fiecare locuitor, de a contribui la crearea şcoalei poporului.

Se va vedea, nu peste mult timp, că in toate centrele de populaţie ale ţărei, — incepând de la oraşele mari până la micul satişor — vor fi clădiri şcolare proprii, cu mobilierul necesar şi cu zestrea didactică necesară (dela care să nu lipsească nici mucălul şcolar) statul având a da, şcoalelor rurale, „învăţătorii cu intenţii de stabilitate in satul unde trebuie să-şi sacrifice toţi anii de muncă pentru şcoală.

Şi nu va trece mult până să ajungă infiltrat in popor simţimântul obligaţiunei de a ţi intreţinea şcoala, fără a fi nevoie de vre-o sancţiune legală in această datorie.

Până atunci insă, se cere multă stăruinţă şi deosebită pricepere, la modul aplicărei acestei obligativităţi, având a face totodată şi educaţia cuvenită acelor adulţi — vorbesc in satele mai mici — cari vor conduce eforiile şcolare. Trebuie să li se infiltreze datoria că vor conduce gospodăria şcolară a satului lor, cu acelaşi răvnă şi dragoste ce o au de a vedea infiorind gospodăria lor proprie.

Cunosc activitatea vechilor comitete şcolare de la noi (cu delegaţii şcolar comunale), din citirea dosarelor vechi a unei şcoli urbane, fostă reşedinţă de judeţ, totuşi, ca unul ce am avut ocazie să cercetez activitatea comitetelor şcolare, aflate in funcţiune la Bulgarii din cadrilaterul Dobrogei in 1913—14 când am organizat primele şcoale din ţinutul Dobrogei (Caliacra), imi propun să schiţez, cam care ar fi punctele de plecare in organizarea ce trebuie să o dăm acestei instituţiuni.

Planul de care nu trebuie să ne îndepărtăm in organizarea acestor eforii, este ca ele „să răspundă cerinţelor imediate a localităţei" şi să'şi impună prin sine insuşi, aceste eforii, soluţiunea deschiderei şcolei din acea localitate, fie acea localitate un centru cât de mic de populaţie.

Nu există sat, cu o cât de minimă populaţie şi cu ori cât de slabe mijloace materiale ar dispune sătenii, care să nu dorească şi să nu fie gata a face toate sacrificiile, pentru şi vedea şcoală in satul lor. Când eram revizor şcolar in Putna, am avut foarte multe cereri dela micile cătune din Munţii Vrancei, de a le da voie să'şi facă singuri şcoală. Formele insă prin care trebuiau să treacă, până să'şi vadă clădit localul (cercetările la faţa locului... planurile tip etc. desperau adesea pe cei ce luptau cu greutăţile intreprinderei.

De aceea e nevoie ca eforiile şcolare să'şi aibă libertatea a'şi intocmi singure planul şcolei, care să corespundă nevoiei localităţei. Se vor vedea atunci clădiri trainice, gospodăreşte alcătuite şi din emulaţia ce s'ar deştepta, dela sat la sat, vom avea mulţumirea sufletească a constată că noile clădiri, făcute in astfel de condiţiuni, vor corespunde mai pe deplin nevoilor acelei localităţi.

Să dispară catopoadele obligatorii la clădirea şcoalelor, să existe simţimântul real al trebuinţei după localitate.

Rezum cele ce am arătat:

a) Să nu se alarmeze nimeni de obligaţiunea impusă ţăranilor, prin legea eforiilor şcolare, de a veni in ajuterul şcoalei.

b) Să se procedă cu tact la pregătirea sau educarea a insuşi eforilor dela sate, care in multe localităţi nu'şi vor da pe deplin seamă de rolul lor, confundându-se in politica satelor, făcută pe la diversele comitete, consilii de administraţie a băncilor populare, obştii şi altele,

c) Să se lasă libertate de acţiune eforilor, supraveghiindu-i să lucreze in interesul şcoalei din acea localitate şi pentru satisfacerea nevoilor celor mai urgente.

d) Să dispară obligaţia de a urma planurile tip, in clădirile şcolare ce se vor ridica.

Eforii odată confirmaţi, vor avea de răspuns la un anumit chestionar, intocmit de minister, prin organul inspectoratelor sau revizoratelor respective.

Acest chestionar trebue să cuprindă două părţi şi anume:

PARTEA I-a va avea in vedere:

a) Locul unde e clădită şcoala.

b) Locaţiu şcolei.

c) Mobilierul şcolar.

d) Zestrea didactică.

PARTEA II-a va cuprinde relaţiuni privitoare la fondurile bugetare şi anume:

a) Averea sau fondurile ce posedă şcoala in momentul infiinţărei eforiei şcolare.

b) Fondurile căpătate dela infiinţarea eforiei şcolare.

c) Mijloacele la care se va aviza la strângerea fondurilor.

d) Administrarea şi controlarea fondurilor eforiilor şcolare,

Desvoltarea acestor părţi din chestionar voiu arăta-o la alt număr.

Toma C. Zaharia
Director şc. mixte „Şcoala-Nicolina" Iaşi

MICI POLEMICI

Campania noastră şi a tuturor ziarelor în chestia automobilelor n'a dus la nimic. Două automobile deservesc plimbările agreabile şi familiare ale unei instituţiuni, instalată în palatul administrativ, cel neterminat pentru ieşeni.

Raportul cetit de d-l Luscar Antoniu contra fostului regim cuprinde 10 pagini enorme de tipar. Răspunsul redactat de Panaitescu e scurt, dar incalte scris cu un tupeu chilometric.

Nu cumva d. Pătrăşcanu a subvenţionat pe toţi deputaţii cari au luat cuvântul eri? Toţi au rostit mereu titlul cărţii lui: „Vinovaţii". Dar toţi, fără excepţie.

ACTUALITATI

Respect Teatrului Naţional

Inţelegem că sub presiunea lacă a vremilor excepţionale să se intârzie cu greaua operă a reconstituirei ţinuturilor distruse, dar nu inţelegem ca in mijlocul Iaşilor, Teatrul Naţional, să se găsească in halul de murdărie in care îl vede toată lumea. Lăsând la o parte chestiunea respectului datorit Templului de cultură, pe care'l reprezintă, cel mai frumos şi important din toată Moldova şi acum şi din Basarabia, a impletăţii faţă de umbrele apostolilor trecutului veac de artă şi cultură, cari dacă ar avea capriciul să viziteze in pacea nopţilor „templul" ce-i adăposteşte acum, s'ar pierde in noianul prăfului

In timpul ultimilor ani, Teatrul Naţional a adăpostit atâtea spectacole, a cistrat atâta lume şi a imbogăţit mai ales stât de gras, pe toţi câţi au exploatat cu preţuri fabuloase ospitalitatea sa, şi totuşi de nicăeri nu se vede fondul şi răvna ce se cuvine pentra îngrijirea măcar exterioară a clădirei.

Teatrul Naţional a adăpostit până mai ailele trecute Inalta Curte de Casaţie şi adăposteşte astă-zi Parlamentul ţărei;

FEZE.

OAMENI ŞI LUCRURI

INVĂŢĂMINTE

Nu numai cărturarii pedanţi, cercetătorii de mesarie, dar şi literaţii sunt chemaţi să instruiască marele public. De aceea nu vom inchide lucrarea, pomenită aici, a scriitorului Topârceanu, fără a mai reproduce un pasagiu din incheiere. Imprejurările dau o deosebită intensitate şi valoare credinţelor acelora care au trăit in mijlocul intâmplărilor reale. Nu numai că au trăit, Dar au riscat să plătească cu viaţa participarea lor la evenimente. Cităm dară, pentru incheiere, din partea finală a cărţei. Autorul simte că a scris lucrari triste, prea triste faţa de tot ce eram obişnuiţi a găsi in cărţile lui dinainte, atât de vesele.

Dar să cităm:

„... Povestirea acestor intâmplări crâncene a adus, firesc, multă durere inimii tale de român, cetitorule. D'apoi mie!

Poate că ar fi fost mai bine să le lăsăm, şi eu şi ceilalţi supraviţuitori, in intunericul uitării grabnice cu care am fost obiciuiţi să trecem intotdeauna peste lumina prea brutală a realităţii.

Dar amintirea vie şi caustică a unei nenorociri, nu trebue lăsată uitării. Ea arde şi oţeleşte sufletul unui bărbat. Iar eu n'am scris această broşură pentru copii de şcoală.

Mă vei intreba, poate, care a fost pricina infrângerii noastre la Turtucaia?

Deşi sunt un profan in ale militărieei, totuşi in credinţa că mărturiile viitoare nu'mi vor aduce desmenţire, îţi răspund hotărâţ: Atât numărul şi calitatea trupelor aflătoare acolo la inceputul luptei,—in mare parte milităeni, dispensaţi revizuiţi, etc., regimente recrutate din Dobrogea sau Cadrilater, pline de turci şi de bulgari, — cât şi faptul că intăriturile nu erau incă terminate, probează că noi nu ne am aşteptat la un atac repede şi violent al bulgarilor in acest punct.

In al doilea rând trebue să punem lipsa de pregătire sufletească a ţăranilor, neobişnuinţa trupelor şi a ofiţerilor cu focul, — mai ales cu artileria modernă a inamicului.

Este aci o constatare asupra căreia istoricii viitori, obiectivi, iar nu expansivi, se vor opri cu lungi meditari. Partea intâia a războiului se deosebeşte, milităreşte şi sufleteşte, mult de epoca de după refacere. De la Turtucaia la Mărăşeşti a fost cale lungă.

RODION

Lipsa de lucrători in America

Nauen.—Ziarele americane dela sfârşitul lui Iunie vorbesc despre o nouă lipsă de lucrători in industriile de război. După raportul oficial, lipsesc actualmente 400.000 lucrători obişnuiţi.

Lipsa de lucrători in industria minelor primejduieşte toate celelalte ramuri de industrie care, in privinţa lucrătorilor instruiţi, sunt tot aşa de prost.

Osvald A. Teodoreanu

Candidatura la alegerea de la 6 August şi—fără nici o răutate la adresa celorlalţi candidaţi — este, după părerea unanimă a ieşenilor, cel mai simpatic dintre solicitatorii voturilor col. II de Cameră.

Descendent dintr'o familie ţărănească din regiunea Palanca, Osvald Teodoreanu a reuşit, printr'o intensă activitate intelectuală şi profesională, să ia loc printre fruntaşii baroului ieşean, unde stă cu demnitate făcând cinste corpului avocăţesc.

Deşi s'a dedat cu tot avântul puternicului său temperament profesiunei, Osvald Teodoreanu n'a incetat un moment să se ocupe de cele mai mari probleme sociale şi economice, iar coloanele *Opiniei* sunt martore ale cugetării şi activităţii acestui om minunat, care radiază numai simpatie, spirit şi inteligenţă.

Şi ceia ce e mai interesant, mai ales pentru cei chemaţi a'l vota la 6 August, Osvald Teodoreanu a rămas cu acelaş suflet profund cinstit al familiei din care descinde, cu convingeri profund democratice prin prisma cărora el găseşte soluţiunile adevărate ale problemelor politice de la noi.

Cetiţi cu atenţiune manifestul lui, pe care OPINIA de eri l'a rinduit la locul de cinste. Nu e manifestul unui demagog sau ambiţios, care doreşte să pătrundă cu ori ce preţ in parlament. E cuvintul omului conştient de dreptul lui, a omului politic care, in imprejurările actuale, se simte dator să contribue cu luminile lui la rezolvirea grelelor probleme ce ni se pun.

Il vor vota alegătorii? In această privinţă n'am nici o indoială. Colegiul al II-lea de cameră in special nu va avea nici o ezitare să trimită in Statul ţării pe un om luminat, cinstit, care aspiră nu la onoarea deputaţiei ci la apostolatul ei.

Intelectualii, micii funcţionari, lucrătorii nu pot face o mai nimerită alegere decât in persoana lui Osvald Teodoreanu, Singurul, care poate fi purtătorul lor de cuvânt, singurul, care le cunoaşte şi le inţelege viaţa, nevoile, aspiraţiile lor legitime.

Iată pentru ce candidatura lui Osvald Teodoreanu este simpatică tuturor şi reuşita lui va insemna triumful demnităţii alegătorului şi al democraţiei cinstite.

Em. SOCOR

INFORMATII

— Când s'a cetit, in şedinţa de eri a Camerei, de către d. preşedinte Meisner răspunsul protest al foştilor miniştri puşi in acuzare, o vie indignare a cuprins pe toţi deputaţii, cari s'au crezut in drept să ceară darea în judecată pentru ultragiu a semnătarilor acelei adrese.

Consiliul de Răsboiu al corpului II de armată din Vaslui ţinea de revizuirea procesului Versea Fischtenacher care se judecă acum.

Senatul şi onomastica Reginei. — Cu prilejul zilei onomastice a M. S. Reginei, Senatul a adresat următoarea telegramă M. Sale

„Rog pe Majestatea Voastră să binevoiască a primi cele mai devotate felicitări pe care Senatul României este fericit că le poate exprima cu ocazia numelui M. Voastre. Intr'un singur glas Senatul va spune: Să trăiţi Augusta Regină a României. Să trăiască Familia Regală".

Preşedintele Senatului,
DOBRESCU

O ordonanţă comercială, opreşte comerţul ambulant de alimente.

Se exceptează pe acei cari au ghirete şi piaţe şi in anume locuri, stabilite de comună.

Din iniţiativa mai multor ziarişti se va convoca o şedinţă a „asociaţei generale a Presei" pentru a se discuta chestiunea cotisaţiilor, reducerile pe C. F. R. şi altele.

Conservatorul de muzică şi declamaţie a inchiriat localul din strada Toma Cosma No. 13, unde îşi va deschide cursurile la 1 Septembrie a. c.

Din Mănăstirea Agapia ni se anunţă, că un grup de dezertori, constituindu-se in bande, terorizează populaţia şi comit silnice jafuri.

Comuna Piatra a fost autorizată să majoreze taxa ce percepe actualmente asupra proprietăţilor cu clădiri din acel oraş, care au un venit mai mare de 800 lei net anual.

Incă o „eroare" a Curţilor Marţiale este inregistrată de „Lumina". E vorba de sublocotenentul Ion Constantinescu originar din Ploeşti care a fost achitat de către consiliul de răsboi al corpului III de armată din Galaţi.

Sublocotenentul Constantinescu fusese condamnat la moarte la lipsă de către Curtea Marţială a diviziei 5 a.

In Monitorul Oficial No. 92 din 21 Iulie sânt publicate condiţiile de admitere in şcolile militare pentru ofiţeri activi.

Comisiunea de aprovizionare a stabilit preţurile maximale pentru struguri şi vin, lăsind libera vânzare a acestor produse.

Starea Sanitară. — La serviciul sanitar domneşte părerea, că in urmă măsurilor luate, Iaşul va fi ferit de flagelul Holerei şi nu va fi nevoie incă de inoculări.

In ceia ce priveşte tifosul exantematic, d. dr. Floru, medic şef al oraşului, ne asigură că de o lună şi jumătate nici un nou caz nu s'a mai ivit in localitate.

Cu toate aceste măsuri de pază s'au luat. Unele spitale sunt perfect pregătite, pentru ca intr'un eventual caz, bolnavii de tifus exantematic să poată fi izolaţi şi să aibă toate ingrijirile.

In special spitalul de izolare din strada Speranţei, îşi păstrează toată organizaţia completă, pentru ori-ce nevoe.

Cazuri de febră tifoidă se semnalează zilnic. In credinţa medicilor este, că nu vom putea scăpa de o epidemie, in lunile ploioase.

Asanarea oraşului merge in chip foarte anevoios.

Măsurile luate de autoritatea comunală, pentru aprovizionarea oraşului permit a crede că Iaşul va avea pâinea necesară până la sfârşitul anului.

Profesorii universitari C. Ostin şi Valcovici au fost ridicaţi la rangul de profesori definitivi.

D. Alexandru Xenopol şi-a regulat drepturile la pensie.

La Chişinău s'a ţinut un congres al învăţătorilor români

Ieri s'au inceput in capitala Basarabiei examenele învăţătorilor şi învăţătoarelor la cursurile pedagogice.

In Chişinău s'au deschis cursuri pregătitoare pentru şcolarii care vor intra in gimnaziile româneşti.

JAFUL BODEGELOR.— Confratele local „Mișcarea" semnalează un fapt foarte curios. Stăpînul unui restaurant s'a prezentat la redacția sus zisului confrate vestind că va înceta compania presei în contra jafului pe care diversele restaurante și bodegi îl exercită asupra publicului, de oare-ce a cheltuit în acest scop zece mii lei.

După cum se vede, antrepenorii de bodegi în afară de jefuitori publici mai sînt și obraznici insultători.

Ne angajăm a pune la locul lor pe impertinenți.

Aflăm că s'a deschis renumita grădina Perloia „Leagănul Finturilor" 3 minute de la tramvai gara Nicolina având pavilioane, separeuri, boschete, vederi încântătoare, distracția elitei ieșene, rivalisând cu Flora și Parisiana din București.

Astăzi a avut loc căsătoria civilă a dlui Mihail M. Bogdan tipograf din localitate cu dra Netty Dimitriu din Constanța.

TEATRALE.—La grădina Tănăsache s'a reprezentat aseară cu deosebit succes operata „Mascota".

Pe lîngă Dna Mărioara Cinsky și dnii C. Tănase și Niculescu Buzău, s'a distins iarăș dnul Protopopescu.

Pentru alegătorii col. II Cameră.—*În vederea alegerii de la Col. II de Cameră, care se va efectua la 6 August, alegătorii acestui colegiu trebue să ia de la grefa Trib. Iași s. I-a un nou cupon în locul celui detașat din cartă la alegerile generale.*

Pentru luarea acestui cupon D-nii alegători trebuie să se prezinte cu carta de alegător ce o au de la alegerile trecute.

Trib. Iași s. I-a s'a instalat în palatul Roznovanu.

În urma intrunirei facute de agricultori și viticultori Duminecă trecută la Tutfli, o comisiune compusă din dnii D. A. Grecescu, N. Secelean, C. Rosovici, Mavrocordat, D Visanti, V. Iamandi, R. Tafli, și Teodorescu a'a prezentat d-lui general Gârlișteanu directorul comisiei de alimentare pentru a expune cererile agricultorilor și viticultorilor. D. general Gârlișteanu recunoscând dreptatea cererilor formulate a promis mărirea preturilor cerealelor, a brînzei, etc. și desființarea preturilor maximale la fructe struguri și vin.

Direcțiunea generală a serviciului sanitar, invită pe toți medicii funcționari din Dobrogea și cadrilater să comunice adresele lor spre a le face comunicări.

De asemenea invită pentru ultima oară pe toți d-nii medici funcționari din teritoriul ocupat, cari n'au în Moldova posturi date de direcțiune să se prezinte în termen de 25 zile la posturile lor în teritoriul ocupat, contrariu vor fi considerați ca demisionați. Vor anunța direcțiunea în ziua plecărei.

Parlamentul

SENATUL

— Ședința din 23 Iulie —

Ședința se deschide la ora 3 jum p m

Pe banca ministerială d-nii miniștri Hârjeu, Gr. Cantacuzino, C. C. Arion.

D. presedinte *Dobrescu* citește telegrama adresată de către Senat M. S. Regina cu prilejul zilei onomastice.

D. ministru *Cantacuzino* depune proiectul pentru modificarea unor articole din legea minelor.

D. *Romanescu* comunică d-lui ministru de război două interpelări relativ la punerea la retragere a d-lui comandor Tănta și colonel Nădejde.

D. *Negulici*, major depune un proiect de lege din inițiativa Senatului pentru a se da putință tuturor maeștrilor dela stabilimentele de artilerie ale armatei să'și asigure drepturile la pensie.

D. ministru *Hârjeu* declară că va da tot sprijinul proiectului de lege.

Ședința se ridică ,a ora 4 p. m când Senatul trece în secțiuni pentru studierea legei eforiilor școlare și a obligativității muncei în C. F. R.

CAMERA

Dareа în judecată. — Camera în ședința de eri, a discutat din nou chestia dărei în judecată a foștilor miniștri, în conformitate cu stipulațiile legei asupra responsabilității ministeriale.

La continuarea dezbaterilor a luat cuvântul d. Vădănescu, care a susținut că actul de acusare cetit în Camera nu ar cuprinde fapte prevăzute de codul penal.

În afară de aceasta crede că rău s'a făcut că s'au dat în judecată toți foștii miniștri și solidari, căci atunci cât e inovat d. Tache Ionescu de călătoria e nuntă a d'lui Al. Constantinescu.

Zice că totul pare a indica, că darea în judecată ar privi numai directiva războiului, ceasce însă e un act de guvernământ, ce nu poate fi judecat.

Declară totuși că va vota darea în judecată, reservându'și dreptul de a vota darea în judecată a actualului guvern.

§

D. Mitescu răspunde la toate acestea: Partidul conservator, și aceasta se confirmă încă prin primele declarațiuni făcute de d. Al. Marghiloman, nu urmărește să dea în judecată pe foștii miniștri pentru directiva războiului dar pentru călcarea flagrantă a formalităților indicate de pactul fundamental. Cât pentru acusările ce se ridică, actul comisiei de informațiuni conține numai indicări dar actul de acusare îl va preface comisiunea de anchetă,

Am desconperit fapte îngrijitoare și am adunat de pe acum dovezi puternice, dar nu le putem da încă în vileag, pentru că ori ce instrucțiune trebuie să fie secretă

Nu facem un act de răzbunare între un partid și celalt, dar un act de purificare în interesul unic al țărei.

*

D. Meissner, presedintele Camerei zice că în conformitate cu dispozițiunile se care ca adunarea să se pronunțe asupra dărei în judecată a fiecăruia dintre foștii miniștri în parte.

Se procede la vot într'o tăcere religioasă.

Și Camera, cu unanimitate de 108 voturi admite darea în judecată a d-lui I. I. C. Brătianu, fost prim ministru.

Acum isbucnesse aplause mari.

Ședința se ridică, rămânând ca în cea de Marți, să se continue.

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache, compania Tănase Niculescu Buzău. Marți 24 Iulie, ora 9 jum. seara, Enorm succes

DAMA DELA MAXIM

cu creația d-nei Marioara Cinsky.

În curând: Boala Spaniolă (revistă) și Mărul lui Paris operetă de R. de Flers.

Bilete la Ilisacu.

Grădina Zefirul (în fața Teatrului Național) Marți 24 Iulie, ora 9 jum. Succesul stagiunei, cu concursul tenorului Vasile Rabega.

VANZATORUL DE PASARI

În rolurile principale: Mica Langhel, Elena Zamora, Petrone, N. Rabega, etc,

Joi 26 reprezentație extraordinară Nunta Janettei, operă de Masse cu d-na Elena Drăgulinesca-Stinghe și Niculescu-Basu, Bilete la Maximovici.

Arena Română comp. de comedii și reviste Zaharia Bărzan, Marți 24 Iulie, ora 9 jum. seara, pentru a doua oară marele succes:

DON'VAGMISTRU

(comedie din viața militară). La rolurile principale: *D-nele* Didina Castriș, N. Bădescu-Riegler, Irimescu d-nii Profir, Mircea Popovici, Pizone, Emilian etc.

Mâine; La Paris ca Nicăiri, Bilete la casa grădinei de la 10—.2 și 4 la spectacol.

— Iubitorii de muzică fină vor avea în curând prilejul să asculte una din operele cele mai popularizate în Franța.

E vorba de opera comică „Nunta Janettei" de Victor Masse compoziție încă ne cântată la noi în întregime.

Din toată comoara de arii pline de voioșie și frumusețe la noi e cunoscută numai celebra Arie a privighetoarei.

Opera se va cânta în curând la grădina „Zefirul" în condițiuni de ansamblu cu totul superioare. Ă dentul să spunem că interpreții străluciți vor fi d-na Elena Drăgulinescu-Stinghe și d Niculescu-Basu, societari ai operei române.

Pentru amatorii de artă va fi o adevărată satisfacție.

ROMÂNIA

Grefa Tribunalului Neamț

EXTRACT

Conform art. 285 Codu Civil se publică că Morits Reis din Piatra N. pe petiția în reg. la No. 8792 | 918 a intentat acțiune de divorț contra soției sale Pepi Reis născută Vigder . . . din Comuna Piatra N. indicând că din această căsătorie s'au născut 2 copii Ghisela de 8 ani și Perla în etate de 4 ani.

Și că părăta soție nu are avere.

Grefier, nedescifrabil.

No. 10060. 1918 Iunie 22

Drept Civil, cursul anului al treilea de Matei Cantacuzino, cumpăr' Teodorescu, Anastasie Panu 8

Ultimele știri telegrafice

Retragerea germană continuă

Berlin 5 August. — Frontul occidental.

Armata principelui moștenitor, Rupprect.

Pe frontul între Ipres și la sud de Montdidier activitatea de foc a crescut în intensitate, menționându-se vie chiar și în timpul nopței.

În Flandra, la nord de Albert și pe ambele maluri ale râului Somme, mai multe atacuri ale inamicului au fost respinse.

La nord de Montdidier am retras camoanile noastre stabilite pe malul vestic al râului Ancre și Dom îndărătul acestui sector fără a fi împiedicați de inamic.

În operații mai mici la nord-vest de Montdidier am capturat mai mulți prisonieri.

Armata principelui moștenitor german.

Pe Vesle activitatea de foc a crescut în intensitate. Lupte de avant-posturi reușite la sud de Conde și la vest de Reims

Ducă ce am respins mai multe atacuri parțiale ale inamicului, ariergardele noastre în fața unui puternic atac al inamicului contra localității Fismes s'au retras conform, ordinului dat pe malul nordic al râului Vesle.

Armata generalilor von Gallwitz și Albrecht. La Est de Mosela, în Vosgi — de mijloc și de sus câte-va atacuri ale inamicului au fost respinse.

În Sundgau, în cursul unor operații întreprinse de noi, am capturat mai mulți prizonieri.

Sergentul major Thom și-a câștigat a 27 victorie aeriană.

*

Paris, 4 August ora 15.

Nimic important de semnalat. Infanteria franceză care a trecut râul Vesle, a întâmpinat pretutindeni rezistența din partea dușmanului

Paris. 4 August ora 23

Pe întreg frontul râului Veslei situația neschimbată. Pe malul nord.c al râului, lupte locale au avut loc între elementele ușoare franceze și posturile germane

Pe restul frontului liniștită.

Arkhangelsk ocupat de Aliați

Lion 5 August. — În Arkhangelsk în urma unei mișcări contra puterei bolșeviștilor, sovietul local a fost răsturnat.

Noile autorități ale orașului au făcut apel la concursul trupelor aliate, pentru a restabili ordinea.

Trupele aliate au ocupat Arkhangelsc unde liniștea domnește din nou.

În jurul atentatului din Kiev

Nauen. După știri din Kiev, prin constatările de până acum asupra atentatului împotriva feldmarșalului Eichhorn, se confirmă că prima trebue pusă pe seama organizației social-revoluționarelor ruse din Moscova care stau sub influența Ententei.

*

Varșovia—Intre secretarul de stat von Hintze și guvernul polon a avut loc, cu ocazia asasinărei generalului von Eichhorn, un schimb de telegrame.

Modalitatea intervenției japoniei

Londra. — După o știre a agenției Reuter, guvernul japonez a publicat o declarație despre iminenta trimitere de trupe aliate la Vladivostoc, cu asigurarea de a se obține de la ori ce amestec în afacerile politice interne ale Rusiei.

Trupele japoneze, după restabilirea ordinei, vor trebui să părăsească iarăș țara.

Înaintarea austriacă în Albania

Berlin. — Cu ocazia atacurilor austro ungare pline de succes în Albania, anunță „Berliner Tageblatt" că generalul Comandant de acolo Pflanzer-Baltin s'a dus cu aeroplanul din Viena la marele cartier albanez pentru a conduce personal înaintarea.

Intelegere ruso finlandeză

Berlin. — După cum anunță ziarele din Helsingfors, între guvernul sovietelor și guvernul finlandez s'a încheiat o înțelegere în privința eliberărei rușilor arestați în Finlanda și a finezilor arestați în Rusia.

Intre Finlanda și Germania

O cuvântare a Impăratului Wilhelm

Nauen.—Impăratul german a adresat deputațiunei finlandeze, cu ocazia înmânărei marei Cruci a Ordinului Libertății Finlandeze, o cuvântare în care a mulțumit și a spus: „Eu consider acordarea Crucei ca o exprimare simbolică a acelor sentimente de simpatie, care totdeauna au existat între amândouă popoarele, și prin legătura cărora au devenit mai puternice prin lupta comună a Germanilor și Finlandezilor, ce a fost dusă pe câmpul Finlandei. Sângele vărsat împreună leagă mai ales atunci când a fost vărsat pentru scopuri atât de înalte și nobile, precum a fost sângele finlandez și german vărsat în lupta de eliberare a Finlandei. Date o strălucitoare urmare a marei lupte pentru existența și pentru proprie sa libertate și independență, pe care poporul german cu ajutorul lui Dumnezeu o duce cu atâta neînfrămutate sforțări și suferințe, iată și cu o veșnică fermă că încă odată cu fapte pline de forță, așa cum victoriile noastre au putut ajuta în acelaș timp mai multe popoare ce luptau pentru libertate, să ajungă a sfărâma lanțurile lor și să capete moștenirea lor națională. Noi fără a face multă vorbă am realizat prin fapte, aceea ce adversarii noștri nu se ostenesc a anunța cu zgomot dar fără a fi în stare a duce la realizare, și fără a voi chiar să realizeze: ocrotirea micilor națiuni în luptele pentru libertatea lor.—Fie ca Finlandei să i fie acordat ei în lungi ani de pace să cindească acea ce a câștigat acum în lupte și în nevoe: libertatea și independența se fac ca ceea ce a câștigat să cuprindă germenele pentru fericite raporturi cordiale și pline de încredere între cele două popoare care se luptă pentru libertatea lor".

Vase scufundate

Washington. Departamentul marinei face cunoscut că un submarin german a scufundat la 27 Iulie vasul portughez „Porto" din Havana, la 55 mile de coasta Atlanticului.

*

Nauen. Vaporul olandez „Zvantse Cornelis" în călătoria de la Brevic la Hartlepool a fost incendiat de către un submarin, la 40 mile de coasta norvegiană.

ROMANIA

Grefierul Tribunalului Neamț

EXTRACT

Conform art 285 Codu Civil se publică că Vasile V. Ifrim din Com. Gârcina prin petiția în reg. la No. 8798 | 918 a intentat acțiunea de divorț contra soției sale Maria Ifrim născută Vădăreanu din Comuna Doamna Jud. Neamț. indicând că din această căsătorie s'a născut copila Elena în etate de 2 ani.

Și că părăta soție nu are avere.

Grefier nedescifrabil

No. 10053 1918 Iunie 22

Familia B. Lora Ghetler

mulțumește tuturor prietenilor și cunoscuților cari au condus la locul de veci Vineri 20 Iulie a c. pe iubitul meu soț și scumpul nostru tată.

La Depozitul de Vinuri

din str. Lozonsky No. 12 (în curtea Schenblum) a sosit un mare transport de vinuri din Șabo (Basarabia) de calități superioare și se viude de la 30 litri în șus cu preț mai redus ca ori unde;

Purcea mangaliță de vânzare strada Colonel Langa 15 în față.

De vânzare o șea de călărit de damă în foarte bună stare str. Carol 23 etajiul de sus.

Anunciu.— Cumpăr teren fertil și liber pentru vie cu apa și acarete 20—30 hectare. Prefer podgoriile nordice Iașului și în apropiere Adresa la ziar.

N. GHEORGHIADI

AVOCAT

Iași str. Școalei de Arte No. 6

Un automobil Cotte 20 HP. 4 locuri în stare perfectă de funcționare de vânzare, A se adresa Birou de Import str Ștefan cel Mare 4

Menajeră se caută pentru conducerea casei mari să fie cinstită, harnică de condiții bune peste 30 ani la: C. Brătianu 105.— B. Wolfsohn.

Se caută turnători, strungari, lăcătuși, mecanici, tinichigii, a se adresa la Fabrica de produse chimice Mărășești,

Distilator de aramă. capacitate între 4—500 litri de vânzare. A se adresa la Prima fabrică de ape minerale str. Locot. Colonel Langă No 4

Publicațiune

La vama Intrepozite Iași în ziua de 30 Iulie 1918 și următoarele zile ținându-se licitațiune publică pentru mărfurile specificate mai jos: 21 verighete aur bombate, 5 ceasuri bărbătești aur unul cu brilant. 4 ceasuri de aur de damă, 5 cu brilante. 7 lanțuri de aur, 20 brățare diferite de aur, 28 inele aur bărbătesti cu pietre matestat și fără pietre, 86 inele aur cu pietre, 12 mărțișoare aur, 2 ace cravate aur, 17 perechi cercei aur, una pereche cu diamante, 2 sfeșnice metal argintate, 2 cesornice argint Omega tavanes, 1 iconiță smălțuită incadrată aur *St* Fecioară, 4 inele aur și alte bijuterii mărunte aur, argint și dublee, rămășițe de blănuri bucăți mici, una statuetă bronz originală 56 Kgr. 48 căsuțe lemn pentru ace 80 borcane cremă pentru obraz, 147 tuburi calodont, 80 ghiozdane pentru școlari, ace de cusut mănuși de bumbac, haine bărbătești întrebuințate, nasturi de sidef corozo fier și sticlă un bicicletă, 110 abajure de tablă fier pentru lumina electrică, 24 piei cu blană, margele sticlă 49 mașini mici pentru bătut porumb 14 colete cure'e pînă pentru transmisiuni precum și alte mărfuri se aduce la cunoștința publică că licitațiunea se va ține în fiecare zi cu începerea de la orele 10.

Șeful Intrepozitelor vamale Iași

P. I. Lucasievici

Avis

Conform autorizațiunei No. 6340 din 24 Iunie a. c. a onor Minister de industrie și Comerț suntem autorizați a cumpăra lănurile din județele Iași și Vaslui și rugăm pe producători să se adreseze la noi pentru tratări Iacob Moscovici Fiu Iași str: C. A, Rosetti 18,

DE VANZARE.—Una casă spațioasă în apropiere de centru 14 camere bune și pentru o fabrică sau industrie comercială.

SE CAUTA maiștri și lucrători Tâmplari.

A se adresa Societatea Vulturul str Alexandri 9 în orice zi vra 10—12

2000 lei Recompensă In noaptea de la 28 pe 29 Iulie a. c. s'a furat prin spargere de la Rașela Lupu str. Elena Doamna 60 următoarele obiecte: una jachetă astrahan, lung. 1.20 căptușită cu mătasă orange puțin uzată — una jachetă de corakil 1.10 lungime căptușeală albă brodată și un manșon tot carachil căptușeala neagră.

Un coș alb de rufe (cu 12 cămeși de zi patru de noapte și alte ruferii) Un palton, o pereche papuci casă galbene și o șapcă neagră de postav.

Acela care va pune pe urmele hoților ast-fel ca să poată fi găsite toate sau numai o parte din lucruri va căpăta o recompensă de 2000 lei cel puțin rog a mi se inapoia actele

Caut cu chirie, imediat trei camere și bucătărie. A se adresa Z. Handoca Str. Cuza Vodă 45, Iași

Transporturi de lemne de foc din orice pădure în baza bonurilor eliberate de casa pădurilor execută prompt adresându-se P. Fiorimi str. Gărlei No. 7 lângă piața Nicolina asemenea se cumpără și cai de tracțiune cu sau fără căruță.

Domn tânăr caută menaj și cameră la doamnă singură. A se adresa str. Sărariei 38 în prăvălie.

De vânzare una pereche hamuri noi una căruță în perfectă stare cu două epe, furaj fân și ovăz, str. Păcurari 150.

Grădina Copou va fi de acum un loc de distracție plăcută **Muzica Militară** va delecta publicul zilnic între orele 10—12 dim, și 6—12 seara.

Cel mai eftin Restaurant din Iași este **Restaurantul Grădinei Traian** cu mari sacrificii s'au redus prețurile, iar clientela va fi și mai bine servită.

Student dă lecții de curs superior în special matematici A se adresa la ziar sub „Student"

Binoclu ofițeresc "Goertz" perfectă stare și o manta ofițerească de vânzare. A se adres la Dl. Soare strada C. Negri 56 Loco

Cumpăr Haine vechi de Bărbați și de Dame prin carte poștală vin la domiciliul Solomon Moscovici Hainarie Cuza Vodă 77

Lucrătoare de orice naționalitate se caută la manufactură de tutun.

Mașinele de scris orice sisteme rusești sau altele în număr mai mare se transformă pentru autorități în claviatură complect romă neasca atelier special aranjat. Asemenea se repară orice sisteme cu garanție cercuri Yost 10—15—20 și panglici strada Costache Negri 72

Anul XIV-lea No. 3405

10 BANI NUMARUL

Vineri 27 Iulie 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10

Pentru străinătate indoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.

Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

DIN PARLAMENT

Intre Cameră şi Senat

Atitudinea maturului corp in chestiunea judecării guvernului Brătianu

Eri Senatul a primit adresa, prin care Camera îi face cunoscut propunerea ei de dare in judecată a foştilor miniştri din guvernul Brătianu. Această comunicare prevăzută în art. 22 din „Legea asupra responsabilităţei ministeriale" se face in scopul, ca celălalt corp legiuitor in speţă Senatul, să *ia act* de hotărârea corpului acuzator. în speţă Camera fără ca Senatul să aibă dreptul de a face discuţiuni, a lua decizii, a aproba sau desaproba hotărârea Camerii.

Această procedare rezultă atât din textul cât şi din spiritul art. 22 din legea respectivă, care spune lămurit, că de către corpul legislativ acuzator se va face cunoscută hotărârea lui şi celui lalt corp şi M. S. Regelui şi inaltei Curţi de Casaţie. Inchipuiţi-vă, că aceste trei inalte organe ale statului ar avea căderea să discute şi să se pronunţe asupra dării in judecată hotărâte de unul din corpurile legiuitoare. Care ar fi situaţia ? Procesul şi sentinţa ar fi inutile, intru cât Inalta Curte de Casaţie s'a putut pronunţa intr'un fel sau altul *inainte* ca procesul să-i fie deferit, sau, in orice caz, decizia Inaltei Curţi ar putea fi puternic influenţată prin aceea, că M. S. Regele şi un alt corp legiuitor de cât acel acuzator s'au pronunţat in proces, *inainte* ca el să fie desbătut cu toate dovezile necesare.

Cererea de ridicare la votul camerei a

d. Lazăroneanu, s'au manifestat cu o vădită ostilitate.

au părăsit

alţii s'au abţinut de la vot, iar d. Al. A. Bădărău, a votat contra,

Astfel se explică, rezultatul votului cu apel nominal, care a adus

57 de voturi pentru, 6 abţineri şi 1 contra,

MICI POLEMICI

S'a stabilit în discuţiile din urmă ale Camerei asupra eforiilor şcolare şi costumului ţărănesc că în Parlament sunt două feluri de ţărani: adevarati ţărani, cu port ţărănesc şi...d-l Zelea Codreanu.

S'a rîs mult în Camera când d. A. C. Cuza apăra pe colegul său in chestia costumului de carnaval. Neobositul Patraşcanu l'a intrebat pe acesta din urmă:

—, Dar eu la Huşi te-am găsit îmbrăcat altfel, nu ţărăneşte De ce ?"

Intrebarea rămase fără desluşire.

Tot în aceiaşi discuţiune:

— Dar de ce nu porţi şi d-ta incalţe, d-le Cuza, iminei şi cămaşa ţărănească ?

— Pentru că aşa am apucat.

... Curat „apucat.."

„Transporturile de provizii", minunatul tablou al lui Grigorescu, face parte din galeria evacuată şi pierdută In schimb regimul acţionist, n'a pierdut din vedere transporturile de provizii pentru favoriţii regimului. Natural !

Culoarele Parlamentului sunt une ori primejdioase: pot aduce câte o schimbare de păreri şi de culoare politică.

Dl. V. G. Morţun, mai literat ca alţi foşti miniştri liberali este in situaţia cea mai fericită. Pe d-sa nu l'a prea nimit... „citaţia" primită

Un principiu cu efect contrar

Camera s'a ocupat în şedinţa de eri cu discuţiunea principiului dacă avocatul-deputat poate pleda în faţa instanţelor judecătoreşti cauza unui particular, care se judecă cu statul.

Noi ne'am expus punctul de vedere în această chestiune şi nu revenim. Aci ţinem să relevăm atât că recunoaştera unei incompatibilităţi morale aduce o gravă jignire magistraturei şi loveşte pe nedrept interesele mai ales morale ale unui corp, silind pe avocaţii-deputaţi — cum foarte just a relevat d. ministru al justiţiei — să se transforme din avocaţi pledanţi în politicieni stăruitori.

Şi toate acestea din cauza unei interpelări care nu numai că nu avea nici un rost dar nici nu trebuia să fie dezvoltată, astfel cum a făcut'o d. Toneanu, deputat de Covurlui. Chestiunea Radacovici, soluţionată de ministerul de război cu toată grija intereselor statului, nu este şi nu poate fi obiect de discuţiunea înaintea instanţelor judecătoreşti la cari este pendinte. Si dacă ar fi — să zicem — just, ca vre'un avocat deputat să nu pledeze pentru Radacovici contra statului apoi e tot atât de just ca avocatul deputat Toneanu să nu pledeze dela inălţimea tribunei camerei pentru stat în contra lui Radacovici. Căci este cert că, felul cum şi'a dezvoltat eri interpelarea, ar putea avea o influenţă oarecare asupra instanţei chemate să judece acest proces.

Si iată că fixarea unui principiu poate da rezultate exact contrare celor dorite de către acela cari'l preconizează.

Alegători ai Col. II de Cameră

VOTAŢI PE

OSVALD A. TEODOREANU

al cărui semn distinctiv pe buletinul de vot este STEAGUL.

ACTUALITĂŢI

Chestiunea alimentară

Nu se poate tăgădui că cea ce predomină in preocupările noastre e chestia alimentară.

Prima intrebare ce ne adresăm unii altora, când ne intâlnim, este: „ce ai mai găsit astă-zi de ale mâncării?"

Nu se găsesc produse, iar când se găsesc nu ne putem atinge de ele din cauza preţurilor.

Noi, unii naivi, am crezut că cel puţin acum faţă de nenorocirile, ce s'au abătut asupra noastră, un fel de nivelare in satisfacerea nevoilor, s'ar produce.

Se pare insă că acum sicătoarea că celui ce are i se va mai da, prinde mai mult ca totd'auna.

In adevăr, cei ce o duc mai rău sunt tocmai cei ce n'au.

Aceştia îşi procură câte te miri ce, cu preţuri inabordabile, pe când cei ce au trăesc mai uşor.

Multe articole au astă zi cel puţin două preţuri.

Zaharul, de exemplu, se vinde in depositele Statului cu 3.70 kilo. Cine îl poate lua ? Cei cu trecere, şi cari la ori-ce caz au mai multe mijloace băneşti. Săracul fără protecţie, îl plăteşte cu 12—14 lei.

Orez nu se găseşte sau se plăteşte 25—30 lei kilo, pe când la Stat se ia cu 3.50. Clainul cu 70—80 la Stat, cu 180—200 la Comerţ.

Zarzavaturile, ca bună oară cartofii cu 2—2,50 kilo, pe când la grădinăriile Statului ori Primăriei 1 leu sau şi mai puţin. Făină de porumb la depositul Primăriei ori Statului 50 bani kilo, iar in comerţ 2.50.

Dacă ne-am permite acum o mică comparaţie sub raportul preţului intre dejunul unui şi celălalt dintre aceste două persoane, presupunând negreşit un dejun frugal compus din ciaiu, mămăligă, brânză, orez, cartofi şi ne-am intreba cât costă pe unul şi cât pe celălalt ? Ar apărea mai cu evidenţă adevărul celor ce am spus când am inceput a scrie aceste rânduri.

De aceia aplaudăm la ideia de a se face cooperative.

Ca o condiţie insă şi anume ca ele să aducă o nivelare de preţuri şi să dea cooperatorilor cât mai multe articole de „trais".

VIR.

OAMENI ŞI LUCRURI

Iaşul, altă dată...

„... Pentru mine oraşul acesta este mormântul unde mi am îngropat toate amintirele copilăriei şi ale tinereţii. Parcă mă văd... Cine este omuşorul care suie vărtos dealul deasupra Podului de Piatră? In spate poartă o geantă, legată cruciş şi păşeşte voinicesc... de şi e plin de griji. Căci şcoala, cu rădăcinele ei amare, a inceput, şi până să guste din fructele ei dulci, mai va încă mult.

Il văd pe şcolăraşul mic suind şi coborând mereu, une ori cu ochii in lacrămi, alte ori cu o durere mare in suflet, căci viaţa e grea pentru orice vârstă. Iar dealul pe lângă care trece silnic, i se pare un munte imens, măcar că mai târziu s'a convins că nu-i de cât o meschină movilă. Apoi omuşorul s'a făcut licean şi o viaţă nouă a inceput pentru dânsul. Arcul Academiei, pe care oamenii, in impietatea lor, l-au dărâmat ca pe ceva netrebnic, a fost martorul suferinţelor tânărului colegian; căci zile intregi, de multe ori, săptămâni, nu i era îngăduit să privească oraşul lui drag, care-i apărea ca o Babilonie, de cât prin ochiurile mici de sticlă, ce serviau drept podeabă acestei puţi inchise, aeriene. Pentru că trebuind să se supue unor necesităţi, pe care in sburdălaicia vieţii nu le pricepea, era captivul unui regim.."

Rândurile aceste duloase le cităm din cartea roşie, de aparenţă atât de vigoroasă şi de factură oarecum brutală, „Vinovaţii" dlui Pătrăşcanu.

In „Schiţe şi Amintiri" scriitorul a idealizat oraşul nostru cu intreaga putere şi violenţa a aducerilor aminte. Sunt ani de atunci. Noi inşi ne, intr'o altă coloană a ziarului — pe atunci nu se ştia că vom ajunge la gazete de două pagini — am urmărit pe larg şi amănunţit firul acelor amintiri, intregindu-le pe alocuri.

Constatăm acum cu o nouă plăcere că Iaşul este pentru bunii ieseni tot oraşul plin de poesie şi dulcişe, deşi ieşenii ocupă atât de puţin loc în oraşul „lor" propriu.

Va veni şi pentru aceasta un sfârşit, — că oaspeţii trec, iar legăturile trainice rămân.

RODION

INFORMATII

Inregistrăm cu satisfacţie ştirea adusă de oficiosul guvernului „Steagul" cum că, pe ziua de 1 (14) August desfiinţându-se direcţiunea generală a combustibilului, d. Al. Cottescu, care conducea acea direcţie, a fost pus in disponibilitate.

In discuţiunea, ce a avut loc eri la Cameră în jurul afacerii Radacovici, a luat cuvântul şi d. A C. Cuza. D-sa — nici nu se putea altfel — s reeditat sub a formă atenuată vechea calomnie la adresa magistraturii, afirmând, că sunt magistraţi, care se lasă influenţaţi de personalităţi politice.

Perseverare diabolicum.

Proprietari basarabeni în Iaşi, — Un grup numeros de proprietari basarabeni au sosit eri dimineaţă in localitate. Ei au fost primiţi de membrii sindicatului agricol şi al uniunei Proprietarilor, Parte din oaspeţi sunt găzduiţi la Seminarul Veniamin, parte pe la diferiţi proprietari. Astăzi a sosit un alt număr de proprietari. Scopul venirei lor in Iaşi. este de a stabili legături temeinice cu proprietari de aicea, pentru care scop se vor inscrie atât in sindicatul agricol, cât şi in uniunea proprietarilor.

Intorşi in Basarabia, vor căuta să infiinţeze şi acolo sindicate agricole, in diferite centre.

Mâne seara, Vineri, Uniuniunea proprietarilor va da un banchet in onoarea basarabenilor.

O delegaţie al oaspeţilor va fi primită mâne in audienţa de primul ministru.

In urma inştiinţărei primite in sensul, că administraţia comunală nu poate conta pe un sprijin al Statului, in împrejurările de azi, pentru asanarea oraşului, d. Botez, preşedintele comisiei interiminare a provocat o consfătuire a parlamentarilor guvernamentali, o primă consfătuire a avut loc aseară.

Studenţi care doresc a pleca pentru continuare de studii şi inceperea lor in Elveţia, Franţa roagă autorităţile in drept să facă demersurile necesare spre a li se permite plecarea lor pentru sesiunea de toamnă

După aprobarea in principiu, se vor forma liste, care vor fi inaintate autorităţilor.

Dl. Prefect al Judeţului Iaşi, ne roagă a aduce la cunoştinţa publicului, că la Prefectură nu se află de distribuit nici spirt, nici zahăr, nici alimente, nici stofe, d-sa cerând in mod expres să fie dispensat de ori ce fel de distribuţii.

In consecinţă nimeni să nu se mai adresese Prefecturei de Judeţ, cu asemenea cereri.

Un consiliu de miniştri, s'a ţinut azi la orele 11 dimineaţa la ministerul de interne.

Scumpetea hârtiei. — Un jurnal al consiliului de miniştri dispune ca administraţiile publice să intrebuinţeze pentru corespondenţă numai jumătăţi şi sferturi de coli de hârtie.

Numai dacă pe un sfert de coală nu va incăpea corespondenţa sau un raport scris pe ambele părţi, se va intrebuinţa o jumătate coală.

Rapoartele adresate Regelui se vor scrie pe pagina I şi II ale unei coli, iar decretele sau mesagiile regale pe pagina III şi IV a aceleaşi coli. Tot astfel se va proceda şi cu referatele şi jurnalele consiliului de miniştri.

Repin cel mai mare pictor al Rusiei a murit de miserie.

In ultima scrisoare dinaintea morţii se plânge unui prieten al său din Stockholm că boala şi lipsa de mâncare îi amărăsc bătrâneţele şi că aşteaptă bucuros ziua desnodământului.

La ministerul de răsboiu au sosit tablourile cu No. 2, 3, 4 şi 5 cu numele ofiţerilor de rezervă cărora li sau acordat permisii de trecere in teritoriul ocupat cu familia şi bagaje.

Toţi industriaşi care intră in categoria vreuneia din industriile sindicalizate sunt rugaţi a trimete de urgenţă Ministerului de industrie şi comerţ, indicaţia exactă de forţa motoarelor de care dispune şi de cantitatea de combustibil de care au nevoe anual pentru ca Ministerul să poată prevedea din vreme ce cantităţi de combustibil trebue să reţie din propria sa producţiune pentru nevoile industriei.

Răspunsurile se vor trimete pe adresa Ministerului de Industrie şi Comerţ, str. Mărzescu No. 22.

Guvernul a dispus ca toţi membrii corpului didactic din Oltenia şi Muntenia să fie la posturile lor cel mai tirziu până la 12 (25) August.

Această măsură atinge pe membrii corpului didactic refugiaţi in Moldova.

Se ştie că o asemenea drastică măsură a fost mai din timp inaţă impotriva tuturor funcţionarilor refugiaţi care refuzau a se duce la căminurile lor.

O COMUNICARE. — In şedinţa de Marţi d. deputat N. V. Stefăniu a adresat ministerului de răsboi comunicarea următoare:

Aduce la cunoştinţa Domnului Ministru de Răsboiu că, de câteva timp a cantonat Divizia 4-a activă in costa Iaşului, Comuna Galata, in toată regiunea de vii şi fructe.

S'au făcut zeci de reclamaţii şi se vor mai face de proprietarii respectivi cari, provăd in cantonarea acestor trupe completa distrugere a avutului lor, căci ori care va fi baza furturile de struguri şi fructe vor fi inevitabile.

Mai intrebăm pe Domnul Ministru de Răsboiu cum se va alimenta aceasta Divizie lângă oraş, unde criza alimentară este aşa de mare.

Nu cunoaşte Domnia Sa că populaţiunea acestui oraş este supra incărcată cu refugiaţi şi diferite autorităţi cu un număr foarte compact de funcţionari cari sunt in imposibilitate de a se alimenta

Sunt informat că dispoziţia cantonări a acestei Divizii ar fi in legătură cu interesele familiare a unor D-nii ofiţeri superiori.

Dacă Comandamentul respectiv nu cunoaşte localitate unde s'ar putea face acest cantonament, îi putem indica noi regiuni bogate in alimente şi furaj pe malul Prutului.

Rugăm pe Domnul Ministru de Răsboiu a dispune de urgenţă strămutarea acestei Divizii din regiunea podgoriilor şi a fructelor, pentru a nu expune pe proprietari la un desastru material, tot odată lipsind şi populaţia de strictul necesar.

Ministerul de Răsboi, a făcut cunoscut Comenduirei locale, să i'a luat dispoziţiunile necesare, pentru că de la 1 August a. c ofiţerii de rezervă demobilizaţi, care nu se confirmă ordinilor date, să nu mai aibă drept de-a purta uniforma militară.

In ziua de 14 Iulie, s'a judecat in faţa consiliului de răsboiu a corpului III de armată, procesul subloco-tenentului Constantinescu I. Ioan din regimentul 7 Infanterie, capturat de inamic şi a fost achitat cu umanitate, stabilindu-se complecta sa nevinovăţie.

Mâne seară la ora 10 va avea loc la restaurantul Taffii un banchet dat de către proprietarii moldoveni in onoarea proprietarilor basarabeni.

gătorii nu vor uita la 6 August *candidatura democrată* a lui

OSVALD A. TEODOREANU

Mai mulți funcționari depinzînd diverse autorități și care primesc salar lunar sub 100 lei, ni se plîng or nu li se dă indemnizații de chi- această acordîndu-se numai funcțio- lor cu salar mai mare de 100 lei. credem că tocmai acestor funcțio- ar trebui să li se acorde chirie. de înspăimîntătoarea scumpete de

Comisiunea aleasă în ședința de ți seara a sindicatului medical s'a entat eri parlamentarilor doctori în icină expunîndu-și doleanțele în tiunea suspendării inamovibilității, nizației etc.

Vineri seara va avea loc o adunare zaordinară de medici membri ai ciației generale și ai sindicatului.

La localul ziarului „L'Independance" a avut loc aseară, o consfătu- a mai multor ziariști ieșeni și bu- ureșteni, în interese profesionale. O ă consfătuire va avea loc peste în timp.

Teatrul-Cinema Elisabeta, strada du, vis-a-vis de Liceul National. ă-și Joi pentru ultima oară Odette mă în 5 acte de Victorien Sardou D-ra Francisca Bertini în rolul ncipal.

Du Incepere de mâne Vineri 27 Aug. ăna lui Dumnezeu" grandioasă dramă 5 acte.

Duminică 29 crt. orele 5 p. m. avea loc în biserica Sf. Spiridon ce- rarea căsătoriei religioase a D-rei ria Demetriade, fica consetățeanului tru d. Prof. Dr. Demetriade, cu dl. itau Mircea Perietzeanu avocat din curești.

ECOURI. *Vineri 27 c. ore'e 5 jum.* m. în ședința Asociației femeilor *la Universităței*, se va citi memoriul nînat guvernului, pentru drepturile neei.

Parlamentul

SENATUL

— Ședința din 25 Iulie —

Pe banca ministerială d-nii Mitilineu, nerai Hârjeu, Mehedinți.

Se citește răspunsul M. S. Regina la egrama de felicitare adresată de nat,

D. *Mehedinți*, depune proectul a școa- or pregătitoare și seminariilor nor- ale.

area în judecată a guvernului Brătianu

D. *Dobrescu* dă cetire adresei cu care amera a votat darea în judecată a stului guvern.

D. *V, Miclescu* citește o moțiune a enatului prin care, declară că renunță mai da în judecată pe d. I. Brătianu r se aliază la toate deliberațiunile și ctele Adunărei Deputaților.

D. *Teodorian Carada* declară că nu probă temeiurile pe care se internelează moțiunea Senatului. Pentru acte politice u poate fi dat judecației un guvern. Violarea unui articol de Constituție ceia e din nenorocire des s'a întîmplat la oi, nu prezintă seriozitatea necesară cusărei unui guvern. Pentru actele de rafic și spoliare a țărei însă, înțeleg doresc ca unanimitatea țărei să ceară udecarea fostului guvern. Declară că u înțelege să voteze moțiunea în blo dică darea în judecată a întregului uvern. Declară că d. Ionel și Vintilă Brătianu sunt nevinovați.

D. *Lazaroneanu* crede că e o chestie rea gravă pentru a se dezbate pe n- ștepiate, deși știe că acest Senat va face și această chestiune ceea ce i s'a pomenit. (Vociferări, dezaprobări).

D. *Dobrescu*, președintele, dă lămu- iri că e vorba de o simplă adesiune a actele Camerei.

D. *Lazaroneanu* declară că vorbește ca vechiu conservator ca este de 30 ani. M'am ales pe baza dărei în judecată a guvernului Brătianu pentru trafic, *nu pentru că a declarat război.* Rog senatul să aibă răbdare, țin să fac două declarațiuni: Eu am ținut primul întru- nire pentru război, cu d. Leonte Moldoveanu și alții. Nenorocirea țărei au făcut'o cei cari au rămas în teritoriul ocupat, *a-ți făcut-o dv!*

D. *Dobrescu*: Vă somez să retractați altfel vă chem la ordine.

D. *Miclescu* cere ca discuțiunea să se facă ca într'un Senat românesc. Limbajul întrebuințat fiind parlamentar, cere să-i se dea cuvântul.

d-l Lazaroneanu

este chemat la ordine. D-sa părăsește incinta.

D. general Iancovescu declară că se abține dela vot.

Senatul cere votul prin apel nominal pentru aprobarea moțiunei.

Votează numai 64 senatori. un mare număr din prezenți sustrăgându-se. Rezultatul este 57 pentru, 1 contra, 6 abțineri.

S'au obținut I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, P. S. S. *Episcopul* de Buzău, P. S. S. *Episcopul* de Argeș, d-nii senatori Budescu, general Culcer și gen. Iancovescu. A votat contra d. Al. Bădărău.

Cînd a venit rândul d-lui senator profesor Rădulescu-Motru, d-sa a ținut să declare că votează moțiunea cu condițiunea însă, să se mențină inamovibilitatea actualei Curți de Casație.

Votul d-sale condiționat, neputînd fi luat în considerare, d-sa a fost nevoit să se declare pur și simplu, pentru.

Moțiunea este admisă, cu toate obiecțiunile ce se fac că sunt prea mulți absenți.

§

Se trece la ordinea zilei, legea sterilor școlare. La discuțiunea căreia ia cuvântul d. Oprișanu, care face un lung și detaliat istoric al învățământului primar la noi.

Cu amendamentele ce i-au fost aduse de către Senat, legea este votată în unanimitate.

CAMERA

— Ședința din 25 Iulie —

Telegrama Suveranei

Ședința se deschide la ora 3 după prânz.

D. *Meisner*, președintele adunărei, dă cetire răspunsului M. S. Reginei, la telegrama de felicitare trimisă de Camera, cu ocazia zilei onomastice al M. Sale.

Toată lumea ascultă în picioare cetirea răspunsului, în afară de d-nii I. Teodorescu și Patrașcanu, cari rămân la locurile lor.

D. Zelea Codreanu în războiu

Se intră în ordinea zilei.

Un deputat citește o notiță din *Gazeta Bucureștiului*, care se ocupă de atitudinea d-lui Zelea Codreanu, în timpul războiului.

D. *Zelea Codreanu*, luînd cuvântul zice că și-a făcut pe deplin datoria și nu s'a îndepărtat o clipă. In lupta Raidului a fost rănit la picior și evacuat la un spital de ambulanță. Aici doctoral Marovina a vrut să-l evacueze într'un spital mai îndepărtat, însă a refuzat, zicând de sărăc să se îndepărteze de la locul războiului, mai bine preferă să moară.

După 6 zile, simțindu-se ceva mai bine, s'a întors pe front și a reluat comanda sa, în chiar uimirea colonelului Pipărescu.

D. Codreanu termină, zicând, dacă s'ar constata vre'o neexactitate în cele ce spune, se va retrage din viața politică.

Vinurile Brătienilor

D. *Badișteanu* cere o anchetă asupra vinurilor radicate de frații Brătianu din teritoriul ocupat, și cercetarea dacă au achitat cuvenitele taxe fiscale.

Combaterea tuberculozei

D. *Meliteanu* arată proporțiile ce le ia tuberculoza și cere un ajutor eficace pentru a se combate boala, prin crearea altor mijloace indicate de știință.

D. *Al. Marghiloman*, prim ministru, zicea că din primul moment, a constatat ravagiile ce le face tuberculoza și s'a hotărât să nu cruțe nici un mijloc indicat pentru a veni în ajutorul celor loviți de această grea și nemilă boală. La Bisericani și Pangarați s'au înființat două spitale de izolare, și a pus la dispoziție mijloacele necesare.

Acum însuși M. S. Regina s'a pus în frunte unei mișcări pentru combaterea tuberculozei, și guvernul a contribuit cu 200,000 lei, pentru crearea unui prim fond.

Fără a pune impozite, nu se va face apel la populație, prin taxe mărite la diferitele spectacole și cinematografe, și așa cu concursul tuturora să se ajungă, în marginile posibilității, să se contribuie la înfrânarea bolei.

Despăgubiri de războiu

D. *N. Ionescu* atrage atențiunea dlui prim ministru, asupra faptului că valea Trotușului a suferit cel mai greu din cauza războiului și roagă guvernul să vie în ajutorul populației de a-și putea reclădi casele, iar podgoreniilor să se plătească vinul vărsat din ordin.

D. *Al. Marghiloman*, zice că dezastrul războiului e atât de mare și atât de o potrivă, însăt trebue o măsură egală, pentru a se putea ușura toate aceste nenorociri.

Până în câteva zile se va depune un proect de lege, prin care se va clarifica felul de despăgubiri și ajutorul ce se poate da.

Chestia Radacovici

D. *Toneanu* își desvoltă interpelarea anunțată în chestia Radacovici.

Dsa face istericul chestiunei și deduce că d. Radacovici n'a putut fi cumpărătorul șantierului de la Chilia Veche, de oarece vânătorii pe care îi indică n'aveau acest drept.

Aduce învinuiri dlui colonel Sion, care printr'un raport ar fi indus în eroare pe ministrul de războiu.

Amintește că d. Mitescu a dat o consultație juridică în această afacere și d. Lascar Antoniu, este avocat în această chestie.

Dsa cere ca avocații parlamentari să nu aibă dreptul de a pleda în procese le ce se intentează statului.

D. *General Hârjeu*, amintește în primul rând că d Mitescu a declarat că nu va pleda în nici un proces în contra statului, iar d. Lascar Antoniu a primit acest proces înainte de a ști că va fi deputat.

Face deasemenea istericul afacerei, și vânzarea făcută de generalul rus Cerbaceff. Ea am oprit ori ce predare considerând că generalul Cerbaceff n'are acest drept. In urma consultației de avocați, m'am oprit la soluțiunea ca justiția să se pronunțe.

D. *Mitescu* zice că chestia de principiu, că avocatul parlamentar n'ar putea da o consultație juridică este neîntemeiate. și avocatul nu poate părăsi pe clientul seu.

Dsa se declară de acord în a nu pleda în contra statului crede însă că nu se influențează cu nimic asupra justiției. în cazul când avocatul este și parlamentar.

D. *Lascar Antoniu* arată că a primit să facă parte dintre apărătorii lui Radacovici. înainte ca partidul conservator să fie venit la guvern, înainte de a ști că va fi ales deputat. Si a primit procesul, după ce s'a convins că Radacovici era proprietarul unui atelier care lucra pentru ministerele de res boiu și de muniții, și după ce a verificat actele, din care rezultă că autoritatea lui Cerbaceff și vânzarea făcută, a fost aprobată de d, general Presan pe atunci șeful statului major.

D. Lascar Antoniu zice că dacă parlamentul e de părere ca avocații parlamentari să nu pledese în procese contra statului, ar trebui acest principiu să fie complectat cu ăcele, ca parlamentarii să nu aibă dreptul a intenta procese statului, chiar dacă interesele lor sunt legale.

D. *Mitilineu*, ministru de justiție, arată că interpelarea dlui Toneanu adresată guvernului n'are ființă, de oarece în această vânzare, petreeută de altfel cu aprobarea dlui general Presan ministrul de război a luat dispoziția cea mai scrupuloasă posibilă, acea de a lăsa ca justiția să dea dreptate, cui o vrea.

Însă d. interpelat n'a urmărit aceasta ci ca parte senzațională a jignit dar pe doi colegi din parlament. ni s'a arătat că d. Mitescu n'a dat de cât o consultație juridică, iar d Lascar Antoniu a primit procesul, înainte de a se fi gândit că va fi deputat

D. Mitilineu se folosește de acest prilej pentru a spune, că după principiul adoptat de partidul conservator d-sa declară că nu va mai pleda timp de 5 ani de zile. Aplause

D. Casa depune o moțiune după care se exprimă dorința a se prezenta un proect de lege. după care avocații parlamentari să nu poată pleda în contra Statului și nici a da consultații gratuite.

Moțiunea e trimisă în secțiuni.

Ultimele ştiri telegrafice

Stagnarea luptelor in vest

Berlin — Oficial. Marele cartier. Teatrul de război apusean.

Grupa de armată a prințului moștenitor Rupprecht.

Numărul prizonierilor din luptele de eri dela nord de Somme s'a ridicat la 380. Un contra atac engles la sud de sud de soseaua Brax-Corbie s'a sfărâmat înaintea liniilor noastre. Activitate de recunoaștere a fost mai cu seamă vie de ambele părți de Lys și la Avre. La nord vest de Montdidier un atac parțial dușman nu s'a putut desfășura din cauza focului nostru.

Grupa de armată a principelui moștenitor german.

In orele de dimineață luptele parțiale la Vesle. S'au luat prizonieri. Seara, violentă luptă de foc căreia îi urmară de ambele părți de Braisne Bazeches puternice atacuri dușmane. Ele au fost respinse parte prin foc, iar unele locuri prin contra-atac.

*

Lyon orele 3 p. m.

In regiunea Montdidier francezii au realisat oare care progrese locale la sud de Tramicourt și la sud est.

In timpul serii de eri am respins o încercare dușmană împotriva fermei Lagrange. Francezii s'au stabilit în statumea City Saisogre. S'au luat vre-o 100 de prizonieri la est de Brissnes.

In Champagne astăzi dimineață un atac local îndreptat împotriva posițiilor francese de la sud de Aulerive, a fost respins.

Condamnarea lui Malvy

Paris.—Curtea de Casație a condemnat pe fostul ministru de interne Malvy, pentru abuz de putere, la cinci ani exil, fără pierderea drepturilor cetățenești.

Succesorul lui Eichhorn

Nauen— Succesorul feldmarșalului von Eichhorn, colonel general Richbach (?) a sosit la Kiew.

Războiul submarin

Nauen. Comunicare oficială.

Pe coasta răsăriteană a Angliei și în regiunea de la vest de Canal s'au scufundat din mijlocul unor convoiuri puternic păzite, 18,000 tone brute.

Conflictul dintre Rusia și Ententa

Moscova. — După „Investia", au fost arestați câți va reprezintanți distinși ai burgheziei francese și engleza, în legătură cu înaintarea francezilor și englezilor în regiunea Murman.

In Moscova s'au arestat ofițeri francezi și sârbi, a căror activitate a dat bănueli guvernului sovietelor.

Avis cinematografiștilor

Se aduce la cunoștința proprietarilor și antepenorilor de cinematografe din Moldova și Basarabia, că s'a deschis în Iași o agenție de locațiune cu cele mai noui filme. In rolurile principale apar stelele artei cinematografice moderne; Mya May, Hella Moja. Maria Carmi, Fern Andra, Hellen Richter, precum și o întreagă serie de filme senzaționale în cari rolul principal este ținut de celebrul Joe Deebs, Exclusivitatea filmelor Nordisk cu Psilander, Rita Sachetto, etc. etc.

Pentru ori ce cerere a se adresa la sediul ageeției care se află provizorin la Iași, Hotel Rusia, Strada Unirei.

D-r. Șvartz

demobilizt stabilit în Iași str. Anastasie Panu 35.
Consult, 8—10 a. m. 2—6 p. m.

SPECTACOLE

Grădina Tănăsache, compania Tănase Niculescu-Buzău, Astă seară JOI 26 Iulie, ora 9 jum. cu concursul d rei Marioara Cinsky

DAMA DELA MAXIM

cu creația d-nei Marioara Ciusky, cu d-nele Pelinescu, Paola Ionescu, Elena Bulandra, d-nii Tănase, Niculescu-Buzău, Titu Protopopescu, Jean Bulandra Fetache etc,

Vineri: MASCOTA

In curând revista BOALA SPANIOLA, pentru care inscrierile pentru premiară se fac de acum la librăria Iliescu

Grădina Zefirul.— (în fața Teatrului Național).—Astăseară Joi 25 Iulie, ora 9 jumătate seara.

Reprezentații extraordinare de operă cu concursul d-nei Drăgulinescu-Stinghe și al d-lui Niculescu-Basu,

Pentru prima oară în țară

NUNTA JANETTEI

operă în 2 acte de Victor Masse, tradusă de d. I. Peretz.

Spectacolul se va începe cu

O CEAȘCA DE CEAI

un act jucat de d-na Anicuta Cârje, Vlădicescu. d-nii Boldescu, Brezeanu Bulandra.

In curând „Păpușe" cu Nora Marinescu.

Bilete la Maximovici.

JEANETTE NAFTALOVICI
ARNOLD HAIMOVICI
Iași Logodiți Botoșani
Felicitările se primesc Sâmbătă 28 Iulie 1918 la Dl. A M. Naftule Iași,
Aceasta ține locul ori cărei alte înștiințări

Rufe vechi pentru cârpe. Mare economie pentru Domnii Restauratori și Hotelieri. De vânzare cu sacul Lei 5 Kgr. la S. Perlitz Costache Negri 93.

Tânăr demobilizat venit lei 1000 lunar doresc a lua masa la o doamnă tânără dar singură, căreia îi procur toate alimentele. Prefer în vecinătatea Palatului Administrativ. A se adresa la ziar sub inițialele F. A. 1000.
Oferte închise.

ROSA FORȘT
IUȚU HERMAN
LOGODIȚI
Iași 25 Iulie 1918 Fălticeni
In locul ori-cărei alte înștiințări

Important

Zalman Rosenblum din Focșani a depus la Banca Moldova din Iași suma de 500 lei la dispoziția refugiatului Strul Rosenblum bacalaureat. și roagă pe ori cine știe de acest tânăr să-l înștiințeze ca să se ducă la zisa bacă sau, să trimeață pe cineva cu actul de naștere și va primi suma.

Auto-Voiaj In fie-ce Marți și Vineri face cursa un automobil Iași-Trg,-Neamț și pentru ori ce zi stă la dispoziția amatorilori un auto ce poate pleca în provincie sau în Basarabia inscrieri de plecare sau orice alte informațiuni se vor adresa în str. Ștefan cel Mare No- 9 visi-a vis de magazinul Kunovici.

Caut una sau mai multe camere mobilate prefer nemobilate ofer preț bun. Adresa Maior Opreanu str. Ștefan cel Mare 3

Caut să inchiriez 2 camere cu bucătărie Cartierul Copou plătesc bine Radu Muntea nu strada Palat 2 bis.

In ziua de 11 Iulie mi s'a furat o scroafă a fata, mare, grasă, albă și cu urechile blegi. Ofer 100 lei cine-mi va aduce-o.
Anton Gheorghiu str. Eternitatee 15.

I. Combati

Str. Păcurari 93
reinscriindu-se în baroul avocaților de pe lângă Curtea de Apel din Iași a reinceput profesiunea de avocat.
Consultații de la 7—9 p. m.

Dame francaise professeur de francais et piano offre lecons. Hotel Splendide Chambre 6

BANCA NAȚIONALA A ROMANIEI

PROFIT ȘI PERDERE

încheiat la 30 Iunie 1918

Debit

Salariile personal, de administrație		903329	90	
„ „ fabricărei biletelor și al imprimeriei		101917	15	
Cheltueli de administrație, impozite diferite taxe și indemnizații către Stat	Centrala 506704512			
	Suc. și Ag. 6879640	5130841	52	
Fondul amortizărei imobilelor		100000	—	
Fondul amortizărei mobilier și mașinelor de imprimerie		50000	—	
Luminat și încălzit		25337	55	
Drepturi de prezență		9900	—	
Material și cheltueli pentru fabricarea biletelor și imprimerie		858178	14	7179504 26
Sold,—Beneficiu net,		—	—	9608347 16
				16788851 42

Credit

Sold precedent		—	—	8253 35
Dobânzile portofoliului comercial și ale împrumuturilor, precum și diverse beneficii		16116124	38	
Trate și remize și diverse operațiuni cu străinătatea		296926	94	
Venitul efectelor publice		367546	75	16780598 07
		—	—	16788851 42

Guvernator, I. G. Bibicescu

Director, Cioranu

Anul XIV-lea No. 3406

10 BANI NUMARUL

Duminică 29 Iulie 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primeşte la Administraţia ziarului Iaşi str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Asanarea

Partidul conservator, venind la cârma ţărei a înţeles ca primul cuvânt pe care să-l înscrie pe steagul ce-a desfăşurat, să fie „asanarea". Cuvânt larg şi cu mare greutate. Sub această greutate implacabilul P. P. Carp, a trebuit să se îndese, şi cine nu cunoaşte puitatea convingerilor acestui om, îndărătnicia şi agerimea de spirit care-l ajută? Dar în multiplele căi pe care un guvern are să le îmbrăţişeze, pentru a transforma cuvântul asanărei în realitate şi a-l face roditor, lesne e să te rătăceşti şi mai ales să te pierzi.

Nu ştiu de ce, dar gândind la asanare totdeauna readuc prin asociaţiune, imaginea Labirintului înnăratilor egipteni, în care, numai mitologicul fir al Ariadnei te putea smulge rătăcitoarelor căi întortochiate şi salva, scoţându-te la un liman. Asanarea e un labirint, căci se presupune în primul rând asanarea morală şi apoi asanarea diverselor ramuri de activităţi.

Prima e o operă imensă, secunda nu mai puţin.

Şi dacă considerăm strânsa legătură, dacă nu chiar identitatea dintre ele, ne putem da seama de ce pentru a avea tăria să susţii un steag pe care şi scris această întreprinzătoare operă de refacere, nu-ţi trebue numai forţa câtorva viguroşi port-drapeli, ci trebue să ai împrejurul tău forţa, îndemnul şi sprijinul moral al acelei păturі sociale şi politice în primul rând, care alcătuesc temelia şi viaţa ţărei, pentru binele căreia pretinzi că vei lupta. Altminteri, glasul răsleţilor e condamnat să rămână o „vox in deserto"; expresiunea unor tendinţe frumoase şi patriotice, în dosul cărora lasă, anemiate şi lipsite de esenţa vieţii şi-a puterii, se vor stărâma iluziile asanărei.

Sunt cugetători în domeniul moralei şi filosofiei, şi politicieni în domeniul lor, care socot că o atare operă se poate realiza pe calea unei revoluţiuni; îi trecem cu vederea, pentru că credinţa acestor este neîntemeiată şi neverificată istoricește. În domeniul ştiinţelor, acolo unde totul se înbină, trăeşte şi se desvoltă abstract transformările revoluţionare sunt posibile şi chiar lesne de realizat.

E suficientă o nouă descoperire, un nou principiu, pentru ca odată verificat prin formule şi fenomene, să prăbuşească tot ce se clădise îndărăt şi trăia în acel moment; dar în domeniul social şi politic, revoluţiunile, a căror scop e distrugere şi refacere simultană, nu pot da asemenea efecte. Căci formele sociale şi politice sunt consacrate prin timp şi înrădăcinate în prejudecata omenească; ele trăesc şi sunt reprezentate de toţi şi de fiecare în parte. Şi dacă a trecut un îndelungat proces evolutiv pentru a se ajunge unde s'a ajuns, nu înfrigurata clipă a revoluţiunei va putea surpa totul, şi tot odată şi reclădi totul în forme de cele mai multe ori excesiv opuse. Toate revoluţiunile mari, chiar acele sublimate prin vărsare de sânge, tinzând la noi şi mai bune aşezări sociale şi politice, trec ca un uragan: distrug totul, parcă ar vrea să dea ilusia efemeră a unei forme de viaţă; dar cât timp durează ca revoluţiune, nu realizează nimic; căci totul e asemenea apelor tulburate, în care nu poţi vedea clar şi asemenea castelelor zidite din nisip şi pe nisip. Pentru realizare este nevoie de procesul evolutiv al organismelor componente ale unei stat, proces la care să participe toate clasele şi toţi indivizii, stabilindu-se astfel prin bună încredere şi convingere acel „consensus" unanim, în virtutea căruia fiecare să cedeze şi să primească, şi în mijlocul căruia să se poată găsi soluţiuni ştiinţifice pentru fiecare proces în dezlegare şi reconstituire. Pe cale evolutivă, care cere însă de o interesare de persoană, clasă sau partid în special şi care mai cere bunăvoinţă, perseverenţă şi răbdare, se poate realiza ori ce operă, ori cât de mare şi democratică. Prin nervozităţi revoluţionare, suspecţiune şi aroganţe; nimic.

Un exemplu mai larg şi concret, avem în răsăritul nostru: Rusia. În mijlocul ei revoluţiunea organismelor sociale şi politice încă nu a încetat. Trecând peste faptul cumplitei nenorociri care a aruncat-o şi pe umerii noştri şi care a contribuit în bună parte la prăbuşirea unui ideal mai presus de moarte însă; — ce a realizat înăuntru hotărârilor ei?

Un haos! Din mijlocul lui, se desfăşoară doar iconna unei alcătuiri de Stat democratic; dar numai atât. Până la realizarea ei însă, Rusia va suferi un nou monarhism sau teorism, singurele forme acceptabile ei, înăuntru căreia s'ar putea lichida procesul noilor aspiraţiuni.

Şi mă întorc acuma la chestiunea care ne interesează: asanarea acestei ţări, care a ieşit atât de nenorocită din războiul întreprins, cu atâtea ruine, cu atâtea răni deschise. Pare că la noi nu e numai „ceva putred", ca odinioară în regatul Danemarcei, ci totul e putred!

Cel puţin aşa trebuie înţeleasă opera de asanare, pe care cei ce au azi cârma vor s'o întreprindă. Şi dacă este aşa, neliniştea şi nesiguranţa se furişează în sufletul meu.

Văd steagul larg desfăşurat, văd cutele lui fâlfâind de-asupra labirintului pe frontispiciul căreia e scris cuvântul asanărei. Dar mă întreb, când intră în acest labirint, au firul conducător al Ariadnei? Şi apoi apele pe care vor să le purifice nu sunt încă agitate? Nu cumva fire de aur sunt încă amestecate în mâl, şi mâl între firele de aur?

Asanarea e cuvânt sfânt şi va fi salvator pentru ţara noastră, dar numai să nu se uite condiţiunile în care trebuie aplicat.

F. Z.

MICI POLEMICI

Ploile sunt bine venite peste tot, afară de oraşul nostru unde automobilele ne acopăr cu noroiu.

*

Aspectul ieşanului după ploaia cea mai uşoară, inspiră milă.

De un lucru nu e capabil ieşanul, — de revoltă.

*

Bucureştenii, au inventat anume pentru Iaşi, automobilul stropitoare.

*

Dar vina este desigur şi a străzilor noastre aşa de desfundate, graţie tot marei circulaţii... bucureştene.

*

Un fel de censură este şi operaţia stropitoarei-automobil: peste culoarea hainei inchise petele par albe şi viceversa.

*

Curând o să pară Bucureştiul însuşi bucureştenilor la reintoarcere. Capitala cea mare are numai 3—4 automobile! Dar odată cu Bucureştenii câte vor mai veni!

*

Cetitorii vor fi înţeles că aceste mici polemici nu sunt scrise cu cerneală, ci ar fi vrut să pară scrise cu noroiul moale, proaspăt svârlit de un automobil în goană, — totdeauna în goană...

DE LA CAMERA

DECRET-LEGE

Camera abdică de la demnitatea şi drepturile ei

Camera a votat în şedinţa de eri proectul de lege propus de guvern, prin care acesta se substitue corpurilor legiuitoare, luându-şi prerogativa de a lua orice măsuri cu putere de lege sub rezerva ratificarii ulterioare a corpurilor legiuitoare.

Ca majoritatea a votat acest proect, nu e de mirat, d. Marghiloman punând chestiunea de încredere şi cerând cu insistenţă votarea proectului.

Şi parlamentul liberal i s'a prezentat un proect de lege analog, dar deputaţii de atunci n'au înţeles să renunţe la demnitatea lor şi sa permita amestecul puterii executive în atribuţiile puterii legiuitoare, şi proectul a fost respins în secţiuni.

Parlamentul actual s'a ridicat în contra guvernârei personale şi arbitrare a d-lui Bratianu, transformându-se în acuzatorul lui. Cum a putut el admite reînvierea acestui sistem în persoana d-lui Marghiloman, când l-a condamnat în persoana dlui Brătianu?

Ni se va răspunde, că d. Marghiloman nu va abuza. Se poate. Dar acesta nu e un cuvânt serios, pentru că rezultatul este acelaş: guvern personal şi, fatalmente, arbitrar; iar parlamentul devine un simplu biurou de înregistrare al actelor guvernului, întrucât e sigur, că majoritatea conservatoare nu va avea curajul să nu ratifice măsurile luate de guvern, aplicate şi cu efecte definitiv produse.

Bănuim că cenzura va albi multe din rândurile de mai sus. E treaba ei, dacă şi înţelege rolul şi utilul, că fiinţarea ei n'are altă scuză, decât apărarea intereselor superioare ale statului sub raportul siguranţei şi al ordinei.

R.

Ce n'a înţeles „Iaşul"

Oficiosul local al guvernului s'a supărat rău, că d. Al. A. Bădărău a votat *contra* moţiunii, prin care se cerea Senatului să se asocieze la votul Camerei pentru darea în judecată a guvernului Brătianu, şi numeşte această atitudine „echivocurile d-lui Bădărău".

Noi zicem: *Suficienţa Iaşului.*

Este drept, că d. Bădărău în discuţia adresei la Senat, a spus multe lucruri. Şi bine ar fi fost ca *Iaşul* să înţeleagă ce a spus D-sa, căci ar fi fost în profit.

D. Bădărău a declarat limpede, că dacă e vorba de *integritatea partidului conservator* — şi aceasta este de 12 ani unul din idealurile dlui Bădărău — *d-sa este gata să dea tot concursul.* Aceasta însă nu înseamnă, că d. Bădărău a renunţat la libertatea sa de cugetare şi de acţiune, ca orice membru al majorităţii.

Dacă IAŞUL a înţeles greşit e treaba lui. Şi pentru că n'am vrea să facem polemici, ne oprim deocamdată aci. Stăm însă la dispoziţia oficiosului ieşean — dacă crede necesar — cu toate dovezile şi cu toată răbdarea, până ce va înţelege ceia ce încă n'a înţeles.

OAMENI ŞI LUCRURI

EVOCARI

Nu mai e vorba de Iaşi, ci de Moldova întreagă:

„Sotoşesc că nici-odată o tragedie mai înfiorătoare n'a stăpânit un colţ de lume ca acea care a învăluit ţara în aşa numita retragere, şi care a bântuit Moldova în iarna anului 1917.

Cele ce mi s'au povestit în Iaşi, mi-au umplut sufletul de groază şi de oroare. Întreaga populaţie a trăit în spaimele morţii.

Pe lângă ravagiile făcute de epidemiile care îşi găsesc un teren potrivit într'o lume istovită de foame şi de suferinţă; pe lângă bătăioasele, silnicile şi crimele armatei ruseşti, care venise chipurile să ne apere; pe lângă asprimea unei ierni cum nu s'a mai pomenit de mult în Moldova, guvernul trecut, a destăinuit o teroare, care sunt sigur, n'a existat nicăieri chiar în timpurile cele mai tulburi. Şi pentru ca asociaţia rău-făcătoare să poată usa în siguranţă de folosesele puterii, au desarmat populaţia. Prin urmare, ori considerau poporul ca pe un duşman al lor, ori se ştiau pe dânşii duşmanii poporului: căci această măsură nu se poate justifica prin nimic, într'un teritoriu liniştit, liber şi necucerit de străini"...

Am mai citat această ultimă pagină din volumul vechiului prietin ieşean D. Pătrăşcanu, îndrăgostit de frumuseţile patriarhale ale Moldovei, amărât cu amărăciune de suferinţele ei.

Peste tot cuprinsul volumului se îmbină lirismul cu revolta, — caracteristica vremei în care lucrarea a fost concepută, sub impresiuni covârşitoare.

În istoria grelei epoce prin care trecem, cartea lui Pătrăşcanu rămâne printre cele mai documentate. Iar în evoluarea neântreruptă a scriitorului, volumul — prin îmbinarea de care am pomenit — stă cu cinste alături de volumele anterioare cu care şi-a deschis şi întemeiat reputaţia de care se bucură în lumea noastră literară.

RODION

Din programul meu:

VOTUL UNIVERSAL *direct, egal, secret* şi *obligator* fără nici o amânare, astfel ca alegerile pentru Constituantă să se facă pe baza **VOTULUI UNIVERSAL.**

Osvald A. Teodoreanu

INFORMATII

Din Bucureşti ne vine ştire că în curând va avea loc un congres al democraţiei romîne, pe baza programului afişat şi susţinut de d. Const. Stere.

În acest scop d. Stere va începe în LUMINA o serie de articole, care vor avea de obiect şi de subiect „Acţiunea Politică".

Se lucrează actualmente la unificarea lucrărilor de biurou între Casa Centrală a Meseriilor din Iaşi cu cea din Bucureşti.

În acest scop a plecat un delegat special în capitală.

In Iana August se va ţine concursul de admitere la liceul militar din localitate.

Sunt vacante vre-o 80 locuri.

S'a hotărât ca Academia Comercială din Bucureşti să ţie cursuri între 20 August şi 20 Septembre.

Eri s'a întrunit din nou comisia de aprovizionare presidată de d. Gh. Botez, presedintele comisiei interimare.

S'a hotărât ca din partea comunei să se facă toate sacrificiile, pentru a se cumpăra o cantitate mai mare de grâu, şi a se da populaţiei o pâine mai bună.

Căminul studenţesc basarabean se va inaugura în localul ocupat azi de Externatul Ostea Doamna. Din această cauza Externatul, la rândul său caută adăpost pentru a-şi deschide cursurile la toamnă.

E vorba să se instaleze în localul unuia din şcoalele primare din localitate.

Se aduce la cunoştinţa generală că se opreşte vânzarea porumbului verde care s'a constatat că a început a eşi pe pieţe în rebutăndu-se nu numai fiert ci şi cept ceasce în împrejurările actuale constitue un articol de lux.

D-na Dr. Alistar denunţat în „Steagul Ţării", a fost câteva zile în oraşul nostru. Aseară d-şa a plecat la Chişinău.

Dl. ministru al instrucţiei publice studiază modalitatea stabilirii învăţătorilor suplinitori care au vechime de 10—20 ani şi care au fost şi sânt bine notaţi în exercitarea distribuţiunelor lor.

Hotărârea aceasta a dlui ministru este datorită memoriului ce i-a fost înmânat de o delegaţiune a învăţătorilor suplinitori din jud. Dorohoi şi constitue un act de o mare dreptate.

Di Wilson şi România. Legaţiunea americană din localitate ne trimite programul de pace pe care l-a expus d. Wilson în congresul american.

În privinţa României, presedintele Statelor Unite cere indirect autonomia românilor din Ungaria şi care direct evacuarea de către germani a teritoriului ocupat.

Ca şi în cuvinte, am intrat în război pentru ca aliaţii să ceară pentru noi independenţa pe care o aveau de la 1878.

Se aduce la cunoştinţa generală că cu începere din ziua de 3/16 August 1918 se admit scrisori simple deschise şi cărţi poştale ordinare pentru Germania.

Aceste corespondenţe nu pot fi scrise decât într'una din limbile română, germană şi franceză şi trebuesc francate după regulile serviciului internaţional.

Examene particulare. — Pentru sesiunea de septembrie şi în viitor, d. Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei, prin decizia No. 11241 din 1918, a hotărât să nu mai acorde nici o scutire de taxă pentru elevii pregătiţi în particular, de cât în cazurile următoare:

a) Pentru copii locuitorilor sateni din zona de operaţiuni, scutirea se va da direct de comisiunile examinatoare, dacă se face probă de această calitate.

b) Pentru copii membrilor corpului didactic, de ori ce grad de învăţământ, care prezintă la examen mai mult de un copil, scutirea se dă de comisiune dacă în clasa precedentă copii au fost promovaţi (nu repetenţi sau corigenţi) scutirea se dă de Casa şcoalelor, dacă în clasă precedentă au fost promovaţi.

d) Pentru cei absolut săraci şi cari fac probă suficientă cu acte, de gradul lor de sărăcie, cum şi că în clasa precedentă, media de promovare a fost cel puţin 6, casa şcoalelor apreciază şi hotărăşte.

Intre instigatori. — Oficiosul liberal „Mişcarea" relevă tapajul neobişnuit pe care „Îndreptarea" dlui general Averescu îl face cu ocazia descinderei de la fostul ministru liberal Al. Constantinescu.

Cu această ocazie „Mişcarea" atrage atenţia generalului asupra unor cuvântări politice care au fost distribuite ostaşilor armatei a doua atunci când d. general era comandant al acelei armate, cât şi asupra ori-cărei corespondenţe cu teritoriul ocupat.

Atragem atenţiunea autorităţilor în drept asupra mizăriei mobilierului vechiu de la Baia Pegor.

Vizita ori-ei se întoarce de la baie plini de insecte.

O desinfectare se impune de urgenţă a mobilierului.

Tot odată ar rugăm atenţia şi asupra preţurilor excesiv de scumpe.

Nu s'ar putea pune un frâu speculanţilor?

Vom reveni.

Epitropia generală a casei sfântu Spiridon din Iaşi, dorind a cumpăra pentru serviciul spitalelor un Camion Automobil pentru încărcături de la 2500 de kilograme în sus, primeşte oferte închise la cancelaria Epitropiei în fie care zi între orele 9—12, până în ziua de 31 Iulie a. c.

Ofertele se vor deschide în ziua de 31 Iulie ora 12.

DIN PROGRAMUL MEU:

REFORMA AGRARA prin *exproprierea silită şi fără* amânare.

Osvald A. Teodoreanu

※ Astă seară are loc consfătuirea tuturor medicilor în vederea noilor legi care-i privesc.

※ *Artistice.* — D-na Anicuţa Cârjă, — Vlădicescu, artistă a Teatrului nostru ieşan, îşi mai aduce aminte de prietenii şi iubitorii talentului ei, ast-fel că aseară, la grădina ZEFIRUL, ne-a făcut să gustăm o clipă de sinceră şi plăcută artă.

Tot aseară s'a căutat la grădina Zefirul opera „Nunta Janetei" cu d-na Drăguliescu-Stinghe şi d. Niculescu-Basu. Arta deşă-ârşită şi convacrată pe care o întrupează ne scuteşte de-a mai vorbi de d-lor. S'a remarcat însă în ultimul act dansul duet al micei Economu şi d-nu D. Munteanu care au încântat publicul cu drăgălăşia cu care au dansat un dans olandez.

※ *Chestiunea Petala-doctor Niculescu.* Constatându-se că imputările şi incriminările aduse de senator doctor Niculescu în contra generalului Petala, în Senat şi în interpelări publice, erau toate neadevărurî, domnul ministru de război, general Hârjeu, după desminţirile categorice ce i-a adus în Senat, a înmânat astăzi generalului Petala următoarea scrisoare, ca răspuns la raporturile sale, prin care îi cerea libertatea de a'ci apăra onoarea împotriva celor spuse de fostul său subaltern şi pe care d. general Petala le consideră calomnii.

26 Iunie 1918

Scumpul meu General,

Imi fac o plăcută datorie a vă arăta că încrederea ce am avut în capacitatea şi destoinicia militară, în corectitudinea şi în sentimentele Domniei Voastre de devotament pentru ţară şi Coroană, încredere care m'a făcut să cer M. S. Regelui să vă încredinţeze comandamentul corpului IV armată, o păstrez nestirbită şi astăzi, căci total mă face să cred că nimic nu a intervenit ca să nu o meritaţi în întregul ei.

Ceeace vă scriu am declarat'o şi în Parlamentul Ţărei şi astăzi îmi fac o plăcere a vă spune că întregul guvern se uneşte cu mine, ca să vă arate deplina sa încredere,

In ceeace mă priveşte satisfacerea onoarei atinsă de domnul dr. Niculescu în interuniri publice, Domnia Voastră aveţi deplină libertate ca să urmaţi calea admisă de legile onoarei.

Primiţi, Domnule General, asigurarea distincţiei mele sentimente.

Ministru de Război.
General (ss) Hârjeu

Parlamentul

SENATUL

— *Şedinţa din 25 Iulie* —

Pe banca ministerială d-nii S. Mehedinţi, Mitilineu, Hârjeu, Ghica Comăneşti.

La deschiderea şedinţei mai mulţi d-ni senatori declară că se asociază la moţiunea votată eri de senat pentru adresarea la actele de dare în judecată a foştilor guvern.

D. *Vasiliu Cristescu*, critică legalitatea acestei moţiuni şi-şi exprimă regretul că banca Isaiţilor Prelaţi s'a, abţinut dela vot

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen găseşte nejust fiind regretul d-lui senator Vasiliu Cristescu. Se asociază P. S. S. Episcopul de Buzău şi I. P. P. S. S. Mitropolitul Primat care lipsind la şedinţa de eri, declară că şi af. Sa se abţine dela votarea acelei moţiuni.

D. *Gerota* cere lămuriri asupra chestiunei strămutărei Parlamentului la Bucureşti.

Cere dosarul soc. „Regina Maria" în vederea unei interpelări.

D. dr. *Bârdescu* în chestiunea tinerilor străini cari au făcut campania.

D. *Mitilineu* răspunde că acestia pentru a obţine încetăţenirea, trebue să urmeze calea dreptului comun.

D. *Crupenschi* roagă pe d. ministru al agriculturei să ia măsuri pentru ca recolta de grâu că poată fi secerată la timp.

Senatul trece în secţiuni. La redeschiderea şedinţei se continuă discuţia legei *Eforiilor şcolare*. Vorbeşte d-nul *Rădulescu-Motru*, care spune că legea aceasta este o lege excepţională şi lăudabilă.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, routeşte cuvinte de laudă pentru această lege care se ocupă de şcoala săteasca. Speră că prin acest mijloc se vor putea încuraja şcolile rurale, cari azi, în genere, sunt într'o stare deplorabilă.

Astăzi, învăţătorul şi preotul se ocupă numai mult în afară de şcoală şi biserică; nu e rău, dar nu trebue, din aceasta cauză să neglijeze şcoala şi biserica, care sunt prima lor chemare.

Aprob şi doresc ca la opera întreprinsă de această lege, să participe proprietarii, greutate cumpănitoare pentru reuşita ei.

Isi arată temerea însă, ca nu cumva mai târziu, eforiile şcolare să nu devină o sursă de lefuri grase şi o unealtă politică.

Inchea, exprimându-şi dorinţa realizărei unei analoge descentralizări în domeniul bisericesc.

D. dr. *Bârdescu*, crede că atât timp cât proprietarilor nu li se dă nici un drept în organizarea şcolelor, nu li se poate reproşa nimic în această privinţă.

D-sa găseşte o lacună în lege, care neglijă cultura ce trebue dată în aceiaş măsură femeilor ca şi bărbaţilor.

Pentru succesul legei trebue ca învăţătorii să fie sustraşi celorlalte ocupaţiuni cari îi pun în conflict cu populaţiunea rurală, micşorând astfel încrederea în şcoală. Invăţătorul de azi trăeşte izolat mai mult în afacerile lui.

Trecând la altă ordine de idei, d-sa întreabă dacă conform Constituţiunei cu acest organ'sul generale sunt *Eforiile* şcolare, să aibă drept a impune imposite.

Mai vorbeşte d. dr. Riegler, tot în chestiunea legei Eforiilor şcolare,

CAMERA

— Şedinţa din 26 Iulie —

Indată după deschiderea şedinţei, d. Meisner, preşedintele Camerei, dă citire moţiunei votate de Senat, prin care aderă la darea în judecată a foştilor miniştri.

D. *Stoian* vorbeşte în chestia personală provocată în timpul desbaterei interpelărei dlui Toneanu, în şedinţa precedentă. D. Stoian arată toată activitatea sa de până azi, în care şi-a făcut datoria pe deplin.

Se ia în discuţiune, proectul de lege prin care guvernul este autorizat ca în timpul vacanţei parlamentare, să dea la iveală decrete, care să aibă fiinţă de lege, sub reserva aprobărei ulterioare a corpurilor legiuitoare.

D. *Cuza* critică proectul.

D. *I. Teodorescu* felicită pe primul ministru, că a isbutit să desfiinţeze acea ficţiune, ce se numeşte parlamentul român.

D. Pătrăşcanu protestează în potriva acestui proect, care este anticonstituţional, şi care conţine un principiu respins până şi de majoritătile liberale.

D. *Marghiloman* zice că de e nevoe de acest proect, pentru a nu se paralisa activitatea guvernului în timpul vacanţei parlamentare. Este o măsură provizorie.

Termină zicând, că trece peste principii şi face apel la încrederea majorităţei.

Legea se votează 70 pentru şi 20 contra.

Camera ia în discuţiune proectul de lege asupra valutei.

Dnii *Cuza* şi *Trancu* Iaşi, critică acest proect, zicând că ar deservi mai mult pe străini şi e în dauna valutei româneşti.

D. *Maliceanu* raportorul legei, apără proectul arătând că se asigură pentru un an de zile ca însemnătatea valutei româneşti şi evitarea speculei.

D. C. C. Arion, ministru de externe, analizează întreaga situaţie financiară, arată că în orice caz exportul nostru şi în viitor tot spre ţările centrale se va îndrepta. Prin acest proect se arată că am obţinut în Austria un agio de 18 la sută pentru leul nostru, ceea ce compensează cu mult valuta stabilită în Germania. Prin înfiinţarea casierilor de repartisarea dividendelor, s'a luat noi măsuri, pentru a se evita speculă şi a se aduce o sădere leului românesc.

D. Arion, după ce mai arată că în ce priveşte comisiunea puterilor centrale, ei nu au nici un amestec cu Banca Naţională termină zicând că este o lege bună, tocmai pentru apărarea intereselor noastre economice. In acest an, unde exportul nostru va fi foarte redus.— In unitar, avântul nostru economic nu are nici o îngrădire.

Legea se admite.

D. Văgăunescu îşi desvoltă interpelarea anunţată cu privire la niste permise de cumpărare de alimente, obţinute de d. Şuler, pe timpul generalului Averescu şi d. Pierre Solomon, în actuala vrame.

D. general Hârjeu, ministru de războiu, răspunde că nimic nu se va putea reproşa actualului guvern, — şi de fapt interpelarea nu i se poate adresa,

Şedinţa se ridică la orele 9 seara.

INSERŢII ŞI RECLAME

Domnule Director

Vă rog să binevoiţi a da ospitalitate în ziarul Dv. următoarei rectificării:

Din seria de afirmaţiuni inexacte apărute în ziarul „Tribuna" din 6 Iulie reţin una, singura care ar putea avea o aparenţă de serioitate.

Domnul Iarca pretinde că *Dl.* J. Chrissoveloni s'a folosit de 200 de soldaţi ai Formaţiunei Sanitare „Regina Maria", timp de un an, fără plată.

In calitate de Comandant al acestei Formaţiuni ţin să restabilesc faptele.

Efectivul Parcului nostru de reparaţie din Ghidigeni înfiinţat la 15 Iunie 1917 a început cu 55 de oameni, printre care cea mai mare parte mecanici şi restul furieri, contabili şi magazioniari, toţi prea ocupaţi cu enorma sarcină ce o avea în acele momente pentru că unul singur din numărul ler să fi putut fi distras, de la postul său. Acest efectiv a mers crescând şi a atins în Octombrie cifra de 127 de oameni.

Mai târziu, prin înfiinţarea unei şcoli de şofeuri şi prin retragerea treptată a secţiunilor noastre de la Divizii, pe lângă care erau repartizate şi concentrarei lor la Ghidigeni efectivul Parcului nostru s'a ridicat în Noembre 1917 la cifra maximală de 186 de oameni pentru a cădea, în Mai 1918, în urma demobilizărei, la 26 de oameni.

Bine înţeles că în asemenea condiţiuni nu se poate ca Dl. Chrissoveloni să se fi folosit timp de un an, de muncă a 200 de soldaţi de la noi.

Care este adevărul? Conform dispoziţiunilor luate de Comandamentul General al Etapelor, unităţile militare au primit ordinul de a pune la dispoziţia proprietarilor, la cererea lor, oamenii disponibili, asa că printre sutele de oameni daţi după încetarea luptelor Administraţiei moşiei Ghidigeni de unităţile militare din împrejurimi au fost şi 37 de băeţi din Formaţiunea noastra. Contrar afirmaţiunilor din „Tribuna" aceşti oameni au fost plătiţi cu preţul stabilit de Comandamentul General al Etapelor cum dovedesc statele de plată a şefului Parcului Ghidigeni.

Este uşor astăzi d'intr'un efectiv total de 667 oameni să găseşti câţi—va nemulţumiţi, gata să dea declaraţii crescându-le necontrolabile. Cert este, că în această chestie în tot timpul funcţionărei Formaţiunei noastre, nu am primit nici o plângere la nici un soldat şi nici un raport, nici dela şeful Parcului, nici din partea şefului de grup de la Armată I-a, nici din partea ajutorului meu trimes des de mine pentru a inspecta Parcurile de la Sascut şi Ghidigeni.

Primiţi vă rog Domnule Director, asigurarea deosebitei mele consideraţiuni.

27 7. 18 Major Nicolae N. Lahovary

6 August 1918

e ziua triumfului democraţiei prin

Osvald A. Teodoreanu

pe care colegiul II de Camera îşi va face datoria să-l trimită în parlament.

Ultimele ştiri telegrafice

Incăerările în vest

Paris. — Intre Oise şi Aisne, după o violentă bombardare germanii au încercat două lovituri mai în epoptere de Bailly şi de Tracy le-Val. Ei au fost respinşi.

La est de Braine, câte-va elemente franceze lucrând în unire cu trupele americane au trecut Vesle şi s'au instalat pe ţărmul de Nord. Ei s'au menţinut cu toate violentele contra-atacuri germane.

Atacuri germane s'au semnalat la nord de Reims.

Francezii au avansat linia lor cu 400 metri între drumurile Ferreco şi Laon.

•

Lyon. — Pe frontul american la est de Baroches trupele amerieane au trecut râul Vesle şi s'au instalat pe şoseaua Reims Soissons.

Dusmanul a dat contraatacuri care au eşuat sub focul american.

Până la ora când încheem gazeta, comunicatul german n'a sosit.

Războiul anglo-rus

Stokholm.— După o scurtă bombardare a oraşului Archangheisk, englezii au ocupat acest oraş şi sunt acum stăpâni ai punctelor finale ale celor două mari linii ferate care duc în interiorul Rusiei calea ferată Murman; calea ferată Archangheisk—Vologda.

Faptul că Rusia edinoară, ca aliata a puterilor apusene, a încredinţat englezilor administraţia şi ocrotirea militară a censtei mărei Inghetate, se vădeste acum ca cel mai fatal pas pe care îl putea face Rusia

Ententa domină chiar acum întreaga Rusie nordică în o asemenea extradare încât guvernul bolşevist va avea mare greutate pentru a face să se restabilească puterea de acolo.

Vapoarele române

Nauen. Vapoarele române ce au fost până acum arendate Rusiei au intrat iarăşi în posesiunea guvernului rumin

In jurul condamnarei a lui Malvy

Berlin. — „Deutsche Tagesseitung" intitulează cemonterile sale cu vorbele „Achitarea decisivă a lui Malvy" scrie:

Procesul Malvy dacă ne amintim spusele fostului ministru Painleve şi ale senatorului Peres, ne dă o imagine a imprejurărilor interne din Franţa care este de natură a arăta drumul pe care merge aşa numita democraţie şi de a arăta pe Franţa, acest model democratic, ca dominată de o clică autocratică şi care suprimă orice mişcare intelectuală independenţă.

Războiul sub-marin

Nauen. — Comunicare oficială.

Alte 18 mii de tone brute, au fost scufundate în activitatea su-marinelor germane în zona războiului naval nord-vestic.

Comentarii asupra chestiunei socialiste

Nauen.— Cu privire la hotărarea socialiştilor francezi de-a provoca o discuţie între reprezentanţii muncitorilor amândurora grupelor de puteri beligerante. „Vorvertz", organul partidului social democrat german, declară că între social democraţii germani, nici odată n'a existat, deosebiere de păreri asupra chestiunei conferinţei internaţionale. Conferinţa a fost mai cu seamă zădărnicită prin aceea că socialiştii liberali au fost împedecaţi prin forţa poliţiei de a se duce la Stockolm şi nu au căpătat paşapoarte.

Din potrivă, socialiştii germani, inclusiv aşa numiţii independenţi, au căpătat fără nici o obiecţiune din partea autorităţilor germane paşaportele. „Vorwartz" întreabă cum s'ar comporta guvernele Statelor Ententei faţă de acdastă chestiune şi adauge că socialiştii francezi gândesc evident în mod sceptic, cari altminteria nu ar fi avut nevoe de-a se certa de pe acum pentru cazul unui nou refuz de paşaporte,

Un apel al Rusiei

Moscova.— Guvernul sovietelor a îndreptat un apel special către populaţiile statelor Ententei, în care el explică însemnătatea imperialistă şi contrarevoluţionară a înaintărei trupelor Ententei în Rusia nordică europeană, şi cere de la clasele muncitorilor să spună guvernelor lor, în această privinţă, rezistenţă.

Intre Crimeea şi Germania

Nauen.—O deputaţiune a guvernului din Crimeea a sosit la 6 August în Berlin, sub conducerea ministrului de finanţe contele Tastischef,

Controlul în Rusia

Copenhaga. — „Politiken" anunţă din Helsingfors:

Din pricina atentatelor din Moscova şi Ukraina, se va introduce în Rusia o supraveghere mai strictă a graniţelor şi un control poliţienesc mai sever în lăuntrul ţărei.

Cu lacrimi în ochi Alexandrina T. Doicescu mamă, Alexandru T. Doicescu frate, împreună cu Mandel, Lenuţa, Tity şi Aly aduc la cunoştinţa părinţilor lor şi prietenilor că vremurile dureroase le a răpit pe mult iubita lor fiică şi soroară

Marioara T. Doicescu

în floarea vârstei

şi îi roagă să ia parte la înmormântarea care va avea loc Sâmbătă ora 10 din ia Cimitirul Eternitatea.

Cortegiul va porni din str. Comănescu No. 9. Seminarul Catolic.

SPECTACOLE.

Grădina Tănăsache comp. Tănase Nicolescu-Buzău. Astă seară Vineri 27 Iulie, ora 9 jum. cu concursul d-nei Marioară Cinsky în creaţia sa din celebra operetă. succes imens

MASCOTTA

cu d-na Munteanu, d-nii Tănase. Nicu Iesou Buzău, Jean Bulandra etc.

Mâine: DAMA DELA MAXIM

Miercuri: BOALA SPANIOLA (cea mai năprasnică revistă).

Biletele la Iliescu.

*

Grădina Zefirul (în faţa teatrului Naţional) Astă seară Vineri 27 Iulie, ora 9 jum. Reprezentaţiile extraordinare de operă cu concursul d-nei Elena Drăguliescu Stinghe şi al d-lui Niculescu Basu.

Pentru prima oară

NUNTA JANETTEI

operă în două acte de Massi, tradusă de d. I. Peretz.

Spectacolul se începe cu comedia

O CEAŞCA DE CEAI

Luni pentru prima oară: PAPUŞA cu Nora Narinescu.

Biletele la Maximovici.

Retuşeur şi bun conducător se caută la Fotografia Nestor Heck, Lăpuşneanu, 43.

Important pentru D-nii. agricultori. Ceaune mari pentru mămăligă de vânzare la Biroul de Import, Export Industrie şi Comerţ, str. Ştefan cel Mare No. 4 Iaşi.

Pentru Bucureşti caut servitoare sau fată în casă care să mă insoţească la Bucureşti. Posed permisul necesar. A se adresa la „Opinia",

Caut Guvernantă, sau Bonă germană, serioasă la copil de trei ani, familie din Bucureşti D-r. Anghel Lascar Catargi No. 11.

Cameră mobilată se caută de preferinţă în centru, eventual pensiune. A se adresa la ziar sub „Tânăr provincial"

Sulfat de Cupru şi Sodă caustică de vânzare cu preţuri convenabile la depozitul Isidore Margulies Iaşi str, Ştefan cel Mare 27.

De vânzare o motocicletă „Indian" 2 cilindri 8 cai, în bună stare de funcţiune. I. I. Filipescu str. Ştefan cel Mare 53 vis a vis de biserica Trei Erarchi Iaşi.

Caut menajeră tânără. A se adresa prin scrisoare la ziar sub „Serios". Discreţie deplină.

450.000 ipotecă în primul rang în moşie de 1500 fălci arabile cu procente de 10% se cesionează Doritorii se vor adresa la d-nul avocat X. Eraclide str. Sfântul Seva

Vând cal mare armăsar de 4 ani. Adresa Cristofor str. Cuza Vodă 42 bis. dela 8—9 a.m.

Leibovici Felder & Comp, Piatra Neamţ comerţ de Cherestea. Primesc comenzi cherestea de ori-ce dimensiuni.
10—1

De vânzare moşia moşia mitoc din Adâncata Dorohoi în intindere de 100 hectare 1 Km. depărtare de gara Burdujeni a se adresa aşi str. Albineţ No. 11

Cumpăr haine vechi bărbăteşti şi de dame plătesc bine. Sal. Moscovici str, Cuza Vodă No. 77,
Prin o cartă poştală vin la domiciliul

Doctor G. Pârvulescu

Boale chirurgicale şi genito-urinare injecţii intra venoase cu Neosalvarsan şi Cyanur de mercuri).
Strada Sf. Sava No. 2
Consult 2—4 p. m.

Se vinde de urgenţă, din cauza plecărei Una trăsură pentru 2 cai şi un docar' toate în stare bună. Cu şi fără cai.
şi 6 purcei de rasă.
A se adresa la Dl. Nicu Brezeanu, Strada Vântului No. 15. în curte.

Grădina Polac

strada Apeduc No. 1

Astă-zi şi în fie care seara debutează

Asociata Trupă Israelită de Comedii

sub conducerea irezistibilului comic *C. Iscovic*
In fie care seară program nou
Antrepenori: Aron Mendelovici şi L. Abramovici.

Se vinde fabrica de scrobeală cu un areal de 37.000 metri pătraţi şi toată instalaţia din Mărăţei, comuna Căciuleşti Judeţul Neamtz, în apropiere de gara veche Piatra-N. Informaţiuni la D-l Martin Stamm, Bulevardul Regina Elisabeta No. 7 Piatra—N.

Profesor de canto, laureat al Conservatorului din Paris cu premiul I, dă lecţiuni după metoda marelui său maistru Hettici, (breton), Informaţiuni la „Opinia"

Se caută turnători, strungari, lăcătuşi, mecanici, tinichigii, a se adresa la Fabrica de produse chimice Mărăşeşti,

Anul XIV-lea No. 3407

10 BANI NUMĂRUL

Luni 30 Iulie 1918

OPINIA

ZIAR POLITIC COTIDIAN.

ABONAMENTE

Un an . . . . Lei 35
6 luni . . . . „ 20
3 luni . . . . „ 10
Pentru străinătate îndoit

PUBLICITATEA

se primește la Administrația ziarului Iași str. Gh. Mârzescu 17.
Un număr vechiu 50 bani

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Activitatea comisiunei de anchetă

— Instrucția — Distribuirea rolurilor — Percheziția la d. Al. Constantinescu — Aducerea lui I. Panaitescu.

Camera a ales comisiunea de anchetă pentru a face instrucția foștilor membrii ai guvernelor prezidate de d. I. Brătianu. Această alegere odată făcută, era natural ca acea comisiune să procedă la diferite acte și lucrări, în margenile rolului ce-i revine, exercitând acțiunea pe cari în cazuri obișnuite o exercită judecătorul de instrucție.

Astfel s'au făcut diferitele cercetări la d. Ionel Brătianu, Vintilă Brătianu, Georgel Mârzescu, la clubul liberal,

și încă în alte părți unde o perchesițiune a fost crezută necesară.

*

Pentru ușurarea complicatei sarcini ce-i incumbă, comisiunea de anchetă și-a distribuit rolurile astfel:

Președinte N. Mitescu, secretari Er. Cerkez și M. Cancicov. La ministerul de externe d-nii Mitescu și Er. Cerkez. La ministerul de războiu I. Antoniu, Er. Cerkez, N. Mitescu și E. Ștefănescu. La ministerul de interne, Buiciliu, I. Berceanu, I. Petrovici. La ministerul de finanțe N. Murgășeanu, L. Mavroiany și E. Ștefănescu. La ministerul de justiție Er. Cerkez. La ministerul de culte, I. Petrovici. La ministerul industriei, N. Păunescu, M. Cancicov și Buiciliu. La lucrări publice, Mavrocordat, Gr. P. Carp și Berendey. La domenii, C. Miclescu, Ionescu-Clejan, și I. Berceanu.

•

Concomitent cu această acțiune, s'au pus în mișcare organele de siguranța publică și parchetul.

Așa s'a procedat la cercetarea cunoscută care a avut loc acum trei zile la locuința fostului ministru Al. Constantinescu.

Acolo, cu toată prima contestare a unui invalid care deținea cheile de la o sură, având-se indicii serioase, s'a percheziționat și confiscat o mașină de reproducere a imprimatelor, manifeste cu anumit înțeles și piese de tractate din care o mare parte erau destinate a ajunge la cunoștința publică.

•

De-asemenea s'a emis un mandat de aducere împotriva d-lui I. Panaitescu, fostul șef al siguranței generale. D. Panaitescu a fost ridicat de la Mânăstirea Văratec, unde se afla stabilit de cât-va timp, și adus la Iași. Aici a fost condus la ministerul de războiu unde, între altele :

lei. De acolo a fost dus la Prefectura de poliție.

Nu putem ști încă dacă s'a emis mandat de arestare contra d-lui Panaitescu. Dacă acest fapt se va întâmpla, precum și ori-ce altă acțiune în legătură cu ancheta, vom insera în corpul gazetei și vom ține în curent pe cititori.

REP.

POLITICA

Directiva în politică

Incontestabil că d. general Averescu — o figură f. populară — are, ceeace se chiamă în argoul politic, o presă rea.

D-sa este deopotrivă atacat și de partidul liberal și de cel conservator guvernamental. Este hărțuit și de d. N. Iorga și de ziarele reprezentând extrema stângă democrată.

Cum a fost cu putință ca în condițiile excepționale, în care d. general Averescu a intrat în viața politică, să reușească după un atât de scurt interval să rădice atâta lume împotriva d-sale, iată o chestie politică care ar merita o cercetare ceva mai amplă.

Știu că se va vorbi de oligarhie, care vede în d. Averescu și gruparea d-sale o primejdie, și care deci în mod fatal trebuia să fie de acord în a-l combate. Știu acest lucru și se prea poate ca într'o atare explicație să fie și un sâmbure de adevăr. Dar în acest caz cum s'ar putea explica că d-sa este atacat cu putere și de ziarele extremiste, dreapta și stânga, care și ele combat oligarhia?

Adevărul e, că vina trebue căutată în faptul ca deși s'a ridicat împotriva politicianilor d. general Averescu este în fond un perfect politician român. Dovada cei ce s-au grăbit să-i inconjoare, dovadă acele inconsequențe culpabile, acele tranzacțiuni condamnabile, acelе contraziceri cari îi cășunează neajunsuri

Si e desigur un păcat că lucrurile se petrec astfel — un păcat imens pentru o țară lipsită de valori reale politice și care așteaptă cu nerabdare zorile unei politici sănătoase întruchipata într'un om întreg și cu adevărata preocupare de binele țarei.

Figura simpatica a diui general Averescu, apare astăzi cu pete de umbre. Din gândirele cuprinse în „Respunderi" n'a rezultat nimic ca act politic; din convingerea despre soluționarea justă a problemelor sociale a rezultat ca de fapt dsa a trecut sub șefia diui Cuza și nu aceasta sub șefia dsale; iar credințele o dinioară exprimate, când sunt reproduse, sunt pălmuite prin drastice desmințiri și explicații.

A! Explicațiile. In nici o țară din lume nu se dau atât de meșteșugite explicații — căci doar suntem un popor plin de talent și știm să argumentăm când e vorba de mistificat.

Realitatea politică se bizuie în să pe fapte, singur ele interesează. Or, în această privință d. general Averescu nesocotește astăzi ceea ce a crezut eri și contestă mâine ceea ce face astăzi. Și toate aceste din lipsa de directivă, din imposibilitate de a se fixa într'o credință, din nevoia de a ținea cont de contigentele specifice ale politicianismului român.

Și e un pacat aceasta și pentru d. general Averescu, dar mai cu seamă pentru democrația română.

SOR.

MICI POLEMICI

Principiul muncei obligatorii este admirabil și în oraș. Bun ar când poliția stăinge pe toți gură cască să pompese apa la incendiu.

•

Fostul ministru de interne Constantinescu — zis și „hei cu nunta" — a obținut unanimitatea pentru darea în judecată. E de mirat că n'a fost unanimitate plus unul, după atmosfera din Cameră.

•

Brătienii nu se preocupă de „Vinovații" lui Pătrășcanu. E cartea cea mai... vândută din câte au apărut.

•

Ce vrea să probeze ancheta carea manifestelor liberale? cu confis. — Vinovății manifeste.

•

După plecarea censurei publiciștii ieșeni vor tipări o carte.. albă, cuprinsă toată proza nimicită de instituția censurei.

•

Protestezi, anonime cetitor, v'am vorbit eri aici numai de automobile și de noroiu?

— Dar în aceste două lucrări se resumă toată... politica zilei!

OAMENI ȘI LUCRURI

CETIND ZIARELE...

Intr'unul, foarte răspândit, o mică notiță despre un invalid care se plânge ministerului de interne că, fără nici un motiv, a fost bătut în drum spre Răducăneni, de unde e originar, de către un administrator de plasă.

Nu într'un local de redacție, ci într'un cabinet medical am putut vedea pe acel invalid, lipsit de brațul drept de pe urma căruia doară un mic bont atârnă, inform și fistulos.

Brațul drept i-a rămas la Oltuz, în timp ce domnul administrator de plasă — poate un om tânăr și voinic — era cruțat de pericole, pus la adăpost prin o lege binevoitoare, păstrat în interesul ordinei publice, în rând cu mile de jandarmi, ori pentru propagarea speciei.

Administratorul a păstrat doară neatinse ambele sale brațe și se poate exercita în administrare de bătăi cu ori fără motiv.

Dar, psihologiceste, cum vă puteți închipui oare pe cineva, fie și un administrator de plasă, ridicând brațul în potriva unui invalid fără de braț

Foarte ușor administratorii nu fac literatură, nici sentimentalism, cum se face de către unii chiar în prozaice cabinete medicale.

•

A propos de medici. Ziarele abundă, de o vreme încoace de notițe și stiri privitoare la temerile ce domnesc în taberile Elevilor în urma hotărârei guvernului de a se ridica și medici ori funcționari inamovibilitatea.

Nu de medici e vorba în aceste scurte note și reflexii. Ci la societate ne gândim.

La societatea cea mare și vastă în general, în a cărei compoziție intră toate formele de gândire și de simțire.

O mare parte a ei trebuie să fie dobândit, fără îndoială convingerea că-și datorește viața muncei, solului și devotamentului corpului medical, atât pe front cât și îndărătul frontului. Căci pentru știința și îndatorirea medicală n'ar fi existat diferență în această privință, iar jertfele par să fi fost mai numeroase în orașe, ca în izolatele de părțari din sonele armatelor,

RODION

INFORMATII

✖ Un ziar de dimineață vorbește despre unele teatative făcute pentru a stabili o înțelegere între gruparea d-lui general Averescu și amicii d-lui Averescu și amicii d-lui Stere.

Credem a putea ști că într'adevăr s'au făcut asemenea tentative din partea prietenilor d-lui generalul Averescu. Ele n'au putut duce însă la nici un rezultat întru-cât d. Stere rămâne intretabil atât în ce privește programul de politica internă și anume: imediata realizare a votului universal și a unei largi reforme agrare — cât și cu privire la orientarea noastră în politica externă.

Dacă asupra programului de politică internă există o comunitate de vederi, la chestia politicei externe deosebirea este esențială și fără posibilitatea unei formule de compromis.

✖ *Intr'un cerc de ziariști vicepreședintele consiliului de miniștri d. C. C. Arion, a declarat eri:*

— „Cercetările de la d. Al. Constantinescu și mandatele de aducere emise nu au nimic a face cu lucrările comisiunei de instrucție cu privire la actele ce cad în prevederea legei asupra responzabilității ministeriale.

Acele cercetări au de obiect descoperirea adevărului în ce privește o acțiune subversivă încercată de anumite personagii."

Din programul meu:

VOTUL UNIVERSAL *direct, egal, secret* și *obligator* **fără nici o amânare,** astfel ca alegerile pentru Constituantă să se facă pe baza **VOTULUI UNIVERSAL.**

Osvald A. Teodoreanu

—Pe ziua de eri cenzura ne-a împiedicat de a publica două știri; una prin care anunțăm duelul generalului Petala - dr. Nisulescu și alta prin care vesteam descinderile făcute și emiterea mandatului de aducere împotriva fostului șef al siguranței I. Panaitescu.

Ambele aceste știri însă, au apărut una în ziarul „Iașul" și alta într'o ediție specială a „Atenei".

•

— S'a emis mandat de aducere în potriva fostului inspector al siguranței, Rafail, care, precum se știe, a demisionat odată cu d. Panaitescu. la venirea regimului Marghiloman.

✖ *Hrana Iașului.* — In Monitorul Oficial au apărut, diferite ordonanțe cu privire la vânzarea alimentelor.

Prețurile stabilite pentru fructe se anulează, constatându-se că se găsesc fructe în cantități mari, se lasă ca prețul să fie stabilit între vânzător și cumpărător.

•

In ceea ce privește debitarea cărnei, se stabilește a se face tăerea de vite de câte două ori pe săptămână anume Miercurea și Sâmbăta, socotindu-se ca rație zilnică câte 150 de grame carne de persoană. Rația ce se va putea reduce la 100 grame pe zi.

Nimic de obiectat.

In ceea ce privește fixarea zilelor de tăere de Miercurea și Sâmbăta, negreșit că consiliul economic a fost pur și simplu indus în eroare, căci prin această măsură, populația israelită este pur și simplu redusă a nu avea carne de câte odată pe săptămână, știut fiind că evreii nu consumă carnea provenită din tăerea făcută în ziua de Sâmbătă.

De obicei tăere vitelor se face de către hahamii, cari de mai bine de 20 de ani sunt considerați ca funcționari comunali și tăerea se facea Mercuri și Duminică dimineață. Prin aceasta se găsea deopotrivă aprovizionată populația creștină, ca și cea israelită. Prin noua dispoziție anunță, după cum am arătat, din rea voință și inducere în eroare a consiliului economic, populația israelită este supusă de a nu avea carne de câte odată pe săptămână, în loc de două ori, după cum pare a dori principiul stabilit.

E neîndoios că consiliul economic va reveni și va stabili ca zile de tăerea Mercuri și Duminică dimineață.

.·.

Consiliul economic a stabilit în același timp prețuri maximale la restaurante, împărțite în 3 clase.

✖ Talentata artistă Măriioara Cinsky a fost decorată cu ordinul „Crucea Regina Maria" pentru devotamentul cu care a contribuit la alinarea suferințelor răniților noștri.

Se știe că Măriioara Cinsky joacă cu deosebit succes în trupa diui Tănase.

✖ Eri s'a votat și de către Senat legea prin care profesorii secundari suplicitori, cari au o vechime de 10 ani în învățământ, să fie numiți profesori cu titlu provizoriu.

✖ *Atribuțiunile comisiunei de Anchetă.* In regulamentul prin care se fixează distribuțiunele comisiunei de anchetă, publicat în Monitorul Oficial de astăzi, iatăle alte se determină următoarele:

Pe lângă comitetul de instrucțiune se vor alătura mai multi judecători de instrucție și procurori, precum și ofițeri cari vor lucra după instrucțiunile ce vor primi din partea comitetului, președintelui sau unuia din membrii delegați.

Comitetul de instrucțiune va chema înaintea sa orice persoane cari va crede necesar a fi ascultate în interesul anchetei. Chemarea se va face prin citațiuni sau mandate de aducere, a căror executare va fi încredințată procurorilor sau oricăror agenți ai forței publice. Mandatele vor fi semnate de președintele comitetului sau de oricare din membrii săi.

Conform art. 25 din legea asupra responzabilității ministeriale, toți agenții forței publice sunt datori a presta imediat și înaintea oricăror alte lucrări serviciile cerute de oricare din membrii comitetului. In caz de neexecutare va fi pedepsit pentru refuz de servicii, conform legei.

De asemenea orice funcționar public, de orice treaptă, civil sau militar, este obligat a se prezenta înaintea comitetului sau vreunui membru la prima chemare pentru a da relațiunile ce i se vor cere, a pune la dispoziție toate actele, documentele și dosarele necesare, fiind scutiți de secretul oficial, conform art. 27 din lege.

La caz de refuz, funcționarul va fi pedepsit conform legei.

Oricare din membrii comitetului are dreptul a face percheziții domiciliare singur, sau asistat de agenții ai forței publice sau a delega facerea percheziției unui judecător de instrucție. Cu această ocaziune se vor putea ridica ori ce acte documente, dosare și în general orice obiecte s'ar crede de cuviință în interesul cercetărei, atât dela particulari cât și de la orice autoritate publică. Rezultatul percheziției se va consemna într'un proces-verbal dresat la fața locului și din care se va lăsa copie.

Art. 7.—Orice martori experți și alte persoane a căror concurs se va cere de către comitet sau de unul din membrii săi și cari nu se vor conforma, vor fi înaintați parchetului respectiv spre a se lua contra lor măsurile legale.

Art. 8 — Membrii comitetului sunt considerați în orice loc și în orice timp în exercitarea atribuțiunilor lor și deci orice ofensă li s'ar aduce oral sau în scris se va pedepsi conform legei.

La caz de flagrant delict, procesul-verbal de ultraj se va adresa imediat ce membrul ofițerat și se va înainta parchetului respectiv împreună cu delicventul. Judecata se va face după legea flagrantelor delicte.

Ofițerii de poliție judiciari și agenții forței publice sunt obligați sub pedeapsă legală, a da concursul lor membrilor comitetului pentru reprimarea acestor infracțiuni.

✖ Pentru aplicarea legei sindicatelor de fabricanți și industriași votată de parlament, toți aceia ce urmea ă a se constitui în sindicate, vor comunica de urgență Ministerului de Industrie și Comerciu „Serviciul pentru centralizarea materiilor prime" str. Mârzescu No. 23 următoarele date;

Cantitatea materiilor prime ce posedă specificând și felul materiei prime, unde se află depositate, starea în care se găsește și ce comenzi sunt în curs de executare, aceste date fiind absolut necesare la centralizarea materiilor prime.

✖ Zilele acestea se va reorganiza temeinic Bursa din Chișinău.

✖ Beneficiul reprezentației date la Cinematograful Invalizilor (Modern) în folosul Societății „Pâinea Sarazilor" a fost de 2405 lei. In care intră și donația de 100 lei făcută de Principesa Olga Sturdza.

Comitetul aduce vii mulțumiri asistenței precum și persoanelor ce au dat binevoitorul concurs.

DIN PROGRAMUL MEU:

REFORMA AGRARA prin *exproprierea silită şi fără* amânare.

Osvald A. Teodoreanu

Consfătuirea colegiului universitar.— Marele colegiu universitar s'a întrunit asseara, sub preşedinţia d-lui dr. Leon, rectorul universităţei.

D. dr. Leon, a arătat toate intervenţiile făcute, pentru a obţine evacuarea universităţii, pentru că să se poate reincepe cursurile, dar neobţinând nici un resultat, îşi depune demisia.

Iau cuvântul d-nii dr. Ştefănescu-Galaţi, Filipide, dr. Bogdan, Ibrăileanu cari toţi cer a se face o intervenţie energică, pentru a obţine o rapidă evacuare a universitatei, căci de altfel profesorii vor aduce aceasta la cunoştinţa publică.

Colegiul în unanimitate respinge demisia d-lui dr. Leon şi numeşte o comisiune, care să se prezinte primului ministru şi să'i roage a face tot posibilul pentru a obţine evacuarea universităţii.

Delegaţiunea a fost primită azi, la ora 9 dimineaţa, de către d. Al. Marghiloman.

Dl. Vasile Mardare a fost reintegrat în postul de administrator al plăşei Bahlui, jud. Iaşi.

Se aduce la cunoştinţa generală că cu începere de la 8 | 16 curent se reia schimbul de corespondenţă poştală cu Ungaria, şi în acest scop se admit la expediere scrisori deschise şi cărţi poştale scrise într'una din limbele Română, Germană, Franceză, Ungară şi Croată.

Taxele sunt aceleaşi pentru regimul internaţional.

De la data de 19 August I Septembrie se va relua şi schimbul de corespondenţa telegrafică cu Ungaria iar taxa va fi de 15 bani cuvânt.

In ziua de 25 August a. c. ora 10 a m. se va ţinea în localul Primăriei licitaţie publică orală au respectarea dispoziţiunilor art. 79, 83, din legea asupra contabilităţei publice, pentru vânderea locului în suprafaţă de 315 m. p. situat în strada Crucei lângă proprietatea No, 49 a D-lui Adolf Haler Licitaţia va începe de la 2 lei 50 bani de m. p.

Garanţia provizorie 100 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie precum şi planul locului se pot vedea în fie-care zi de lucru la serviciul Ad-tiv.

Un amendament propus de către Senat, a modificat legea reorganizărei codului justiţiei militare din timp de pace, în sensul că în funcţiunea de Comisar Regal şi Subatitutat de comisar regal, nu pot fi numiţi decât ofiţeri superiori cu titluri juridice, academice.

Absolvenţii şcoalei Comerciale Superioare cari seral au înaintat un memoriu, d-lui ministru al Cultelor, în care cer să li se permită şi lor succesul la Academia Comercială.

Pentru amintirea lui Ioan Creangă. Zilele acestea a apărut de sub presă o broşură, editată de Societatea „Ioan Creangă" prin care, pe lângă o mică biografie a celui mai simpatic povestitor popular, se relatează contribuirile şi lucrările urmate de acea Societate pentru reconstruirea „bojdeucei" din str, Ţiţeul de sus No. 4 unde Creangă şi-a trăit ultimele sale zile.

Broşura conţine pe lângă portretul scriitorului, trei ilustraţii, reprezentând casa veche, în ruină, casa reconstruită şi membrii comitetului de iniţiative, şi pus în vânzare la librăriile locale în folosul societăţei, pentru sporirea fondului de întreţinere a bojdeucei.

In vederea examenelor ce se vor ţine la toamnă, pentru cursul primar, două doamne institutoare din localitate oferă preparaţiuni serioase.

Părinţii doritori se pot adresa în strada Albă 4.

„Mâna lui Dumnezeu" e drama senzaţională care se reprezintă pe pânza cinematografică a Teatrului Elisabeta (strada Gându, vis-avis de Liceul Naţional).

„Mâna lui Dumnezeu" e o destăşurare dulcă, emoţionantă, morală şi în acelaşi timp un roman plin de senzaţii şi aventuri extravagante.—Cuprinde 5 acte.

„Mâna lui Dumnezeu se va reprezinta pentru prima oară în oraşul nostru. Filmul mai rulează astăzi Sâmbătă şi Mâne Duminică matineuri şi seara, la Cinema-Teatrul Elisabeta.

INSERŢII ŞI RECLAME

(Redacţia nu-şi ia răspundere de cele publicate sub această rubrică).

Domnule Director

Profesorul Ioan Paul dând drumul cailor săi în via Ralett, vierul acestei vii Ioan Munteanu voind a duce caii la primărie a fost bătut crunt el şi femeia sa de sus numitul profesor, pentru care fapte a fost reclamat Jandarmăriei urale Com. Copou. Cu stimă

L. L.

Parlamentul

SENATUL

— *Şedinţa din 27 Iulie* —

Pe banca ministerială d-nii Ghica Comăneşti, Garofeid, Mehedinţi, Mitilineu, C. C. Arion

I. P. P. S. S. Mitropolitul Pimen întreabă pe d. ministru de răsboi dacă odată cu trecerea armatei pe picior de pace se va da o îngrijire mai mare pregătirei sufleteşti a armatei.

Se ia în discuţie proectul de lege pentru împiedecarea înstrăinărei vaselor de comerţ pe timp de 5 ani.

La discuţia art. 1. d. Lazaroneanu cere explicaţiuni în legătură cu afacerea Beyllis din Braila — făcând şi alte câteva observaţiuni judicioase.

D. *C. C. Arion* arată că scopul acestei legi e de a apăra puterea noastră de navigaţie pe Dunăre. *Ea* trebue să împiedece concurenţa colorilate state dunărene. Casul special semnalat este regulat prin art. 3 al legei.

D. *C. C. Arion* depune proectul de lege care autorisă guvernul să legiferese prin decrete lege.

Se ia în discuţie proectul de lege pentru ratificarea valabilităţei lucrărilor judecătoreşti din teritoriul ocupat. Legea este votată cu 54 voturi pentru şi cu 6 voturi contra.

Se ia în discuţie legea pentru autorizarea direcţiunei C. F. R. să încheie o tranzacţiune cu fabrica Waek, şi fii din Buda-Besta, cu privire la instalaţiunile din Podul-Iloaei.

Se votează cu unanimitate. Tot astfel proectul de lege pentru modificarea unor articole din codul justiţie militare în timp de pace—cu amendamentul propus de d. Iosifachi, la art. 19 care să condiţioneze funcţiunea de comisar regal şi substituit de comisar legal, titlurilor academice.

Se trece la ordinea zilei. Continuarea legei eforilor şcolare, la cuvântul d. senator *Vasiliu Cristescu* care vorbeşte cu totul contra acestei legi care nu-i o lege de iniţiativă; căci de fapt, indirect, aceleaşi imposite pe care le-ar fi putut pune statul, pentru întreţinerea şcolilor sunt puse prin organul acestor Eforii. Se creiază astfel pe lângă bugetul general al Statului şi alte bugete cu imposite speciale. Legea este cu totul anticonstituţională: art. 108 combinat cu 103. Dar legea e şi neaplicabilă, căci impositele acestea sunt fluctuabile şi impuse de adunarea generală a Eforiilor şcolare, ceeace practic nu se va putea realiza.

D. Mehedinţi: arată punctul de piecare al acestei legi, care nu tinde de cât la progresul şi înaintarea acestei ţări. Crede că statul, până azi nu şi-a îndeplinit conştiincios rostul de educativ al poporului. Să ne luăm ştiinţei la formele din alte State şi chiar la formele mai vechi de la noi. Ideia se stă la temelia acestei legi e descentralizarea prin organul eforiilor. Ea a latura constituţională, mă sprijin pe sfatul dlui Prim-ministru, C. C Arion, M. Săuleanu dar cred că pot vorbi în conştiinţă la latura pedagogică. Din seria oraş din Iaşi, s'au ridicat marii noşti oameni de Stat, critici şi organizatori. Strămutarea centrului politic de la Iaşi la Bucureşti orbiţi de superficialitate, a contribuit la nenorocirile de azi. Să luăm pilda de fraţii noştrii scumpi de dincolo, printre care se ridică figura marelui Şaguna, care şi-a zis spre deosebire de frate de la Bucureşti, să un popor valoreasă în măsura spontaneităţei muncei lui benevole. După o lungă serie de consideraţiuni, întrerupte de deso aplause, conchide la necesitatea votărei proectului de lege.

CAMERA

— Şedinţa din 27 Iulie —

Şedinţa se deschide la ora 3 după prânz. Preşedinţă d. Meisner.

Se ia în discuţiune aprobarea decretelor legi, printre care şi acel privitor la:

Obligativitatea muncilor agricole

D-nii *Trancu-Iaşi*, *Vaganescu* şi *Zelea Codreanu* critică acest proect de lege.

D. *Al. Marghiloman* zice că nu trebue confundat libertatea individuală cu libertatea poporelor. Arată, că prin decretul-lege s'au putut efectua muncile agricole şi să împiedece instigaţiile unor anumiţi ofiţeri, cari au contribuit cu o parte din ţărănimea din Moldova, îmbogăţită din răsboiu, să refuze executarea muncei.

D. *Zelea Codreanu* protestează şi zice că ofiţerii şi-au făcut datoria.

D. *Al. Marghiloman*. Nu e vorba de ofiţerii, cari ca şi d. Codreanu, şi-au făcut datoria pe front, — dar de alţii, cu mult superiori.

Voci. Generalul Averescu, generalul Anghelescu!

D. *Marghiloman* apără proectul de lege, zicând că răspunde nevoiei de azi.

Decretul-lege se admite.

La birou, se depune un „*Protest*" în cuprinderea următoare:

„Subsemnaţii membrii ai minorităţei din cameră, protestăm cu ultima energie contra proectului de lege, în care guvernul se substitue parlamentul, anihilând puterea legiuitoare şi declară că va socoti în toţ'deauna ca neconstituţională şi contra intereselor ţerii acest proect devenit lege în chiar cea mai mică explicaţiune. chiar dacă acesta lege ar fi neaplicată, ea nu trebue să rămână în legislaţia noastră, spre cinstea parlamentului român".

Protestul e semnat de d-nii *Cuza*, *Burbea*, *Zelea Codreanu*, *Vaganescu*, *Trancu-Iaşi* şi *Patraşcanu*.

Redeschiderea şcoalelor

Deputaţii intră în secţiuni.

După o jumătate de oră, şedinţa se redeschide, sub preşedinţia d-lui Lascar Antoniu.

D. *Patraşcanu* îşi desvoltă interpelarea anunţată ministrului de răsboiu, cu privire la liceul internat.

D. *Tutescu* face istoricul acestei instituţiuni de cultură, care era o podoabă nu numai pentru Moldova, dar pentru ţara întreagă. Această instituţie a numărat profesori eminenţi ca Ralet, Horgos, Culianu, Frunză, Gh. Lascar, M. Tomida, şi alţii.

Iaşul a ţinut să onoreze această instituţie, alegând din corpul său didactic doi primari, pe d-nii Gh. Lascar şi Mihai Tomida.

Arată apoi felul cum era condusă această şcoală, instrucţia solidă ce căpătau elevii, bursierii cari îşi făceau cariera aci, şi descrie bibliotecele, laboratorile ce îmbogăţeau această instituţie, adăpost de lumină şi cultură.

Astă zi, liceul model este devastat, nu e de recunoscut, şi la el se adăposteşte azi o lume eterogenă, dame, soldaţi şi alţi, un adevărat otel — spital. — cazarmă.

Cere ministrului de răsboiu, de a face un act de dreptate, de a refuza să instalese acolo ministerul de răsboiu şi să redea Iaşului această instituţie de cultură.

D. *Patraşcanu* continuând, zice că se grăbeşte a da şi soluţiunea necesară.

In primul rând să se evacueze casele ce le ocupă încă ruşii, ce mai caută aceşti oaspeţi, cari ni-au făcut atâta rău?

In trecăt, d-sa citeşte o informaţie apărută în *Mişcarea* din April'e, şi lăsată de cenzură, prin care se arată, că ruşii din Galaţi au înfiinţat acolo o popotă, sub auspiciile d-lui Poklevski".

Se miră cum o asemenea informaţie a putut să se strecoare

Mai propune diferite alte clădiri ce s'ar putea rechiziţiona şi în special localul Notre Dame de Sion, în care s'ar putea adăposti ministerul de răsboiu.

Şi d. *Patraşcanu* termină;

II. Nu cultura prisoseşte acestei ţări,—dacă cultura ar fi fost mai temeinică, nu se făcea răsboiul acesta".

D *Stoianovici* se asociază la interpelare.

D. *Hârjeu*, ministrul de resboiu, zice că interpelarea dlui Pătrăşcanu nu va fi un spital, căci liceul internat se va deschide.

Soluţiunile sunt mai grele. Propunerea de a se muta ministerul de răsboi la liceul internat, vine de la universitate.

Nu e însă mai puţin adevarat, că totul se va aranja curând. Două şcoli militare ce se găsesc instalate în şcoala Vasile Lupu, vor fi evacuate în teritorul ocupat. Universitatea va deveni liberă până în 15 zile şi ministerul de răsboiu va acoperi cheltuelile de reparaţiune.

Până în acest moment, vă pot da numai siguranţa, că redeschiderea şcoalelor nu va întârzia (Aplause).

D. *C. C. Arion* zice că interpelarea dlui Pătrăşcanu este o interpelare simpatică, căci Iaşul trebue să revie iarăşi oraşul de lumină şi de cultură.

Protestează în potriva inperecherei ce s'a făcut prin ziarul Mişcarea între M. S. Regina şi d. Poklewski, care azi nu mai are nici un rol oficial în ţară.

Crede că redeschiderea şcoalelor va fi curând un fapt indeplinit.

Se mai depune pe birou o moţiune prin care se cere cu stăruinţă redeschiderea liceului model—ce se trimite în secţiuni.

Şedinţa se ridică la orele 8.

Ultimele ştiri telegrafice

In jurul luptelor din vest

— Semnificaţia retragerei germane. Părerea presei suedeze —

Nauen,—„Stockholms Dagblad" dela 7 August scrie:

Repezicunea şi hotărârea cu care comandamentul german a pus în aplicare întinsa retragere şi a părăsit o linie ce nu era de loc favorabilă din punct de vedere al apărărei, precum era linia Vesle, ne face să bănuim că retragerea este redul unui plan foarte bine chibzuit care urmăreşte scopul de a smulge încăodată duşmanului avantajul.

Hindenburg şi Ludendorff au arătat în timpul campaniilor rusă şi poloną că ei sunt în stare a domina mişcări de retragere şi a le transforma în victorie. Este prin urmare posibil ca ei şi de data aceasta să se arate superiori adversarului în calculele strategice.

§

Colaboratorul militar al ziarului „Svenska Dagbladet" anunţă:

Nu mai este îndoială că avem de a face cu un marş de retragere strategic care se îndeplineşte de bună voe şi aşa cum vor germanii.

Că nu e vorba de e retragere silită germană reesă din faptul că mai nu se capturează de către aliaţi nici prisonieri şi nici tunuri.

∴

Nauen. — „Daily Mail", care până acum s'a distins tocmai prin exagerarea succeselor Ententei sfătuieşte actualmente într'un chip frapant pe poporul engles să nu preţuiască prea mult succesele contra-ofensivei lui Foch.

Universitatea Podoliei

Nauen. — Consiliul ministerial ucrainian a confirmat proectul de lege în privinţa fondărei unei universităţi de stat la Kamenets-Podolsk, capitala Podoliei.

Consiliul de miniştri a mai hotărât transformarea universităţei din Kiev în universitate de stat cu patru facultăţi.

Mareşalul Foch şi presa germană

Lyon — Comentând numirea generalului Foch în demnitatea de mareşal „Frankfurter Zeitung" scrie:

In ori-ce caz generalul Foch este un bun soldat şi strategia sa a fost încununată de succes.

Reintoarcerea lui Helferich

Berlin — Reprezentantul diplomatic german în Moscova. doctor Helferich, soseşte la 8 August în Berlin pentru a raporta în mod oral,

Până la ora când încheem gazeta, n'am primit nici un comunicat de pe teatrele de războiu.

Ultima oră

Sanatoriul Dr. TZAICU

Iaşi, Str. Carol 20

Clinică chirurgicală cu toate instalaţiunile din cele mai perfecţionate,

GYNECOLOGIE ORTOPEDIE

Se primesc şi boli interne şi nervoaoase (exclose bolile contagioase şi nervoşi, turbulenţi).

Electroterapie, Mecanoterapie complectă.

Bibliotecă modernă medicală şi instrumentar chirurgical nou după deces de vânzare în total.

Adresa în Bârlad str. Costache Negri No. 12

In ziua de 11 Iulie mi s'a furat o scroafă a fata, mare, grasă, albă şi cu urechile blegi. Ofer 100 lei cine-mi va aduce-o.

Anton Gheorghiu str. Eternitatee 18.

Caut dactylografă cu certificate în regulă, care să cunoască perfect maşina „Adler" I Serafimi Avocat Str. Cuza-Vodă 35.

Se închiriează o odaie şi antret separat cu 400 lei lunar str. Labirint 11. Loco,

Duminică 29 Iulie 1918

se redeschide Vechiul şi renumitul RESTAURANT

FILIP SCHILER

din strada Sălulescu No. 3

pentru a servi pe toată lumea cu vinurile vechi care le posedă.

„ANCORA"

(Anker)

Societate de Asigurare asupra vieţei şi de rente.

Aduce la cunoştinţa onor. public că „Agenţia Generală din Iaşi" şia reluat activitatea ei şi invită pe Onor. clienţi a căror contracte de asigurare au ajuns la lichidare sau cari au rămas în urmă cu plăţile ratelor şi doresc a reactiva asigurările lor să binevoiască a se adresa: *Agenţiei Generale din Iaşi Str. I. C. Brătianu No. 166*, care va transmite cererile spre rezolvare către subsemnata

Direcţiunea pentru România a Societăţei de Asigurare „Ancora" Bucureşti.

Orele de Birou 3—7 p. m.

Publicaţiune

La vama Intrepozite Iaşi în ziua de 30 Iulie 1918 şi următoarele zile ţinându-se licitaţiune publică pentru mărfurile specificate mai jos: 21 verighete aur bombate, 5 ceasuri bărbăteşti aur unul cu brilant 4 ceasuri de aur de damă, 3 cu briliante, 7 lanţuri de aur, 20 brăţare diferite de aur, 28 inele aur bărbătesti cu pietre matostat şi fără pietre, 56 inele aur cu pietre, 12 mărţişoare aur, 2 ace cravate aur, 17 perechi cercei aur, una pereche cu diamante, 2 sfeşnice metal argintate, 2 ceasornice argint Omega tavanes, 1 iconiţă smălţuită încadrată aur Sf. Fecioară, 4 inele aur şi alte bijuterii mărunte aur, argint şi dublee, rămăşiţe de blănuri bucăţi mici, una statuetă bronz riginală 56 Kgr. 48 căsuţe lemn pentru ace 80 borcane cremă pentru obraz, 147 tuburi calodont, 80 ghiozdane pentru şcolari, ace de cusut mănuşi de bumbac, haine bărbăteşti întrebuinţate, nasturi de sidef corozo fier şi sticlă un bicicletă, 110 abajure de tablă fier pentru lumina electrică, 24 piei cu blană, margele sticlă 69 maşini mici pentru bătut porumb 14 colete curele pinză pentru transmisiuni precum şi alte mărfuri se aduce la cunoştinţa publică că licitaţiunea se va ţine în fiecare zi cu începerea de la orele 10.

Şeful Intrepozitelor vamale Iaşi

P. I. Lucasievici

Avis

Conform autorizaţiunei No. 6840 din 24 Iunie a. c. a onor Minister de industrie şi Comerţ suntem autorizaţi a cumpăra lânurile din judeţele Iaşi şi Vaslui şi rugăm pe producători să se adreseze la noi pentru tratări Iacob Moscovici Fiu Iaşi str: C. A. Rosetti 18,

Caut cu chirie, imediat trei camere şi bucătărie. A se adresa Z. Handoca Str. Cuza Vodă 45. Iaşi

Vizitaţi noul magazin

BAZAR DE MOBILE

asortat cu Saloane, Dormitoare, Sufragerii complecte.

Primim comenzi pentru mese şi scaune pentru grădini şi restaurante ori ce dimensiuni. Birouri, Biblioteci, pentru Cancelarii cu preţuri foarte reduse.

Ori ce comandă se execută în trei zile.

FRAŢII FINKELSTEIN

str. Costache Negri 24

Cumpărăm ori ce fel de mobile, ocazionale (Execută comenzi în provincie) 10—1

Cabinet Medical

Dr. I. NUBERT, *Dr. E. MADU*

Boale şi operaţiuni de ochi, genito urinare, injecţii intravenoase etc.

Strada Cuza-Vodă No. 1

De vânzare casă, cu loc pentru cultură au depozit str. Zugravilor 57 bis,

Cameră mobilată se caută de preferinţă în centru, eventual pensiune. A se adresa la ziar sub „Tânăr provincial"